

2026-04-16

LS 2023/27

Sammanställning av inkomna yttranden under granskningen

Detaljplan för Rudboda torg
Stadsdelen Rudboda, Lidingö Stad

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
	Uppdrag.....	3
	Plansamråd	3
2	Hur granskningen gått till.....	3
	Myndigheter, organisationer	3
	Lidingö stad	4
	Föreningar, företag, politiska partier	4
	Sakägare.....	5
	Övriga personer	5
3	Sammanställning av inkomna synpunkter	13
	Myndigheter, organisationer.....	13
	Lidingö stad	17
	Föreningar, företag, politiska partier	18
	Sakägare.....	23
	Övriga personer	34

1 Bakgrund

Uppdrag

Kommunstyrelsen beslutade 2 december 2019 (§ 152) att ge miljö- och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att utarbeta en detaljplan för Rudboda stadsdelscentrum i enlighet med projekt-PM från 4 november 2019.

Plansamråd

På sammanträdet den 23 april 2024 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att detaljplanen får sändas på samråd (§ 56). Samrådet ägde rum under tiden 8 maj – 5 juni 2024. Meddelande om samråd skickades till berörda sakägare enligt fastighetsförteckning och till remissinstanser. Handlingarna visades i stadshuset samt på Lidingö stads webbplats. För mer information om samrådet hänvisas till samrådsredogörelsen. I samrådsredogörelsen sammanfattas och bemöts inkomna samrådsyttranden. I samrådsredogörelsen listas även de justeringar som gjordes av förslaget efter samrådet.

2 Hur granskningen gått till

På sammanträdet den 21 oktober 2025 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att planförslaget får ställas ut för granskning (§ 183). Granskningen genomfördes under tiden 10 november – 8 december 2025. Underrättelse om granskning sändes till berörda sakägare enligt fastighetsförteckning och till nedan angivna remissinstanser. Handlingarna visades under granskningstiden i stadshusets entréhall samt på Lidingö stads webbplats.

Totalt inkom cirka 360 yttranden under granskningstiden. Nedan redovisas inkomna yttranden.

Myndigheter, organisationer

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Länsstyrelsen			X
Lantmäteriet			X
Statens geotekniska institut (SGI)			X
Käppalaförbundet		X	
Storstockholms brandförsvär			X
Tillväxt, miljö- och regionplanering (TMR)	X		
Trafikförvaltningen, Region Stockholm		X	

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Ellevio AB			X
Skanova AB	X		
Stockholm Exergi AB			X
SÖRAB (Söderhalls renhållningsverk AB)		X	
Vattenfall Eldistribution AB	X		
Lidingö församling Kyrkorådet	X		
Lidingö hembygdsförening			X
Naturskyddsföreningen	X		
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	X		

Lidingö stad

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Fastighetsnämnden	X		
Kultur- och fritidsnämnden	X		
Omsorgs- och socialnämnden	X		
Tekniska nämnden		X	
Utbildningsnämnden	X		
Kart- och mätenheten	X		
Miljö- och hälsoskyddsenheten			X
Tillgänglighetsrådet	X		

Föreningar, företag, politiska partier

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
SPF Seniorerna Lidingöskeppet och PRO Lidingö			X
Centerpartiet Lidingö			X
Socialdemokraterna Lidingö			X
Lidingö Vänner			X
Liberalerna Lidingö			X

Sakägare

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Sakägare 1			X
Sakägare 2			X
Sakägare 3			X
Sakägare 4			X
Sakägare 5			X
Sakägare 6			X
Sakägare 7			X
ICA Sverige AB och ICA-handlare			X

Övriga personer

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 1			X
Privatperson 2			X
Privatperson 3			X
Privatperson 4			X
Privatperson 5			X
Privatperson 6			X
Privatperson 7			X
Privatperson 8			X
Privatperson 9			X
Privatperson 10			X
Privatperson 11			X
Privatperson 12			X
Privatperson 13			X
Privatperson 14			X
Privatperson 15			X
Privatperson 16			X
Privatperson 17			X
Privatperson 18			X
Privatperson 19			X
Privatperson 20			X
Privatperson 21			X
Privatperson 22			X
Privatperson 23			X
Privatperson 24			X
Privatperson 25			X
Privatperson 26			X
Privatperson 27			X
Privatperson 28			X
Privatperson 29			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 30			X
Privatperson 31			X
Privatperson 32			X
Privatperson 33			X
Privatperson 34			X
Privatperson 35			X
Privatperson 36			X
Privatperson 37			X
Privatperson 38			X
Privatperson 39			X
Privatperson 40			X
Privatperson 41			X
Privatperson 42			X
Privatperson 43			X
Privatperson 44			X
Privatperson 45			X
Privatperson 46			X
Privatperson 47			X
Privatperson 48			X
Privatperson 49			X
Privatperson 50			X
Privatperson 51			X
Privatperson 52			X
Privatperson 53			X
Privatperson 54			X
Privatperson 55			X
Privatperson 56			X
Privatperson 57			X
Privatperson 58			X
Privatperson 59			X
Privatperson 60			X
Privatperson 61			X
Privatperson 62			X
Privatperson 63			X
Privatperson 64			X
Privatperson 65			X
Privatperson 66			X
Privatperson 67			X
Privatperson 68			X
Privatperson 69			X
Privatperson 70			X
Privatperson 71			X
Privatperson 72			X
Privatperson 73			X
Privatperson 74			X
Privatperson 75			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 76			X
Privatperson 77			X
Privatperson 78			X
Privatperson 79			X
Privatperson 80			X
Privatperson 81			X
Privatperson 82			X
Privatperson 83			X
Privatperson 84			X
Privatperson 85			X
Privatperson 86			X
Privatperson 87			X
Privatperson 88			X
Privatperson 89			X
Privatperson 90			X
Privatperson 91			X
Privatperson 92			X
Privatperson 93			X
Privatperson 94			X
Privatperson 95			X
Privatperson 96			X
Privatperson 97			X
Privatperson 98			X
Privatperson 99			X
Privatperson 100			X
Privatperson 101			X
Privatperson 102			X
Privatperson 103			X
Privatperson 104			X
Privatperson 105			X
Privatperson 106			X
Privatperson 107			X
Privatperson 108			X
Privatperson 109			X
Privatperson 110			X
Privatperson 111		X	
Privatperson 112			X
Privatperson 113			X
Privatperson 114			X
Privatperson 115			X
Privatperson 116			X
Privatperson 117			X
Privatperson 118			X
Privatperson 119			X
Privatperson 120			X
Privatperson 121			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 122			X
Privatperson 123			X
Privatperson 124			X
Privatperson 125			X
Privatperson 126			X
Privatperson 127			X
Privatperson 128			X
Privatperson 129			X
Privatperson 130			X
Privatperson 131			X
Privatperson 132			X
Privatperson 133			X
Privatperson 134			X
Privatperson 135			X
Privatperson 136			X
Privatperson 137			X
Privatperson 138			X
Privatperson 139			X
Privatperson 140			X
Privatperson 141			X
Privatperson 142			X
Privatperson 143			X
Privatperson 144			X
Privatperson 145			X
Privatperson 146			X
Privatperson 147			X
Privatperson 148			X
Privatperson 149			X
Privatperson 150			X
Privatperson 151			X
Privatperson 152			X
Privatperson 153			X
Privatperson 154			X
Privatperson 155			X
Privatperson 156			X
Privatperson 157			X
Privatperson 158			X
Privatperson 159			X
Privatperson 160			X
Privatperson 161			X
Privatperson 162			X
Privatperson 163			X
Privatperson 164			X
Privatperson 165			X
Privatperson 166			X
Privatperson 167			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 168			X
Privatperson 169			X
Privatperson 170			X
Privatperson 171			X
Privatperson 172			X
Privatperson 173			X
Privatperson 174			X
Privatperson 175			X
Privatperson 176			X
Privatperson 177			X
Privatperson 178			X
Privatperson 179			X
Privatperson 180			X
Privatperson 181			X
Privatperson 182			X
Privatperson 183			X
Privatperson 184			X
Privatperson 185			X
Privatperson 186			X
Privatperson 187			X
Privatperson 188			X
Privatperson 189			X
Privatperson 190			X
Privatperson 191			X
Privatperson 192			X
Privatperson 193			X
Privatperson 194			X
Privatperson 195			X
Privatperson 196			X
Privatperson 197		X	
Privatperson 198			X
Privatperson 199			X
Privatperson 200			X
Privatperson 201			X
Privatperson 202			X
Privatperson 203			X
Privatperson 204			X
Privatperson 205			X
Privatperson 206			X
Privatperson 207			X
Privatperson 208			X
Privatperson 209			X
Privatperson 210			X
Privatperson 211			X
Privatperson 212			X
Privatperson 213			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 214			X
Privatperson 215			X
Privatperson 216			X
Privatperson 217			X
Privatperson 218			X
Privatperson 219			X
Privatperson 220			X
Privatperson 221			X
Privatperson 222			X
Privatperson 223			X
Privatperson 224			X
Privatperson 225			
Privatperson 226			X
Privatperson 227			X
Privatperson 228			X
Privatperson 229			X
Privatperson 230			X
Privatperson 231			X
Privatperson 232			X
Privatperson 233			X
Privatperson 234			X
Privatperson 235			X
Privatperson 236			X
Privatperson 237			X
Privatperson 238			X
Privatperson 239			X
Privatperson 240			X
Privatperson 241			X
Privatperson 242			X
Privatperson 243			X
Privatperson 244			X
Privatperson 245			X
Privatperson 246			X
Privatperson 247		X	
Privatperson 248			X
Privatperson 249			X
Privatperson 250			X
Privatperson 251			X
Privatperson 252			X
Privatperson 253			X
Privatperson 254			X
Privatperson 255			X
Privatperson 256			X
Privatperson 257			X
Privatperson 258			X
Privatperson 259			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 260			X
Privatperson 261			X
Privatperson 262			X
Privatperson 263			X
Privatperson 264			X
Privatperson 265			X
Privatperson 266			X
Privatperson 267			X
Privatperson 268			X
Privatperson 269			X
Privatperson 270			X
Privatperson 271		X	
Privatperson 272			X
Privatperson 273			X
Privatperson 274			X
Privatperson 275			X
Privatperson 276			X
Privatperson 277			X
Privatperson 278			X
Privatperson 279			X
Privatperson 280			X
Privatperson 281			X
Privatperson 282			X
Privatperson 283			X
Privatperson 284			X
Privatperson 285			X
Privatperson 286			X
Privatperson 287			X
Privatperson 288			X
Privatperson 289			X
Privatperson 290			X
Privatperson 291			X
Privatperson 292			X
Privatperson 293			X
Privatperson 294			X
Privatperson 295			X
Privatperson 296			X
Privatperson 297			X
Privatperson 298			X
Privatperson 299			X
Privatperson 300			X
Privatperson 301			X
Privatperson 302			X
Privatperson 303			X
Privatperson 304			X
Privatperson 305			X

Remissinstanser	Avstår från yttrande	Yttrande utan erinran/ med tillstyrkan	Yttrande med synpunkter/ krav
Privatperson 306			X
Privatperson 307			X
Privatperson 308			X
Privatperson 309			X
Privatperson 310			X
Privatperson 311			X
Privatperson 312			X
Privatperson 313			X
Privatperson 314			X
Privatperson 315			X
Privatperson 316			X
Privatperson 317			X
Privatperson 318			X
Privatperson 319			X
Privatperson 320			X
Privatperson 321			X
Privatperson 322			X
Privatperson 323			X
Privatperson 324			X
Privatperson 325			X
Privatperson 326			X
Privatperson 327			X
Privatperson 328			X
Privatperson 329			X
Privatperson 330			X
Privatperson 331			X
Privatperson 332			X
Privatperson 333			X
Privatperson 334			X
Privatperson 335			X
Privatperson 336			X
Privatperson 337			X

3 Sammanställning av inkomna synpunkter

Nedan följer en sammanställning av inkomna yttranden och stadens bemötande av skrivelserna. Sist i detta granskningsutlåtande sammanfattas de justeringar som har gjorts av planförslaget

Myndigheter, organisationer

Länsstyrelsen

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsens synpunkter sedan samrådet kvarstår vad gäller vilka ytor som ska beaktas. Kommunen har i denna detaljplan valt att exkludera de ytor som inte omvandlas i samband med planens genomförande från sina beräkningar av åtgärdsnivån. Länsstyrelsen anser emellertid att kommunen behöver utreda påverkan från hela planområdet och först därefter föreslå avsteg för områden och åtgärder för att kunna göra en bedömning gällande påverkan på beslutade miljö kvalitetsnormer.

Hälsa och säkerhet – Buller, lågfrekvent buller

I samrådet efterfrågade Länsstyrelsen en redovisning av risken för lågfrekvent buller från busstrafik eftersom bostäder planeras 15–20 meter från bostäder. Kommunen har i granskningen inte gjort någon bedömning kring lågfrekvent buller, eller resonerat kring detta i samrådsredogörelsen, utan endast gjort en bedömning kring stomljud.

Eftersom planhandlingarna saknar information om hur lågfrekvent buller påverkar området, bedömer Länsstyrelsen att det inte går att utesluta att det lågfrekventa bullret, som uppstår på grund av busstrafiken vid hållplatsen, kan utgöra en risk för människors hälsa.

Händelserna är av kortvarig karaktär, men ljudet uppstår varje gång en buss stannar och lämnar busshållplatsen. Om hållplatsen trafikeras kvällar och nätter, vilket är tid för återhämtning genom vila eller sömn, riskerar de upprepade händelserna under denna period att orsaka sömnstörningar. Om dessa störningar uppstår regelbundet skulle det också kunna vara något som påverkar människors hälsa negativt.

Kommunen behöver redogöra för ovan omständigheter och göra en bedömning av om det lågfrekventa bullret är en olägenhet för människors hälsa. Om så är fallet, behöver ni också bedöma vilka åtgärder som är nödvändiga för att göra platsen lämplig för bostäder samt, om möjligt säkerställa dessa åtgärder på plankartan.

Länsstyrelsen vill också framföra att för det fall att risk för människors hälsa bedöms föreligga med anledning av närheten till en busshållplats, bör lägenheter göras genomgående, med företrädesvis sovrum orienterade mot en tyst sida.

Översvämningsrisk

Sedan samrådet har kommunen låtit genomföra en skyfallsutredning (AFRY, 2025-09-02). Analysen visar att planförslaget innebär att mindre vatten än i nuläget samlas inom planområdet vid ett 100-årsregn. Detta beror enligt kommunen framför allt på att dagvattennätet byggs ut och dimensioneras för ett 20-årsregn, vilket även förbättrar situationen vid ett 100-årsregn. Mängden vatten som samlas inom planområdet kommer bli mindre i ett framtida scenario, men Länsstyrelsen bedömer att kommunen ändå behöver hantera kvarstående översvämningsrisk.

Planbeskrivningen visar att vatten blir stående inom flera delar av planområdet vid ett 100-årsregn. Till största delen samlas vatten inom de områden som är avsedda för fördröjning vid skyfall, det vill säga diket längs med Norra Kungsvägen, regnträdgården samt torrdammen söder om den nya gång- och cykelvägen. I planbeskrivningen behöver kommunen ange hur mycket vatten som varje plats behöver kunna ta omhand för att planområdet inte ska översvämmas. Kommunen behöver även visa att översvämningsrisken inte ökar utanför planområdet vid ett 100-årsregn med klimatfaktor.

Intill dagligvaruhandeln samlas vatten med djup på omkring 80 cm vid ett 100-årsregn. Enligt planbeskrivningen kan detta område byggas bort vid en framtida ombyggnation av handelsfastigheten. Om marken höjs och fördröjningsvolymen minskar kan negativa konsekvenser uppstå på andra platser, inom eller utanför planområdet. Kommunen behöver visa att lågpunkten kan byggas bort utan att översvämningsrisken ökar och säkerställa åtgärder så att tillräcklig volym fördröjs inom planområdet.

Det behöver vara möjligt att ta sig till och från byggnaderna inom planområdet vid översvämning. Framkomligheten på Norra Kungsvägen kommer enligt planbeskrivningen bli begränsad redan vid mer frekventa regn. Enligt kommunens bedömning är vägen framkomlig för räddningstjänst vid vattendjup under 30 cm. Enligt Storstockholms brandförsvars övergripande styrdokument för räddningstjänst (dokumentnummer 103-755/2023, 2024-08-06) kan deras fordon ta sig fram i ett djup om maximalt 20 cm, givet att det inte är för strömmande vatten och att fordonet kan köra långsamt för att undvika svall. Kommunen behöver därför uppdatera bedömningen avseende framkomlighet. I bedömningen behöver kommunen redovisa hur länge översvämmade vägar inte är framkomliga samt redovisa eventuella konsekvenser av att bland andra räddningstjänst och ambulans inte kan ta sig fram. Där ingår att redovisa eventuella alternativa vägar till bebyggelsen inom planområdet.

Lantmäteriet

GRUNDKARTA

- I plankartan har grundkartans linjer och beteckningar svart färg. Detta gör att det blir svårare att särskilja planskiktets gränser och beteckningar (framför allt områdena utlagda som PARK) från den information som tillhör grundkartan. För

att plankartan ska vara tillräckligt tydlig och lättläst behöver det vara uppenbart vilka beteckningar och gränser som tillhör planskiktet. Därför bör färgen på grundkartans linjer och beteckningar förslagsvis ändras till grå.

- Det krävs minst två koordinatkryss i öst-västlig riktning och två i nord-sydlig riktning för att med säkerhet kunna georeferera den juridiskt gällande plankartan. Koordinatkryssen behöver finnas på någon av de kartor som sparas när planen får laga kraft och det är enklast vid en framtida georeferering om dessa syns på dokumentet plankarta.

FORMAT PÅ PLANKARTA

Av plankartan framgår att den är upprättad i skala 1:1000, men det framgår inte vilket format (exempelvis A2).

GRÄNSBETECKNINGAR

Under rubriken "gränsbeteckningar" noterar Lantmäteriet att planområdesgränsen är redovisad som heldragen linje, medan den på plankartan är redovisad på det sedvanliga sättet.

GENOMFÖRANDETID

Lantmäteriet är av uppfattningen att genomförandetiden ska anges i hela år och inte månader.

Statens geotekniska institut (SGI)

SGI har under samrådsskedet yttrat sig och då framfört att totalstabiliteten för slänten som gränsar till Nilstorpsvägen behöver bedömas samt att den marktekniska undersökningsrapport (MUR) som tillhör PM Geoteknik ska biläggas planhandlingarna. Tidigare framförda synpunkter kvarstår delvis, enligt nedan.

I den geotekniska utredningen anges att lutningen för slänten från Nilstorpsvägen är 1:3. Enligt Lantmäteriets höjdmodell är slänten är brantare, lokalt är den 1:1,5 och brantare partier kan förekomma. SGI vill därmed lyfta att det är de kritiska områdena som behöver beaktas vid stabilitetsbedömning, inte medellutningen. I samband med att en detaljplan antas behöver stabiliteten för hela planområdet vara klarlagd. Detta inkluderar såväl nybyggnation som befintliga slänter och stödkonstruktioner. Vidare anger planförslaget att torrdammar planeras inom området, och plankartan medger att torrdammarna kan beläggas i och i anslutning till slänten från Nilstorpsvägen. SGI rekommenderar därför att kommunen i samråd med geotekniker bedömer om torrdammarnas placering bör begränsas utifrån stabilitetssynpunkt. Eventuella begränsningar behöver inarbetas i planförslaget.

Käppalaförbundet

Käppalaförbundet har inga synpunkter på den föreslagna detaljplanen för Rudboda torg.

Storstockholms brandförsvär (SSBF)

SSBF ser positivt på att tidigare synpunkter har tagits i beaktning. SSBF noterar att det tagits fram visualiseringar av översvämningar till granskningsskedet. Där framgår att vissa delar kan översvämmas upp till 30 cm och att räddningstjänsten kan komma fram genom detta. Påståendet stämmer inte, SSBF:s fordon kan ta sig fram i högst 20 cm vatten givet att det är stillastående vatten och att vi kan köra långsamt för att undvika svall, se vår vägledning Utrymning med hjälp av räddningstjänsten VL2014-09 för mer information. SSBF ser därför att texten behöver revideras.

Trafikförvaltningen, Region Stockholm

Region Stockholm har inga ytterligare synpunkter på förslaget.

Ellevio AB

Ellevio lämnade tidigare synpunkter under samrådet, vilka har redovisats och bemötts i samrådsredogörelsen. Ellevio rekommenderar att det i planbeskrivningen även tydliggörs om flytt av kabelskåp (s. 38). I övrigt har vi inget ytterligare att tillägga.

Stockholm Exergi AB

Inom planområdet finns befintliga fjärrvärme- och/eller fjärrkylaledning. För att kunna planera ev. ledningsomläggningar och nya ledningsdragningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt är det bra med tidig information och samrådsmöten. Åtgärder i Stockholm Exergis distributionsanläggningar utförs av Stockholm Exergi och regleras enligt gällande förläggingsavtal. I övrigt ingen erinran.

SÖRAB

SÖRAB har inga synpunkter på denna, då vår verksamhet inte berörs.

Lidingö hembygdsförening

Lidingö hembygdsförening (LHF) har vid samrådet bestämt avstyrkt den då framlagda planen. Granskningsförslaget innebär en del förändringar i förhållande till samrådsförslaget, men dessa ändrar inte föreningens bedömning. LHF hävdar därför att ett nytt planförslag måste utarbetas med ett kraftigt förändrat planuppdrag som utgångspunkt. Detta uppdrag bör innebära att planen utöver en livsmedelshall skall ge möjlighet att för framtiden återskapa ett verkligt stadsdelscentrum (som det en gång har varit), en samlingspunkt för ett omfattande geografiskt område, som i senare tid dessutom utökats, med närservice, matställen etc, och ett samlande torg med betydligt större areal än som föreslås. Radhus, som breder ut sig över nuvarande öppna ytor, skulle för framtiden omöjliggöra ett stadsdelscentrum som kan inrymma sådana funktioner. Att kalla den lilla föreslagna öppna platsen för Rudboda torg är missledande. Med dagens och framför allt framtidens kraftigt utökade krav på hushållning av naturresurser och minskad bilism kommer det att bli allt viktigare med närcentra.

Därtill kommer att man inte tagit någon hänsyn till de kulturhistoriska värden som det nuvarande torget och omgivande bebyggelse besitter. Flerbostadshuset och Ica är ritade av professor Sten Samuelsson (hade gemensamt företag med Fritz Jaenecke), en av Sveriges mest välkända arkitekter från 1960- och 70-talen. Av hans andra skapade hus på Lidingö har stadshuset bedömts ha ett värde som motiverar byggnadsminnesförklaring och f d IBM-huset på Näset har en plats i svensk arkitekturhistoria. Att föreslå en rivning av flerbostadshuset för att ersätta det med en radhuslänga innebär inte bara en kulturhistorisk förlust - det står kraftigt i strid med de i senare tid allt högre krav på materialhushållning. Flerbostadshusets bottenvåning innehåller dessutom lokaler väl lämpade för närservice och/eller restaurang-café.

LHF:s sammanfattade synpunkter:

Planförslaget avstyrks mycket bestämt. Utarbeta nya planförutsättningar som möjliggör att platsen kan utvecklas till ett reellt stadsdelscentrum.

Bevara torgets storlek.

Bevara och rusta upp flerbostadshuset.

Lidingö stad

Tekniska nämnden

Tekniska förvaltningen har tidigare lämnat synpunkter på samrådsförslaget gällande detaljplanen för Rudboda torg, fastigheterna Eklövet 1 m.fl. Dessa har kommenterats av miljö- och stadsbyggnadskontoret i samrådsredogörelsen. Tekniska nämnden har nu fått möjlighet att yttra sig över granskningsförslaget. Nämnden ställer sig positiv till förslaget och har inga ytterligare synpunkter.

Miljö- och hälsoskyddsenheten

Planbeskrivning:

Vår bedömning är att miljö- och hälsoskyddsenhetens (MHE) synpunkter i stort sett beaktats i underlaget till granskning av detaljplanen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten (sida 11.)

Förslag till ny text första stycket.

Planområdets recipient är Askrikefjärden, vilken är en vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Detta innebär att den har uppställda krav för vattenkvaliteten, så kallade miljö kvalitetsnormer (MKN). Miljö kvalitetsnormer för ytvatten innefattar kemisk och ekologisk status hos vattenförekomsterna, och beskriver kravet på vattenkvalitet och miljöförhållanden vid en viss tidpunkt.

Ändra VISS 2023 till VISS 2025.

Ta bort sista stycket och ändra till.

Detaljplanen innebär en förbättrad dagvattenrening och därigenom minskad

belastning av näringsämnen och föroreningar på Askrikefjärden. Planen, som inte har någon fysisk påverkan på vattenförekomsten, bedöms sammantaget medverka till något ökade möjligheter att nå miljökvalitetsnormerna för vatten.

Naturvärden (sida 27.)

Beaktats enligt vår bedömning.

Några förslag på ändringar/kompletteringar.

Det är viktigt med fauna anpassad belysning samt de växtval man gör på nya grönytor där man alltid bör undvika invasiva och främmande arter.

Dagvatten (sida 39.)

Vår bedömning är att det finns goda möjligheter både för fördröjning av dagvatten ifrån området samt rening av dagvattnet. Dagvattensituation både ur en fördröjnings- och föroreningssynpunkt är att det blir klart bättre efter de föreslagna åtgärderna inom detaljplaneområdet.

Förorenad mark (sida 56.)

Komplettera med ett stycke som säger att man måste göra en anmälan om sanering (§ 28 anmälan) innan man påbörjar åtgärder med marksanering inom området.

Föreningar, företag, politiska partier

SPF Seniorerna Lidingöskeppet och PRO Lidingö

SPF Seniorerna Lidingöskeppet och PRO Lidingö har tidigare i yttrande på samrådsförslaget angett följande:

Inledningsvis vill vi påminna om befolkningsutvecklingen, med en snabb ökning av äldre personer och då särskilt personer 80 år och äldre. Det innebär ett behov av fler tillgängliga och bekväma lägenheter i Lidingö. Rudboda domineras av radhus. Att kunna bo kvar i Rudboda när radhuset/villan känns för stor och opraktisk är av stort värde.

Rudboda torg har närhet till affär, kommunikationer och natur. Enligt vår bedömning därmed en utmärkt plats för lägenheter för seniorer. Staden äger marken och har således full rådighet.

Pensionärsorganisationerna noterar att det finns en tidigare planering för ett flerbostadshus vid Rudboda torg. Vårt förslag är att staden endera återgår till den planeringen eller startar nytt planarbete i syfte att skapa plats för flerbostadshus där viss andel av lägenheterna prioriteras för seniorer.

När vi nu tagit del av granskningshandlingen om Rudboda centrum noterar vi att den enda kommentaren i samrådsredogörelsen till våra synpunkter är att detta inte ingår i planuppdraget.

Vi ser det som olyckligt om staden inte tar tillvara den möjlighet som nu finns att få till stånd funktionella bostäder här, nära livsmedelsbutik och kommunikationer. I Rudboda finns gott om radhus, det som saknas är flerbostadshus, och då i synnerhet hyresrätter.

Vårt förslag är att staden gör ett omtag och ger Miljö- och stadsbyggnadskontoret ett nytt planuppdrag.

Centerpartiet Lidingö

Centerpartiet uppskattar att man den senaste månaden börjat diskutera genomförbarheten och hur näringsidkare och deras företag inom planområdet påverkas. Vi har ännu inte sett en fungerande plan eller strategi, men hoppas innerligt att Åsas tankar håller. Det är lite svagt om företagens och företagarnas väl vilar på en förvaltningschef. Genomförandeplanen skulle behöva dokumenteras och beslutas. För Centerpartiet hänger ett sådant beslut tätt samman med antagandet av detaljplanen.

Vi ser problem med de 15 radhusen som planeras inom planområdet. Det uppstår en konflikt mellan nya boende i radhus som vill lära sina barn att cykla på den parkering som livsmedelsbutiken vill driva trafik till.

Vidare är saneringen av marken otydlig. Skulle marken bara en meter av markdjupet saneras så uppträder hälsorisker med radhusbornas odlingar. Främst fruktträd pekas ut. Det finns en makrotrend där intresset för odling för egen konsumtion ökar, dels i linje med den ökande medvetenheten om beredskap och dels med den ökande medvetenheten om klimatpåverkan och klimatförändringar. Det är ett stort åtagande av kommunen att informera de boende om hälsoriskerna med odling på sikt eftersom vi inte kan överblicka de faktorer och drivkrafter som då finns i samhället.

Centerpartiet står fast vid att det är olämpligt att bygga markbostäder med tomter om tomterna inte är odlingsbara. Det är betydligt mer lämpligt att bygga flerbostadshus i 2-3 våningar.

Även vattenmängderna som strömmar genom området talar för att det är klokare att bygga på höjden än att planera samtliga bostäder i marknivå. Det krävs inte stora förändringar i regnmängderna för att bostäder i området ska bli svåra att försäkra mot vattenskador.

Antalet verksamheter inom centrumområdet begränsas kraftigt av detaljplanen. Förutom en matbutik kan en restaurang eller en blomsterbutik finnas. Det är betydligt färre verksamheter än vad den förra detaljplanen medgav. Att det de facto inte drivs fler verksamheter inom området idag beror inte på att efterfrågan saknas utan att verksamheterna nekats tillstånd.

Socialdemokraterna Lidingö

Socialdemokraterna på Lidingö tackar för möjligheten att lämna synpunkter i granskningsskedet. Vi vill samtidigt vara tydliga med att den föreslagna detaljplanen inte speglar de synpunkter och behov som Rudboborna tidigare framfört. Förslaget upplevs inte tillräckligt förankrat i området, och flera delar behöver enligt vår mening arbetas om och förtydligas innan en antagandeprocess kan bli aktuell.

1. Stärk den lokala centrumfunktionen

Rudboda torg är en viktig mötesplats och ett nav för service i området. Planen behöver tydligare säkerställa att:

- handel, service och mötesplatser bevaras och ges långsiktiga förutsättningar att utvecklas,
- utbudet på torget inte försvagas av framtida exploatering,
- torget fortsätter vara en naturlig samlingspunkt för boende i närområdet.

En levande stadsdelskärna är avgörande för social hållbarhet och för att Rudboda även fortsättningsvis ska vara en attraktiv del av Lidingö.

2. Möjliggör bostäder för fler

Vi ser positivt på möjligheten att tillföra nya bostäder, men vill framhålla att området bör rymma olika boendeformer: yngre, äldre, familjer, och de som söker mer tillgängliga bostäder. Bygg flerbostadshus i tre våningar, inte 15 radhus.

3. Värna den kulturhistoriska identiteten

Rudboda har en tydlig karaktär och en bebyggelsestruktur som många värderar högt. Vi vill att planen förtydligar hur:

- den kulturhistoriska miljön tas till vara,
- nya volymer och material anpassas varsamt till befintlig miljö,
- den gröna karaktären i området säkras.

4. Fortsatt dialog med boende och verksamheter

För att utvecklingen ska få brett stöd är det viktigt att dialogen med boende och näringsidkare fortsätter även under genomförandeskedet. Vi vill att staden säkerställer:

- löpande informationsinsatser,
- möjlighet för boende att påverka utformningen av torget i detalj,
- att synpunkter från detta granskningsskede redovisas och hanteras i nästa version av planhandlingarna.
- ICA ska inte behöva stänga under byggtiden utan fortsätta bedriva verksamhet, ny butik byggs utmed Norra Kungsvägen.

Sammanfattning

Vi anser att planprocessen bör pausas. Det finns i dagsläget varken tillräcklig förankring eller tydlighet i de centrala delarna av förslaget, och det är rimligt att arbetet avvaktar tills ett bredare stöd för inriktningen finns. Socialdemokraterna ser fram emot fortsatt arbete för att utveckla Rudboda till en hållbar och inkluderande stadsdel som fungerar för alla Lidingöbor.

Lidingö Vänner

Rudbodaborna förtjänar bättre. Mötet i Stadshuset den 17 november visade med all tydlighet att stadens förslag för Rudboda Centrum inte håller. En mycket stor majoritet av de närvarande var kritiska till planen att fylla torget med 15 radhus och samtidigt försöka pressa in en ny ICA-butik bredvid den gamla under byggtiden.

Flera påpekade det uppenbara: radhusen tar i anspråk en av Lidingös mest värdefulla tomter och gör centrumytan mindre användbar. Samtidigt bortser politikerna från ICA:s egna synpunkter om att en tillbyggnad inte är möjlig och att en ny byggnad behövs. Frågor om logistik, säkerhet och livsmedelshygien fick inga övertygande svar.

Kommunens formulering om parkering i det till Rudbodabor utdelade "faktabladet" innehåller flera vilseledande utsagor: Att "tillhandahålla en parkeringsyta" till ICA och sedan låtsas att ICA ensam ska dimensionera antalet platser är ett sätt att smyga undan det faktum att parkeringen inte bara ska räcka till ICA:s kunder utan även till ett planerat café serviceverksamheter och inte minst gäster och besökare till 15 radhus. Att då påstå att antalet platser är "tillräckligt" utan att redovisa samnyttjandet trafiktoppar leveranser ökad yta för en större butik eller hur ett café påverkar beläggningen är inte seriöst. Det är helt enkelt ingen som planerar parkering på det sättet. Dessutom är det kommunen – inte ICA – som bestämmer planens funktioner byggnadsvolymer och antal bostäder. Då kan man inte samtidigt hävda att parkeringen är "tillräcklig" när stora delar av ytan tas i anspråk av radhusens gatumark och angöring. Det är logiskt omöjligt. Kort sagt: kommunen överlåter problemlösningen till ICA men det är planförslaget som skapar problemet.

När publiken efterfrågade de analyser som Staden säger sig ha gjort av alternativa lösningar – exempelvis ICA mot berget – blev svaren oklara. Om dessa analyser finns bör de självklart redovisas innan beslut tas. Transparens är en förutsättning för ett bra planbesked.

Rudboda Torg är ett omtyckt lokalt centrum. Det förtjänar en plan som utgår från platsens möjligheter, inte från schabloner om "fler markbostäder" på bekostnad av fungerande service. Det finns genomarbetade alternativ. Låt Lidingöborna få se dem.

Om man nu nödvändigtvis vill ha 15 radhus i området är "ICA mot berget" en bättre lösning än nu liggande detaljplan medger. Med radhus ovanpå butiken sparar mycket yta från det värdefulla planområdet – medger större torg och bättre parkeringsytor. Nuvarande ICA – i denna plan blivande restaurang och service – kan

ha öppet under byggnadstiden. Bilden illustrerar vad man kan få om man befriar sig från att låta hela planområdet domineras av nya markbostäder.

Bild till yttrande från Lidingö Vänner.

Liberalerna Lidingö

Rudbodaborna måste få inflytande på riktigt. Rudboda torg är en av våra viktigaste närcentrum och ICA butiken är en av öns mest populära, där stora delar av Norra Lidingö handlar. Vi liberaler vill se ett levande centrum där människor kan mötas och trivas. Liberalerna vill även att utvecklingen av Rudboda centrum sker i nära dialog med de som bor här. Det förslag som har lagts fram av Moderaterna, Lidingöpartiet och Sverigedemokraterna är ogenomtänkt och dåligt underbyggt. I stället behöver vi skapa ett Rudboda som fungerar – för framtiden och för de som bor här.

Liberalerna vill se:

- Ett stort torg som skapar utrymme för en härlig samlingsplats med bra utrymme för kommersiella ytor utifrån rudbodabornas önskemål, en naturlig mötesplats.
- Trygghet att det alltid finns en fungerande matbutik även när torget byggs om.
- En ny, större matbutik på en plats där Lidingös populäraste matbutik kan utvecklas.
- Paket- och sophertering som fungerar.
- Parkeringslösningar som även kan fungera som skyddsrum och tar hänsyn till tyngre trafik som behöver åka fram till butik och andra kommersiella ytor.
- Fler lokaler för restaurang, café, apotek, blomsterhandel och annan närservice.
- Bostäder ovanpå eller intill kommersiella ytor, men med måtta och hänsyn tagen till Rudbodas karaktär.

Stadsbyggnad handlar inte bara om att bygga hus – det handlar om att bygga samhällen. Därför måste planeringen för ett nytt Rudboda göras om från grunden. Det handlar om att göra rätt från början, tillsammans med Rudbodaborna.

Sakägare

Sakägare 1

1. Skippa restaurang/café lokalen helt till förmån för ett större luftigare torg. Vi behöver en icke kommersiell mötesplats där Rudbodabor kan umgås utan att behöva köpa en kaffe & bulle. Ett café är överflödigt och löper stor risk att inte gå runt ekonomiskt, och då fortsätter traditionen med tomma lokaler på torget. Tidigare behövdes endast en sunkig bänk för att folk skulle samlas och umgås.
2. Just nu byggs en cykelbana i AutoBahn-storlek i Rudboda som slutar där torget börjar. Hur ska den införlivas i nya torget?

Sakägare 2

Yttrande 1:

Bygg inte radhus på torget. Det behövs ej fler radhus och fler småbarnsfamiljer. Ersätt befintligt höghus med ett nytt och fräscht sådant som kan husera båda pensionärer, unga och ensamstående/frånskilda. Jag har svårt att tro att något café eller annan verksamhet skulle gå runt på torget så satsa i stället på en yta med bänk för barn och ungdomar att kunna vara när de handlat i butiken. Vad gäller den - kanske kunde den byggas upp i gamla förskolans lokaler?

Yttrande 2:

Absolut inga nya radhus på torget. Det finns radhus i området så det räcker. Byt ut cementblocket intill berget mot ett nytt hus med brf för unga och äldre som inte vill/kan bo i radhus. Se till att ICA får vara kvar på torget. Kanske på samma plats som den gamla förskolan? Se även till att det finns en plats på torget där barn och familjer kan vistas i säkerhet, fri från trafik. Dvs precis som vid fontänen på det befintliga torget.

Sakägare 3

Har inga speciella åsikter om centrumet som sådant, men det är oerhört viktigt att Ekkronevägen ej kan utnyttjas för genomfart eller parkering.

Sakägare 4

Förslaget visar inte klart att trafik från Rudboda torg samt de nya radhusen kommer att hindras att köra till/från Ekkronevägen samtidigt som boende i radhuslängan med jämna nummer på Kronstigen även i fortsättningen kan nå sina garage vid Ekkronevägen (i fastigheten Ek barken 1) direkt utan att köra via Rudboda torg. Vidare skulle möjlighet att köra direkt från Rudboda torgs parkering och radhusområdet leda till ökad trafik på Ekkronevägen som sedan 1965 fungerat som kombinerad gång-, cykel- och bilväg till/från nuvarande radhusområde vid

Kronstigen, Barkstigen, Stamstigen och Stubbstigen samt för att nå garage för boende i udda nummer på Grankottevägen 3 – 13.

Direkt access till Ekkronevägen från Rudboda torg samt från det nya radhusområdet skulle dessutom innebära en risk för att Ekkronevägen kommer att fungera som gatuparkering när parkering vid ICA är full samt för boende i det nya radhusområdet pga att det föreslås med för få P-platser. Konsekvens av gatuparkering på Ekkronevägen är att det inte går att backa ut från garageuppfart om bil stå parkerad rakt bakom uppfarten. Detta gäller i första hand för alla boende i både Kronstigen jämna nummer och Barkstigen udda nummer, men kan gälla fler om gatuparkering sker väster om Barkstigen på Ekkronevägen.

Bilaga yttrandet:

Bilagor

1. Information från Boverkets Internet-sidor (bilagan kan begäras ut från miljö- och stadsbyggnadskontoret)
2. Kartbilaga 1 – stadens karta (bilagan kan begäras ut från miljö- och stadsbyggnadskontoret)
3. Kartbilaga 2 – ändringsförslag (bilagan redovisas nedan)
4. Jämförelse P-rutor (bilagan kan begäras ut från miljö- och stadsbyggnadskontoret)

INLEDNING

Detta dokument fokuserar främst på planförslaget rörande de 15 radhusen samt påverkan av föreslagen utformning på trafikflöden och trafiksäkerhet på Kronstigen som är inom planområdet samt Ekkronevägen vars nuvarande vändplan ligger inom planområdet. (Ekkronevägen fortsätter ut ur plan-området till Grankottevägen).

En andra punkt som tas upp är hur butikslokal för livsmedel kan förnyas utan risk för nedläggning av verksamheten.

RADHUSOMRÅDET

På kartbilaga 2 visas ett alternativförslag till utformning av radhusområdet och dess vägar. Som kommentarsställare ser jag följande fördelar och möjligheter:

- Mindre biltrafik inom radhusområdet och det skulle ur trafikhänseende kunna definieras som gångfartsområde.
- Fler parkeringsplatser – totalt 29 P-platser eller 1.93 platser per radhus.
- Ingen påverkan på trafikintensitet på vare sig Kronstigen eller Ekkronevägen som resultat av föreslagen detaljplan för Rudboda torgsområdet.
- Ingen möjlighet att använda vägen genom det nya radhusområdet enligt kartbilaga 1 som ”smitväg” från livsmedelsbutikens P-område till Ekkronevägen.

Relaterat till ökningen av antalet P-platser jämfört med stadens förslag med 1.5 platser per radhus är det värt att påpeka att det antalet kan jämföras med detaljplaner för radhusområdet omedelbart väster om planområdet som enligt detaljplaner från tidigt 1960-tal utformades med ungefär 1.5 platser per radhus.

Bilnehavet har sedan tidigt 1960-tal nästan ökat till tre gånger så många bilar: Statistik anger för hela Sverige följande antal bilar per 1000 personer: 1960: 162 bilar 2024: 470 bilar.

Att då öka till nära 2 bilplatser per hus kan till och med vara i underkant om några av radhusen kommer att ha familjer med tonårsbarn och de har A-traktorer. En A-traktor kräver lika mycket P-utrymme som en bil, dvs risken finns att en sådan familj med exempelvis två tonåringar har 4 fordon. Detta kan leda till att P-platser vid livsmedelsbutikerna regelmässigt används av boende i radhusen. (Eller om det går att köra från radhusen till Kronstigen och Ekkronevägen, för att parkera på den senare vägen. Därigenom hindrar sådan parkering boende i nuvarande radhus att backa ut från sina garageinfarter, då Ekkronevägens bredd inte medger detta).

Förslaget att öka antalet P-platser till 29 bygger på följande från "Plan- och bygglag (2010:900) 8 kap. 9 §" där det anges:

" Tomten ska anordnas så att ...

2. betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer, ...

4. det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, för lasting och lossning av fordon, ..."

Stadens förslag att anlägga P-platser på varje tomt samt att det av stadens plankarta inte framgår om ökad trafik uppstår på Ekkronevägen samt på Kronstigen strider mot formulering i punkt 2 (citerad ovan) om betydande olägenheter.

Att anlägga parkeringar vid radhusens gavlar riktade mot Norra Kungsvägen och grönområde nära busshållplatsen uppfyller punkt 4 (citerad ovan) genom att det i närheten av radhusen finns skäligt utrymme för parkeringsplatser.

FÖRNYELSE AV BUTIKSLOKAL

Olika representanter för ICA har i kommentarer uttryckt oro för möjligheterna att bedriva livsmedelshandel under en så pass omfattande ombyggnad som stadens förslag skulle innebära samt att fler näringsidkare skulle beredas plats i Rudboda.

Det är viktigt att hålla i minnet att det är svårare att återupprätta förtroendet för ett varumärke om dess anseende skadats än att introducera ett helt nytt. I överförd bemärkelse kan detta gälla för ICA-hallen.

För att bara ta upp några riskfaktorer:

- En omfattande ombyggnad kan leda till att butiken pga sämre butiksyta under ombyggnadstiden kan behöva inskränka sortimentet.
- Byggbodar och lagringsplatser för byggmaterial stjälar utrymme från P-platsen.
- 1960-/70-tals byggmaterial kan innehålla asbest som tvingar fram sanering och som i värsta fall inte är förenlig med livsmedelshandling. Dvs butiken kan tvingas stänga under saneringen samt antingen ha tömt den helt på varor eller tvinga fram sanering av allt från asbestdamm som kan ha flugit runt i butiken.

Dessa riskfaktorer kan leda till att ICA-hallen kan upplevas av kunderna som otrevlig samt inte möjlig att använda pga t ex brist på P-platser.

Kunderna kan då komma att välja att handla i andra livsmedelshallar på ön. Exempelvis Willy:s och/eller ICA Kvantum i Gångsätra respektive Larsberg, Lidl och/eller Coop i Torsvik eller Coop i Lidingö centrum. Alla dessa butiker nås lätt med bil för den som bilpendlar till/från arbete "på andra sidan bron" och t ex på vägen hem till Rudboda handlar i någon av dem.

Dessa kunder kan därför ha skaffat sig andra vanor än att handla i ICA i Rudboda och kan då även efter en utbyggnad komma att mer sällan handla där.

ALTERNATIV LÖSNING BEHÖVS

En lösning som allvarligt borde övervägas av staden är att genomföra modernisering av livsmedelsbutik i Rudboda i följande 5 steg:

1. Riv förskolebyggnaden.
2. Sätt upp provisorisk livsmedelshall på platsen där förskolebyggnaden låg.
3. Efter att ICA flyttat över till den provisoriska hallen, riv nuvarande hall.
4. Bygg ny livsmedelshall som ICA kan flytta in i när den är klar.
5. Efter borttagning av den provisoriska hallen kan radhus uppföras.

Det är värt att påpeka att ett förfarande liknande dessa punkter genomfördes i Lidingös grannkommun när Östermalms Saluhall renoverades. Under den tiden fanns en provisorisk hall på Östermalms torg.

YTTERLIGARE MÖJLIGHETER MED NYBYGGNAD

Om man dessutom tillåter sig att "think outside the box" för att låna ett engelskt uttryck som ibland används när man skall försöka beskriva hur man hittar nya affärsidéer.

En helt ny byggnad för ICA skulle dessutom göra det möjligt att förse den med en övre våning som skulle kunna vara en "minigalleria" där olika mindre verksamheter/affärer kan ha lokaler som inte ryms i stadens nuvarande förslag.

En invändning skulle kunna vara att en trappa upp innebär att lokaler där inte är tillgängliga för tex äldre eller föräldrar med barnvagn.

Mot den invändningen kan man föra fram att genom att ta sig en titt på entrén till Clas Ohlson i Lidingö centrum så finns en lösning: Där når man via antingen rulltrappor eller hiss den övre våningen med själva butiken.

I stadens sammanställning "Samrådsredogörelse 2025-09-23" ger olika organisationer och privatpersoner olika exempel på verksamheter. Dessa verksamheter skulle kunna höja ett förnyat Rudboda torg från enbart en ICA-hall och radhus till ett mindre centrum i Rudboda, som inte nödvändigtvis behöver ses som en konkurrent till Lidingö centrum.

Några exempel på verksamheter som ges är Apotek, Café/bageri, restauranger med lite olika inriktning samt "take-out" (utan försöka att vara komplett i denna listning).

PARKERING

I bilaga 4 visas jämförelse mellan dagens P-rutor i Rudboda centrum och de ommålade i nedre plan i "P-huset" i Lidingö centrum.

Bredare P-rutor minskar risken att bilar parkeras så att de tar upp två P-rutor. Det räcker att stå 1 eller 2 dm på fel sida om P-rutans sidolinje för att i praktiken ta två P-rutor i anspråk.

Bilaga 3 - ändringsförslag

Bild från Sakägare 4

Förklaring till ändrad karta

- Rektanglar med blå ram visar tomter där radhusen kan placeras (utan bilplats på tomten). OBS föreslagna tomtstorlekar oförändrade utom för gavelhusen närmast Norra Kungsvägen. Dessutom kan grösytor ökas på alla 15 tomterna i och med att P-platser på tomter tas bort.
- Gul ruta är plats för servicebyggnad med miljörum.
- Grå rektanglar med svart ram anger ändrade dragningar av vägar, vid radhusen gångfartsområde.
- Vita rutor med nummer samt text "P" anger ytor för parkeringsplatser (29 st, eller 1.93 platser per hus).
- Grön rektangel är utökat grönområde nära busshållplats.
- Lila rektangel är gångväg från busshållplats mot Kronstigen samt Barkstigen och via trappor till Yxvägen, Yxstigen och Sågstigen.
- Röda punkter är biltrafikhinder (t ex pållare) som medger passage för gående och cyklar (även breda).

Sakägare 5

Jag vill understryka att jag står bakom byggandet av radhus i nära anslutning till Kronstigen. Lägenhetshus i form av borätter eller seniorboende behövs inte då det redan byggts flera lägenhetshus på Lojovägen och att det ska bygga seniorboende i Björnbo. Bygger ni radhus tar ni vara på Rudbodabornas (vi som bor närmast) intressen. Jag ser också likt ni presenterat idag att parkering och kommersiella lokaler (Ica etc) ligger mot Nilstorpsvägen för att undvika bilism och varutransporter närmast Kronstigen.

Ni har sedan tidigare tagit hänsyn till att inte ha infart till de nya radhusen via Ekkronevägen vilket är bra. Däremot har ni sen senaste förslaget vänt på radhusen så att entréerna för radhusen är mot Kronstigen. Inget emot det i sak men eftersom radhusen har parkering på framsidorna innebär det att Kronstigen blir bilburen, vilket den inte är idag. Jag önskar likt idag minimal trafik på Kronstigen med de medel som är möjliga för att värna om de bilfria stigarna som vi har inom Rudboda västra samfällighetsförening som gör att barnen kan leka och springa mellan Rudboda parken och stigarna de bor på utan att trafik ska vara ett orosmoment. Vänder man på radhuslängorna och har infart från den nya infarten från norra kungsvägen så kan man fortsatt ha Kronstigen bilfri där du ser till att de nya radhusens väganslutning från Kronstigen endast kan nås med cykel/gång.

Sakägare 6

Vi vill inledningsvis framföra att Rudboda Västra Samfällighet är positiva till en ny detaljplan för Rudboda Centrum och ser fram emot att området får en ny gestaltning som stärker både funktion och trivsel. I vårt yttrande vill vi särskilt lyfta tre områden som vi anser är viktiga att beakta i det fortsatta arbetet:

1. Kronstigens bredd och byggnaders placering

Vi har en oro att Kronstigen kan upplevas som trång om nya byggnader placeras för nära befintliga fastigheter. Vi önskar att detaljplanen tar hänsyn till detta och säkerställer att Kronstigens nuvarande hus inte får fastighetsfasader närmare än vad som är fallet för övriga fastigheter inom samfälligheten. Detta är viktigt för att bevara områdets karaktär och skapa en harmonisk miljö.

2. Gångvägen från Rudboda parken

Den föreslagna lösningen för gångväg från Rudboda parken är enligt vår uppfattning inte optimal. Som den är beskriven innebär den att gående måste passera en sträcka där biltrafik framförs, vilket skapar en otrygg och potentiellt farlig situation. Vi uppmanar därför till att en mer trafiksäker lösning utreds, där gående kan röra sig utan att behöva korsas av biltrafik. Vi vill särskilt understryka att barn och äldre, inklusive personer med rörelsehinder, kan vara särskilt utsatta i den nuvarande lösningen.

3. Risk för ökad trafik på Ekkronevägen

Vi ser en risk att trafikmängden på Ekkronevägen kan komma att öka som en följd av den föreslagna detaljplanen. Vägen är i dagsläget inte anpassad för gångtrafik, och en ökad trafikmängd skulle ytterligare försämra säkerheten för gående i området.

Vi hoppas att dessa synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet med detaljplanen.

Sakägare 7

Jag ställer mig kritisk mot den föreslagna detaljplanen om att bygga om Rudboda torg, särskilt rivandet av flerfamiljshuset i Eklövet av följande anledningar:

- Likt ni medger i planbeskrivningen så har Rudboda torg ett kulturhistoriskt värde då det är ett typexempel på den sortens av grannskapsenhet som präglade samhällsbebyggelsen under 60- och 70-talet, särskilt längre ut i förorten, vilka skulle förse närområden med allt från skola, affärer, service och kyrka. Av detta är det butiken i norr, flerfamiljshuset i öst och den nu tomma byggnaden i sydväst som står kvar. Samtliga, anser ni, måste rivas. Ni har dock inte argumenterat för varför denna förstörelse av kulturhistoria är försvarbar. Butiken är en sak. Den anses av både ägare och närboende att vara i behov av renovering och utökning för att ta hänsyn till det ökade, och fortsatt ökande, behovet. Flerfamiljshuset, å andra sidan, är inte i behov av att rivas. Ni skriver nu i planbeskrivningen att husets skick motiverar rivandet, vilket är underligt då ni redan under förra informationsmötet i Lidingö stadshus medgav att byggnadens skick inte var så illa som ni antagit utan att den skulle helt enkelt kunna renoveras och bevaras i flera år till. Den sydvästra byggnadens skick vet jag inget om men jag förmodar att dess öde främst har präglats av detta rådande ointresse från kommunens håll att underhålla det befintliga, bevara och främja det. Utläst från de arkitektoniska önskingarna på den nya bebyggelsen tycks det snarare handla om en estetisk avsmak från rådande kommunledning som

motiverar rivandet av detta kulturhistoriska arv. Värt att notera att granskapsenheter tenderar att kopplas samman med socialistiska ideal vilka även kan tyckas vara oattraktiva för den rådande högerkonservativa kommunledningen (Moderaterna och Lidingöpartiet). Värt också att notera är att den östliga byggnadens nuvarande skick är mycket en följd av att kommunen låtit det förfalla i en lång tid och visar stort ointresse, likt tidigare poängterat, att bevara och främja. En restaurering hade både gett nytt liv i torget, hedrat det kulturhistoriska arvet och dess värde (ett tidstypiskt exempel på en viktig del i Lidingös historia vars paralleller på ön, på grund av denna negligens, ofta hotas eller rent av rivs), det hade också blivit mycket billigare då det inte skulle innebära sanering och helt nybygge.

- En restaurering skulle även bevara de 40 lägenheterna som flerfamiljshuset består av, för att inte nämna de lokaler som efter restaurering och uppfräschning skulle kunna bidra till ett mer levande torg, vilket ledningen menar är målet. Att riva 40 lägenheter för att bygga 15 radhus är i denna bostadsbrist helt befängt. Kommunledningen hänvisar till sitt löfte att bygga fler radhus som en anledning att riva flerfamiljshuset men de vet likaväl som vi andra att det finns plats för de annorstädes om de bortser från sina estetiska övertygelser och ser till det faktiska behovet i stället. Med butikens planerade utökning ställer man ju sig även frågan vem de nya radhusen är tänkta till. Det är ingen fråga om ifall de kommer vara ytterst dyra när de väl byggts, det kommer de. Men vem vill köpa ett dyrt radhus för att sedan bo direkt granne med en massiv livsmedelsbutik, med skyltar och lampor som skiner 24/7? Och vem skulle med rätta kunna kalla den konstellationen småskalig? Småskalighet kan existera vid sidan om service och affärsbyggnader men för att skapa en bra miljö behövs en buffertzona som med rätta bör utgöras av flerfamiljshuset som både förser den växande befolkningen med mer tillgängliga bostäder samt skärmar av torget från närområdet som då tillåts präglas av denna småskalighet som kommunen gärna vill främja. Om flerfamiljshuset renoveras i stället för att rivas bidrar det även till att människor från skilda samhällsklasser och ekonomiska förutsättningar ska kunna ha möjlighet att kalla denna fantastiska plats för hem. Att riva och i stället bara bygga radhus skulle bara agera för att homogenisera befolkningen och bidra till klyftor i samhället. I nuläget är många av dem som bor i flerfamiljshuset unga, invandrare, ensamföräldrar och på andra sätt ekonomiskt utsatta människor. Men de är, och bör kunna förbli, lika mycket del av Rudboda som radhus och villaägarna. Jag anser att man bör hålla sig kritisk till varför kommunledningen tar så lätt på att riva flerfamiljshuset i favör för dyra radhus, med tanke på den ökande invandrarfientligheten som präglar flera partier i dagsläget, inte minst Moderaterna och Lidingöpartiet.
- Flera bostäder på Lidingö är ett måste och ett ansvar som kommunen i många år har dragit sig undan från och flera gånger inte levererat på de krav som ställts av regeringen på utökade bostadsmöjligheter. Det går att förhålla sig till god levnadsmiljö utan att helt ignorera de behov som den ständigt ökande

befolkningen skapar. Att riva den tomma sydvästliga byggnaden för att där bygga flera bostäder är ytterst rättfärdigat. Men att denna så kallade "utveckling" av Rudboda innebär en drastisk förminskning av bostadsmöjligheter är, i vår nutid och särskilt framöver, totalt ologiskt och, som redan nämnts, befängt.

- Det är för mig oförklarligt att en utveckling av Rudboda torg innebär att torget förlorar mycket av sin karaktär som just torg. Särskilt då flerfamiljshuset, i sig, har plats för både service- och affärslokaler vilka kan bidra till ett mer levande torg utan behov av tillbyggnader, likt det förslagna, som tar rum bort ifrån torget. Torget måste vara större för att det ska kunna vara en mötes- och samlingsplats för Rudbodas invånare.
- I planbeskrivningen sägs det att det finns ett behov av ett "bredare bostadsutbud". Jag har gjort poängen redan men vill återigen poängtera jämte detta citat. Att riva 40 lägenheter för att i stället bygga 15 radhus, i ett område på Lidingö vars bebyggelse redan domineras av radhus, är att drastiskt minska och smalna av det befintliga bostadsutbudet. Det bidrar inte på något sätt till ett bredare utbud, bara några till av samma sort. Oavsett om den önskade arkitektoniska variationen i radhusen är lyckad så leder byggandet av dem enbart till homogeniserandet av området, arkitektoniskt liksom socioekonomiskt.
- Eftersom butiken, med rätta, kommer göras ännu större så bidrar bara flerfamiljshuset till känslan att vara vid ett torg. Området heter ju Rudboda centrum egentligen och en större butik samt utökande av affärer och/eller restauranger (som önskas av invånarna) skulle bidra till att torget skulle få mer "centrum"-känsla. Radhusen skulle, i denna kontext, kännas malplacerade. Småskaligheten finns där idag och jag anser att den bevaras snarare än störs av flerfamiljshuset på grund av att det skiljer av torget från radhus och grönområdena runt omkring.
- I den nya översiktsplanen föreslås att Rudboda kompletteras med fler bostäder för att service och kollektivtrafik ska få större kundunderlag och därmed kunna erbjuda boende och besökare bättre service (sid 9/55 i planförslaget). Återigen. Att riva 40 lägenheter för att bygga 15 radhus leder till en minskad möjlighet att bo i Rudboda. Man kan peka på att de befintliga hyresrätterna utgör ett ostabilt invånarantal, men detta har ju såklart att göra med att kommunen i många år nu, med ytterst varierande rättfärdighet, har hotat att riva huset vilket förståeligt nog gör det mycket oattraktivt för långtidsboende då man aldrig kan känna sig säker i sin boendesituation. En renovering av flerfamiljshuset och ett faktiskt utökande av bostadsmöjligheter skulle på riktigt leda till ett större kundunderlag för service och kollektivtrafik.

Denna senaste punkt, och flera andra, är exempel på hur kommunledningen, i planförslaget, hävdar något utan att helt förklara hur planen skulle förbättra läget. Att ljuga om skicket på flerfamiljshuset är också tecken på brister i hur

kommunledningen handlar och yttrar sig, som grovt påverkar tillförliten hos väljarna som de, trots allt, är menade att representera och värna för.

Att bortse från lokalbefolkningens behov och viljor är att misslyckas med sitt syfte som kommunledning.

På grund av ovanstående argument och anledningar säger jag ett starkt NEJ till planförslaget och hoppas på att en ny detaljplan som tar i verkligheten samt invånarnas behov och viljor i beaktning.

ICA Sverige AB och ICA-handlare

ICA Sverige vill inledningsvis upprepa den positiva inställning till utvecklingen av Rudboda centrum som ICA haft under hela den tid som utvecklingen av Rudboda centrum diskuterats.

ICA Nära Rudboda har en lång historia i kvarteret som berörs av den föreslagna detaljplanen. Butiken har en viktig funktion för de boende i området något som tydligt understryks av den stora uppmärksamheten som frågan om ny detaljplan och utveckling av Rudboda Centrum väckt bland Lidingös invånare. Inte minst har rykten om att butiken skulle behöva stängas under en ombyggnad av butiken skapat mycket stor oro.

ICA menar att butiken underlättar vardagen för många människor när det gäller de dagliga matvaruinköpen och att den även fungerar som en viktig mötesplats. Med öppettiderna 8-20, bidrar butiken till liv och rörelse på platsen under många av dygnets timmar. Butiken har cirka 7000 betalande kunder per vecka vilket pekar på att den starkt bidrar till flödena till platsen. Butiken, som är väl inarbetad och uppskattad, drivs av den lokala ICA-handlaren och sysselsätter cirka 40 personer, både heltids- och deltidsanställningar.

Utmanande att bygga om ICA-butiken

Detaljplaneförslaget medger antingen en mindre tillbyggnad av den befintliga ICA-butiken eller att en ny butik byggs intill den befintliga som ersätter denna.

När det gäller en eventuell tillbyggnad av befintlig butik kommer byggnationen, även om den sker etappvis, medföra omfattande störningar av driften och stora begränsningar i butikens kunderbudande, i synnerhet inom färskvaror. Det skulle naturligtvis vara mycket prioriterat för ICA att hålla butiken öppen under en tillbyggnad men drift- och/eller byggekonomiska överväganden kan komma att omöjliggöra detta.

Dagens butik har en omodern varuhantering. En stor nackdel vid en eventuell tillbyggnad av befintlig butikslokal är att butiken, de anställda, leverantörers personal samt alla besökare i Rudboda centrum skulle vara tvungna att även fortsättningsvis leva med en varulogistik med klara risker. Detta eftersom

varustransporterna skulle behöva fortsätta att köra över parkeringen samt backa och vända på samma ytor som kunder, skolbarn och andra besökare nyttjar.

Det finns sedan länge stora utmaningar med bla värmen, varumottagningen, lastkaj och avfallshantering i fastigheten samt arbetsmiljön för både butikspersonal och varulogistikens personal.

Det är mot denna bakgrund ICA Sveriges utgångspunkt är att en nybyggnad är att föredra. Dels för att garantera att nuvarande butik kan vara öppen under byggtiden, dels för att vi bedömer att den nuvarande lokalen inte ger förutsättningar för en långsiktigt rationell drift. En nybyggnation ger både ICA och staden möjlighet att skapa en välgestaltad helhet.

ICA önskar bygga en ny butik intill den befintliga

För att kunna hålla butiken öppen under hela byggtiden och ge området kontinuerlig service skulle en ny butik behöva uppföras intill den befintliga som sedan rivs.

När det gäller en eventuell nybyggnad är det ICA:s bedömning att genomförandekonomin förutsätter att ICA får tillgång till byggetableringsytor på den planerade bostadsfastigheten (den andra delen av den föreslagna detaljplanen) för tillfällig parkering och bygglogistik innan en byggaktör tillträder fastigheten.

Detaljplanen skulle behöva modifieras för att möjliggöra en nybyggnad med välfungerande varu- och avfallslogistik. En infart från Nilstorpsvägen behöver möjliggöras i plankartan så att lastbilar och andra transporter kan angöra en ny butiklokal från baksidan vilket skulle kunna eliminera den idag ohållbara körvägen över parkeringen.

Parkeringsbehov

Även om föreslagen detaljplan ger möjlighet att bygga ut befintlig butik respektive uppföra en helt ny butik innebär planen vissa begränsningar. Om butiksstorleken efter om- eller nybyggnation ska bli tillräckligt stor (minst 1200 kvm i ett plan) för att motivera byggnationen medger planen inte tillräckligt många parkeringsplatser. Detta eftersom parkeringsplatserna idag och sannolikt även i framtiden används till fler än besökarna till butiken som exempelvis parkering vid hämtning och lämning och fritidsaktiviteter till den närliggande Rudboda skola.

Torget och lokalens placering

Den föreslagna detaljplanen bör modifieras avseende torgets och lokalens placering så att detta på ett naturligt sätt hänger ihop med en eventuell ny butiklokals placering.

ICA önskar att planen anpassas för att ge en välgestaltad helhet med ett torg som fortsatt förknippas med butiken och som butiken kan bistå att fylla med funktion samt ökad trivsel.

Sammanfattning

ICA önskar att få möjlighet att bygga en ny ICA butik intill den befintliga innan den gamla rivs för att möjliggöra kontinuerlig drift. För att göra det krävs att ICA får tillgång till etableringsytor under byggtiden inom den mark som planeras för bostäder och att en infart för leveranser från Nilstorpsvägen möjliggörs i plankartan.

ICA önskar också att få mer yta för parkering till butiken och att torgets placering justeras så att det ligger vid den nya butikens entré och bildar en välgestaltad helhet.

Slutligen har ICA Sverige en allmän synpunkt på att ett bearbetat helhetsförslag med nybyggnation av en modern ICA butik med förutsättningar för säker trafikföring, tillräckliga parkeringsmöjligheter, tydliga stråk till både skolan och Bosön samt ett torg som ansluter till butiken ger en bättre totalekonomi för ICA:s del. Även för en eventuell bostadsutvecklare bör förutsättningarna för ett genomförbart projekt öka då parternas inbördes beroenden minskas.

ICA önskar även fortsatt delta i dialog om den fortsatta planeringen av Rudboda centrum.

Övriga personer

Privatperson 1

Har ni räknat hur många radhus det finns i Rudboda? Det är ju sinnessjuka mängder. Vi snackar på båda sidorna om vägen både före och efter ICA. Fler radhus är ju verkligen INTE vad vi behöver. Gör om gör rätt. Se till vad vi, era invånare, behöver. Vi behöver naturliga mötesplatser, ett café, ett barnbibliotek, ungdomsgård etc. Problemet idag är varken för få bostäder eller för lite skatteintäkter. Problemet är mental ohälsa, ensamhet, brist på nära relationer. Vi bor i ett mörkt och kallt land och har en kultur som i vissa avseenden skapar avstånd mellan människor. Låt alla barnfamiljer som leker i parken kunna ses på lunch någonstans bredvid. Låt alla mammor kunna komma ut på en tjejmiddag i närheten då och då så att vi inte tappar det totalt. Låt män få ses på en AW för att skapa de relationer som skyddar dem mot depression och suicid senare i livet när skilsmässan är ett faktum. När man har möjlighet att göra om någonting. Se då till att förstå vilka problem ni kan lösa med den möjlighet ni har. Därefter tar ni fram en lösning på de problemen. Och gör för guds skull inte bara "så som vi alltid har gjort".

Privatperson 2

Undertecknad bor nu på Björnbo efter att tidigare ha bott i västra Rudboda i närmare 20 år och innan dess 15 år i östra Rudboda. Det är för mig fullständigt ofattbart att M och LP envist driver frågan om att bygga radhus på Rudboda torgs mark. Det är ett skamligt förslag att bygga ytterligare radhus i ett så radhustätt område. Att dessutom ta bort ett stort antal parkeringsplatser är hårresande.

ICA är inte att förglömma! De måste få möjlighet att verka fullskaligt under hela ombyggnadsperioden. För oss på Björnbo är ICA Rudboda närmaste mataffär för färskvaror dit vi kan promenera. Bygg ett nytt ICA vid bergväggen där det nu uttjänta flerfamiljshuset ligger.

Att ta bort gångvägar i området är ur barnens säkerhet galet med tanke på att det är skolväg för ett stort antal barn i närområdet. Lekplatsen som nu gjorts i ordning till ett fantastiskt område för barnfamiljer behöver ju ha säkra vägar till och från.

Jag var på mötet i Stadshuset den 17/11. Jag bor nu på Björnbo efter mer än 50 år i Rudbodaområdet. Det är för mig fullständigt ofattbart att M och LP driver frågan om att bygga 15 radhus på Rudboda Torgs mark. Det är ett skamligt förslag som verkar helt ogenomtänkt då detta är Lidingös radhustätaste område. Läste ett utmärkt förslag i Mitt i undertecknat av två arkitekter nr 47.

Detta skulle medföra att vi får behålla vår älskade utmärkta ICA butik intakt under ombyggnaden. Den är oerhört viktig för oss!!!

Dessutom är det av största vikt att barnens skolväg är säker. Som planen med radhusen ser ut är det ju många bilar som kommer köra i området.

Att öka antalet besöksparkeringsplatser från 47 till 77 på samma yta innebär ju att de blir väsentligt mycket smalare och man kommer vaken komma in eller ut ur bilen.

Snälla tänk om! Att M gått på val med att bygga marknära bostäder kan inte vara ett självändamål för kommunledningen. Man har ju misslyckats med vallöften tidigare.

Med hopp om att Ni ska tänka om.

Privatperson 3

(Privatperson 3 har skickat in två yttranden som är snarlika, nedan redovisas det yttrande som kom in sist).

Jag är boende på Lojoområdet och ser med fasa hur Moderaterna och Lidingöpartiet vill förstöra Rudboda centrum. Bygg inte fler radhus i Lidingös radhustätaste område!!!! Det Lidingö behöver är små lägenheter till våra ungdomar.

Rudboda skola ligger nära och elever går i dag på bilfria vägar till och från skolan. Många blir avlämnade och hämtade vid ICA:s parkering. Ska barnen behöva samsas med radhusens bilar i området? En klar försämring för eleverna.

ICA affären är navet i Rudboda centrum. Hur kan ni tro och fundera på att affären ska kunna hållas öppen under om och tillbyggnaden? Bygg först en ny affär så att alla invånare mellan Kyrkviken och Elfvik kan fortsätta att handla mat på ICA Rudboda under tiden torget byggs om.

Ta inte bort några parkeringsplatser - de behövs i området särskilt nu när nya husen på Lojovägen är inflyttade. Minska inte den enskilda parkeringsplatsens storlek för att klämma in totalt fler platser på en minskad yta.

Låt Rudboda centrum bli lika vackert som de lekplatser ni renoverat på ön.

Jag säger NEJ till den nya detaljplanen och kräver att den nya planen sätter ICA affären i centrum. Gör om och gör rätt!

Privatperson 4

Jag motsätter mig planförslaget i dess nuvarande form, eftersom det innebär en påtaglig risk att ICA Rudboda tvingas stänga, vilket skulle slå hårt mot hela området och tusentals boendes vardag.

Butiken är en viktig samhällsfunktion som behöver värnas, inte hotas. Det är oacceptabelt att kommunen går vidare med en plan som inte tydligt säkerställer att butiken kan fortsätta sin verksamhet under och efter den planerade ombyggnaden.

Jag kräver att kommunen:

- Säkerställer att butiken får en ny lokal innan något annat byggarbete påbörjas.
- Utgår från butiken som centrum i detaljplanen - börja planeringen med butiken, inte bostäderna.
- Redovisar en trovärdig plan för hur butiken ska kunna hålla öppet under renovering.
- Ser över trafiklösningen och parkeringssituationen, som i dagsläget framstår som otillräcklig och riskabel.
- Motiverar på vilket sätt planen uppfyller målet om "att möta näringslivets behov".
- Omprövar förslaget om 16 nya radhus, som varken breddar bostadsutbudet eller förbättrar servicen.

Rudboda torg är en central mötesplats och en viktig del av Lidingös närservice. Planen i sin nuvarande form riskerar att förstöra detta, vilket vore mycket olyckligt.

Jag uppmanar därför kommunen att göra om planförslaget så att ICA Rudboda kan tryggas och området utvecklas på ett hållbart sätt, med fokus på service och tillgänglighet för oss som bor här.

Privatperson 5

Som boende i Rudboda uppskattar vi naturnära boende med grönska och trevliga grannar. Vi uppskattar vår ICA-butik, som drivs av duktiga handlare, som erbjuder fräscha grönsaker och delikatesser utöver det vanliga. Den har hög kvalitet och är en

kundmagnet för norra ön. Duktig personal och trevlig atmosfär! Affären behöver nya lokaler att flytta till! Man kan inte köpa mat i ett byggkaos!

Vi uppskattar om ni kan bevara och snygga till vårt torg! Tänk också på att träd skänker skugga och kanske till och med mat till fåglarna.

Privatperson 6

Jag (och alla som bor på norra ön) säger NEJ till förslaget om den nya detaljplanen för Rudboda torg.

Kommunledningen (Moderaterna och Lidingöpartiet) vill i innehållet i detaljplanen (samt i annan typ av bemötande i till exempel tidningsartiklar) omyndigförklara oss Lidingöbor som dagligen använder torget och Ica Nära Rudboda. Det är resonemang på dagisnivå som används, vad är det ni håller på med???

- Det enda riktigt viktiga för torget är att bygga en NY LOKAL för nuvarande Ica-handlare Pelle, Lotta och Sandra. Den är sliten, gammal och alldeles för liten. I och med bebyggelsen på Lojobacken finns knappt rum gå runt mellan hyllorna, vi är ENORMT många som handlar.

- ICAs nya butik behöver byggas INNAN andra byggen påbörjas. ICA Nära Rudboda behöver hållas öppet under hela ombyggnationen av torget. Vi behöver mat och service. Denna affär och innehavare är älskad och uppskattad av inte bara norra öns boende.

- 16 radhus är för oss boende på norra ön TOTALT oviktigt. Vi badar i radhus, dessa skulle inte tillföra något till torget. Vill ni bygga så bygg ett nytt flerbostadshus med hyresrätter, lokaler, mer service, restaurang, ett levande torg med kommers. 16 radhus bidrar inte med vare sig "bredare och mer varierat bostadsutbud" eller större kundunderlag för service och kollektivtrafik. Snarare tvärtom då ni planerar riva ett flerbostadshus.

Det är en bedrövlig detaljplan ni tänkt ut och ni vill uppenbart köra över era väljares och lidingöbornas självklara och uttryckliga behov och önskemål.

Gör om och gör rätt!!!

Privatperson 7

Ny butik först! Ingen röst på M eller LP från mig om er plan tvingar ICA att hålla stängt.

Att bygga ett nytt flerbostadshus vid Rudboda torg i stället för det flerbostadshus som ska rivas är knappast att bygga sönder Lidingö, såsom har påståtts. Det blir ju inte fler flerbostadshus än nu! Det är heller INGEN som önskar ett höghus, även om de styrande envisas med att påstå det. Vill man ha en ärlig debatt får man själv låta

bli att överdriva. Vi som bor i Rudboda vill inte ha någon sorts skyskrapa på massor med våningar. Däremot är vi vana vid det hus som finns vid torget idag och tar gärna ett nytt i samma storlek.

Att ett flerbostadshus skulle äta upp fler parkeringsplatser än 15 radhus är ren lögn. Man behöver bara titta på nuvarande bebyggelse och den plan som är på gång. Ytan för parkering blir betydligt mindre. Med ett flerbostadshus ryms så många parkeringsplatser att det räcker både till det huset och till ICA. Med radhus blir parkeringsytan mindre och alltså blir det antingen färre eller smalare parkeringsplatser. Möjligen både och. Det erkände ju till och med tjänstemännen och politikerna som deltog i senaste mötet den 17/11 i Stadshuset. Dessutom verkar radhusen planeras med plats för EN bil per hus. Det håller inte på långa vägar idag. Alltså kommer många av platserna vid Ica att upptas av radhusborna. Alternativt måste man avsätta ännu större yta för radhusens parkering.

Det påstås ofta att parkeringen vid ICA aldrig är fullsatt. Märkligt nog alltid av människor som inte själva bor i Rudboda. Vi som handlar regelbundet på ICA Rudboda, liksom alla som hämtar barn i Rudboda skola, vet att det är fullt på parkeringen så gott som varje fredagseftermiddag. Inför större helger är det kaos.

Att Ica kan hålla öppet under ombyggnad är en sanning med modifikation. De kan säkert fungera som någon sorts förstärkt kiosk, där man kan köpa en liter mjölk och kanske en limpa. Alla som brukar handla på Ica Rudboda vet att butiken är extremt trång idag. De utnyttjar varje kvadratcentimeter. Alltså finns inga marginaler när delar måste stängas av i samband med om- och tillbyggnad. Den fantastiska manuella disken, som folk kommer till från hela Lidingö, kan absolut inte fungera i byggdamm, även om den hade fått plats. Därmed skulle Ica tappa många kunder – en del kanske permanent – och vi som bor i området skulle få avsevärt försämrad service i minst ett år, sannolikt mer. En lång tid för äldre med rullator som inte vilka åka buss och som saknar egen bil, liksom för småbarnsföräldrar som försöker få tillvaron att gå ihop.

I bästa fall kan Ica hålla pakethantering öppna. Annars måste nog Rudbodaborna få sina paket till Lidingö centrum. Närmaste andra paketutlämning på norra ön är på Näset och de saknar parkeringsmöjligheter för ett ökat antal kunder.

Vad händer med trafiksäkerheten för alla de lite större barn som idag kan ta sig själva till och från Rudboda skola utan att vistas bland bilar? De skulle plötsligt behöva ta sig fram på den smala bilväg som ska gå runt radhusen (tjänstemännen som var med den 17/11 framhöll särskilt hur smal den skulle bli – den skulle knappt finnas alls!).

Var ska föräldrar som hämtar barn i Rudboda skola ställa sina bilar? När skolan byggdes ny bestämdes det att inga föräldrar skulle få köra in på skolans område, utan de skulle stå på torgets parkering. Nu påstås det att det blir Icas egen parkering. Även om Ica kunde kontrollera att ingen står där för att hämta i skolan –

vilket de givetvis inte kan – så har man byggt in ett problem. Föräldrar måste kunna ställa bilen någonstans! Antingen lyckas man hitta ett sätt att stänga föräldrar ute. Då finns ingenstans för dem att stå. Eller så kommer av ICAs parkeringsplatser att vara upptagna av andra än kunder på eftermiddagarna. För övrigt samma sak med äldreboendet mitt emot torget och Ica. De saknar besöksparkering. Besökande förväntas stå på parkeringen vid torget.

Vad händer med den säsongsblomsterhandel som idag är ett uppskattat inslag vid torget under sommarhalvåret? Det är långt ifrån säkert att de anser sig ha råd att hyra en lokal året runt. Det går inte att jämföra med att få sälja från ett tält när det är högsäsong. Om det i stället blir en sushirestaurang eller kanske en frisör, nagelsalong eller liknande i den enda lilla affärslokal utöver Ica som finns med i planen så har vi förlorat våra blommor.

Inget sägs heller om Icahusets skick eller om dess bärighet för en ytterligare våning. Det är nämligen inte undersökt ännu. Huset är dock gammalt och inte särskilt väl underhållet av staden. Det byggdes inte från början för att kunna bära ett övre våningsplan. Därmed är risken stor att det helt enkelt inte går.

Förslaget tycks heller inte adressera problemet med SL. Vi vet att enda sättet att få ökad turtäthet i kollektivtrafiken är ett ökat antal invånare. Här väljer stadens ledning en plan som innebär färre bostäder och, får man förmoda, därmed färre boende.

Jag kan inte tycka annat än att detta är en riktigt usel plan.

Privatperson 8

Gör gärna ett studiebesök hos Hemköp Snättringe i Huddinge. Skräckexempel på en renovering medan en butik är öppen. Ser ut som ett misilnedslag i Ukraina. En sanitär olägenhet för personal kunder och kringboende. Gäller även Coop på Odengatan i Stockholm.

Gör gärna även ett studiebesök i Sticklinge (Tempo) och se på deras matbutik. Skräpigt oattraktivt och mörkt. Eller i Skärsätra Centrum (Världens mat) eller i Baggeby (Tempo). Skrämmande utveckling i vår kommun. Butiker som "ingen" önskat och som etablerat sig (?) på ställen där fina matbutiker tidigare legat. Och all världens läsk och godis (i Skärsätra) är inte bra för någons hälsa.

Vi står nu inför ett vägval:

1. Låt ICA få en helt ny butik, en ICA Supermarket.
2. Riv sedan gamla butiken.

Annars har vi snabbt Världens mat eller Tempo eller liknande.

Gärna sanera tomt och bygga radhus men sätt vår ICA butik i främsta rummet.

Lyft bort minst två av de tre radhuslängorna och ge tillräckligt med plats åt:

1. ICA butiken
2. Varutransporter till ICA
3. Parkeringsplatser till ICA s kunder
4. Säkra gång och cykelvägar för stora och små
5. Grönska
6. Själva torget

Då blir det marknära och småskaligt! Annars blir det trångt och ogästvänligt – eller hur?

Privatperson 9

Jag har bott på Lojo sedan 1972. Jag har nu invändningar mot den föreslagna detaljplanen för Rudboda Torg. Se till att ICA-butiken får en ny lokal innan ombyggnadsarbetet startar. Sätt butiken i centrum på torget. Rudboda Torg är en plats för 1000-tals boenden inom Rudboda, Elfvik, Bosön, Askrike, Lojo, dessutom 5 nya flerfamiljshus i Lojobacken. Gör ett torg mer trevligt att träffas/mötas på till exempel café eller dylikt. Finns många äldre utan bil som behöver kunna handla inom närområdet, behövs inte flera radhus inom området.

Privatperson 10

Invändningar mot kommunens detaljplan för Rudboda centrum:

- Se till att butiken får en ny lokal innan andra arbeten påbörjas.
- Hur skall butiken kunna hålla öppet under renovering och tillbyggnad? Ni ger inga svar på det, däremot verkar ni säkra på att det går.
- Varför flera radhus i ett av Sveriges mest radhustätaste områden, vår närservice vid Rudboda Torg borde prioriteras liksom ett torg värt namnet där det snarare är fokus på ännu mera service än på flera bostäder.

Privatperson 11

Jag är Rudbodabo sedan 1990. Jag arbetade dessutom i början av 70-talet och hela 80-och 90-talet i Rudboda skola. I början av mitt långa "Rudbodaliv" var Rudboda torg ett levande torg. Där fanns affär, post, bank, fritidshem. Med tiden har torget blivit slitet och trist. Det enda som lockat har varit den fina ICA-affären. När jag hörde att Rudboda torg skulle få ett "lyft" blev jag glad. Efter lång tid kom kommunen med en detaljplan. Jag blev mycket besviken. Mest besviken blev jag av att ICA inte skulle få nya lättarbetade lokaler, utan skulle byggas om på befintlig plats med en övervåning. Det kommer inte fungera. ICA kan inte fortsätta sin verksamhet av olika skäl under den tid ombyggnad sker. Många pensionärer på Lojohöjden har ingen bil. Var ska de handla under tiden? Enda möjligheten är att beställa hem mat. Dessa mattransporter sker med stora bilar, som våra

promenadvägar på Lojohöjden inte klarar i längden. Jag vill ha mitt ICA kvar hela tiden! Den ICA med nuvarande ägare. I många år har de skapat en atmosfär i butiken som är unik. I butiken möts man av en värme som den välkända personalen ger. De är värda mer lättarbetade lokaler, utan övervåning, som byggs innan den gamla rivs. Över affären kan lägenheter byggas och under skyddsrum. Hyreslägenheter behövs till våra ungdomar och till äldre som vill få loss pengar när de säljer sin bostadsrätt, radhus eller villa. Bostadsutbudet bör bli mer varierat i Rudboda! Det behövs inte fler radhus. De kommer inte bidra till ett levande torg. Jag vill också att det ska finnas ett möjligt utrymme i framtiden för andra aktiviteter på torget till exempel café, restaurang, frisör, apotek, vårdcentral med mera. Uppskattade Rudboda blomstertorg måste naturligtvis få en plats. Jag vill att detaljplanen görs om så att vi Rudbodabor blir nöjda. Med hopp om att så görs.

Privatperson 12

Detaljplanen för Rudboda Torg verka vara drivet från ett ekonomiskt perspektiv och inte från ett perspektiv som värnar de boende på norra öns önskemål och synpunkter. Som valda kommunpolitiker är det en av era främsta uppgifter att lyssna till Lidingös invånare.

Byggnaderna på Rudboda Torg är så pass gamla att de behöver rivas. Fjärrvärme, VA och el måste uppgraderas så att de minst håller dagens krav.

ICA Rudboda är en mycket attraktiv och bra livsmedelsbutik. Butiken är ett måste för de boende på Norra ön (Lidingövädden-Elfvik). Placeringen av ny ICA Rudboda butik bör vara där ICA föreslår (de har bra kunskap om krav, logistik och miljötank). ICA måste vara med i diskussionerna och kunna lämna synpunkter som beaktas. ICA Rudboda är kärnpunkten på torget.

Rudboda torg ligger granne med Rudboda skola och Rudbodaparken, med mycket barn i omlopp. Med andra ord Rudboda Torg med omnejd måste vara ett område som är trafiksäkert.

Efter placering av ICA Rudboda kan arbete med att planera för själva torget göras och därefter en bedömning om lämpliga bostäder (flerbostadshus/radhus) och lokaler för näringslivets behov.

Finns behov av nya bostäder i detta område? Lojobacken med över 100 lägenheter har ju nyligen tillkommit.

Det är snart val och tidigare har jag varit M trogen, men med den detaljplan över Rudboda Torg som ni nu presenterar, kan jag ärligt säga att jag är mycket besviken. Ni verkar helt tappat fokus och glömt ert uppdrag ta hjälp av och lyssna på de boende. Om inte ändring görs har ni tappat min röst i valet och jag är inte ensam om att tycka och handla på detta sätt.

Privatperson 13

Den detaljplan som L och M visat är helt idiotisk. Kan ni svara på hur ICA-butiken ska kunna hålla öppet under byggtiden? 15 radhus?? Finns redan tillräckligt med den boendeformen. Hoppas ni gör om och gör rätt.

Ge plats för ny ICA-butik först. En över tid öppen och bra butik är viktig för 1000-tals personer och väljare. En ny butik behöver inte krympa ytan för annan bebyggelse

Hur ska nya radhus kunna bära kostnaderna för marksanering? Har ni tänkt att försäljning av butikstomten ska bidra till det. Om så, vem vill köpa ett illa underhållet butikshus som kräver renovering och förstärkning för dyra pengar. En konsekvens av er plan riskerar en stängd ICA-butik och därmed en krångligare vardag för många på Rudboda och Bosön.

Privatperson 14

Då matbutiken i Rudboda Centrum är den enda på norra delen av ön bör naturligtvis stor hänsyn och respekt tas till områdets många äldre med ofta begränsade möjligheter till förflyttning. Glöm heller inte alla boende på Bosöns Sport Campus som flitigt nyttjar affären. En ansvarstagande och respektfull utgångspunkt i detaljplanen skall därför naturligtvis utgöras av matbutiken!

Privatperson 15

Angående ombyggnaden av Rudboda Torg så finns det många synpunkter på hur det har behandlats. Men framför allt är det ICA butikens framtid som oroar, man tror att det ska fungera att bygga om butiken samtidigt som den skall vara öppen, det tror inte jag. ICA är inte bara matbutik utan även Post, Bank och en mötesplats för oss boende i området. Bygg en ny ICA och riv den gamla. Radhus i området är väl inte någon bra idé, bättre med ett flerfamiljshus.

Privatperson 16

Se till att ICA-butiken får en ny lokal innan övriga arbeten påbörjas.

Privatperson 17

Var är torget? Vi medborgare önskade ett upprustat trevligt torg med bänkar, bord, konst. En plats att mötas och ses på. Många barnfamiljer, barn o ungdomar på egna cykelturer och äldre i området skulle må bra av det.

Varför bygger man inte större ICA-butik mot berget som är enplans? Tvåvåningsaffär har jag hört är dumt för personal, handikappsvänlighet, råvaror etc. Vad vill de som driver ICA? Det är en väldigt omtyckt ICA-butik för hela Lidingö. Folk kommer från södra ön, Sticklinge etc.

Att bygga lägenheter i stället för radhus känns mer kostnadseffektivt och ger fler möjlighet att bo i området. Radhus finns det väldigt många redan.

Om man önskar radhus ändå kan de byggas på ICAs tak? Eller lägenheter på taket. För att skapa mer yta för torget (nämnt ovan) café och blomsterhandel.

Parkeringen ser trång ut. Bilarna idag är mycket större än förr. I och med att man också parkerar där om man ska till Rudboda skola är det många barn där och känns rentav riskabelt att göra den trängre? Man behöver breda platser och ordentlig uppsyn.

Rudboda torg är norra Lidingös nordligaste mötesplats. Det är inte bara vi i närområdet som besöker torget. Många från hela ön och utanför Lidingö gör det när de är på Bosön, besöker alla badplatser, naturreservatet, alla kursgårdar etc.

Att bygga smart med fler bostäder för ekonomin, bättre busstrafik etc. Och en större ICA i ett plan, ett större trevligt torg med café och blommor samt säker parkering vore underbart!

Då skulle medborgarna bli nöjda och inte ifrågasätta er politik.

Privatperson 18

Jag som boende på Lojobacken invänder mot nuvarande detaljplaner för Rudboda Torg. Liksom många andra boende vill jag se en ny ICA-affär innan rivning/reovering av nuvarande byggnader görs så att kontinuerlig drift med kvalitet av ICA-affären kan säkerställas. I tillägg behöver det också bli en annan trafiklösning. Jag har en 7-årig dotter som ofta är i området liksom många andra barn. Ni vill väl inte göra miljön mer osäker för dem? Med hopp om en ändrad detaljplan.

Privatperson 19

ICA Rudboda är en av de bästa butikerna på ön och den enda på yttre norra ön. Att bygga om och skapa ett mysigt torg med till exempel ett kafé, nån restaurang och en ny bra lösning för ICA skulle gynna hela området. Dyra nya radhus i ett redan radhustätt område, är det genomtänkt? Vi har en åldrande befolkning på Lidingö, att bygga seniorbostäder borde prioriteras. Vill vi behålla våra ungdomar behövs även bostäder som passar ungas plånbok. Jag ställer mig bakom de som inte vill ha några radhus och som vill ha kvar en bra ICA. Måste kunna göras något bättre för Lidingöborna i Rudboda.

Privatperson 20

Lidingö har INTE behov av fler lyxradhus, vad Lidingö framför allt behöver är lägenheter för en åldrande befolkning. Varför inte prova något nytt som lägenheter för plus 65 som har gått i pension.

Vad Rudboda behöver:

- Ny fräsch ICA butik i ny byggnad, inte det gamla huset som dessutom inte är i ett bra skick. Klarar huset ens en påbyggnad med en våning till och hur ska butiken kunna hålla öppet?
- Ett rejält torg där folk kan samlas med uteserveringar.
- Flerfamiljshus med restaurang, butiker och kafé i bottenplan.
- Garage under butik och utomhusparkering.
- Lägenheter för äldre och unga (som har svårt att komma ut på bostadsmarknaden).

Privatperson 21

Vi vill ha en ny fräsch ICA affär, ett riktigt torg, kafé och lägenheter för den åldrande befolkningen på Lidingö. INTE 15 dyra lyxradhus!

Privatperson 22

Varför lyxradhus? Varför bara bygga dyrt och lyxigt? Bygg i stället för de yngre och äldre!!!

Privatperson 23

Förstår inte riktigt hur ni tänkt vad gäller Rudboda torg? Bygga dyra radhus i stället för lägenheter till den växande äldre befolkningen, då skulle man förmodligen få loss redan befintliga hus/radhus. Eller så skulle det vara möjligt för dom unga att ha råd att stanna på ön. Detta i kombination med ett riktigt torg, kanske med ett litet café. Pelle och Lotta som driver ICA-butiken skulle även vara värda en ny fräsch butik.

Privatperson 24

Den rådande detaljplanen för Rudboda Torg är inte rimlig. ICA behöver ha öppet under byggnadstiden. Det är långt till närmaste butik/postutlämning om den ska stängas under byggnadstiden. En ny lokal måste byggas innan den gamla kan rivas. Det behövs inte fler radhus i Rudboda. Bygg flerfamiljshus så att det kan bli ett levande torg med ett litet kafé eller restaurang. Parkeringen måste planeras så att den kan rymma alla som ska släppa/hämta sina barn på Rudboda skola då det inte finns möjlighet att göra det på skolans parkering. Den parkeringen är till skolans personal och föräldrar hänvisas därför till Icas parkering för att sedan gå med barnen genom tunneln under Nilstorpsvägen. Parkeringen måste ha utrymme för dessa föräldrar samt de som ska handla. Den rådande detaljplanen tar inte hänsyn till Rudbodabornas bästa och behöver ses över.

Privatperson 25

Ta hänsyn till vad invånarna i majoritet på Lidingö tycker! Obs i denna fråga har inte Moderaterna majoritet i tyckande. Behåll ICA och bygg ut affärer. Bygg låga hyresrätter/ seniorlägenheter/ ungdomslägenheter INGA. RADHUS Ta vara på torgets historiska ursprung.

Privatperson 26

Lidingö stad borde absolut inte sälja och stycka av Rudboda torg. Med den föreslagna detaljplanen finns det stor risk för att vår ICA-butik kommer att vara stängd under hela byggtiden vilket vore katastrof. Vår matbutik kommer att försvinna och även all närservice. Det finns ingen annan mataffär eller service i området. Se till att butiken får en ny lokal innan bygget påbörjas och att vår närservice behålls.

Förslaget där man ska sälja och stycka av ICAs tomt innebär att det inte ens är säkert att ICA kommer att vara kvar, vilket försämrar boendemiljön för oss i området. I samband med en försäljning av ICAs tomt säljs även vår torgyta, hur garanteras att vi ens får ett torg efter det. Rudboda torg är av ett stort allmänt intresse för alla oss som bor i den här delen av Lidingö och borde inte säljas ut.

Varför ska det byggas ännu fler radhus. Nya radhus är absolut inget som behövs i området eftersom det här är ett av Sveriges mest radhustäta områden. Bygg flerbostadshus i stället. De tänkta radhusen med egna parkeringsplatser kommer också att leda till att området blir otryggt och farligt, särskilt för barn, när trafik tillåts inom torget.

Jag är negativ till planen eftersom den föreslagna planen är riktigt dålig för oss som bor i området och den borde därför göras om.

Privatperson 27

Flerbostadshuset i Rudboda ligger på en bra plats för ett flerbostadshus. Vi är många som bor och bott i området under lång tid som haft tankar om centrumet. Utmaningen som sker när ni i egenskap av stad föreslår ännu fler radhus är flera:

- ytterligare ett BRA område för flerbostadshus försvinner till förmån för radhus som ändå finns många av på ön (se Högsätra)
- ni fokuserar på en grupp som har råd att köpa radhus
- det blir än mindre bostäder för de medborgare som inte har råd att köpa radhus/hus
- det blir färre bostäder per markareal
- våra unga Lidngöbor får än mindre möjligheter att bo kvar på ön

Rudboda är ett attraktivt område som inte har ett flerbostadshus. Om både byggnaden för ICA samt flerfamiljsbostadshuset tillåts bli flerfamiljsbostadshus om tre (Ica) till fyra våningar (bef flerbostadshus) sker flera fördelar:

- flera lägenheter
- fler/bättre lokaler i markyta som kan öppna för andra butiksytor/café/restaurang
- bra närhet till kommunikationer och rekreationsområden

- ett centrum många passerar – till fots, cykel, bil och kommunalt
- ett mer uttalat centrum som också blir levande då det finns butiker dagtid och bostäder kvälls/nattetid.

Privatperson 28

Jag bor på Lojovägen i Rudboda. Ett trevligt område med många barnfamiljer och pensionärer. På norra Lidingö finns det mycket begränsat med service jämfört med södra ön, i form av affärer, restauranger, caféer med mera. Jag har tidigare bott på södra Lidingö, och det är en slående skillnad. Till skillnad från södra ön där allt fler verksamheter etablerar sig, är läget det motsatt på norra delen. Ica Rudboda är ett av de få serviceställen som finns kvar och är därför av mycket stor betydelse för många som bor på norra ön. Förutom den finns endast en Ica nära på Näset. Ica Rudboda verkar vara en väl fungerande verksamhet och har ett bra utbud etc. Den möjliggör för exempelvis äldre personer och invånare utan bil i området att kunna köpa dagligvaror. Den fungerar även som postombud, vilket är en viktig service och en kommunal angelägenhet att ge bra förutsättningar till. Jag vill därför vädja till er som beslutar om ny detaljplan att göra allt som står i er makt och möjlighet för att se till att ge de förutsättningar som behövs för Ica Rudboda att fortsätta sin verksamhet på ett sätt som fungerar för butiken. Den är mycket viktig för närområdet.

Privatperson 29

Jag har två söner på 26 och 29 som båda har fast arbete men ingen av dem har en riktig bostad. Min son på 26 år jobbar på Lidingö med relativt bra inkomst men hyr dyrt i andra hand och min andra son bor fortfarande hemma men ska nu också flytta till ett dyrt andrahandsboende. Han har vissa svårigheter som vi kämpar för att få hjälp med och har därför en låg lön men är skötsam och jobbar i den offentliga sektorn som nästan alla är beroende av.

Jag vill att även rika Lidingö tar sitt ansvar över att vi lever i ett samhälle med olika sorters människor. Vi är inte en isolerad ö i Stockholms län eller isolerad del i Sverige som kan strunta i resten av länet/Sverige. Stockholms län och Sverige behöver också fler poliser, omsorgspersonal med flera. Som det ser ut i Stockholms län nu så tackar många i dessa grupper nej till jobb i Stockholms län – eller flyttar från Stockholms län – på grund av bostadsbrist och dyra bostäder. Även Lidingö behöver ta sitt ansvar inte bara för sig själv som en isolerad ö utan också för Stockholms län och Sverige. Därför ska vi INTE ha fler radhus för övre medelklassen i Lidingös redan radhustätaste område! Vi behöver en ökad variation gällande bebyggelse. Jag vill ha flerfamiljshus och gärna med billigare lägenheter som inte behöver helkaklade badrum och dyraste köken utan kan fungera som ett förstaboende för – kanske blivande höginkomsttagare – men som ännu inte är det. Vi behöver tänka framåt och ta ansvar även för framtiden för förr eller senare får icke-ansvar för alla vilket även får konsekvenser för ”fina” Lidingö. Återigen: Det behövs inte bara egna hem för övre medelklassen utan även lägenheter (men kanske kommande övre

medelklass). Framför allt behövs FLER bostäder. Jag har fått informationen av säker källa att det en gång fanns det ett hyggligt färdigt förslag på några flerfamiljshus. Jag tycker att ni ska göra om och göra rätt och plocka fram det förslaget!

Det behövs en befolkningsökning i området. På så sätt kan vi behålla eller kanske till och med förbättra service och kollektivtrafik. Det är redan för många bilar på vägarna runt kl. 8 på morgnarna. Vi vill inte ha fler bilar som inte gör Lidingö tryggare.

Om ni vill ta hänsyn till näringslivet så borde ni ta bättre hänsyn till en högt uppskattade ICA-butiken som sedan länge behöver större lokaler och dessutom är de gamla lokalerna i dåligt skick. Nuvarande butik kan jobba på som vanligt även om man bygger flerfamiljshus. Man kan bygga en helt ny ICA-butik tillsammans med flerfamiljsbostäderna OCH låta nuvarande butik jobba på som vanligt under. Det går. Med radhusplanen måste nuvarande mycket trånga butiksbyggnad användas medan renovering och utbyggnad pågår – vilket inte framstår som möjligt – eller så får butiken stänga i ett par år och ni försämrar servicen för hela Rudboda/Elfvik.

Som det är i dag så tar många barn sig själva till och från Rudboda skola på ett tryggt sätt. Det är därför mycket viktigt att behålla ungefär den gång- och cykelväg som vi har idag (när cykelvägsarbetena som pågår nu är färdiga). Med flerfamiljshus kan man behålla ungefär den gång- och cykelväg vi har idag. Som planen ser ut kan man inte behålla en säker gång- och cykelväg med radhus. Och om det blir omvägar med gång- och cykelvägar så har de flesta en tendens att ta genvägar – som inte alla är säkra.

Jag kan inte se att det finns några som helst fördelar med liggande förslag. Jag vill ha fler bostäder – och helst inte svindyra. Gör om och gör rätt!

Privatperson 30

Jag säger Nej till detaljplanen för Rudboda torg. Jag vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice.

Privatperson 31

Självklart ska vi ha en Ica affären, på norra ön! Hela Lidingös befolkning åker dit och handlar. Posten, hämta/skicka paket mm. Vore trevligt med ett café med nybakat bröd/bullar och gott kaffe. Närhetsprincipen vinner i längden, mer miljövänligt! Vi är många som bor på norra ön!

Privatperson 32

Jag bor på Lojovägen och har följande synpunkter på förslaget av ny detaljplanering. Det är dåligt och inte förankrat hos boende i Rudboda. Förutom en felaktig planering har förslaget stor påverkan för boende och trafikmiljö i Rudboda. Finns det överhuvudtaget någon ekonomisk beräkning som ligger till grund för att genomföra detta förslag?

Vi vill alla ha en större mataffär med fortsatt service av post och paket, förslaget innebär inte detta. Det innebär också att affären kommer vara stängd under lång period eller ha en tillfälligt begränsad service.

Planeringen av parkeringsplatser är bristfällig. Det är för få. Både för affär och det nya som kan planeras kring torget. Radhusen kommer ha en plats per hushåll och det påverkar också. En konsekvens kommer bli att gator runt omkring torget kommer få ökad trafik med felparkerade bilar. Skolan ligger också nära torget med känslig trafikmiljö.

Oppositionens förslag är bättre förankrat med boende i Rudboda och ger bättre ekonomi för hela kommunen.

Förslaget behöver göras om för att skapa det centrum som vi vill ha och har väntat på.

Privatperson 33

Samma yttranden som Privatperson 32.

Privatperson 34

Undertecknad säger NEJ till föreslagen ny detaljplan för Rudboda torg som hotar att stänga butiken! Jag säger dessutom NEJ till byggandet av radhus. Bygg om torget till en mötesplats. Tag bort den (enligt min uppfattning) förskräckliga skulpturen. Plantera ex. 3, 4 lindar. Skugga behövs. Om nödvändigt riv loftgångshuset och bygg nya lägenheter av lämpligt slag, affärsverksamhet i bottenplanet. Restaurang eller café. Jag ser framför mig ett mänskligt och grönt torg med verksamhet, rörelse, grönska och luft.

Privatperson 35

Har tagit del av Lidingö stads planer på ombyggnad av Rudboda torg. Planerna gör mig upprörd och mycket frågande.

1. Det mesta verkar ogenomtänkt och utan hänsyn till oss som bor i närområdet.
2. Affären är livsviktigt för oss häromkring. Många är pensionärer. Man räknar med 150 på Lojovägen och för varje år blir vi fler. Vad jag förstår av ombyggnadsplanerna av affären finns det inte en chans att den kan hålla öppet under ombyggnad. Nybyggnad av affär måste ske först. Och det måste finnas en garanti att samma ICA öppnar. Ett ICA som har den service som finns nu. Till exempel att bära hem varor en gång i veckan. Något som jag som handikappad inte klarar mig utan.
3. Marken ägs av kommunen alltså av oss kommuninvånare och vi borde ha bestämmanderätt över det framför allt rör oss. Alltså vi som kommer att verkligen beröras av detta.

4. Om jag förstått rätt är det mycket liten chans att ICA fortsätter på den mark som är avsatt för näringslivet. Det blir kanske ett gym eller liknande som hamnar där.
5. Varför bygga 16 radhus i Lidingös radhustätaste område, när alla politiker vet att det som verkligen behövs är seniorbostäder och bostäder så att unga kan bo kvar på ön. Många radhus och villor skulle bli lediga om en attraktiv seniorbostad i stället byggdes. Varför inte bygga ett flerbostadshus i samma arkitektoniska stil som Silverhemmet eller husen i backen upp till Lojo. På så sätt skulle man få ett vackert torg och ett flerfamiljshus med kanske både seniorboende och lägenheter för yngre familjer. Med ett seniorboende nära buss och affär skulle många lämna många radhus och villor till yngre.
6. Två av mina vänner har lämnat sina radhus i Rudboda då de äntligen fått lägenhet på Tor efter 10 år i kö. Ett seniorboende på Rudboda Torg skulle kunna bli lika attraktivt som Tor.
7. Med radhusen blir det en bilväg där nu det finns cykelväg för skolbarnen.
8. Hur har man tänkt med den ökande pakethantering. Affären har knappt plats idag. Blir det ingen ny affär, hur ska vi gamlingar kunna hämta ut våra paket?
9. Hur blir det med återvinning? Ingen station finns inritad.
10. Hur blir det med tillräckliga skyddsrum?
11. Parkeringsplatserna räcker aldrig för att en lönsam butik ska vilja etablera sig på platsen.
12. Tänk om! Bygg en ny affär innan den gamla rivs. Bygg den nya affären där byggnaden med den gamla förskolan ligger. Bygg lägenheter där ICA och bostadshuset ligger idag. Skapa ett funktionellt och trivsamt torg för oss flera tusen i området. Gör det bra för kommuninvånarna! Tänk långsiktigt!

Privatperson 36

Jag önskar utbyggnad eller större ICA-butik med stor parkering. Jobbar nära ICA och skulle butiken bli större hoppas jag utbudet kan få växa. Trött på Coop i Lidingö C.

Privatperson 37

Jag säger NEJ till det föreslagna nya detaljplanen för Rudboda centrum. Gör om och gör bättre!

I det direkta närområdet finns skola, 400 lägenheter och massor av radhus och villor och längre bort mot Elfvik, ännu fler hushåll som alla är mer eller mindre beroende eller påverkade av att ha en väl fungerande och större matbutik längre ut på ön än Lidingö C.

Ert nuvarande förslag riskerar att ta död på den nuvarande mycket uppskattade och synnerligen välfungerande ICA Nära vars ägare har ett mycket gott förhållande till sina kunder.

Kundunderlaget i närområdet består bland annat till stor del av äldre och vad som i vissa sammanhang benämns äldreäldre, dvs gående, ej fordonsanvändande medborgare som behöver nära tillgång till den matbutik ni uppenbarligen kommer fördärva under en lång byggtid och kanske för överskådlig framtid. Butiken hanterar i dagsläget en besvärande mängd postpaket och behöver bara för detta större lokalyta. Tillkommer också utrymme för nya krav för säker avfalls- och lasthantering!

Bygg FÖRST en provisorisk butik på "mögelhustomten" som en tillfällig ersättningsbutik under tiden den nya byggs.

På parkeringsytan har ni klämt in flera platser än vad som är bra genom att minska på de enskilda p-platsernas yta och tillträde. Ni gör det svårare att parkera. Det blir trafikstökigt och farligt.

Tänk på att många föräldrar här lämnar och hämtar sina barn för att det vid skolan finns väldigt få platser för detta. Dessutom passar många på att göra vissa inköp i ICA när dom ändå är där.

Matbutik i två våningar?? Inte särskilt funktionsdugligt. Det tror jag inte ICA önskar eller rekommenderar. Varken kunder eller butiks innehavaren kan ha överblick och full koll.

Var har ni tänkt den mycket uppskattade tillfälliga blomsterhandeln ska stå? Rita in den på av dem godkänd plats annars kommer den kanske inte tillbaka efter byggtiden.

RADHUS!! Det behövs inte fler radhus i ett område som redan har massor. Något som däremot behövs är brf/hyresbostäder för de äldre som flyttar från villor och radhus och ungdomar.

När den provisoriska butiken tas bort bygg brf/hyreslänga typ som på Lojohöjden, 2-plan, med 4 lgh per port med skyddsrum under.

Det stora bostadshuset kan stå kvar, grundligt renoveras och kompletteras med till exempel inglasning, takvåningar med mera. Längst ner finns möjlighet för förslagsvis marklägenheter eller butiker, affärer, ett konditori/kafé etc.

Minska inte torgets yta! Minska inte parkeringsytan!

Snart är det val! Tänk på det! Lyssna på väljarna!

Privatperson 38

Jag tycker detaljplanen för nya Rudboda torg inte är ordentligt utarbetad. Ett torg utan en fungerande matbutik skulle göra livet mycket sämre för alla som bor på norra delen av Lidingö. Lidingö Centrum är redan idag underdimensionerat för all bil och busstrafik. Tänk er att 1000-tals boende tvingas ditt i onödan. Det är inte att tänka på miljön eller på invånarna i kommunen. Varför bygga 15 radhus när två längor på totalt 10-12 st skulle vara lättare att placera ut för att skapa plats och yta åt ett torg med till exempel ICA, Café eller en restaurang som använder närodlade råvaror från Elfvik.

Vi ska vara en levande ö med lokala torg igen det skapar en trygghet och sammanhållning i samhället. Gör rätt nu, det är lättare och bättre för alla invånare på Lidingö.

Privatperson 39

Yttrande 1:

Måste få ge min synpunkt på hur otroligt dåligt arbete ni gjort med den här detaljplanen. Känslan är att ni inte bor i närheten av norra ön. Det finns flera punkter man skulle behöva revidera innan detta kan beslutas.

Den viktigaste punkten tycker jag är att ICA behöver bygga en ny lokal innan arbetet påbörjas. Ni skriver att den kommer att kunna vara öppen, men hur ska det ske under renovering och utbyggnad? Det behövs också fler p-platser och inte färre för butiken.

Det är inte rimligt att ha närmaste livsmedelsbutik finns i Lidingö centrum. Finns ICA-Näset, men dit går det ingen buss från norra ön. Det är byte av buss som gäller och linjerna är inte synkade.

Låt ICA bygga ny lokal innan nya radhus med mera påbörjas.

Yttrande 2:

Sett ert utskick och litar inte på det ni skriver. Se till att butiken byggs först! Minska inte antalet parkeringsplatser, de behövs för butiken! Norra ön måste ha en fungerande butik med tillräckligt antal parkeringsplatser innan radhusen börjar byggas!

Privatperson 40

Nej till nya detaljplanen för Rudboda. ICA Rudboda butiken ska finnas tillgänglig alla dagar i fortsättningen varför jag säger nej till den nya detaljplanen. Närbutiken är väldigt uppskattad av många på Lidingö. Att stänga ner butiken är helt fel väg att gå, även om det bara skulle vara under en kortare period. Gör om detaljplanen så ICA butiken kan vara öppen under hela processen/byggandet av nya Rudboda torg. Tänk på att det är val nästa år!

Privatperson 41

Undertecknad säger nej till föreslagen ny detaljplan för Rudboda torg som hotar att stänga ICA butiken. Vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar. Vill inte tvingas åka till centrum för att handla och hämta eller lämna paket.

Privatperson 42

Innan rivning och byggande påbörjas måste den existerande ICA affären beredas möjlighet att fortsätta bedriva sin verksamhet som enda leverantör för stora delar av de boende öster om vallen. Dess funktion som inlämning och utlämning av paket och Rek. mm förstärker för många - inte minst äldre och barn måste tas i beaktande. En nedstängning under byggtiden är oacceptabel och skulle få negativa konsekvenser för alla boende i denna del av Lidingö. En prioritering av byggandet av 15 radhus och en avsaknad av garanterad tillgänglighet till butik i Rudboda för 1000-tals boende torde få negativa konsekvenser för de beslutande politiska partierna.

Privatperson 43

Har tagit del av planförslaget anser inte att den kan accepteras på grund av Ica med post kommer knappast kunna ge full service under tiden arbete utförs. Parkeringen minskas i både plats storlek och antal. Torget behövs som service punkt. Gör som förra gången skrota ert förslag.

Privatperson 44

Rudboda torg borde "moderniserats" för 10-15 år sedan. ICA Rudboda är en oerhört uppskattad butik även av oss fast vi bor nära Centrum. Jag tycker det är oansvarigt av kommunen som enligt uppgift ägare den nedgångna affärslokalen (lika nedgången som allt runt torget) att inte planera underhåll/utveckling av den enda service-platsen efter Näset på ett sätt så att verksamheten i butiken både får en modern byggnad och en lösning på hur butiken och därmed servicen kan upprätthållas. Enligt uppgift har projektet pågått oerhört länge utan att kommunen hittat en rimlig lösning för alla parter. Gör det nu TACK! Vi vill ha ICA Rudbodas fantastiska service nu, sedan och under tiden förändringarna genomförs. Allt annat är oacceptabelt!

Privatperson 45

Vi har förstått att det har tagits fram en detaljplan som vi har synpunkter på:

- Se till att ICA får en ny butikslokal i första hand och innan den gamla butikslokalen rivs. Genomgång av skick på nuvarande butikshus har ej gjorts i detaljplanen vilket borde ha gjorts.
- Fler parkeringsmöjligheter behövs än vad som erbjuds idag - dels med tanke på närliggande skola där föräldrar parkerar men även för den nya och större butikslokal som vi anser bör hyras/överlätas till ICA.

- Gällande upprättande av 15 nya radhus har vi invändningar på att det blir än mer trafik till närliggande park och gångväg. Det finns många lekande barn i parken som tar sig dit och med mer trafik intill parken är rent av farligt.

Sammanfattningsvis vill vi ha inskrivet i nuvarande plan att ICA butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar samt fler parkeringsmöjligheter. Dessutom så säger vi nej till de planerade 15 nybyggda radhus då planerad trafiklösning ej är optimal såsom det har planerats i detaljplanen.

Privatperson 46

Jag vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börja. ICA butiken är väldigt viktig för norra Lidingö. Stor risk att vi inte får någon närservice på en stor del av norra Lidingö.

Privatperson 47

Det finns många aspekter i detta att ta hänsyn till, ICA affären, torget, byggplanerna av radhus, parkering och trafik.

ICA: Det är orimligt att påstå att affären kan vara öppen under ombyggnad, med tanke på byggdamm och byggtrafik. Färskvaruhantering är inte tänkbart under ombyggnad. Klargör hur det ska vara möjligt?

Att bygga en våning till är absurt, det ska vara lätt att gå och handla och rimligt för kunder, personal, leveranser. Helt vansinnigt att ens komma på något liknande. ICAs byggnad är lika gammal som huset som skall rivas och ICAs byggnad har ett stort underhållsbehov och borde därför också rivas och ICA ges nya lokaler.

ICA bör få ny byggnad, som idag är enligt krav och standard, för att kunna fortsätta ge samma service och kvalitet som idag. Affären betjänar ett stort område med 1000-tals kunder. Det kommer även kunder från andra delar av Lidingö för att handla i deras fantastiska kött- och fiskdisk.

Vart skall pakethantering ta vägen om ICA ska byggas om och får mindre yta under ombyggnad? Näset är inte tänkbart med tanke på parkering. Centrum har inte möjlighet. Ska vi boende åka till södra ön? Hur ska det fungera för icke bilburna? Det kommer troligen innebära att folk kommer beställa saker med hemleverans, vilket ökar trafiken och ger sämre miljö.

Torget: Enligt ritningar så blir torget väldigt litet. Ska en restaurang ta upp hela torget? Blomsterhandeln ges inte plats för. Planerna innebär ingen utveckling till ett levande torg.

Radhus: Sanering av mark för 120 miljoner för att bygga 15 radhus - helt galet. Vem ska bära kostnaden för detta? Varför bygga 15 radhus i ett redan radhustätt område? Om man nu nödvändigtvis måste bygga radhus, bygg en ny mataffär och bygg radhus ovanpå, som gjorts på andra platser. I översiktsplanen är tanken att nya bostäder ska bidra till bättre service och kollektivtrafik, hur kan 15 radhus bidra till

detta? Att bygga flerfamiljshus är en bättre idé, som ger större antal boende på samma yta som 15 radhus och kan innebära bättre service och kollektivtrafik.

Parkering: Färre parkeringsplatser, med mindre parkeringsrutor kan innebära problem, då det innebär mindre yta för bilar att komma in och ut från parkeringsrutorna. Parkering bland backande lastbilar som levererar mat, är en risk.

Trafik: Trafiklösningen för de nya radhusen är olämplig och skapar en riskfylld miljö, då det rör sig både vuxna och barn där vägen till radhusen är planerad.

Sammanfattningsvis: Lyssna på de boende i Rudbodas önskemål. Bygg ny affärslokal. Se till att det blir ett torg. Inga fler radhus i redan radhustätt område med sanering för 120 miljoner för 15 radhus.

Översiktplanen är under all kritik och det blir definitivt ingen röst på Moderaterna, Lidingöpartiet eller Sverigedemokraterna i nästa val, då de fullkomligt struntar i de boende i Rudbodas önskemål och synpunkter.

En annan fråga man kan ställa sig är varför Lidingö kommun låtit lofthuset och även ICAs byggnad förfalla under många år.

Privatperson 48

- Mycket olyckligt att kommunen föreslår en privatisering och krympning av en fastighet som är "en plats av stort allmänt intresse" (enligt definition i PBL) för ett stort antal boende och väljare mellan Elfvik och Lidingövallen. Resonemang om konsekvenser av detta saknas helt i planbeskrivningen.
- Ett nytt butikshus borde ha varit en självklar del av planen. Den nuvarande butiken är den enda servicepunkten för 1000-tals boende och behöver kunna utvecklas.
- Planens genomförandebeskrivning är ytterst knapphändig, inget talar för att det av ert bolag ägda butikshuset rent byggnadstekniskt klarar vare sig påbyggnad eller att varaktigt fungera utan mycket omfattande renoveringsarbeten (avlopp, rör, el, ventilation/kyla, asbestsanering med flera brister). Det är inte särskilt klokt att bygga nytt på delar av tomten utan att skapa utrymme för en ny butikslokal. Sätt butiken i centrum av planen.
- Stor risk att antalet fullstora parkeringsplatser i realiteten blir färre än i dag. Detta blir till men för handeln och för alla som hämtar och lämnar barn till skola och förskola. Antalet parkeringsplatser för besökande i hela Rudboda är för litet. Bilberoendet är stort hos de flesta boende i Rudboda, på Bosön och Elfvik. Om den närservice som ICA-butiken i dag erbjuder, under en period eller helt, försvinner blir bilberoende än mer påtagligt.
- För många äldre och för studenter/besökare på Bosön innebär en stängd eller i värsta fall avvecklade butik att all närservice hamnar 3 till 5 km bort. Det är helt orimligt!

- Det förefaller oklokt att planera och bygga 15 radhus i ett av Sveriges mest radhutäta områden. Ett fåtal nya radhus vare sig breddar bostadsutbudet eller ger större underlag för handel och kollektivtrafik.
- Att bygga nya enfamiljsbostäder, sannolikt med platta på mark, är direkt oansvarigt med hänsyn till den redovisade vattengenomströmningen för fastigheten.
- Trafiklösningen kring radhusen ser livsfarlig och föga barnvänlig ut. Alla vet att en smal enkelriktad körväg i praktiken betyder backande fordon så fort det blir stopp för i- eller urlastning vid något hus. Ni föreslår en uppenbar olycksfälla.
- Hela upplägget för planen tycks vara ett sätt för kommunen att göra en "deal" för att bli av med ansvaret för hus med bristande underhåll, förslaget med delade fastigheter till försäljning inklusive bolaget Eklövet 2 AB ter sig mest som en "Trumpistisk affär"
- Ni säljer ut när servicen för boende och väljare i närområdet. Ni vill, enligt planen, överlåta alla obekväma beslut om butiken på "någon" extern aktör. Inte ens självklart till ICA.
- Förslaget till ny detaljplan för Rudboda torg är djupt olycklig och till delar bedräglig.

Privatperson 49

1. Torget och vägen fram till ICA måste vara 100% bilfritt. Nuvarande plan visar att så inte är fallet, vi måste kunna säkerställa den trygghet vi idag har: att framför allt barn men också alla boende i området kan ta sig dit utan att oroa sig för biltrafik. För mig som har små barn i skolålder är det en stor otrygghetsfaktor om detta inte kan säkerställas. En av anledningarna till att vi ville bo i Rudboda är just att det är så lite biltrafik runt om parken och torget och gatorna.
2. Tänk om angående radhus och bevara nuvarande upplägg med ett flerfamiljshus. Om det inte är möjligt så behöver antalet radhus minska drastiskt, i dagsläget är det planerat för 15 radhus vilket är för många för att kunna säkerställa trafiksäkerheten och de önskemål som vi boende i området har för Rudboda centrum - nämligen ett större och mer levande torg där det finns plats för möten, torghandel, café mm. Eftersom de radhus som man planerar för ska få parkera vid sina hus så försvinner ju det bilfria torget helt och det är oacceptabelt. Vi som bor i området klarar oss alldeles utmärkt utan möjligheten att parkera framför våra hus. Flerfamiljshuset som idag står på torget har också ett kulturvärde, det vittnar om den tid då Rudboda centrum byggdes - finns det inga planer på att restaurera det i stället för att riva och bygga nytt i form av radhus som oundvikligen kommer att bidra till biltrafik? Som jag hoppas att ni förstår så är det bilfria torget en hjärtefråga för mig och alla jag talar med i området.

3. Fler parkeringsplatser - vänligen notera att parkeringen idag inte endast är till ICA, utan den nyttjas av alla i området till bland annat gästparkering för tunen, besökare till den fantastiskt fina nya Rudboda parken, Rudboda skola etc. Det räcker alltså inte med endast 48-50 platser som man i dagsläget planerar för. Jag själv är boende på "övre" Grankottenvägen och vi har jättestora problem med att besökare till parken parkerar i vår vändzon, gästparkering och på gatan.
4. ICA-affären är ovärderlig för oss boende i Rudboda (och vågar drista mig till att säga fler än så) det måste säkerställas att affären kan vara i drift under hela byggperioden och att det är en dräglig miljö för de anställda såväl som besökande kunder.

Privatperson 50

Vill säga nej till kommunens planförslag för ICA Rudboda och ge min åsikt att se till att ICA får en ny butiklokal först. Förstår att kommunen inte har utrett vilken status butikshuset har vilket borde vara en del av underlaget för planen.

Privatperson 51

Undertecknad vill med denna skrivelse säga NEJ till den nya detaljplanen enligt nedan.

1. Angående ICA butiken så menar vi att ICA butiken ska vara kvar, kanske större. Det är så mycket familjer som kommer från sina arbeten och svänger in till butiken för att handla. ICA Rudboda har ju en så stor kundkrets och ett stort område att bekänna med livsmedel, det är områden som Rudboda, Lojo, Nilstorp, Elfvik, Silverhöjden, Ytringe, Södergarn, Bo, Björnbo och Bosön. Den ska vara kvar i ett större format.
2. Vad det gäller bostäder så tycker vi att radhus är förkastligt det finns det tillräckligt av, vi tycker det skall byggas så kallat "55+ lägenheter" i två plan med garage under. Samt att vi kanske kan få ett litet pittoreskt centrum med en kvarters krog, tobaksaffär med ATG tips ombud samt paket utlämning och några småbutiker.
3. Vad det gäller parkerings platser så tycker vi att dom ska vara lika "stora" som i Centrum.

PS: Jag har bott på Lidingö i över 75 år och alltid röstat på Moderaterna men nu är tveksam till det ang. denna detaljplan.

Privatperson 52

Jag säger nej till detaljplanen för Rudboda torg

- Butiken måste få ny lokal innan rivningen
- Inga radhus på parkeringen
- Hellre fler butiker och restauranger, dagis och bibliotek och nya flerbostadshus.

Privatperson 53

Yttrande 1:

Lidingö stads mål och hållbarhetsmål är att arbeta för en miljömässigt hållbar stad med trygga och tillgängliga livsmiljöer för invånarna.

Hållbarhet utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska skäl:

Rudboda torg ska förbli den trygga sociala samhällsbyggande plats som den idag är med många besökare varje dag, de äldre har närhet till sin butik i stället för att med hjälp av färdtjänst, längre bilkörningar eller hemmasittande får beställa maten via leverans för förmågan eller orken inte finns att ta sig till Lidingö centrum kan dem själva ta sig till Rudboda torg.

Butiken skapar trygghet och gemenskap för de äldre som möter varandra och nya bekanskap, butiken motverkar både ensamhet samt skapar en tillhörighet i det lokala området.

Föräldrar vågar släppa sina barn och litar på området eftersom det har ständig rörelse och trygga vuxna som handlar i butiken. Barnen och unga möts vid butiken skapar gemensamma inköp och strukturer som gynnar deras utveckling och självständighet. Förebygger ohälsa genom att barnen kan mötas och växa upp i en trygg miljö, tack vare en butik som bryter mot att det bara finns bostäder och tomma gator.

100tals familjer i området kring och runt Rudboda promenerar dagligen med sina barn till butiken, butiken levererar något åt alla och uppfyller även en central knutpunkt där man kan mötas, ta en glass eller stå och prata. Många nya möten mellan tidigare främmande människor har skett tack vare butiken. Butiken fyller inte bara ett tillfälligt matbehov utan även trygghet, samhörighet och gemenskap mellan alla boende i och de som besöker Rudboda torg.

Samhörigheten skapar gemenskap och ansvarskänsla för sina medmänniskor, vilket ökar tryggheten ännu mer.

Miljö:

Tack vare butikens nära läge sker många färre längre bilresor på våra vägar på ön. Vilket gör ön mindre trafikerad, skapar mer tillgänglighet för Lidingö centrum där det ofta är fulltaliga på parkeringen.

Äldre eller unga bilförare som har sämre eller svårt med att köra tryggt minskar ute på våra vägar.

Ekonomi:

Det finns många infallsvinklar gällande vad ekonomi innebär, det främsta är trygghet och sociala ekonomiska aspekter eftersom vi vet att dagens ohälsa på grund av ensamhet hos äldre kostar samhället och belastar sjukvården, idag har vetenskapen bevisat detta. Även hos unga personer som i stället för att ta sig ut och

på ett enkelt sätt möta sina vänner för ett butiksbesök stannar hemma. Många möten sker vid butiken som sedan leder till ett socialt sammanhang ihop med sina inköp. De unga och barnen fortsätter mot parken och blir ute i friska luften.

Områdets attraktion, vid nybyggnation av lägenheter kring den ombyggda butiken kan man räkna med ett högre marknadsvärde på bostaden tack vare närheten till en butik. Skulle det tex byggas ett seniorboende skulle det bli ovärderligt med en bra butik i närheten dit de äldre lätt kan ta sig och klara sig längre utan hemtjänst som även det bekostas av Lidingös skattepengar. Det är också vetenskapligt bevisat att rörelse och motion är viktigt för de äldre så de inte fastnar i sina hem. Att kunna ta sig ut på ett mindre torg i sin hemmiljö är en mycket hållbar strategi.

Hälsan:

Barnfamiljer alla i området har en närhet till en snabb lösning för uppstådda behov. Att alltid veta att lösningen för matlagning, middagar som snabbt ska stå på bordet kan känna sig lugnare för i området finns färdiga rätter och en fantastisk charkdisk som snabbt kan lösa vardagsproblematiken. Man slipper åka in till centrum, med långa bilköer, trängas och få ökat stresspåslag för att barnen ska hinna till träningar osv.

Vi lider av stress i vardagen, unga föräldrar har högt blodtryck, bränner ut sig för att hinna med. Här i Rudboda har vi ett lugnare tempo, vi trivs i området och med allt det som butiken ger oss blir vi lugnare och mindre stressade. För mig har butiken underlättat just tack vare att jag kan lösa middagsproblematiken snabbt och lätt, för att någon stund senare skjutsat till träning.

Sjukvården är garanterat mindre belastad av oss på grund av att vi har det så bra här med allt vi behöver!

Varje dag besöks butiken med hundratals kunder, kunder som annars skulle resa med bil eller bli hemmasittande.

Jag föreslår att butik ska vara kvar och ett seniorboende 55+ blir en långsiktig hållbar investering där många av öns äldre kommer vara mer självgående än om det inte kommer finnas en butik. Många hushåll skulle även frigöras till barnfamiljer eftersom de äldre vill bo kvar i sitt kära Rudboda men vill inte sälja sin fastighet eftersom Lojovägen är det enda tillgängliga som finns och det är för få lägenheter för alla äldre som vill ha ett nytt boende men dem ligger för långt bort från Rudboda. Många är även villiga att flytta hitåt tack vare naturen och att det finns ett tillgängligt torg med matbutik.

Yttrande 2:

Förslag på en ny planritning.

*Coop/ICA (Där förskolan/byggnad idag ligger) - bakom lagret. Gå in framifrån

Marknadsbehov!

*BRF 55+ 4-7 våningslägenheter.

Garage inkörs på baksidan långhuset huset ska erbjuda många 3-4or. (Gör förstudie kring önskemål)

Låga hyror högre insats, frigöra fler radhus/hus i rudboda till barnfamiljer.

*BRF vanliga lägenheter där ICA ligger. Med Lägenhetsgarage bottenplan.

*småhandlare, frisör, fotvård, apotek, I samma hus som 55+ alt bottenplan matbutik, samt i nedre lokaler till BRF.

Önskemål: lokalhandlare som erbjuder det lilla extra, Rodboda ska bli det lilla samhället där man vill bo och ha nära till allt!

Parkeringsplatser för platsen 2 plans vid hörnet sop/sortering ligger nu.

*Där ligger nya ica och andra handlare på platsen där "förskolan" nu ligger. Dvs en helt ny lokal.

*Jag tänker oxå 55+ boende vid de gamla lägenheterna + ica-lokalen.

Då kan man riva ICA när det nya är byggt klart på platsen där gamla byggnaden ligger (förskolan?). Sedan bygga lägenhetshusen samtidigt som nya ICA är öppet

Inga radhus.

Torget. Ett torg/samlingsplats ute som finns nu. Men trevligare och gemensam mötesplats. Fina odlingar. Möjlighet för lokala utställare vår/somnar höst. Ex lokala blommor, grönsaker, osv.

Ingen ska känna sig ensam. Platsen för oplanerade och planerade möten. Trygghet. Nära till allt. Gammal som ung. Möjligheter i en delbar/bokningsbar lokal. Närproduktion. Ekologiskt - växthus, färska kryddor, blommor osv. Löser behov (affär, apotek, chark, bageri, lunchrestaurang, grönsaker, kafe, digital arena, hyr dina verktyg). Jobba fritt. Yoga på taket, mingel, mötesplats, pensionärsympa dagtid, sjukgymnast. Cykelställ. Solceller. Coop. Hälsokost med rawfoodcafe/lunch - klimatsmart, träffpunkt för pensionärer dagtid, unga kvällstid ex musiklektioner, hubbar osv. Byt och hyr klädbutik - popup-i viss lokal.

Komplettering med visuell ritning samt projektbyggplan så Ica kan vara öppet under byggprojekt kommer.

Privatperson 54

Yttrande 1:

Jag har tröttnat på att höra tjetet om radhus mm i Rudboda. Vi vill ha ett centrum som alla andra områden har. Titta på Baggeby, Näset, Brevik med flera. Rudboda är ett stort område mest radhus. Och ni ska bygga fler. När jag flyttade hit fanns det ett

litet centrum. Det försvann. Bygg på och bygg till ICA. Resten ett litet centrum. Är vi inte värda det.

Yttrande 2:

Undertecknad har tagit del av ert utskick om Rudboda torg.

Jag tycker ni gjorde helt rätt. Det går rykten och det står folk utanför butiken och snackar en hel del som jag förstår inte överensstämmer med fakta.

1. Jag har bott i Rudboda sedan 1976 i ett radhus. När jag flyttade hit fanns det redan ett litet torg med post och bank mm.
2. Jag har saknat detta. Det behöver inte vara bank men det jag saknar är ett kafé eller liten restaurang med uteservering. Små butiker och ett trevligt torg för att samlas och prata.
3. De flesta områden på Lidingö har en plats att samlas på, så varför inte vi. Det är ett stort område med nästan bara radhus.
4. Om det behövs fler radhus kan jag inte yttra mig om, men kanske en liten variant tex låghus med små lägenheter. Jag vet att marken är dyr. Men gör lyxlägenheter. Det finns mycket att diskutera.
5. Jag jobbar själv med att bygga hus. Byggnadsingenjör och KA behörighet K, diplomerad miljöansvarig, ISO 9001 ISO 9014 och HACCP. Bas U och P. Har jobbat i Lantmäteriet i Gävle och Stadsbyggnadskontoret, ca 10 år med detaljplaner, arkitektkontor 20 år, VA i mark 7 år, Geoteknik ca 2 år, konstruktion 2 år mm. Så om ni behöver mig hör av er. Om endast bara för att prata.

Privatperson 55

Vi vill lämna in synpunkter på förslag detaljplan Rudboda Torg.

- innan ni beslutar, säkerställ att det finns en ICA butik i gång här under tiden. Det är viktigt för vår närservice särskilt för alla utan bil.
- fler parkeringsplatser behövs oavsett detaljplan, både för besökande och de som besöker de nya lekparkerna.
- hela norra Lidingö påverkas kraftigt, och en knutpunkt behövs
- en bra och större ICA är det absolut viktigaste som också är vår plats för att hämta inlämna alla paket.

Privatperson 56

Rudboda Torg är en viktig service punkt för många hushåll mellan Elfvik och Lidingö Centrum. Vår närservice vid Rudboda Torg borde prioriteras - varför föreslagna radhus i detta radhustäta område? Se till att ICA-butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar för att trygga vår närservice. Den nuvarande butiken är i behov av omfattande renovering och ombyggnad - uppenbar risk att butiken

behöver stängas under längre tid. Färre och smalare p-platser är för lite för en livsmedelsbutik med hög omsättning. I översiktsplanen föreslås att Rudboda-boende erbjuds bättre service - 16 radhus bidrar inte till fler bussar eller tätare turer.

Privatperson 57

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Privatperson 58

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 59

ICA Nära-butikens stängning och utebliven utbyggnad

Det har beslutats att ICA-butiken inte ska byggas ut, och enligt tidigare uppgifter skulle butiken dessutom stängas under projektering. Detta är mycket negativt för boende i området, eftersom butiken är en viktig lokal servicepunkt. En utebliven utbyggnad och eventuell stängning innebär servicebortfall, ökad belastning på andra butiker, fler bilresor och högre trafik i Larsberg och Lidingö centrum. Högre säkerhetsrisk för fotgängarna från förskolan och skolan i anslutning till bygget.

Miljöpåverkan och dagvattenhantering

Ökad trafik och byggverksamhet kan ge större utsläpp (luft, buller) och påverkan på lokalt dagvatten. Jag saknar tydlig information om hur dagvatten ska hanteras vid regn och skyfall, samt hur grönytor och lokalmiljö bevaras under byggperioden.

Trafik och belastning

Planen visar en gemensam infart till radhusen och butiken, vilket riskerar köbildning, buller och ökad trafikrisk för boende, särskilt under rusningstid. Jag saknar detaljerad trafikanalys med prognoser för framtida trafikflöden, parkeringsbehov och gång- och cykeltrafik. Även byggtrafik bör planeras noggrant för att minimera störningar.

Service och kontinuitet

Även om planen möjliggör en attraktiv utveckling av centrum är det avgörande att service finns tillgänglig under hela byggperioden. Jag vill att ni tydligt redovisar hur butiken kan vara i drift eller ersättas tillfälligt under byggtid.

Medborgardelaktighet och transparens

Det är positivt att Lidingö stad erbjuder samråd, men fler detaljer kring miljö, hantering av trafik och buller bör göras tillgängliga i tydligt och pedagogiskt format. Detta ger boende bättre möjlighet att förstå konsekvenserna av planen.

Förslag och önskemål

- Uppdaterad och detaljerad trafikanalys med boenderiktade trafikmodeller.

- Säkerställ att ICA-butiken förblir i drift eller får temporär lösning under byggtid.
- Robust och tydlig dagvattenhantering, samt bevarande av grönytor och lokalmiljö.
- Ökad transparens i medborgardialog med visuella modeller, bullerutredningar och trafikprognoser.

Avslutning

Jag stödjer i viss mån visionen att utveckla Rudboda centrum, men beslutet att inte bygga ut ICA-butiken kombinerat med ökad trafik och byggverksamhet skapar tydliga negativa konsekvenser för boende, service och miljö. Jag ber er därför noga beakta dessa aspekter i den fortsatta granskningen av detaljplanen.

Tack för ert arbete och för möjligheten att lämna synpunkter.

Privatperson 60

Jag anser att matbutiken i Rudboda ska få en ny lokal innan rivning och byggande börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice. Det nuvarande butikshuset som ägs av kommunen, är i behov av omfattande renovering, ombyggnad och underhåll för att kunna fortsätta tjäna oss. Planen tar inte hänsyn till det. Uppenbar risk att butiken behöver stängas under längre tid. Vi vill inte tvingas åka till centrum för att handla mat eller hämta/lämna paket. Jag tycker även att det vore mer lämpligt med lägenheter än de radhus som är planerade.

Privatperson 61

Det behövs mer service inriktade butiker och området behöver bli betydligt vackrare. Så dystert miljö nu! Glöm ej barnens behov!

Privatperson 62

Vi ställer oss bakom skrivelsen, som inlämnats av Brf Lojohöjden. Dessutom ställer vi oss något undrande över att en nedläggning av ICA-butiken särskilt gynnar COOP-butiken i centrum.

Närservice är viktigt för äldre och barnfamiljer. Bygg inte radhus. Bygg i stället 2-3 våningshus med ägarlägenheter för 55+. P - platser behöver bli fler.

Privatperson 63

Som så många andra Rudbodabor är jag kritisk till planen för Rudboda torg och säger därför NEJ till den nya detaljplanen. Jag har bott i Rudboda i 46 år, från början fanns här kiosk, bank, bibliotek, fritids, förskola, deltidsförskola samt ICA butiken som gjorde torget levande. Allt lades ner med åren utom affären, och torget har i många år varit dött och tråkigt. Jag blev glad när jag hörde att det skulle byggas om, men besviken när jag såg planen. Jag förstår inte varför man satsar på fler radhus när det är mindre lägenheter som behövs att få arbetskraft till ön. ICA affären måste fungera under nybyggnad, många äldre får svårt att daglighandla annars. Antal P-

platser ses över. Jag önskar ett mer levande torg, gärna med café, blomsterhandel eller liknande som skapar trivsel och blir en trevlig mötesplats för Rudbodaborna.

Privatperson 64

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 65

Det viktigaste på Rudboda torg är ICA butiken och parkeringen. Det måste fungera under byggtiden. Skippa radhusen det behövs andra typer av bostäder. Lägenheter i 2 planshus blir också småskaligt. Vallöften är väl bra men lyssna på oss som bor i området.

Privatperson 66

Som boende i Rudboda vill jag lämna mina synpunkter på förslaget till ny detaljplan för Rudboda centrum. Det som oroar mig mest i planförslaget är att ICA Rudbodas framtid inte verkar vara tryggad. Om butiken riskerar att stänga – även tillfälligt – skulle det få stora konsekvenser för hela området. För många av oss är den en avgörande del av vardagen och en servicefunktion som inte går att ersätta.

En ombyggnation måste genomföras på ett sätt som säkerställer butikens fortsatta drift, både under processen och efteråt. I nuvarande plan är dessa garantier inte tillräckligt tydliga.

Jag anser att kommunen behöver:

- Säkerställa att butiken får tillgång till en ersättningslokal innan några arbeten startar.
- Utgå från butikens behov i hela planeringen, före nya bostäder.
- Presentera en trovärdig lösning för hur butiken ska kunna hålla öppet under ombyggnationen.
- Ta fram en genomarbetad trafik- och parkeringslösning, då dagens förslag framstår som otillräckligt.
- Redogöra för hur planen faktiskt uppfyller målsättningen att stödja näringslivet.
- Ompröva de 16 föreslagna radhusen, som varken breddar bostadsutbudet eller stärker servicen.

Utöver detta är det viktigt att utvecklingen av Rudboda torg fortsätter i linje med vad området verkligen behöver: fler levande mötesplatser. Att skapa förutsättningar för exempelvis café eller restaurang skulle bidra till ökad trivsel, social hållbarhet och göra torget till en mer naturlig samlingspunkt för oss som bor här. Rudboda torg är redan idag en viktig plats för området, och den rollen bör förstärkas – inte byggas bort. Jag hoppas därför att kommunen omarbetar detaljplanen så att ICA Rudboda säkras och området utvecklas med fokus på service, mötesplatser och tillgänglighet för oss som bor här.

Privatperson 67

Jag anser att det är av högsta prioritet att ombyggnationerna ger möjlighet för Ica Rudboda att bedriva affärsverksamhet utan avbrott. Vi som bor här i området värdesätter Ica Rudboda högt. Att bygga radhus just här för att infria vallöften och förstöra för alla som bor i Rudboda ter sig vansinnigt. Att behålla butiken och Pelle och Lotta som ägare bör vara högsta prioritet.

Privatperson 68

Toppen med en utbyggnad av både Ica och en ytterligare butik/café. Jag ser gärna att det blir någon form av hämtmatställe, en pizzeria, thaimat el dyl. Jag ställer mig dock ytterst kritisk till att det på en stor del av marken ska byggas nya radhus. Hela Rudboda består ju av radhus? Ett lägre flerbostadshus, fler parkeringsplatser och utrymme för torghandel/blomsterförsäljning borde prioriteras.

Privatperson 69

Jag motsätter mig starkt alla förändringar som innebär att den nuvarande butiken stängs, även tillfälligt. För oss som bor i området är butiken en central del av när servicen och något som många är beroende av i vardagen – både för matinköp, paketutlämning och den trygghet som en lokal servicepunkt skapar. Ett avbrott i service under längre tid riskerar att göra att butiken inte kommer tillbaka alls.

Jag har svårt att förstå varför förslaget innehåller radhus, känns som det är någon slags prestige i det förslaget som någon i kommunen inte kan släppa!? Har inte hört en enda person som tycker det är en bra idé, så varför vill ni till alla medel driva igenom denna idé?? Så konstigt.

Jag föreslår i stället att man bygger lägenheter liknande de som redan uppförts vid Lojobacken, kombinerat med lokaler i bottenplan där butik, bageri, café eller annan service kan fortsätta utvecklas.

Det är viktigt att Rudboda torg fortsätter vara en fungerande knutpunkt med när service för närområdet. Med rätt utformning av bebyggelsen finns alla möjligheter att förbättra torget utan att förlora det som redan fungerar bra.

Privatperson 70

Vill säga stort nej till detaljplanen i Rudboda torg. Vår ICA butik i Rudboda får inte stängas och vi måste ta oss till annan affär att handla - centrum som är fullt med folk redan. Vi behöver en butik i Rudboda, vi är många som bor på norra delen av ön. Rudboda ICA är den bästa butiken med både utbud och service. Den är viktig för alla oss som bor och handlar där varje dag/vecka. Flera parkeringsplatser och en uppfräschning av byggnaden, men inte stänga. Låt oss få ett levande torg med ICA butiken som idag, brödbutik och blombutik. Vi är många här i närområdet, plus att det finns många som även kommer från andra delar av ön för att handla i öns bästa ICA butik. Säger NEJ till föreslagen detaljplan, vi vill inte vara utan vår ICA butik en

enda dag. Om ni inte lyssnar på oss alla som bor här, så har jag lagt min sista röst på moderaterna Lidingö.

Privatperson 71

Jag vill säga nej till kommunens planförslag till den nya detaljplanen för Rudboda torg.

Enligt L-ö moderaterna och L-ö partiet anser jag att det verkar bra förslag som de har och i Mitt i tidningen den 29 - 5 dec har två arkitekter en idé som förslag som verkar delvis bra, men lägenhetshuset bör rivas och ett nytt 2-3 vån. hus kan eventuellt byggas. Jag undrar även om Ica - butiken kan vara öppen under ombyggnadstiden. Men får alla radhus och P-platser plats.

Privatperson 72

Jag motsätter detaljplanerna. Börja om med butiken i Centrum. Radhus behövs inte. Fler hyresrätter.

Privatperson 73

Se till att ICA får en ny butikslokal först! Rudbodatorg är en mycket viktig servicepunkt för många hushåll mellan Lidingö C, Näset och Elfvik. Och driver den absolut bästa och trivsammaste matbutiken på Lidingö! Satsa på ett centrum med bageri, apotek och frisör, pizzeria. Bygg lägenheter små och som smälter in i miljön, Satsa på fler parkeringsplatser, folk trivs att handla på ICA Rudboda, och gör det så gärna. Skapa rätt, med trivsel för unga som för äldre.

Privatperson 74

Det behövs en ny lokal för ICA-butiken i Rudboda innan rivning och byggande börjar. Vi flyttade hit från Sticklinge för tre år sedan med förutsättningarna att här fanns en lokal kvalitetsbutik nära. Vi är väldigt nöjda med att vi har en butik som håller en så hög kvalitet och ett sortiment likt en ICA Maxi. Viktigt för oss som valt att bo lite längre ut att denna butik bibehålls. Vi vill att ICA får en ny butikslokal innan rivning och byggande börjar. Vem vill annars stanna kvar här ute? Risken är stor att många väljer att flytta till någon annan förort i Stockholm stad om förutsättningarna försämras.

Privatperson 75

Samma yttrande som Privatperson 75.

Privatperson 76

Här kommer våra åsikter om den nya detaljplanen för Rudboda torg:

- Det är bra att loftgångshuset rivs samt den låga längan som innehållit allt från dagis till bibliotek. De skämmer i dagsläget platsen.
- Det är bra att det ges möjlighet för ICA att byggas ut.

Det vi inte tycker är bra är att det byggs radhus. Vi hade hellre sett att man satsade på fler och större parkeringsplatser och utökad service såsom tex apotek, restaurang, café tex. Vet inte om jag tolkat det rätt men det ser också ut som om återvinningen försvinner. Eller flyttas den inom området? I så fall vart? Om den försvinner är det ju inte bra. Då måste folk i närområdet börja ta bilen för att slänga skräp och det är väl inte så miljövänligt.

Om det absolut måste byggas radhus så tycker vi att man borde nöja sig med 2 längor så att man får plats med mer parkering. I detaljplanen ser de ut att bli färre parkeringsplatser och dessutom i mindre storlek. De femton radhusen har kanske parkering till egen bil (en eller 2?) men när de har gäster så kommer de sannolikt stå på ICA:s parkering eller vår gästparkering. Eller finns det planerad gästparkering för de nya radhusen? Det är redan ont om gästparkering i radhusområdet i Rudboda. Garagen är för små för dagens bilar och många har 2 bilar så en måste stå och ta plats på de få gästparkeringar vi har. Om ni inte tagit höjd för gästparkering för den 15 nya radhusen ska alltså dessas gäster också klämmas in på våra gästplatser. Och nej, alla kommer inte cykla i framtiden.

Det har framkommit olika information från olika håll men vi tycker att ICA är högst prioriterat. Den måste ges förutsättningar för att fortsätta finnas och helst även under byggtiden. Viss information säger att lokalens underhåll vilket skulle ha skötts av kommunen är eftersatt vilket inte är bra.

Jag har inte satt mig in i vad som händer med skyddsrummet i loftgångshuset när det rivs men jag antar att det försvinner eftersom det ska bli radhus där? Så hur löses skyddsrumskapaciteten? Det blir ju också ytterligare 15 hushåll som ska få plats i nåt skyddsrum i närheten om de skulle behövas. Jag förutsätter att ni tänkt på detta. Civilförsvaret är ju högst aktuellt.

Sammanfattningsvis i prioriteringsordning:

1. Se till att ICA-lokalen underhålls av kommunen som den ska och att den finns kvar, även under byggtiden och att den ges förutsättning att byggas ut.
2. Det får inte bli färre och mindre storlek parkeringsplatserna vid ICA än det är idag. Gärna fler.
3. Bygg helst inga radhus alls utan satsa i stället på mer närservice i form av tex restaurang, apotek, café. Om ni absolut måste bygga radhus ta bort en länga så att antalet och storleken på parkeringsplatserna kan bevaras/utökas.
4. Tillse att återvinningen på området finns kvar.
5. Tillse att vederbörlig skyddsrumskapacitet för invånarna i närområdet inte försämras.
6. Bygg snyggt och vackert! Vi behöver inte fler fula betongbunkeraktiga hus eller ett fullt torg.

Härmed motsäger vi oss den nya detaljplanen för Rudboda torg.

Privatperson 77

Jag var med på välbesatt informationsmöte i Gustaf Dalensalen i Lidingö Stadshus måndag 17 november kl.18. Det var hårda motsättningar mellan åhörarna och den styrande majoriteten som inte backar från det tydliga absoluta kravet på radhus som bärande idé. Protesten från åhörarna var kompakt.

Jag funderar på argumenteringen från Källenfors och Paulsen. Varför håller dom så benhårt fast vid radhus på Rudboda Torg, i Högsätra och f.d. Canada Byggtomten? Regionen kräver ju fler bostäder för att öppna Torsviks Hamnväg. Är det skillnad om man bygger radhus eller hyreshus? Varför avbröt man projektet med hyreshus i skogspartiet norr om BRF Lojobacken? Om man absolut skall ha radhus kan man ju bygga sluttningsradhus där och vid Björnbo äldreboende som är utan service och felplacerat!

Beträffande parkeringsplatser så visar det sig att parkeringsplatserna på torget förutom affärsverksamheten skall betjäna Silverhöjden, kommande äldreboende på kyrktomten, Rudboda skola, personal och andra verksamheter i närområdet. Den ekvationen går absolut inte ihop. Dessutom måste det finnas expansionsutrymme för andra verksamheter som tillhör ett centralt torg. Hur stora dessa behov är vet man först då huvudbyggnaderna är klara.

Det är omöjligt att förstå hur dyra radhus behövs för att bära stadens ekonomiska kalkyl! Det är häpnadsväckande att man samtidigt har råd med simhall, idrottsanläggningar, cykelbana längs Norra Kungsvägen och tunnlar, överdäckningen av Torsviksdiket, m.m. Är det rimligt att de som jobbar på Lidingö skall komma från andra delar av regionen?

Lidingö är ett paradiset och nu måste det politiska styret böja sig för en förkrossande majoritet av Lidingöbor! Det är en styrka att visa samarbetsvilja och belöningen kommer vid valet nästa höst.

En synpunkt som är viktig och inte kommit fram är risken att de trogna kunderna sviker ICA Rudboda under byggstrul och provisoriska lokaler. Konkurrensen är stenhård och Coop Centrum och Torsvik liksom Willys tappade kunder under ombyggnaderna som var nödvändiga av konkurrensskäl. Därför var de piskade att genomföra ombyggnaderna under bara några månader. Orkar Pelle hålla ut om underlaget sviktar?

Privatperson 78

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 79

Jag önskar här lämna synpunkter på planeringen av Rudboda torg. Jag är 84 år och är mycket mån om att vi ska kunna ha ett torg med plats för mataffär och annan

service. En mötesplats. Nu vill jag att ni bygger ett nytt hus för mataffären och den service de ger med post och annat. Bygg ett nytt hus med en ordentlig yta. Som det är nu finns inte plats för allt och den önskade ytan från ICA var 1600 kvadratmeter. Varför inte utnyttja den plats där gamla förskolan fanns. Behöver man sanera då om affären står där och parkeringsplatser tar den förorenade marken?

Jag tycker inte att 15 radhus är en bra lösning. Det blir då privatägd mark och där försvinner vår framtida chans till att vara tillmötesgående i framtidens behov. Vi är många som bor här omkring och vi är också många äldre. Vi behöver närhet till mer service. Vi behöver inte lägga till radhus här och det behövs parkeringsplatser som är större än på skissen vi såg i måndags. Jag tycker inte den idé som visades är värd namnet torg. Finns det plats för bänkar att sitta på? Det känns alltså inte bra att vi säljer bort marken till radhusägare när vi kan behöva annan service i området. Apotek tex.

Tack för tydlig redovisning i måndags och jag tyckte det lät som att man kunde bygga ett nytt ICA hus. Det är det rätta men var. Trafiklösningen känns viktig och korsningen är för nära allt som kommer till platsen. Busstrafiken skulle må bättre av marknära flerfamiljshus.

Tack för att vi får lämna synpunkter. Hoppas ni också kan ta till er detta. Som det nu är tänkt är det inte ett torg. Bara en plats för affär och bilar.

Privatperson 80

Ge plats för ny ICA-butik först. En över tid öppen och bra butik är viktig för 1000-tals personer och väljare. En ny butik behöver inte krympa ytan för annan bebyggelse.

Privatperson 81

Här kommer en vädjan om att ICA-butiken inte ska behöva stänga under upprustningen av torget. Vi behöver den!

Jag är emot radhus på Rudboda torg. Ser hellre några flerfamiljshus. Jag är också emot att staden säljer fastigheterna och därmed avsäger sig ansvaret för torgets utveckling.

Privatperson 82

Hur ska nya radhus kunna bära kostnaderna för marksanering? Har ni tänkt att försäljning av butikstomten ska bidra till det. Om så, vem vill köpa ett illa underhållet butikshus som kräver renovering och förstärkning för dyra pengar. En konsekvens av er plan riskerar en stängd ICA-butik och därmed en krångligare vardag för många på Rudboda och Bosön.

Privatperson 83

Vi har tillräckligt många radhus runt Rudboda! Vad som behövs är nya lägenheter, så att även ICA-affären får ett tryggare kundunderlag för sin nya centrumbutik! Gärna 55+-lägenheter. Utarma inte Rudboda Centrum med nya radhus!!

Privatperson 84

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Ge plats för ny ICA-butik först. En över tid öppen och bra butik är viktig för 1000-tals personer och väljare. En ny butik behöver inte krympa ytan för annan bebyggelse.

Det är inte sant att 15 nya radhus ger bättre underlag för butik och kollektivtrafik. Det är heller inte sant att 15 radhus breddar bostadsutbudet inom Rudboda. Bygg klokt, alltså inte radhus! Ta fram en ny plan som följer er egen plans angivna syften.

Privatperson 85

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 86

Jag har några synpunkter på den presenterade detaljplanen.

- 15 radhus är vansinne när vi som åldras samt våra barn vill flytta till en lägenhet som helst ligger i det område där vi nu bor.
- Om fler kan bo runt torget har vi möjlighet att skapa tryck för en bättre kollektivtrafik. Det skulle även ge ICA ett större underlag av kunder och därmed kunna ge ännu bättre service.
- ICA som är uppskattat av de flesta i närområdet men även andra på Lidingö bör få en ny lokal innan den gamla rivs. Se gärna ICAs eget förslag.
- De parkeringsplatser som planeras är för små. Gör inte om samma misstag som i centrum.

Se till att lyssna på oss som bor i närheten och gärna vill ha ett fint och trafiksäkert torg att umgås på. Det kommer garanterat ha inverkan på nästa val.

Privatperson 87

Moderaterna har nu chansen att ta röster från Centerpartiet. Genom att lyssna på vad de som bor i området har att säga och kanske även agera därefter kanske Moderaterna kan vinna mark även i Rudboda. ICA måste bli större, de får kunder från hela norra delen av ön och det har blivit ohållbart trångt i butiken sedan de nya höghusen byggdes på Lojohöjden. Låt dem kunna ha öppet. Låt det bli möjligt för ICA att ha en förbutik där man kan mötas och ta en fika. Svårt att få något annat eget att gå runt tyvärr men skulle kunna drivas kostnadseffektivt av ICA. Parkeringsytorna kan tyvärr inte minska. Skolan och förskolan hänvisar till ICA parkeringen eftersom deras parkeringar inte är anpassade för hämtning och lämning av barn och risk för olyckor är väldigt stor. Lämna/hämta barn och handla mat men ta bort parkeringsplatser känns inte särskilt genomtänkt. Bil krävs för att många ska få livspusslet att gå ihop.

Fler radhus/kedjehus behövs inte. Låga flerfamiljshus kanske en länga går väl an men låt det förbli ett torg där det finns plats för uteservering av fika vid fint väder. Plats för flexibilitet med försäljning av diverse glass/blommor/ loppis/ ICA dagar/ försäljning av diverse inför klassresa/idrottsklubb. Gärna en öppen paviljong med sol/regnskydd för unga som gamla att mötas vid.

Jag förstår att pengar är drivkraften och om man inte bor i området själv så är det väldigt lätt att bara räkna på vad man skulle tjäna mest pengar på. Jag skulle säkert gjort samma sak men jag ber er att försöka tänka större och inte bara på pengar utan vad som skulle göra Rudboda mer attraktivt för oss som bor här.

Privatperson 88

Jag vill inte se några fler radhus i Rudboda, däremot vill jag gärna se 4-5 våningshus med bostadsrätter och hyresrätter för våra unga vuxna och lägenheter för äldre som flyttar från hus. Sedan vill jag att det ska finnas ett ordentligt torg där det finns möjligheter för torghandel och någon restaurang/café samt en ordentlig ICA-butik på minst 1600m² i ett plan.

Rädda Rudboda Torg!

Nu måste vi alla hjälpas åt att rädda Rudboda Torg och ICA Rudboda.

Kommunstyrelsen föreslår att det ska byggas 16 radhus och att ICA-butiken ska ligga kvar på nuvarande plats, och tillåtas att byggas ut från 800 kvm till 1000 kvm. De extra kvadratmetrarna kommer att gå åt för att bygga bort de dispensar som butiken har idag, som rör en korrekt avfallshantering. Butikens kundyta kommer därmed inte kunna utvecklas eller byggas ut.

Dessutom, butiken kommer att behöva stänga ner delar av sin verksamhet under renoveringen eftersom avlopp, el och delar av byggnaden är i stort renoveringsbehov. Posthanteringen kommer högst troligt att stängas och paket får vi hämta någon annanstans.

Torget kommer i stort sett att försvinna och det bereds plats för en liten restaurang. Inga fler utrymmen kommer att finnas för annan service, vare sig nu eller i framtiden.

I tidigare remissvar har det varit väldigt tydligt att Rudbodaborna inte vill ha fler radhus, utan man vill ha en bättre matbutik och ett levande torg. Varför kommunstyrelsen negligerar detta är en gåta.

Antagligen blir detta dessvärre en valfråga under nästa år. M, LP och SD kommer att förlora många röster i kommunvalet om deras förslag, som nu ligger på bordet, går igenom. Ikväll var jag på oppositionens möte och även om jag inte delar allt som sades, har de flera starka poänger.

Jag yrkar på att planerna på radhus stryks, att Ica-butiken bereds plats för en markyta på 1600m² och att det byggs lägenheter anpassade för unga vuxna och äldre som flyttar från sina radhus/villor.

Privatperson 89

Jag skriver för att ge er mina synpunkter på Rudboda torg! Jag är 28 och har stått nio år i bostadskön och letar bostad. Jag har fast jobb som fritidsledare men än så länge bara 75%. Jag vill att också unga människor som jobbar och sköter sig ska kunna ha råd att bo på Lidingö samt att det ska finnas LSS-bostäder. Men nu bygger man för dyra hus och lägenheter. Jag vill att ni också bygger enklare lägenheter som inte är tillfälliga ungdomslägenheter. Jag har absolut inte råd att köpa radhus. Vi har redan jättemånga radhus i Rudboda. Jag var förra veckan också och tittade på en etta på Lojobacken men de lägenheterna är alldeles för dyra och man hade inte behövt använda så dyra material inne i dem. Jag vill som sagt inte ha radhus på Rudboda torg men däremot enkla hyresrätter eller enkla bostadsrätter som fler har råd med. De kan vara med eller utan bilplatser ev med bilplatser under jord eller i P-hus som tar mindre plats. Jag har elcykel och cyklar till mitt jobb i Täby eller så åker jag kommunalt.

Jag har hört att ni inte vill bryta vallöften men då vill jag påminna er om att i valresultatet 2022 så hade M + LP inte någon majoritet i Rudboda, åtminstone inte i Rudboda V.

Jag jobbar som fritidsledare och är ibland rädd på kvällarna. Därför är det viktigt med poliser. Men många poliser kan inte flytta till Stockholms län för bostäder är för dyra. Jag vill att Lidingö hjälper till.

Jag har hört att det förut fanns ett förslag på några flerhushållshus på Rudboda torg och att förslaget var mer eller mindre färdigt. Kan ni inte ta fram det förslaget igen?

Jag cyklar för det mesta till mitt jobb på elcykel och det är viktigt med säkra cykelvägar. I det förslag som ni presenterade 18/11 är det inte säkert att det blir säkra cykelvägar och jag är ändå vuxen. Vi måste också tänka på barnens säkerhet!

Många hämtar paket och jag vill ha kvar en butik som inte stängs under en ev ombyggnad. Det är viktigt för mig och många. Ni kan förlora många röster i nästa val om ni inte löser detta.

Jag trivs på Lidingö och vill bo kvar men i en lägenhet som jag har råd med. Man kan bygga enklare lägenheter.

Ni bryter inte vallöften på denna del av Lidingö om ni bygger flerfamiljshus!

Privatperson 90

Vi boende kring Rudboda är mycket tacksamma att staden har tankar om att ändra Rudboda torg, dock har vår familj några önskningar och vill härmed yttra oss kring den senaste detaljplan som har presenterats av Lidingö stad:

Våra reflektioner på detaljplanen efter mer än 25 år vid Rudboda-området är följande.

- **RADHUS:** Många av oss som bor i området ser ett klart större behov av lägenheter än radhus. Hela Rudboda är redan fullt med radhus. Lägenheter, hyreslägenheter saknas dock. Lägenheter skulle bl.a. ge möjlighet till att fler av de som arbetar på ön inom omsorg och skola skulle få en möjlighet att bo i närheten av sin arbetsplats. Staden skulle därmed få lättare att rekrytera personal. Utöver hyreslägenheter behövs även fler bostadsrätter/lägenheter på plan yta för seniorer – handikappanpassade i närheten av butik och bussar. Vi önskar därmed, i stället för radhus, lägenheter – till yrkesverksamma samt till för seniorer (seniorboenden) och andra behövande (personer med funktionsvariationer). Vi förstår att staden önskar möjligheter att sälja boende /bostadsrätter alt. radhus och få in kapital, man skulle därför kunna blanda hyresrätter samt bostadsrätter (seniorboende) – liknande boende som t.ex. i Näsby park (som har blivit ett trevligt bostadsområde med såväl seniorer och barnfamiljer).
- **PLACERING** på butiken, var butiken är tänkt att placeras: Vi har även synpunkter på detaljplanen var ICA kommer att placeras. Om en ny butik ska byggas på samma plats så behöver butiken vara stängd i två år, vilket påverkar såväl de som driver butiken och deras personal samt påverkar situationen för oss boende under byggtiden. Vi föreslår därför att butiken placeras närmare längs med Norra Kungsvägen, en placering som utöver att butiken inte skulle behöva stänga i två år även skulle underlätta leveranser ur ett skyddsperspektiv för skolbarn och deras väg till och från skolan. Nu sker leveranser bakom ICA precis i närheten av skolan och gångvägen upp till skolan, en stor riskfaktor för barn.
- **UTFORMNING AV BUTIK**, en butik i två plan: De flesta av oss i området uppskattar verkligen att butiken inte är så stor, utöver kvalitet på service är storleken på butiken en av de viktiga orsakerna att den är så populär. Det går snabbt och enkelt att handla och underlättar för barnfamiljer samt för äldre. Vi önskar inte en mycket större butiksytta och inte heller en butik i två plan.
- **PARKERING:** Det förslag på minskat antal parkeringsplatser vid Rudboda torg samt smalare parkeringsplatser är inte heller något vi förordar. Parkeringsplatserna behövs och med trånga parkeringsplatser finns risk för parkeringsolyckor, skrapskador. Det är många äldre som tar sig till Rudboda och handlar, personer som har det lite svårare i trafiken. Vi vore tacksamma om såväl antal parkeringsplatser som bredden på p-platserna behölls.

Privatperson 91

Jag säger NEJ till den nya detaljplanen för Rudboda torg, där man vill bygga 15 radhus, minska antalet parkeringsplatser och inte satsa på vår butik. Det betyder att vår närservice är i fara. Vi behöver en ny butiklokal, då den gamla är i dåligt skick och det behövs en större butiksyta. Jag tror knappast att era planer för området kommer att gynna er i nästa val. Jag och många av Lidingös invånare känner oss överkörda av er moderater och lidingöparti. Vi kommer att göra allt för att få ett nytt styre på Lidingö som lyssnar på oss invånare.

Privatperson 92

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 93

Det är inte sant att 15 nya radhus ger bättre underlag för butik och kollektivtrafik. Det är heller inte sant att 15 radhus breddar bostadsutbudet inom Rudboda. Tillse bevarande av livsmedelsbutik för oss som bor norr om vallen, skolans ungdomar, äldreboenden i området, båtägare samt tillhörande Riksidrottsförbundet Bosön. Bygg klokt, alltså inte radhus! Ta fram en ny plan som följer er egen plans angivna syften.

Privatperson 94

Ett uttalat krav från boende på norra Lidingö är att livsmedelsbutiken på Rudboda Torg inte kommer att stängas under byggtiden för nytt Rudboda Centrum. Jag yrkar därför:

Om det visar sig att nuvarande byggnad för livsmedelsbutiken inte kan moderniseras, utan att nybyggnation krävs, yrkar jag på att detaljplanen ändras så att en ny livsmedelsbutik kan uppföras först, den nuvarande rivs sedan och därefter byggs lämpligt antal radhus.

Privatperson 95

Jag anser inte att nuvarande förslag till ny detaljplan för Rudboda Torg är bra, utan vill säga nej till denna detaljplan. Jag anser inte att denna nya detaljplan ger någonting positivt för oss som bor på Norra Lidingö.

Här är mina motiv till detta yttrande:

ICA-butikens lokal: ICA-butiken ska få en ny lokal, men denna kommer enligt plan att vara på samma ställe som den nuvarande. Att bygga en ny lokal på samma ställe som en befintlig lokal är enligt min bedömning fullständigt omöjligt att göra utan att kraftigt störa denna butiks verksamhet i denna lokal, hur gärna man än tror att man kan eller vill göra detta, eller hur man än delar upp detta arbete i etapper. Det kommer ändå bli en "Ursäkta röran vi bygger om"-stämning. Så med denna föreslagna detaljplan är det enligt mig stor risk att ICA väljer att stänga eller flytta till

annan plats, och detta vill jag inte ska ske. Jag tycker det är otroligt viktigt att ha tillgång till den kvalitativa närservice som denna butik ger oss.

Lösning på ICA-butikens lokal: Bygg i stället en ny butikslokal på annan plats bredvid. Till exempel på den plats där det idag ligger en verksamhetslokal där det tidigare var en förskola. På så sätt kan butiken fortsätta vara i drift, tills den nya lokalen är klar, och sedan flytta över till den nya lokalen med ett minimalt verksamhetsavbrott. Det skulle även fungera att bygga ett nytt flervåningshus, på den plats där det idag är ett befintligt flerbostadshus, men lokaler för butik i markplanet. Båda dessa lösningar är bra för att säkra att ICA-butiken kan finnas kvar i Rudboda Centrum.

Bredd på parkeringsplatser: 2,5 m breda platser fungerar ibland, men 2,7 m är absolut att föredra. Problemet med 2,5 m bredd är att många större bilar har svårt att få plats, vilket gör att de parkerar något för långt till vänster, eller höger, i rutan, för att kunna komma ut ur bilen, vilket gör att rutan bredvid blir i praktiken omöjlig att använda. Detta går att göra något bättre med så kallade "dubbelstreck" som i Lidingö Centrum, där bilarna "tvingas" parkera mer centrerat i parkeringsplatsen, men 2,7 m breda platser är absolut att föredra.

Lösning på bredd på parkeringsplatser: Bygg 2,7 m breda parkeringsplatser så bilarna får plats på dessa och man kan använda alla rutor på parkeringen.

Parkeringens utformning: Till den nya parkeringens största del, som är planerad till framför ICA, finns det bara en infart, som också är utfart. Detta kommer bli kaos, när alla ska försöka köra in och ut samtidigt. Det är också för lite plats mellan parkeringarna, så man kommer knappt kunna mötas, eller backa in eller ut på ett smidigt sätt. Det är helt enkelt alldeles för trångt planerat.

Lösning på parkeringens utformning: Avsätt en större yta mark till parkeringarna, och planera en funktionell parkering som kan hantera den mängd bilar som ska besöka Rudboda Centrum.

Trafiklösning: Trafiklösningen generellt är alldeles för smal och därmed också farlig. Det ser generellt ut som att man försöker klämma in alldeles för mycket bilar och parkeringar på en för liten yta. Detta i kombination med att det kommer vara barn som springer där, för att de bor barnfamiljer där och för att de går i skola där, är en dålig och osäker kombination.

Lösning på trafiklösning: I stort sett samma som lösning på problem parkering ovan. Avsätt en större yta mark till parkeringarna, och planera en funktionell parkering som kan hantera den mängd bilar som besöker Rudboda Centrum, samt även en mer tilltagen infart till nya bostäder (om det ska bli några), samt en bilväg i området där det finns plats för att mötas samt för att ha en trottoar.

Levande centrum: Rudboda Centrum blir inget Centrum längre, utan bara en butik. I den nya detaljplanen försvinner så mycket yta, att det inte blir något torg eller centrum kvar längre. Det blir bara en butik och en parkering kvar.

Lösning på levande centrum: Behåll all nuvarande yta, eller i alla fall mer av ytan till ett Centrum. Snygga till Torget, så det blir fint igen och bygg flervåningshus i stället för radhus med möjlighet till kommersiella lokaler och samlingslokal i markplan. På så sätt kan vi få ett levande centrum som vi alla har glädje och nytta av.

Säker fotgängare: Den planskilda tunnel som finns över till skolan används inte i så stor utsträckning. Självklart skulle jag önska att denna användes, då detta vore säkrast, men tyvärr fungerar inte barn så (eller föräldrar heller för den delen) så alla går upp och ner för slänten idag, och hoppar över staketet och går över gatan till skolan, eftersom det är så mycket närmare.

Lösning på säker fotgängare: Inse att alla kommer att gå den vägen för att det är mycket närmare, och bygg en trappa där, samt ett övergångsställe med farthindrande åtgärder, typ gupp eller "blomkrukor", så blir förflyttning mellan Rudboda Torg och Rudboda Skola mycket säkrare för fotgängare.

Parkering för boende: Det finns planerat för 1,5 bilar per hushåll för radhusen. Det finns vissa hushåll i Rudboda som ha bara en bil, men den absoluta majoriteten har 2 eller 3 bilar (den tredje är ofta en moppe-bil till ungdomarna). Hur ska dessa få plats?

Lösning på parkering för boende: Åter igen så har man försökt klämma in mer än vad som får plats på denna yta. Om man ska bygga radhus, bygg färre radhus, men se till att de som byggs får plats, både vad det gäller tillfartsvägar och parkering. Eller bygg flerfamiljshus i stället. Men nuvarande plan är för trångt planerad!

Privatperson 96

Jag har bott på ön sedan sent 80-tal och har aldrig haft anledning att skriva till kommunen då ni har skött den väldigt bra. Nu är jag dock orolig med anledning av den nya detaljplanen för Rudboda centrum. Jag är fullt medveten om att jag inte känner till alla detaljer i denna plan och inte heller har alla kunskaper, dock känns det som om något skaver. Jag hoppas att ni läser mina nedan förslag:

Se till att ICA-butiken finns kvar och att nuvarande personer som driver den nu får fortsatt möjlighet/förtroende att göra detta. Butiken är mycket uppskattad och personalen är suverän. Börja med butiken i centrum.

Se till att butiken får en ny lokal innan andra arbeten påbörjas. Den behövs under hela tiden med tanke på alla människor som bor i denna del av ön (samt andra) och som dagligen utnyttjar den.

Se till att Rudboda torg också blir en plats för allmänheten. Jag personligen skulle inte vilja bo som ni har föreslagit med så många täta radhus, 16 st.

Privatperson 97

Jag vill överklaga och motsätter mig starkt mot pågående planer för Rudboda torg. Det verkar vara en ogenomtänkt dålig kompromiss för att uppfylla en politisk agenda (och ekonomisk vinst för kommunen) men som försämrar starkt för oss som bor i Rudboda och delar på norra sidan ön.

Jag ser utöver försämringen även stor säkerhetsrisk för alla skolbarn vid Rudboda skola. Idag parkerar många på gatan utanför skolan och elever springer över vägen bland bilar som kommer körandes på vägen.

Rektorn för skolan hänvisar vid upprepande gånger att parkera vid kommunens parkeringsplatser vid Rudboda torg för elevers säkerhet. Vad är kommunens ansvar, risk och säkerhetsanalys för att undvika olyckor med skolbarn inblandade när de platserna minskas i antal / försvinner vid Rudboda torg? Dvs var förväntas man parkera när man skjutsar barn till skolan?

När både föräldrar jobbar heltid eller mer är det en orimlig önsketanke att man ska ha tid att cykla/åka buss till skolan varje dag.

Dessutom är dagens parkeringsrutor inte anpassade för moderna bilstorlekar utan bör anpassas så som de gjorde på Lidingö Centrum.

Hur ska nya radhus kunna bära kostnaderna för marksanering?

Har ni tänkt att försäljning av butikstomten ska bidra till det. Om så, vem vill köpa ett illa underhållet butikshus som kräver renovering och förstärkning för dyra pengar.

En konsekvens av er plan riskerar en stängd ICA-butik och därmed en krångligare vardag för många på Rudboda och Bosön.

Privatperson 98

Rudboda är en plats fylld av småbarnsfamiljer och pensionärer. Här behövs enkelhet och tillgänglighet vardag som helg. Här behövs ett stort ica, bageri, blomsterbutik och charmig pizzeria. Jag är övertygad om att det skulle bli succé! Jag bor i Rudboda och jobbar även med barn och familjer som bor här. Jag ser behovet och intresset! Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Privatperson 99

Jag säger nej till förslagen ny detaljplan för Rudboda Lidingö. Det är val nästa år. Tänk på oss alla på norra ön. Jag bor på Lojobacken och behöver ICA butiken. Ge ICA en ny lokal snarast så butiken inte stängs.

Privatperson 100

Jag motsätter mig den plan som finns för ett nytt Rudboda torg. Först och främst bör affären sättas i centrum och inte behöva stängas under ombyggnaden. Det vill säga bygg den nya affären innan den gamla stängs!!! Vi boende i Rudboda är i stort behov av affären. Många i vårt område är äldre (inte bilburna). Därmed är närheten till en butik oerhört viktig.

Behovet av fler radhus har jag inte hört någon som önskar eller som någon kan se behov av. Däremot ett flerfamiljshus på två våningar kunde vara mer relevant.

Privatperson 101

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Radhus på Rudboda torg är ett mycket dåligt förslag då det inte är yteffektiva och inte kommer att passa in på torget. Mycket bättre med lägenheter som också skapar möjlighet att bo kvar i området när man säljer sin villa/radhus. Att ha en fungerande ICA-butik under ombyggnation är ett måste för att inte öka på biltrafiken på ön (som redan är hög) men också för att alla inte är bilburna och får långt till en matbutik.

Privatperson 102

Det behövs inga fler radhus på norra Lidingö. Däremot behövs bostäder/lägenheter för de äldre som vill lämna sina radhus och stanna/bo kvar på norra ön. Dessutom behövs lägenheter till ungdomar som ska flytta hemifrån. Torget ska vara ett torg och inte en liten plätt stor som ett frimärke som bihang till affären. Ett torg ska omges av hus! Titta gärna på hur man gjort i Norra Djurgårdsstaden. Här i Rudboda ska torget omges av lägenheter, arkitektoniskt i stil med Silverhemmet och Lojobacken, både till färg och höjd så området knyts samman. Lägg affären mot Norra Kungsvägen, som är förvånansvärt mycket trafikerad, som en ljuddämpare.

Privatperson 103

Jag uppskattar det lilla formatet på ICA. Fort in och fort ut samtidigt som butiken är välsorterad, allt man behöver finns där. Det är ganska unikt. Vad baserar ni behovet av en större butik på? Jag skulle inte välja att fortsätta handla där om parkeringsmöjligheterna blir sämre och butiken blir större. Behovet för mig är just den trevliga lilla välsorterade närbutik som finns idag.

Vårt torg, eller snarare platsen där det finns goda möjligheter att skapa ett levande torg, bör inte säljas ut. Det borde finnas befolkningsunderlag för restaurang/café, gym, mötesplats?

Jag tänker vidare att i en kommun där bostäderna är dyra är det viktigt att säkerställa att det finns hyreslägenheter för innevånare som behöver sådana tillfälligt/behåll marken. En försäljning är oåterkallelig.

Med en önskan att kommunens bostäder rivs och renoveras och behålls i kommunal ägo. En ev. ändring av vår fina ICA bör ta avstamp i en grundlig behovsanalys/enkät.

Lämna gärna Rudboda torg som det är i stället för att oåterkalleligt sälja ut marken för kortsiktiga intäkter.

Privatperson 104

ICA Rudboda är väldigt viktig för många. Det är en mycket bra butik och post/paketservicen likaså. Det är mycket viktigt att butiken kan hålla öppet utan avbrott. Annars riskerar butiken ett ekonomiskt avbrott de inte kan överleva. Och för oss som bor i närområdet blir längre resor och tryck på andra parkeringar. Hoppas också att kommunen kan komma till skott. Rudboda torg har alltför länge varit en skamfläck.

Privatperson 105

Vi bor på Idetunet i Rudboda och besöker Rudboda Nära ofta. Vi uppskattar främst litenheten och öppettiderna med butiken. Snabbt in snabbt ut. Precis som en Nära-butik ska vara (vilket företag som än driver det). Ta inte bort Nära-konceptet och bygg nytt och för stort! Vi behöver inte det. Tio minuter bort med buss eller bil finns storbutiker i centrum och Torsvik. Vet att många höga röster säger annat men det är enligt min bedömning inte vad folk tycker i allmänhet när jag pratat med grannar.

Och en helt ny byggnad för mataffär- är det verkligen nödvändigt(?). Jag föreslår i stället en renovering, då kan även butiken hållas öppen under byggtiden. Av beredskapsperspektiv är det även en fördel för kommunen att ha en del byggnader som denna kvar, så behåll den och hyr ut som gjorts i alla år.

Om en ökad butiksbyggnad bedöms behövas, gör en ändamålsenlig tillbyggnad i stället i lämplig storlek. Vi behöver inte ett stor-Ica, vi behöver en Nära-butik i mindre storlek än det som föreslagits.

Bygg gärna nytt på den plats gamla förskolan/fritidshemsbyggnaden låg. Men inga nya radhus! Det behövs varken för ön (Lidingö är bland de mest tätbefolkade kommunen i landet) eller för mataffärens kundunderlag -Affären borde ha ett tillräckligt bra underlag. I stället bör på platsen byggas nya butiker för bageri och blommor (vi har i princip endast en trädgårdsbutik på hela ön). Kanske det även får plats en liten lokal för pizzeria-restaurang eller annan restaurang. Många saknar den restaurang som förr fanns vid Södergarnsvägens busshållplats.

På platsen där gamla lägenheterna finns. Bygg gärna nya lägenheter förslagsvis som hyresrätter! Vi har ju inte många vanliga hyresrätter här på ön. Vi har många obortskämda unga som behöver hyra lägenheter innan de har råd att köpa.

Privatperson 106

Det är väldigt välkommet att kommunen äntligen kommit framåt gällande planen att rusta upp Rudboda torg. Den detaljplan som finns för torget är dock inte bra. Nedan är några synpunkter:

- Vi som bor i Rudboda måste ha en fungerande matbutik utan nedstängning ens under en kortare period. Alla har inte bil och närmaste matbutik är på Näset med ett mycket sämre utbud än ICA Rudboda.
- Det finns ett stort behov av adekvata parkeringsmöjligheter vid ICA. Gör inte samma misstag som i Lidingö Centrum där det tidigare var för små parkeringsplatser. Rudboda skola hänvisar föräldrar att vid hämtning ställa bilen på parkeringen utanför ICA för att det finns väldigt få parkeringsplatser vid skolan och att man inte vill riskera att någon blir påkörd.
- Att torget skulle kunna fungera som en mötesplats med restaurang/kafé och grönområden vore ett plus men då måste det finnas tillräckligt med yta för det.
- Bostäder behövs antagligen för att finansiera projektet, men i så liten utsträckning som möjligt. Matbutik, restaurang/kafé och grönområden måste prioriteras. Radhus har vi redan gott om i Rudboda. Ett flerfamiljshus kan eventuellt vara ett bättre alternativ. Det går att bygga ett sådant utan att det blir ett höghus.

Jag hoppas ni lyssnar på oss som bor i Rudboda så att detaljplanen blir så bra som möjligt.

Privatperson 107

Upprustningen av Rudboda torg har varit på dagordningen under lång tid (jag tror ca 15 år) och det uppenbarligen en inte helt lätt fråga att hantera och nu när det är skarpt läge verkar det engagera många. Det är viktigt för både tjänstemän och politiker att läsa av situationen och inte låsa sig i detaljplaner/planskisser (tjänstemän) och politiska utfästelser (politiker).

Först främst tycker jag redogörelsen i måndags var uttömmande och engagemanget var genuint från tjänstemännen. Heder åt deras arbete.

Politikerna gjorde sitt bästa för att förklara sin inställning och sitt perspektiv. Heder åt deras arbete.

Jag tycker frågor och inspel från många sansade och insatta åhörare vittnar om att det liggande förslaget inte är helt optimalt. "Elefanten i rummet" som det talades om är radhusen.

Jag tycker inte ett torg ska inramas av radhus. Det bidrar knappast till en avgränsad och inramad yta med ett flöde av människor. Nilstorpsvägen, Grankottvägen, Milvägen, Svedjevägen m.fl. samt hela östra Rudboda är fullt av radhus. De

planerade 15 radhusen gör varken från eller till för ett större utbud och/eller lägre priser.

Om saneringskostnaderna gör kalkylen svår för "torg-projektet" torde någon form av flerfamiljshus hjälpa ekvationen snarare än 15 radhus.

Mina synpunkter och förslag för Rudboda torg:

1. Handelsområdet

- Klokt av er att förstå att hur ett handelsområde ska utformas ska man låta handlaren/ICA driva. Varför inte löpa hela vägen med att låta ICA fastigheter jobba med detta mot att de får option på att köpa handelsfastigheten. Dom är proffs på detta och ni frigör er tid till andra fastighetsutvecklingsprojekt som är viktiga för medborgarna.

- Gällande butikens placering och öppethållande under byggtiden så tycker jag man borde pröva tanken att placera butiken på den södra delen av torget, där bostadshuset är idag. Då kan man hantera handeln och dess sömnlösa öppethållande med att först riva bostadshuset (som jag förstår är tomt), därefter bygga en ny butik och när den är färdig flyttar man över den gamla butiken dit. Därefter river man den gamla butiken och etablerar ett bra parkeringsområde där.

- Förslagsvis tar man in varor från Nilstorpsvägen (se även nedanstående gällande trafikmiljön).

2. Bostäder

Att bygga radhus in mot torget känns varken estetiskt klokt eller bidrar till en torgkänsla.

På samma sätt som ni tar hjälp av eller helt överlåter handelsplaneringen till ICA Fastigheter/Handlaren så föreslår jag att ni låter en/flera bostadsbyggare komma med ett förslag på ett/flera flerfamiljshus i grova drag på den yta där ni föreslår radhusen.

Personligen tycker jag flerfamiljsbebyggelsen kan vara blandad, hyra/bostadsrätt, och/eller med fokus på ungdom/gamla eller liknande.

En sansad flerfamiljshusbebyggelse i två/tre plan ramar in torget och kan förbättra er saneringskalkyl.

Med 1 och 2 ovan så skruvar man bebyggelsen ett kvarts varv, får in solen fint och bör kunna flytta varutransporten till butikens baksida/Nilstorpsvägen.

3. Trafikmiljön kring Rudboda torg

Trafiken var aldrig uppe för diskussion i måndags men förtjänar att nämnas. Det är många korsningar i området, bevakade och obevakade övergångsställen, den skymda kurvan mot/från Östra Rudboda m m.

Jag tycker man bör pröva frågan med att stänga infarten till Rudboda-torget på dess nuvarande plats och i stället skapa en rondell vid korsningen N Kungsvägen/Nilstorpsvägen. Från Nilstorpsvägen skapar man en in/utfart till en ny handelsparkering (och korttidsparkering för skoltransporter m m) på befintlig parkering och platsen där den nuvarande ICA-butiken ligger.

Godstrafiken till handelsplatsen fortsätter 50 m upp på Nilstorpsvägen med en ny infart bakom den enligt punkt 1 placerade ICA-butiken.

Cykeltrafiken leds från nuvarande cykelväg västerifrån i harmoni med butiker och parkering och förvinner genom tunneln mot bland annat skolan.

Bättre nedfart till Bosön, ett rejält ljusreglerat övergångsställe över N Kungsvägen samt borttag av det obevakade övergångsstället görs vid nuvarande torg/Bosö-korsning.

En rondell vid Nilstorpsvägen får ned hastigheten i området och skapar ett bättre flöde till det "nya" torget, för godstransporter, fortsättningen ut mot Elfvik och infarten mot Lojo-området.

Privatperson 108

Den nya planen måste garantera minst lika bra service som idag annars måste vi till Lidingö centrum eller Näset. Bygg ny större ICA butik först sedan ev. bostäder.

Privatperson 109

Trevlig presentation av Åsa Hedenberg i stadshuset måndag kväll 17 november 2025. Fick uppfattningen att man ser till att ICA-butiken får ändamålsenliga lokaler och att den kan hålla öppet under byggtiden. Det är det absolut viktigaste och ett krav. Jag uppfattade det som att Åsa också tyckte det. Så håll er till hennes förslag. Bra att detta görs innan övriga åtgärder på torget påbörjas. Kan det också ordnas ett 70-tal fullstora parkeringsplatser är jag helt nöjd och kommer inte att skicka in någon överklagan. Positivt med nya radhus, passar fint i miljön.

Privatperson 110

Samma yttrande som Privatperson 90.

Privatperson 111

Vi är en barnfamilj som bor i närområdet och tycker det är toppen att staden vill fräscha upp Rudboda torg men har lite tankar kring den senaste detaljplanen:

BUTIKENS UTFORMNING

En majoritet av oss i området uppskattar butikens nuvarande storlek. Det är just

kombinationen av god service och en lagom stor butik som gör den så omtyckt. Det går snabbt och enkelt att handla, vilket är särskilt värdefullt för oss barnfamiljer och äldre. Vi är därför negativa till förslag om en butik i två plan (men lite större gör såklart inget).

PARKERING

Förslaget att minska antalet parkeringsplatser vid Rudboda torg och samtidigt göra dem smalare ser vi inte som en bra lösning. Platserna behövs, och smalare rutor ökar risken för incidenter och skador. Vi som barnfamilj åker ofta till butiker/platser där det är lätt att parkera och lyfta i och ut barn ur bilen (vilket det är på Rudboda torg idag). Vi önskar därför att både antalet platser och dagens bredd på parkeringsrutorna behålls.

PLACERING AV BUTIKEN

Vi har även synpunkter på den föreslagna placeringen av den nya ICA-butiken. Om butiken byggs på nuvarande plats innebär det ett tvåårigt driftstopp, vilket påverkar både butiksägare, personal och oss boende. Vi föreslår därför en placering längre ut mot Norra Kungsvägen. På så sätt kan nuvarande butik hålla öppet under byggtiden, samtidigt som leveranser får en mer trafiksäker lösning för skolbarnen. I dagsläget sker leveranserna bakom butiken, nära skolan och gångvägen dit – något som innebär en onödig risk för barnen.

RADHUS

Många boende i området upplever att behovet av lägenheter är betydligt större än behovet av fler radhus. Rudboda består redan till stor del av radhusbebyggelse, medan det råder brist på framför allt hyreslägenheter. Fler lägenheter skulle ge dem som arbetar på ön inom exempelvis vård, omsorg och skola bättre möjligheter att bosätta sig nära sina arbetsplatser, vilket också skulle underlätta stadens rekryteringsarbete. Som personalansvariga på ett föräldrakooperativ har vi förstahandsupplevelse av att det kan vara svårt att rekrytera personal till förskola pga läge/kommunikationer och brist på boende i närheten.

Sedan ser vi oss gärna bli äldre på Lidingö (och likaså våra föräldrar) och behovet av bostadsrätter/lägenheter i markplan för äldre – tillgänglighetsanpassade hem nära butik och kollektivtrafik. Vi förespråkar därför att planerna på ytterligare radhus ersätts med lägenheter för t.ex. seniorer. Vi förstår att staden kan behöva intäkter från försäljning av bostäder, men föreslår en blandning av hyresrätter och bostadsrätter (t.ex. seniorboende), liknande upplägg som i Näsby Park där området blivit trivsamt för både äldre och barnfamiljer.

Privatperson 112

Ytan för handelsplatsen ca 4 000 m² är för liten.

1. Den föreslagna byggytan på 1 200 m² får inte plats utan att riva den befintliga byggnaden.

2. Det är inte realistiskt att renovera och bygga till samtidigt som butiken skall fungera som vanligt och uppfylla krav på miljö, transporter och säkerhet.
3. Det behövs minst lika många P-platser (ca 90 stycken) med minst samma storlek som idag (se parkeringen i Lidingö centrum). Att bygga parkeringsplatser under jord är orealistiskt. Vad gäller parkeringsplatser visade presentationen 77 stycken inte tillräckligt stora platser. Allt efter som diskussionen och kritiken fortskred fick vi uppfattningen att antalet mycket väl kunde ändras. Att behovet av parkeringsytor skulle minska när loftgångshuset rivs är taget ur luften. De få bilburna parkerar oftast i parkeringsfickan på Nilstorpsvägen.
4. Det bör vidare ges plats för att bygga om infarten från Norra Kungsvägen, så att varutransporter kan separeras från övrig trafik.
5. Ytan med marknära bostäder måste därför minskas alternativt helt tas bort.

Varför måste området saneras?

Enlig sammanfattningen på miljöundersökningen står följande:

”Bedömningen är att i dagsläget utgör inte de påträffade föroreningarna någon risk för människors hälsa eller miljön i området. Detta eftersom föroreningen ligger djupt, och är i huvudsak avskärmat under ytor som hårdgjorts med plattor eller asfalt, vilket minskar risken för att någon ska fysiskt komma i kontakt med föroreningen. De påträffade föroreningarna går heller inte av i gasform och området är i huvudsak utomhus, vilket minskar risken för påverkan.”

Har detta ändrats och vem skall stå för kostnaden?

Bostäder:

I området planerades ursprungligen 16 radhus vilket nu har ändrats till 15. I Rudboda finns redan ett stort antal radhus varför ytterligare tillskott är onödigt. Här borde man hitta en annan lösning med förslagsvis låga flerfamiljshus.

Om man vidhåller 15 radhus förlorar torget sin karaktär av torg. Handelsytan och det allmänna rummet blir underordnat. Radhusen utmed Nilstorpsvägen skulle dessutom komma att ligga i skugga under större delen av dagen på grund av den branta slänten.

Övriga behov av parkering:

Skolan och det tänkta gruppboendet ligger visserligen utanför planområdet, men att inte ta hänsyn till deras behov av parkering är att ducka frågan. Varje morgon och eftermiddag är det trafikchaos på Nilstorpsvägen då många föräldrar lämnar sina barn vid skolans parkering vilket är en säkerhetsrisk. Om kravet att lämna barnen på torgets parkering efterlevs blir även det en säkerhetsrisk i nuvarande förslag med trafik till och från radhusen.

Likaså ligger Silverhöjden och nybyggda Lojobacken utanför planområdet, men personal, boende och besökare har i stort ingen annan möjlighet till parkering än torgets platser.

Den av stadens nyligen upprustade och populära lekparken och den välbesökta pulkabacken lockar många av Lidingös bilburna barnfamiljer. Dessa måste också beaktas och ges möjlighet till parkering och säker promenad till och från lekparken.

Boende i de eventuella radhusen får en parkeringsplats vid sin tomt. Betänk att många familjer idag har två bilar. Besökare till radhusen måste också parkera på den allmänna parkering som huvudsakligen är ämnad för butikens kunder och torgets besökare.

Sammanfattningsvis hävdar vi att "torget" förlorar både yta och sin karaktär som allmän social samlingsplats med närservice för Rudbodaborna om det bebyggs med radhus.

Det kan inte vara stadens uppgift att "tjäna pengar" på försäljning av marken utan den viktigaste uppgiften måste vara att förnya och vidareutveckla en trevlig och väl fungerande handelsplats och samlingsplats för hela norra Lidingö.

Privatperson 113

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 114

Vi bor i Askrike, ett område fyllt av barnfamiljer som alla ser ICA Rudboda som en central och självklar knutpunkt i vardagen. För oss är Rudboda torg en naturlig mötesplats, och vi ser en stor potential i att utveckla det till en levande, trygg och familjevänlig plats. Drömmen om att återskapa ett levande torg – med service och närhet – är något många av oss länge har hoppats på. Vi vill även gärna se att man kan utveckla små lokala verksamheter, såsom Rudboda Blomstertorg, och gärna exempelvis ett lokalt bageri eller filial. För oss och våra barn är det värdefullt att kunna springa mellan parken och ICA, köpa en glass, och njuta av den på ett öppet och välkomnande torg. Därför är det särskilt oroande att nuvarande planer riskerar att omöjliggöra denna utveckling.

Vallöften i all ära, men om marken vid torget bebyggs med radhus försvinner möjligheten att någonsin skapa en lite levande plats. Det är ett oåterkalleligt beslut. Om ICA tvingas flytta eller inte får fungerande förutsättningar kommer det innebära att barnfamiljer tvingas packa in barnen i bilen och åka till centrum för att handla – en praktisk och hållbarhetsmässig försämring för hela norra Lidingö.

Därtill är parkeringssituationen redan idag ansträngd. ICA:s parkering används av både skola och förskola eftersom alternativa platser saknas. Skolan uppmanar aktivt föräldrar att använda ICA-parkeringen för att barnen ska få en trygg väg till skolan.

Den bilfria vägen från skolan ner till ica och bort till Rudbodaparken är rörelsestråk som används flitigt av barn, och tryggheten här är helt avgörande.

Om parkeringsplatser försvinner eller minskar/blir mindre kommer detta få direkta konsekvenser för barnfamiljer vid Rudboda skola som under delar av året inte har något val annat än att ta bilen. Då tvingas de riskera en otrygg och mer trafikosäker skolväg för sina barn.

Det finns utan tvekan platser på Lidingö där radhus skulle gynna både området och kommunen, men Rudboda torg är inte en sådan plats. Vi har redan mer än tillräckligt med radhus, och att sälja marken för en kortsiktig engångsintäkt riskerar att permanent omintetgöra möjligheten till ett tryggt och levande lokalt torg. Den typen av beslut skulle påverka tilliten till politiken långsiktigt och drabba hela denna del av norra Lidingö.

Jag har alltid röstat på Moderaterna, men detta är inte den utveckling av vår närmiljö jag såg framför mig. Många i mitt närområde uttrycker samma sak – och inför nästa val kommer många att behöva tänka om. Otaliga boende har gjort sina röster hörda i frågan, men känslan är tyvärr att dessa röster inte tas på allvar.

Vi uppmanar er att i stället fokusera vallöften på långsiktiga frågor som gynnar hela Lidingö, såsom att ta bort tullen till Ropsten och förbättra kollektivtrafiken. Det är åtgärder som gynnar alla och som skulle skapa ett betydligt större politiskt förtroende. Om ekonomin är skälet bakom radhusplanerna finns andra vägar – och många av oss skulle hellre acceptera en mindre skattechöjning än att se Rudboda torg förlora sin framtid. Alternativet är att riskera att få alla kunder av ICA Rudboda och en stor del av Norra Lidingö emot sig.

Vi hoppas att ni lyssnar på oss boende och omprövar planerna, för att värna trygghet, närservice och livskvalitet i vårt område. Tack för er tid.

Privatperson 115

Jag delar till fullo invändningar från Privatperson 114 och skulle vilja tillägga att Lidingö inte bara kan vara en plats där man bor – det ska vara en plats där man lever.

När Bo och Björnbo – vårt valdistrikt och Moderaternas starkaste på ön efter Gåshaga – upplever att Rudboda torg avvecklas i stället för utvecklas, då riskerar vi mer än bara ett sämre centrum. Vi riskerar förtroendet för M på den här delen av ön. Jag har ännu inte mött någon i området som förstår eller stödjer förslaget – desto fler som sympatiserar med Centerns invändningar. Det är för oss i lokalområdet svårt att se hur förslaget harmonierar med ambitionen att göra Lidingö mer attraktiv att både bo och leva på.

Vi som bor på norra Lidingö älskar vår ö, men en levande stadsdel kräver mer än vision för typ av bostäder. Den kräver mötesplatser, service, handel och sociala ytor

där människor faktiskt vill vistas. Rudboda torg har potential att bli just en sådan knutpunkt, tillsammans med den renoverade parken – en plats där vardagslivet fungerar och där trygghet och gemenskap växer.

Moderaterna har länge talat om att värna Lidingös attraktivitet, livskvalitet och lokala företagande. Men då måste vi också skapa miljöer där dessa värden får utrymme. Att i praktiken bygga bort platsen för torget för all framtid och ersätta det med radhus riskerar att skada både servicenivån och livskvaliteten för hela norra ön. Det skapar fler markbostäder – men färre anledningar att faktiskt leva, handla och umgås här.

Låt oss skapa ett nytt förslag som tar utgångspunkt i att inte bara göra det möjligt att bo på marknivå utan också som också bidrar till att höja livskvaliteten på Lidingö. Det garanterar jag att majoriteten sätter framför ytterligare några ören i sänkt marginalskatt.

Privatperson 116

Först MÅSTE det byggas en ny affärslokal till ICA-Rudboda, det finns ingen möjlighet att på ett kundvänligt sätt driva en butik under om/till/ut -byggnad av lokalen.

Skrota planerna på att bygga radhus, enligt uppgift finns det redan uppemot 1000 radhus i "närområdet" inkl. tunen. Det som behövs är fler lägenheter. De äldre som nu bor i radhus behöver en lägenhet att flytta till och därmed frigöra sitt radhus till typ barnfamiljer. I och med att inga radhus byggs så försvinner även den ytterst tveksamma trafiklösningen med bilar som ska köra in, backa ut från sin p-platser runt radhusen, samt riskerna att framför allt barn kan bli påkörda o skadade.

Behåll det gamla betonghuset med lägenheterna, renovera och modernisera huset om inte annat så för miljöns skull. Visar det sig vara omöjligt av någon orsak så bygg ett nytt 3-4-våningars hus med lägenheter på samma plats, och "affärs"-lokaler i bottenplan.

Gamla förskolans hus ersätts med ett 2-3-våningars hus för lägenheter också det med "affärs"-lokaler i bottenplan, då finns det möjlighet för en blomsteraffär, restaurang, café, gym m.m. därmed blir det större förutsättningar för ett mer levande Rudboda torg.

Med affärs-lokaler i bottenplan i husen skapas per automatik mer yta till "torget".

Vad som också måste tas hänsyn till är parkeringsplatser, ordnas lämpligast genom att man under de nya husen bygger p-garage vilka också kan användas som skyddsrum, det är ont om skyddsrum i området.

Tänk om och gör rätt.

Privatperson 117

- Rudboda centrum är den enda servicepunkten på norra Lidingö. Planen omöjliggör med privatiseringen av halva torgytan all framtida utveckling av

service. Kommunen och samarbetspartierna tycker alltså att det räcker med service för all framtid i Rudboda? Det enda man tillåter är ett hus på 120 kvm där all service för framtiden ska samsas. Gissningsvis bor ingen av er i Rudboda.

- Det finns ingen ordentlig genomförandebeskrivning som beskriver i vilken ordning aktiviteter på de olika tomterna förväntas genomföras. Det finns inga scenarion beskrivna, inga krav på i vilken ordning saker behöver eller måste genomföras. Hur stor del av tomterna behöver saneras? Kan butiken och parkeringen samexistera med rivnings- och saneringsarbete? Behöver butiken renoveras först? Vad händer om man väljer att riva loftgångshuset först, vilka konsekvenser får det för butikshuset och möjligheten att driva butiken när el, värme och bredband försvinner? Vilka konsekvenser får det för renoveringstakten av butikshuset? Många frågor blir det för oss som behöver leva i verkligheten.
- Det finns en överhängande risk att butiken behöver stänga under renoveringen. Då försvinner all service under lång tid. Det bor många äldre på norra Lidingö, för dem blir livet svårare. För oss andra blir det mer bilåkning och ett betydligt krångligare liv.
- Planen borde prioritera och möjliggöra att ett nytt butikshus byggs och tas i bruk innan något annat görs. Vältra inte över ansvaret på privata aktörer. Lova inte att en butik under renovering kan hålla öppet för att andra butiker kunnat det, utan för att det finns ordentliga underlag för löftet som ni också redovisar öppet. Att ni säger att ni litar på privata aktörers förmåga att lösa detta räcker absolut inte.
- Planen har för få/för trånga p-platser sett till behovet av parkering som det kommer att se ut i verkligheten (butik, skola, fritids, äldreboende, lekpark). Behovet borde beräknas efter butikens faktiska kundflöde och inte generellt. Trafiksituationen med risk för backande lastbilar ser inte heller bra ut.
- Det finns ingen redovisning av hur man tänker sig placera återvinningsstationen, den behöver flyttas om det ska rymmas parkering men man talar inte om var den i stället hamnar och hur trafiken dit ska lösas.
- Partiföreträdare upprepar vallöften om marknära bostäder som om det vore ett tvång, 15 radhus mer eller mindre kommer inte att göra någon skillnad på totalen. Däremot borde man uppfylla sitt vallöfte om ett lyssnande ledarskap.
- I planbeskrivningen framgår att man vill uppnå "en försiktig utveckling av Rudboda torg för att möta näringslivets behov samt tillskapa ett mindre antal bostäder". Denna plan beskriver inte på vilket sätt den uppfyller näringslivets behov, eller vilka dessa behov faktiskt är.
- I planbeskrivningen sägs att det finns ett behov av ett "bredare bostadsutbud". Ett mindre antal radhus bidrar på inget sätt till att detta behov uppfylls.
- I planbeskrivningen sägs att "Bostadsutbudet bör bli mer varierat". 15 eller 16 radhus bidrar på intet sätt till ett bredare utbud, det blir bara fler av samma.

- Varför bygga fler radhus i ett av Sveriges mest radhustäta områden? Vår närservice vid Rudboda torg och möjligheten till framtida utveckling borde prioriteras liksom att tillskapa ett torg värt namnet i stället för en liten plätt ingen kan göra något med.

Privatperson 118

Yttrande 1:

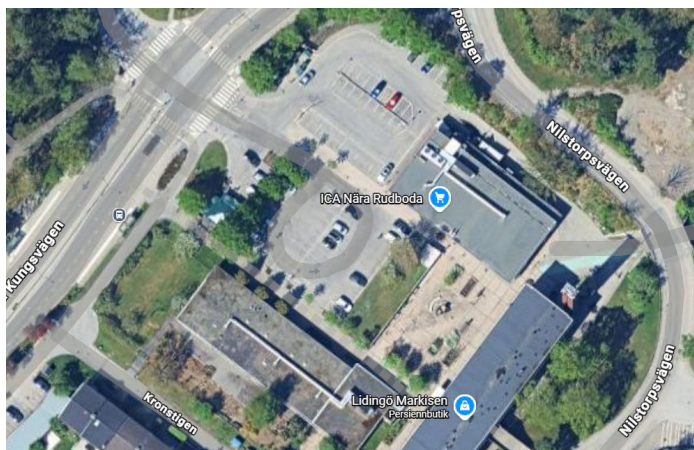
Stadens mål och uppdraget till planförfattaren är att utveckla Rudboda Centrum till en trygg och attraktiv plats /ett torg/ och att ICA moderniseras och kan expandera till 1600m². 15 radhus på egen tomt skall ingå med angöring från en ny gata med bilplats på förgårdsmark. Ledord är barnvänligt och trivsamt.

Detaljplanen når inte målen. Tomtens/fastighetens storlek och topografin är kända begränsningar. De 15 radhusen och ICAs behov av moderna och större lokaler, parkering för minst 80 bilar (gemensamt för flera nyttjare), säker varu- och avfallshantering och ett attraktivt torg får helt enkelt inte plats. ICAs behov och Rudbodabornas önskan om ett levande centrum har fått ge vika för radhusen. Planen tar heller inte hänsyn till att större butiksytta medför ökat p-behov, fler transportfordon och ökade konflikter med gående, cyklister och barn ofta på elsparkcyklar.

Infarten från Norra Kungsvägen är hårt belastad idag och ökar med trafiken till de 15 radhusen. Övergångsställen och korsningen med Bosövägen är väl kända olycksrisker (Rudbodabornas erfarenhet). Blandningen av transportfordon på parkeringsplatsen i nordöstra hörnet är ett säkerhetsproblem. Det utgör en farlig arbetsmiljö för fordonsförarna och är ett ofta negligerat arbetsmiljöproblem för transportarbetarna. Transporter till och från med stora avfallscontainers saknas i planbeskrivningen. Utrymme på marken saknas helt och är idag och ett känt säkerhetsproblem. En rationell och säker lösning för logistiken krävs om planen skall accepteras och vara det långsiktiga planeringsinstrument en detaljplan skall vara.

Disposition av tomtmarken

Den gemensamma parkeringsplatsen kräver stor markyta. Idag ryms 70 platser (se flygbilden).

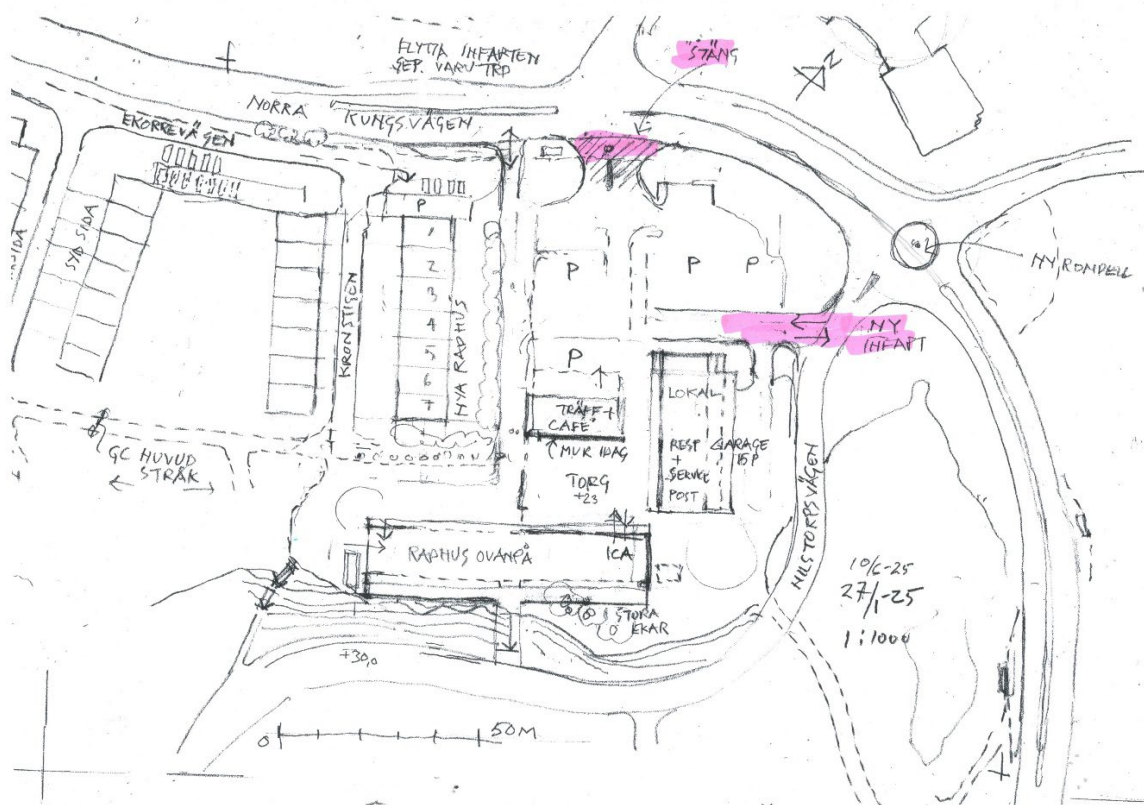
En god detaljplan kräver minst samma yta. I stadens plan ingår ny gatumark för radhusen på del av nuvarande parkering. Det minskar parkeringsplatsen med 400 m². ICA tillåts växa från 1000m² till 1200m². Det minskar parkeringsytan med ytterligare 200m². Att planera för ökat antalet parkeringsplatser är rimligt eftersom butiksytan kan öka med 50–70%. Radhustomterna inklusive gatumark (15 radhus på egen mark) tar alltför stor yta för att marken skall räcka till. Konsekvensen är att ICA:s butiksyta har reducerats kraftigt, parkeringen minskat till omkring hälften och ett attraktivt torg med meningsfullt innehåll utelämnats.

Problemet är brist på utrymme. Inga funktioner blir bra i stadens plan, inte ens för radhusen. Uppställningen av bilar längs med gatan i det bilfria radhusområdet underminerar tryggheten på barnens väg till centrum och skolan. Bara 3 meter till grannens bil både framför och bakom och fordon som passerar på den nya smala gatan utgör en klar risk. Det borde inte accepteras.

En lösning är att flytta de 7 radhusen och placera dessa ovanpå en ny byggnad för ICA. Det frigör markyta också från gatumarken i stadens plan. På så sätt blir det möjligt att lösa ICA:s behov av ökad butiksyta, tillräcklig parkering och Rudbodabornas uttalade önskemål om ett levande och attraktivt torg utan att minska på stadens krav på 15 radhus. En ny infart från Nilstorp svägen kan lösa trafik- och logistikproblem i nordöstra hörnet och vid Norra Kungsvägen.

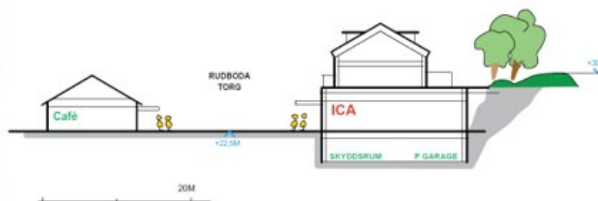
Alternativet "ICA mot berget" (bild och skiss, sektion) visar livsmedelsbutiken på flerbostadshusets/loftgångshusets plats.

Det byggs först medan ICA driver verksamheten i nuvarande byggnad. Torget är samma som idag med plats för lokaler anpassade för verksamheter som kan ge ett levande närcentrum. 8 radhus byggs ovanpå ICA. Skyddsrum i källarplan blir garage för bostäderna, alternativt garage på mark. En modern livsmedelsbutiken är en stor byggnad med 5-6m höga fasader.

Genom att placera den mot berget kan den ges en rimlig skala i förhållande till hela området och mot torget. Det gör kravet på "småskalighet" möjligt att genomföra. 7 radhus byggs vid Kronstigen med samma infart som till radhusen i Västra Rudboda. Det frigör gatumarken i stadens plan som avsatts till de 15 radhusen. Nuvarande parkering, som nyttjas av fler än ICAs kunder, blir intakt och kan vid behov ökas. Alternativet borde ha ekonomiska fördelar, i varje fall borde det utredas och redovisas.

Ny infart till Rudboda Centrum och parkeringen ordnas från Nilstorpsvägen (illustreras 3D, skiss).

Det ger bättre trafiklösningar vid Norra Kungsvägen eftersom nuvarande infart stängs. Varutransporter får en exklusiv infart från Norra Kungsvägen. Region Stockholms kritik av trafiksituationen vid Norra Kungsvägen i samrådet juni-24 borde respekteras och vara underlag för ordentliga trafikutredningar kring Norra Kungsvägen och inom hela planområdet. Trafik vid infarten och kring parkeringen och varutransporter i nord östra hörnet är otillräckligt beaktade och olycksrisker uppenbara. Skolbarn på elsparkcyklar är en ny riskfaktor idag. Bilar i radhusområdet borde inte förekomma.

Sammanfattning varför alternativet "ICA mot berget" är bättre än stadens detaljplan:

- ICA i kontinuerlig drift
- ICA utvecklas med 50 - 70% större och moderna lokaler
- Lika många radhus som i stadens förslag, utan bilplats på förgårdsmark
- Ett levande torg med fler verksamheter än livsmedelsbutiken
- Post- och inlämningsställe typ Post Nord/ kiosk/pressbyrån
- Tillräckligt antal p-platser, kan ökas
- Väl ordnad varu- och avfallshantering, inomhus och under tak (som i stadsmiljö)
- Skyddsrum, kan utökas efter en översyn av behovet i hela Rudbodaområdet
- Förbättrar säkerheten i korsningen vid Bosövägen när nuvarande infart stängs

- Infart från Nilstorpsvägen minskar blandning av transportfordon, bilar och gående
- Alternativet kan göras i huvudsak inom stadens detaljplan efter en del anpassningar, stora delar av planarbetet borde inte behöva göras om.

Rudboda närcentrum planeras för ett begränsat innehåll med Skärsätra torg och Vattenverket som bra exempel. Livskraftig närservice kan vara café, bageri, restaurang med lunchservering, kiosk, post/in-och utlämning, frisör, apotek, en social träffpunkt, små lokaler som cykelreparationer, skomakare och tillräckligt med parkeringsplatser.

En förebild och inspiration till förslaget "ICA mot berget" är kvarteret Kyrklunden i Sigtuna. En stor ICA butik centralt vid Storgatan fick stor uppmärksamhet när den byggdes inne i staden i stället för de vanliga externa etableringarna av större livsmedelsbutiker som Willys, ICA Larsberg. Europa Nostra pris 1988, lyckad anpassning till småstadsmiljön, goda bostäder ovanpå livsmedelsbutiken. (illustreras)

Föreslår att Staden gör om detaljplanen med utgångspunkt i ICAs uttalade behov och alternativet "ICA mot berget".

Yttrande 2:

Stadens uttalade mål och uppdrag till planförfattaren är att utveckla Rudboda centrum till en trygg och attraktiv plats och att ICA kan moderniseras och expandera till 1600m². Planen "möjliggör" radhus...och det "möjliggörs ett torg" med bänkar och blommor.

En förutsättning för en attraktiv plats är att det finns verksamheter utöver en livsmedelsbutik. Skall platsen bli levande är bostäder vid torget en given tillgång, med människor och ljus i fönstren alla tider på dygnet.

Planens 15 radhus tar stor del av den byggbara marken, illustrerar en reducerad butik och saknar torg som kan ge ett levande centrum. Det möter inte stadens ambition om positiv utveckling och attraktivt innehåll.

De är enkelt att se hur man kan göra ett bra ICA, behålla torget, behålla flerbostadshuset med bra bostadsinnehåll, omvandla till bostadsrätter, göra några 1:or till större lägenheter, Behåll några 1 Rkv, 45 m² som har genomgående

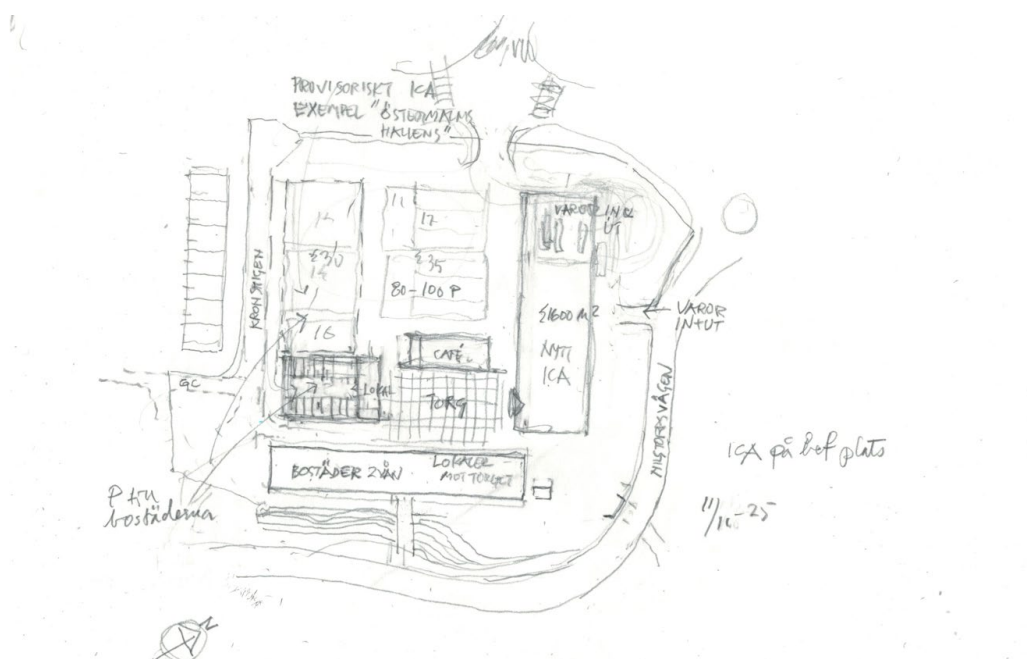
planlösning och är mycket bättre än liknande på marknaden idag. Idag finns 38 lägenheter.

Förslag: behåll arkitekten Samuelssons loftgångshus (3000m²) och utveckla Rudboda centrum med ICA:s behov (1500-1600m²) och flerbostadshuset som utgångspunkt. Det kan bli ett levande torg och mötesplats och uppnå Stadens mål med ett nytt utvecklat Rudboda centrum, tryggt och attraktivt. Förslaget illustreras med en skiss. ICA kan drivas utan avbrott. Varutransporter tas från en ny infart från Nilstorpsvägen.

Det är uppenbart en politisk fråga om hur man åstadkommer ett bra Rudboda centrum

- skall vi bygga bostäder för många eller för ett fåtal med stark köpkraft
- skall vi riva väl planerade funktionella byggnader eller återanvända våra resurser rationellt
- skall vi besluta om en detaljplan utan att ens granska de ekonomiska konsekvenserna för hur mark- och fastighetsvärdena i L-ö bostadsbolag säljs eller slumpas bort. Det handlar om Lidingöbornas pengar.

Mitt förslag är att staden låter pröva ett alternativt sätt att lösa de uttalade målen efter de riktlinjer jag skisserat ovan.

Skiss till yttrande från Privatperson 118.

Privatperson 119

Som närboende till Rudboda Torgs ICA butik, en affär som vi med glädje nyttjat i decennier ser vi med stor oro på detaljplanen för Rudboda torg. Vi menar att kommunen i planen borde ge plats för ett nytt butikshus, för en närbutik, innan

något annat sker på Rudboda Torg. En kontinuerligt välfungerande närbutik är viktigt för alla boende i närområdet, inte minst för oss äldre (+75 år).

Privatperson 120

Som kund i Rudboda Torgs ICA butik, en affär som vi bor nära och som vi med glädje nyttjat i decennier, ser vi med stor oro på detaljplanen för Rudboda torg. Vi menar att kommunen i planen borde ge utrymme för ett nytt butikshus, en

närbutik av samma slag, men av bättre kvalitet och gärna något större, innan något annat sker på Rudboda Torg. En kontinuerligt välfungerande närbutik är viktigt för alla boende i närområdet, inte minst för oss äldre. Av stor vikt är också att det finns gott om parkeringsplatser. Om något skall byggas i stället för de betonghus som är planerade att rivas, är det kanske bättre att tillgodose de många på Lidingö som är i behov av hyresrätter än radhus, som det redan finns gott om i området. Viktigt är dock att de inte får bli allt för höga, högst tre våningar med möjligheter till exempelvis apotek och läkarmottagning på bottenplanet. Ett riktigt postkontor vore inte heller i vägen, så att personalen på ICA kan få koncentrera sig på att sälja de utmärkta matvarorna.

Privatperson 121

Kommentarer:

1. Planering:

a. Sida 5: ingen tidsaxel anges för själva förloppet fram till laga kraft, ej heller hur om- och nybyggnationerna är planerade.

2. ICA butiken:

a. Hela presentationen: det anges inte var Rudboda- och Lojoborna kan tillförsäkra sig sina inköp av livsmedel under ombyggnationen av ICA butiken. Där bor ett stort antal pensionärer som skulle drabbas.

b. Anders Ulvarson skriver den 20251122-28 i "Mitt i Lidingö, Kommunens plan omöjlig - men det finns alternativ" att ICA butiken kommer att hållas öppen under ombyggnationen.

Yttrande: av mathygieniska skäl är detta inte möjligt. Ej heller kan butikspersonalens och kundernas säkerhet garanteras på byggarbetsplatsen.

Privatperson 122

Jag bor på Lojohöjden och är helt beroende av ICA Rudboda och att den är öppen även under ombyggnaden. Jag har ingen bil och skulle alltså behöva åka buss för att handla i centrum, men det finns ingen Pressbyrå här, så det går inte att köpa busskort. Många i området är i samma situation som jag. Mina önskemål för nya Rudboda är följande:

Inga fler bostäder utan ett centrum, café, pressbyrå, fler olika butiker, behålla ICA men även någon annan matvaruaffär som kan konkurrera så priserna ej behöver vara så höga som nu. (Exempelvis apotek, Clas Ohlson, post, grill, hälsokost, lite allt möjligt vore bra. Ett riktigt centrum med plantering.)

Sedan kunde områden runtomkring hyras ut till biodynamiska odlare, med höns och kor. Den stora ängen nedanför Lojohöjden kunde enkelt hägnas in med stängsel och användas till hundrastplats med olika träningsattiraljer, hoppbana med mera. Eller som sagt användas för odling. Biodynamisk odling förstås. Vilken fjäder i hatten vore inte dör makthavarna på Lidingö. Miljövänligt och klimatsmart och hälsosamt, självförsörjning i osäkra tider. Så kan ni passa på att skrota idéerna om Exergi. Northvolt, Stegra borde stå som avskräckande exempel.

Privatperson 123

Tre saker tycker jag är viktigt för Rudboda torg och det är väldigt svårt att avgöra detaljerna i det från vad som presenteras på hemsidan.

1. Det **MÅSTE** finnas en mataffär. Inte bara att det finns "möjlighet" för en. Utan den måste finnas. Vi är väldigt många människor i Rudboda och Elfvik som behöver tillgång till en butik närmare än Lidingö Centrum eller Willys.
2. Det **MÅSTE** finnas parkeringar så det räcker till alla. Minst lika många som idag, absolut inte färre - med tanke på att fler kommer att flytta till Rudboda (även om radhusen kommer ha egen parkering).
3. Det skulle vara väldigt trevligt om det också fanns möjlighet till ngt café, bageri eller liknande på torget också.

Privatperson 124

Jag skriver till er eftersom jag har fått reda på att det finns planer på att avveckla ICA Rudboda, den enda lokala matvarubutiken i området. För oss skulle det göra livet väldigt, väldigt svårt. Jag vet inte om de som utformar planerna utgår ifrån att alla boende på Lidingö kan köra bil? Eller har råd att göra stora, dyra inköp online? Då kan jag intyga er att så tyvärr inte är fallet. Jag har själv inte körkort och förlitar mig på att kunna gå och handla åt min familj när vi är i behov av matvaror, toalettpapper, tvättmedel och hygienartiklar.

ICA Rudboda är även en möjlighet för barnen att hjälpa till och gå och handla när det behövs. Närmsta affär med liknande utbud skulle därefter vara i Lidingö Centrum, vilket kräver planerad resa med buss (då även barnen måste följa med).

Jag är uppriktigt talat förvånad över att det ens ligger uppe som förslag, till förmån för vem undrar jag? Vems behov tillgodoses? Jag ställer frågan på allvar, eftersom jag har förstått det som att rivningen av affären ska facilitera ett antal dyra enfamiljshus. Stämmer det? I så fall är det chockerande. Förutom barnfamiljer bor det många äldre i området som helt förlitar sig på affären. Det är en livlina.

Kanske har jag missförstått det hela? Och det finns planer på att affären ska få fortgå som en del i den nya detaljplanen?

Ser fram emot att höra era synpunkter!

Privatperson 125

Jag/vi vill härmed framföra vår oro och invändningar mot de nuvarande planerna för Rudboda torg.

Vi bor i Rudboda, ett område fyllt av barnfamiljer som alla ser ICA Rudboda som en central och självklar knutpunkt och mataffär i vardagen. För oss är Rudboda torg en naturlig mötesplats, och vi ser en stor potential i att utveckla det till en levande, trygg och familjevänlig plats. Drömmen om att återskapa ett levande torg – med service och närhet – är något många av oss länge har hoppats på. Vi vill även gärna se att man kan utveckla små lokala verksamheter, såsom Rudboda Blomstertorg, och gärna exempelvis ett lokalt bageri eller filial. För oss och våra barn är det värdefullt att kunna springa mellan parken och ICA samt ett öppet, levande och välkomnande torg. Det är därför särskilt oroande att nuvarande planer riskerar att omöjliggöra sådan utveckling.

Vallöften i all ära, men om marken vid torget bebyggs med radhus försvinner möjligheten att någonsin skapa en lite levande plats. Det är ett oåterkalleligt beslut. Om ICA tvingas flytta eller inte får fungerande förutsättningar kommer det innebära att vi, de många familjer och äldre personer som bor i området och har haft stor nytta av ICA-butiken i alla år tvingas åka till centrum för att handla – en praktisk och hållbarhetsmässig försämring för hela norra Lidingö. Det skulle dessutom sätta större press på Centrums kapacitet, sett till både parkering och livsmedelsaffären i övrigt.

Därtill är parkeringssituationen i Rudboda redan idag ansträngd. ICA:s parkering används av både skola och förskola eftersom alternativa platser saknas. Skolan uppmanar aktivt föräldrar att använda ICA-parkeringen för att barnen ska få en trygg väg till skolan. Den bilfria vägen från skolan ner till ICA och bort till Rudbodaparken är rörelsestråk som används flitigt av barn, och tryggheten här är helt avgörande.

Om parkeringsplatser försvinner eller minskar/blir mindre kommer detta få direkta konsekvenser för barnfamiljer vid Rudboda skola som under delar av året inte har något val annat än att ta bilen. Då tvingas de riskera en otrygg och mer trafikosäker skolväg för sina barn. Vi borde ha rätt till en naturlig plats att släppa av våra barn på och en för syftet dimensionerad parkering.

Det finns utan tvekan platser på Lidingö där radhus skulle gynna både området och kommunen, men Rudboda torg är inte en sådan plats. Vi har redan mer än tillräckligt med radhus, och ingen kan väl argumentera emot att vi redan är tätbebyggda i Rudboda. Att sälja marken för en kortsiktig engångsintäkt riskerar att permanent omintetgöra möjligheten till ett tryggt och levande lokalt torg och med

ovan som bakgrund försämra de i Rudboda boendes vardag. Den typen av beslut skulle påverka tilliten till politiken långsiktigt och drabba hela vår del av norra Lidingö.

Jag har alltid röstat på Moderaterna, men detta är inte den utveckling av vår närmiljö jag hoppats på och trott ni står för. Många i mitt närområde uttrycker samma sak – och inför nästa val kommer många att behöva tänka om. Otaliga boende har gjort sina röster hörda i frågan, men känslan är tyvärr att dessa röster inte tas på allvar.

Vi uppmanar er att i stället fokusera vallöften på långsiktiga frågor som gynnar hela Lidingö, såsom att ta bort tullen till Ropsten och förbättra kollektivtrafiken. Det är åtgärder som gynnar alla och som skulle skapa ett betydligt större politiskt förtroende. Om ekonomin är skälet bakom radhusplanerna finns andra vägar – och många av oss skulle hellre acceptera en mindre skattehöjning än att se Rudboda torg förlora sin framtid. Alternativet är att riskera att få alla kunder av ICA Rudboda och en stor del av Norra Lidingö emot sig.

Vi hoppas att ni lyssnar på oss boende och omprövar planerna, för att värna trygghet, närservice och livskvalitet i vårt område.

Privatperson 126

Varför fler radhus i Lidingös redan radhustätaste område? Särskilt som man påstått att planen ska leda till ökad variation gällande bebyggelse. Det blir ju tvärtom! Det behövs inte bara egnahem utan även lägenheter. Framför allt behövs fler bostäder. En gång fanns det ett hyggligt färdigt förslag på några flerfamiljshus. Varför inte återanvända det?

Den högt uppskattade ICA butiken behöver större lokaler och dessutom är de gamla lokalerna i dåligt skick (flerfamiljshus går att bygga så att man kan uppföra en helt ny ICA butik tillsammans med bostäderna och låta nuvarande butik jobba på som vanligt under tiden, med radhus måste nuvarande mycket trånga butiksbyggnad användas medan renovering och utbyggnad pågår, vilket inte framstår som möjligt, eller så får butiken stänga i ett par år).

Rudboda/Elfvik har dålig tillgång till service som det är. En enda butik som är en sommaröppen blomsterhandel och så Elfviks gård allra längst ut med fika/restaurang. Annars noll och intet. Samtidigt går kollektivtrafiken ofta glest och många har långt att gå till närmaste busshållplats. Därmed är beroendet av ICA Rudboda stort (med flerfamiljshus kan butiken alltså vara kvar, med radhus måste den stänga).

Ytterst tveksam trafiklösning såväl för radhusen som för hela området – tänk på barn och alla varutransporter. Ni skapar en farlig trafikmiljö.

Med affärs-lokaler i bottenplan i husen skapas per automatik mer yta till "torget".

Vad som också måste tas hänsyn till är parkeringsplatser vilket lämpligast ordnas genom att man under de nya husen bygger p-garage vilka också kan användas som skyddsrum, det är ont om skyddsrum i området.

Tänk om och gör rätt.

Privatperson 127

Förslaget riskerar att tvinga fram en stängning av den mycket populära ICA-butiken. Det är helt oacceptabelt att inte butikens framtid tryggas i planförslaget. Självklart borde en detaljplan för Rudboda torg ha den nuvarande butiken i centrum. Butiken är Rudboda torg och betjänar 1000-tals personer. En stängd butik, om så bara tillfälligt, försvårar vardagen för många äldre.

Planen tycks syfta till att kommunen ska kunna göra sig av med fastigheten Eklövet 1 utan att den enda närservicen mellan Elfvik och kyrkan tryggas. Genom den utförsäljning som antyds under rubriken fastighetsrättsliga frågor framgår skrämmande tydligt att ni vill sälja ut en viktig plats för många i Rudboda och på Elfvik och Bosön. Det är helt oacceptabelt för mig och många andra boende som också är väljare.

Att föreslå fler radhus i Rudboda är knappast att skapa fler boendalternativ - det är mer av samma sak som redan finns. Förslaget om att bygga 15 radhus tycks mest som en politisk gest, utan praktisk nytta. Kostnaderna för oss som riskerar att butiken stängs för nödvändig renovering blir hög. Om butiken med tomt sedan ska säljas riskerar vi att det inte blir någon butik alls. Ert planförslag pratar väldigt tyst om vad som händer när er plan ska sättas i verket. Ni vill uppenbart bara göra er av med byggnader som ni grovt har misskött i många år. Att ni bara tycks vilja sälja ut en plats av stort allmänintresse för många boende pratar ni tyst om.

Dra tillbaka ert planförslag och ta fram en ny plan med butiken i centrum så som ni själva beskrev det i er egen start-PM för förnyelse av Rudboda Torg.

Ni har uppenbart gått vilse i sökandet efter en "lyckad försäljning".

Jag hoppas verkligen att era väljare straffar er vid kommande val om ni driver igenom planförslaget.

Privatperson 128

Önskar att ICA får en ny butikslokal innan övrigt arbete i planen startar. Önskar INTE att ICA försvinner - en väl fungerande butik för många människor!

Privatperson 129

Just wanted to say that I don't really mind much about the changes. However, it feels too capitalistic driven and without an interest to actually improve the life quality of people living in Rudboda. It could have been a great small center for people to meet and socialize with a nice cafe, a nice small restaurant, a nice small

flower store, etc. That's what people need for happier lives especially as they age like Rudboda and especially in Sweden. Anyway, beyond the obvious of what you should have done, ICA can't close even temporarily. That's absurd! Have you seen the people that live here/all the elderly? How are you doing with the packages? ICA keeps all this area of Lidingö functional and only if you don't live here you definitely don't understand it. So let the people that live here have the decision and enjoy a better life than some politicians filling their pockets or their friends or whatever interests they fill.

Privatperson 130

Jag vill härmed framföra min oro och invändningar mot de nuvarande planerna för Rudboda torg.

Jag bor i Askrike, ett område fyllt av barnfamiljer som alla ser ICA Rudboda som en central och självklar knutpunkt i vardagen. För oss är Rudboda torg en naturlig mötesplats, och vi ser en stor potential i att utveckla det till en levande, trygg och familjevänlig plats. Drömmen om att återskapa ett levande torg – med service och närhet – är något många av oss länge har hoppats på. Vi vill även gärna se att man kan utveckla små lokala verksamheter, såsom Rudboda Blomstertorg, och gärna exempelvis ett lokalt bageri. Därför är det särskilt oroande att nuvarande planer riskerar att omöjliggöra denna utveckling.

Ett Rudboda torg utan vår fungerande ICA kommer radera större delen av vår fungerande logistik på denna del av ön. Därtill är parkeringssituationen redan idag ansträngd. ICA:s parkering används av både skola och förskola eftersom alternativa platser saknas. Skolan uppmanar aktivt föräldrar att använda ICA-parkeringen för att barnen ska få en trygg väg till skolan. Den bilfria vägen från skolan ner till ICA och bort till Rudbodaparken är rörelsestråk som används flitigt av barn, och tryggheten här är helt avgörande.

Om parkeringsplatser försvinner eller minskar/blir mindre kommer detta få direkta konsekvenser för barnfamiljer vid Rudboda skola som under delar av året inte har något val annat än att ta bilen. Då tvingas de riskera en otrygg och mer trafikosäker skolväg för sina barn.

Det finns utan tvekan platser på Lidingö där radhus skulle gynna både området och kommunen, men Rudboda torg är inte en sådan plats.

Den nuvarande föreslagna detaljplanen för Rudboda torg riskerar att få alla kunder av ICA Rudboda och en stor del av Norra Lidingö emot sig.

Jag hoppas att ni lyssnar på oss boende i området och omprövar planerna, för att värna trygghet, närservice och livskvalitet i vårt område.

Privatperson 131

Jag vill med detta mejl framföra min oro över de nuvarande planerna för Rudboda torg.

Askrike och Rudboda är ett område med många barnfamiljer där ICA Rudboda är en självklar knutpunkt. Torget är en naturlig mötesplats som många av oss vill utveckla till en levande och familjevänlig plats med service, små lokala verksamheter och ett tryggt stråk mellan park, skola och butik. Nuvarande planer riskerar i stället att omöjliggöra detta.

Om marken vid torget bebyggs med radhus försvinner chansen att skapa ett levande centrum och ICA:s framtid kan hotas. Det skulle tvinga barnfamiljer att ta bilen till centrum för vardagsärenden och försämra både hållbarhet och livskvalitet. Parkeringsituationen är redan ansträngd och ICA:s parkering används dagligen av både skola och förskola för att barn ska få en trygg väg. Färre eller sämre parkeringsplatser skulle direkt försämra säkerheten för Rudboda skolas elever.

Det finns delar av Lidingö som lämpar sig för radhus men Rudboda torg är inte en sådan plats. Att sälja marken för en kortsiktig intäkt riskerar att förstöra möjligheten till ett tryggt lokalt torg och undergräva förtroendet för besluten. Många boende uttrycker stark oro och upplevelsen är att invånarnas synpunkter inte tas på allvar.

Vi uppmanar er att i stället satsa på långsiktigt viktiga frågor som gynnar hela Lidingö såsom att ta bort tullen och förbättra kollektivtrafiken. Om ekonomin ligger bakom radhusplanerna finns andra vägar och många av oss skulle hellre se andra lösningar än att Rudboda torg förlorar sin framtid.

Vi hoppas att ni lyssnar på de boende och omprövar planerna för att värna trygghet, närservice och livskvalitet i vårt område.

Privatperson 132

Som gravt synskadad är tillgängligheten till ICA Rudboda min enda möjlighet till inköp av mat och hushållsförnödenheter utan hjälp av ledsagare. Jag kan inte orientera mig till en annan butik ej heller inne i en främmande butik. Det är helt nödvändigt att butiken hålls öppen då jag där kan få hjälp med att plocka de varor jag behöver. Det är fördelen med en butik där jag är bekant och välkänd av personalen. Jag kan inte heller, på grund av mitt handikapp göra beställningar för hemleverans via internet.

Privatperson 133

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 134

Vad för typ av boendeform avser ni att upprätta i radhusen - bostadsrätt eller hyresrätter?

Och vilka krav på hållbarhet* har ni för de kommande byggnaderna och torgmiljön som uppförs (radhus, Ica m.fl.) i kommande upphandlingar? Med tanke på Agenda 2030 måste vi alla ställa om med alla möjliga medel, håller ni inte med?

*Med hållbarhet tänker jag på till exempel förnyelsebara energikällor som solpaneler, återvinning av värme, lågenergiförbrukning så kallade passivhus, uppsamling av regnvatten till exempel grästak m.fl.

PS! En häck kan inte avskärma buller. Det behövs en skärm till uteplatserna enligt bullerutredningen.

Privatperson 135

Det är utomordentligt viktigt att ICA-butiken blir kvar på Rudboda torg med Pelle, Lotta och Sandra vid rodret. Se till att de får vad de behöver för att kunna driva butiken vidare. Och att de kan hålla öppet under byggtiden. Lägg till adekvat mängd parkeringsrutor och foga in trevlig bebyggelse. Mycket bra att det görs någonting nu för att rusta upp torget. Håller tummarna för att det blir riktigt bra.

Privatperson 136

För att skapa torg känsla behövs öppna verksamheter! ICA butiken såklart men också att Rudboda torg ska få behålla sin nuvarande storlek! Jag själv är boende i Rudboda med barnfamilj som de flesta andra runtomkring och så har vi våra äldre. Det är egentligen hela Rudboda, barnfamiljer och äldre. Vi behöver ett torg med verksamheter, ICA butik och bageri, men även plats för apotek, frisör och restaurang av något slag, INTE fler radhus! Snälla låt det bli ett torg fyllt av liv och nytta.

Detaljplanen som Dan Axén och Leif Lindén Arkitekter SAR/MSA har ritat är ett helt fantastiskt förslag!

Privatperson 137

Jag vill säga nej till föreslagen ny detaljplan för Rudboda Torg.

Jag vill att:

- Lidingö Stad ser till att ICA Rudboda får en ny lokal innan den gamla lokalen rivs.
- Inga radhus ska byggas på Rudboda Torg utan ytan ska endast användas för: ICA och andra mindre butiker/caféer samt parkeringsplatser.

Privatperson 138

Ge plats för ny ICA-butik först. En över tid öppen och bra butik är viktig för 1000-tals personer och väljare. En ny butik behöver inte krympa ytan för annan bebyggelse.

Det är inte sant att 15 nya radhus ger bättre underlag för butik och kollektivtrafik. Det är heller inte sant att 15 radhus breddar bostadsutbudet inom Rudboda. Bygg klokt, alltså inte radhus! Ta fram en ny plan som följer er egen plans angivna syften.

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Privatperson 139

Yttrande 1:

Jag säger NEJ till den nya detaljplanen för Rudboda centrum som Lidingö stad tagit fram, och lämnar följande synpunkter:

- En ny större butik för ICA är nödvändigt, och att den fungerar under byggnationen är också nödvändigt.
- Att försöka bygga på den nuvarande butikslokalen från 1968 med en våning till, fick vi höra på mötet den 17 november var omöjligt, alltså behövs en ny butik.
- Det är dessutom helt fel att bygga radhus i ett centrumområde, att upplåta så värdefull mark för ett fåtal boende är inte försvarbart. Det må vara ett politiskt löfte att bygga markbostäder, men det kan man göra någon annanstans. Här bör byggas lägenheter istället, ex vis ovanpå den nya ICA-butiken såsom det är utformat i Lidingö centrum.
- Man kan dessutom renovera det nuvarande lägenhetshuset mot Nilstorpsvägen, som är ritat av framstående arkitekter i Sverige. Det är idag viktigt både kulturhistoriskt, ekonomiskt och ur miljösynpunkt att inte riva detta hus utan eftertanke. Bottenvåningen kan då användas till olika verksamheter (som det en gång var), för till exempel frisör, café, kemtvätt/skomakeri och sådan verksamhet som kan bära sig i ett mindre centrum.
- Förslaget från arkitekterna DAN AXÉN OCH LEIF LINDÉN, som presenterades i Lidingö Nyheter är alldeles utmärkt. Att bygga en temporär hall (som på Östermalmstorg vid renoveringen av saluhallen), på ytan med den tidigare förskolan syns vara ett alldeles utmärkt förslag. Och därefter bebygga tomten med lägenheter.
- För oss Rudbodabor är detta centrum väldigt viktigt som mötesplats. Mycket viktigt att bevara torget.

Yttrande 2:

Jag säger NEJ till detaljplanen över Rudboda centrum som Lidingö stad presenterat, och har följande synpunkter:

- En ny och större byggnad för ICA-butiken behövs, och den måste fungera även under ombyggnaden av centrum.
- Att försöka bygga på nuvarande butik från 1968 med eftersatt underhåll med en våning till verkar omöjligt enligt information vi fick på mötet den 17 november.
- Förslaget att bygga radhus i en centrumanläggning för ett fåtal boende är dessutom helt absurt. Det må vara ett vallöfte från moderaterna att bygga markbostäder, men bygg dem någon annanstans på ön.

- Torget bör i stället utökas med lägenheter och dessa åtgärder skapar också ett större underlag för butiker, service och kollektivtrafik.
- Det befintliga lägenhetshuset mot Nilstorpsvägen bör bevaras och rustas upp. Det är byggt av kända arkitekter i Sverige, Sten Samuelsson/Jaenecke och det är viktigt ur både kulturhistorisk och ekonomisk synvinkel och inte minst ur miljösynpunkt att inte riva denna byggnad.
- Sen kan bottenvåningen användas till t.ex. café, frisör, kemtvätt/skomakeri och annan service som bär sig i ett mindre centrum.
- Gärna också en föreningsgård eller fritidsgård, som det finns behov av.
- Förslaget från arkitekterna Dan Axén och Leif Lindén som presenterades i Lidingö Tidning och Lidingö Nyheter är alldeles utmärkt.
- Bygg en temporär hall (som den på Östermalmstorg för saluhallen) på tomten där bl.a. förskolan låg, så kan ICA-butiken flytta dit och ha öppet under ombyggnadstiden.
- När affären flyttat tillbaka till den nybyggda lokalen, kan man bygga lägenheter på denna plats (förskoletomten).
- Jag är Rudboda-bo sen 45 år tillbaka och handlar nästan dagligen i ICA-butiken och tidigare besökte jag både post, bank, bibliotek, kiosk, barnvårdscentral och vårdcentral, som låg vid torget tidigare. Det är en fin mötesplats för grannar, föräldrar till skolans barn och även för vänner som flyttat till andra delar av ön, men som fortfarande kommer till vår fina ICA-affär för att handla.
- Vad gäller P-platserna bör de absolut inte minska i antal, ej heller göras smalare.
- Under alla mina år jag handlat på torget, har jag inte märkt att parkeringen i vanliga fall varit fullbelagd.
- Det har däremot blivit fullt på p-platserna när affären har något jippo eller skolan har avslutning eller någon tillställning som drar mycket folk.
- Många med mig kommer inte att rösta på moderaterna och Lidingöpartiet i nästa val, om ni inte skrotar ert förslag, det är ett som är säkert!
- Ta till er den massiva kritiken som framkommit och jag avslutar med era egna ord: "Lyssna på Rudboda-borna!"

Tänk om, tänk nytt och gör oss till viljes!

Privatperson 140

Beakta förslaget "Ica mot berget"!

Privatperson 141

Efter mötet i stadshuset 17/11 finns fortfarande oron för att vår närservice (Ica butiken) inte kommer att kunna vara öppen på ett tillfredsställande sätt. Den nya

skissen med ett större "brunt" område där butiken kan ligga är bra. Är det bestämt att butiken får möjlighet att flytta inom det området vilket skulle möjliggöra att bygga först och riva sedan. En sådan lösning skulle öka tron på löftet om att servicen skulle upprätthållas. Tycker även att man ska ta ett varv till med antalet radhus, genom att minska till 10 skulle en bättre trafikmiljö uppnås. Man borde då kunna få till en bilfri väg mellan Rudboda parken och skolan för barnen. Även antalet p-platser vilket många var bekymrade över borde då kunna ökas. Ekonomin för stadsplanen kan inte falla på fem radhus. Lycka till i det fortsatta arbetet och glöm inte lyssna på de boende i området (väljarna).

Privatperson 142

Vi invänder mot att stadens, MSK, planförslag redovisar ett Rudboda torg och bortser från behovet av en centrumanläggning, Rudboda centrum, på norra delen av ön. Ett levande centrum förutsätter en integrering av bostäder, butiker, café och andra verksamheter. Detta tillgodoses inte i MSK:s förslag. MSK:s planförslag återanvänder inte det befintliga bostadshuset vilket skulle ge en avsevärd kostnadsbesparing. Dessutom tas inte en viktig miljöaspekt tillvara i och med detta. Stadens planförslag skapar konflikter mellan gång- och körtrafik. Vår slutsats är att Lidingö miljö- och stadsbyggnadskontors (MSK) detaljplan för Rudboda torg saknar ett insiktsfullt hanterande av de ekonomiska frågorna samt miljö- och klimataspekterna.

Vi bifogar vår idéskiss för Rudboda centrum – ett omsorgsfullt och realistiskt alternativ till stadens planförslag.

Förslag från Privatperson 142.

Idéskiss med målsättning att presentera ett nytt centrum med tydlig identitet och karaktär. I dag finns en växande medvetenhet om vikten av att minska våra klimatavtryck och att ta tillvara befintliga resurser. Att återbruka byggnader i stället för att bygga nytt ligger i linje med ett hållbart förhållningssätt.

En översiktlig beskrivning av genomförandet

ICA

En ny ICA-byggnad uppförs, i samma läge som i dag, men först måste den befintliga ICAbyggnaden och den befintliga förskolan rivas. (En utredning om möjligheten att bevara den befintliga ICA-byggnadens betongstomme görs innan beslut om rivning av denna fattas.) På förskoletomten uppförs en provisorisk ICA-hall, prefabricerad, lik den tidigare tillfälliga Östermalmshallen på Östermalmstorg. Den nya ICA-byggnaden kan få en totalarea på upp till 1 200 kvm i bottenplanet, jämfört med dagens dryga 600 kvm, och även en övervåning om cirka 700 kvm för lager, administration, personallokaler och tekniska utrymmen. Varuhanteringen sker via en ny infart från Nilstorpsvägen. Butiksentrén ligger i samma läge som i dag.

Förskoletomten med ny bostadsbyggnad

När ICA-byggnaden står färdig demonteras den provisoriska hallen. En ny bostadsbyggnad uppförs i tre våningar. Byggnaden har två lägre flyglar mot söder, i två och en våning, som trappar sig ner mot de närmast befintliga radhusen. En grön oas anläggs mellan flyglarna.

Bostadshuset vid torget

Det befintliga bostadshuset är verkligen värt att bevara för sina arkitektoniska kvaliteter. Det ritades, liksom Rudboda centrum i sin helhet, av arkitekterna Sten Samuelsson och Fritz Jaenecke som också stod bakom Lidingö stadshus.

I vår tid har vi blivit alltmer medvetna om vikten av att ta klimathänsyn, att minska klimatpåverkan och resursanvändning. Återbruk av befintliga fastigheter i stället för nybyggnad innebär en stor klimatnytta.

Det finns en stor potential att förädla byggnaden genom sammanslagning av lägenheter till större attraktiva bostäder. Bevarandet har stort ekonomiskt värde då betongstommen tål anpassningar. Kostnaden för en stomme till en motsvarande nybyggnad kan uppskattas till 25-35 procent av byggkostnaden. Att riva innebär såväl kostnader som miljökonsekvenser.

De båda bostadsplanen går att bygga om så att man kan få ut cirka nio större lägenheter per våningsplan. Man kan också bygga på huset med en indragen takvåning med 8-10 lägenheter beroende på storlek. För att möjliggöra goda kommunikationer till alla lägenheter kompletteras med två nya trapphus mot Nilstorpsvägen.

Bottenvåningen, som vetter mot torget, är lämplig att upplåta för kommersiella verksamheter av olika slag som butiker, café och restaurang.

Torget

Torget är navet i centrumanläggningen och rustas upp.

Parkering

Parkeringen består av två delar:

- den ena för kunder och besökare. Trafikflödet bygger på samma idé som parkeringen i Lidingö centrum
- den andra för boende, och nås via Kronstigen vid de befintliga radhusen.

Parkeringen kan fungera som vanligt under byggnadstiden.

Miljö

De gröna taken på perspektivskissen kan vara planterade med sedum för dess specifika egenskaper att lagra regnvatten och minska belastningen på dagvattensystemet. Det gröna kan signalera att man vid genomförandet av nya Rudboda centrum kommer att använda miljövänliga material och byggmetoder. Det finns möjlighet att placera solceller på ICA:s tak.

Privatperson 143

Det är snart val och "någon" tänker stänga den enda matbutiken på nordöstra Lidingö? Det är helt världsfrånvänt. Öppna ögonen och öronen. Flera tusen människor bor här! Om ni stänger mataffären, om så bara en vecka, där flera tusen Lidingöbor inkl bilfria barnfamiljer, rullatorburna pensionärer mfl köper sin mat, lär det bli upplopp inuti Stadshuset. Engagemanget i Rudboda är enormt. Ingen som bor här kommer att acceptera att någon som inte bor här, ens överväger, att stänga matbutiken. Gör om, gör rätt!

Privatperson 144

Jag vill härmed säga nej till planförslaget för Rudboda torg av bland annat följande skäl.

1. Jag bor på Lojo och stortrivs, bidragande till trivseln är delvis närheten till ICA Rudboda och dess service, har svårt ta mig till Lidingö Centrum för det dagliga. Därför är jag mycket angelägen att affären finns kvar och byggs klar innan den stora omgörningen av hela torget drar i gång.
2. en yta som avsätts för torg blir för liten att rymma tex café och fungera som mötesplats.
3. Det känns onödigt bygga radhus just här, bygg hellre tvåvåningshus med mindre lägenheter som människor som inte är höginkomsttagare har råd att bo i.
4. P-platserna är för snålt tilltagna och för få. Är det av miljöskäl finns mycket annat att spara på. Vi är många från norra ön som är bilberoende och dagligen stannar till där.

Jag väddar till kommunen att tänka om och prestigelöst titta på nya mer praktiska och människovänliga lösningar!

Privatperson 145

Undertecknad med hustru besökte idag Stadshuset föra att ta del av planförslaget. Det var med besvikelse vi noterade att denna viktiga fråga för Lidingö hanterades med nonchalans.... anslagstavlan visade mest en förvirrande plansch över Rudboda Torg med en vidhängande skrift i en plastficka. För att kunna läsa allt detta behövde vi rekrytera stolar för att kunna läsa dess lågt sittande planscher.

Det hade varit lämpligt att kommunen kostat på en modell som visade torget på ett begripligt sätt. Då hade ni kunnat få in fler konstruktiva synpunkter. Nu blev det inte mycket av den varan från oss vanliga medborgare.

Sakfrågan blir således lidande med denna brist i pedagogik. Sorry.

Vi hade gärna givit oss in i synpunkter och förslag men så blev det inte.

Privatperson 146

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 147

Rudboda torg är en viktig servicepunkt för många hushåll och den enda servicepunkten mellan Lidingö C, Näset och Elfvik. Vi vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice.

Vi vill inte tvingas åka till centrum för att handla eller hämta/lämna paket. Stor risk att den nya planen innebär att vi inte har någon närservice alls på en stor del av Norra Lidingö! Se till att ICA fa ren ny butikslokal först. Vi menar att kommunen i planen borde ge plats för ett nytt butikshus innan något annat sker på Rudboda torg. Butikshuset behöver renoveras och byggas till för att kunna hållas öppet.

Privatperson 148

Som boende i närområdet befarar jag att parkeringen inte kommer att räcka till för skolans behov (50 besöksplatser), butikens behov (60 besöksplatser), äldreboendets behov (okänt behov) och gruppboendets behov (okänt behov).

Jag har ingen glädje av 15 radhus på Rudboda torg och parkering. De eventuella nyinflyttade kommer att störa sig på trafik och buller i sitt närområde och kräva kortare öppettider för butiken. Den trånga planeringen skapar intressekonflikter som inte kan lösas.

Privatperson 149

Jag anser inte att detaljplanen som nu finns håller måttet för att skapa ett levande centrum.

Låt ICA koncernen bygga en ny ICA butik och låt personal flytta in innan rivning av gamla butiken sker.

Bygg inga 15 radhus, bygg i stället 5 stycken låghus två våningar som blir hyreslägenheter för unga och familjer som inte har råd med bostadsrätt eller radhus med dyra banklån.

Hur blir det med fjärrvärme anläggningen som ligger i källaren på nuvarande låghuset och som förser Lojohöjden, Lojobacken och Silverhöjden med fjärrvärme idag?

Hur blir det med mobilmasten som idag sitter på en av skorstenarna ska vi få ännu sämre teckning än idag?

Vem ska stå för kostnaden att sanera marken som butiken står på idag det har ju varit en skjutbana för många år sedan och det ligger kvar patroner mm?

Nuvarande ICA butik är mycket viktig för närservice och det är viktigt att bevara det så då den försörjer boende på Tunen, Bosön, Lojohöjden, Lojobacken, Silverhöjden och Björnbo samt många fler Lidingöbor som kommer dit och handlar från hela ön. Är viktig för personalen som jobbar på boendena som ofta handlar sin lunch där då det inte finns något annat på denna sida av ön. Många äldre gör sin dagliga promenad dit för att få lite social kontakt. Alla kan inte köra bil eller ens äga en bil och klarar inte av att åka buss till centrum eller andra sidan av ön och bära tunga kassar.

Detaljplanen för Rudboda centrum och kommunledningen borde verkligen tillgodose många Lidingöbors behov av bibehållen närservice och inte försämma den.

Hoppas på en ny och förbättrad detaljplan.

Privatperson 150

Jag läser att Ni skriver: "Kundunderlaget bedöms inte räcka för ett större utbud av service."

Men Rudboda är ett stort och inkomststarkt område. Jag bor på Jägarstigen och där läste jag att genomsnittsinkomsten är drygt 100 000:-/mån. Jag är förvånad över att Ni gör den bedömningen. Jämför med Näset, som har restaurang, med Rudboda. Rudboda har nog ett kundunderlag som är flera gånger större och starkare. Skulle gärna se Ert underlag för Er bedömning.

Jag skulle gärna se en restaurang i stället för café. Dricka kaffe ensam hemma kan jag lätt göra. Däremot middag eller lunch... Vattenverket ville ju tidigare öppna. Skulle gärna ha ett gym för träning. Frisör. Andra vill kanske annat. Men Rudboda Centrum känns utarmat.

Byggrätten 1 200 kvm är för liten för framtiden. Att bygga ut en befintlig butik så här blir förfärligt för kunderna och personalen. Antalet parkeringsplatser blir otillräckliga. Transporterna blir farliga. Jag skall förklara:

I nuvarande detaljplan hade man 3 små livsmedelsbutiker i Östra Rudboda, Rudboda Torg och Askrikevägen. Numera finns bara en liten vid Rudboda Torg. Dessutom har till exempel Posten lagts ned och paketen mm har flyttats in i den lilla butiken. Vidare har en godisbutik avvecklats och försäljningen flyttats in i den kvarvarande butiken. ICA Rudbodas yta borde ha fördubblats för 50 år sedan och gett kunderna ett större sortiment och mer utrymme. Men en förstoring skulle ha inneburit färre parkeringsplatser och därmed färre kunder. Så det naturliga valet var att invänta nästa detaljplan. ICA Rudboda har allt till trots varit mycket framgångsrikt och har många kunder från hela ön. Jag bedömer att ICA skulle behöva 1500m² på ett plan och 100-200 i plan 2. Sedan är en så här stor ombyggnad på plats tillsammans med många kunder och svåra transporter för bygge och parkering helt orimlig. Det skulle förstöra Rudboda under byggtiden och för framtiden.

ICA Rudboda är en fantastiskt fin butik. Jag har handlat i den i över 50 år. Jag möter nu ofta gamla grannar som har flyttat till andra delar av ön, men som handlar i sin gamla butik. Vad beror framgången på? Enligt mig beror det på att ICA Rudboda har ett stort område med inkomststarka kunder. Vidare har ICA parkeringsplatser som nästan alltid räcker till butikens kunder, skolans besökare och Lojos besökare osv. Men vi skall komma ihåg att parkeringstiden är begränsad till 1 timme. På andra ställen är det normala 2 timmar. Sedan har ICA en engagerad personal och duglig ledning. Men det räcker med att inte ge tillräckligt med parkeringsplatser för att kommunen skall sänka framgångssagan. Det behövs minst 80 parkeringsplatser. Glöm inte att nedläggningen av butiker kommer att ske även i framtiden och då kommer behovet av parkeringsplatser öka än mer. Den nya detaljplanen skall klara de kommande 60-70 åren på ett bra sätt. Det gjorde inte vår nuvarande detaljplan. Vi bör ta lärdom inför framtiden.

Privatperson 151

Jag har tagit del av kommunens förslag och tillhörande diskussion.

Rudboda Centrum och dess ICA-område är viktigt för oss som bor i Rudboda och andra närliggande områden. Kommunens förslag är ganska komplext och beroende av hur olika långsiktiga 'avsikter' förverkligas. Det är vi som bor här som bär risken om allt inte blir så bra som tänkt. Knappast Lidingö kommun. Om man skjuter på en del av frågorna till dess vi vet mer om hur väl framför allt ICA-frågan och parkeringsytorna fallit ut så minskar risken och osäkerheten för oss som bor här avsevärt. Mycket viktigt.

Jag anser och föreslår

att kommunen inte bör sälja av mark i det aktuella området. I alla fall inte än.

att inga parkeringsytor i området minskas jämfört med de parkeringsytor som finns idag. I alla fall inte nu.

att ICA bör ges möjligheten att öka sina butiksytor med 100%, och att tillfälligt nyttja ytterligare ytor under en ombyggnadsperiod om det kan underlätta servicen till oss medborgare under den tiden.

att övriga frågor bör hänskjutas till den tid då de första delarna åtgärdats och vi har lärt och vet mer.

Privatperson 152

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 153

Befintlig dagligvarubutik, ICA

Butikslokalen är idag ca 55 år gammal. Lokalen karaktäriseras som mycket trång och otidsenlig för redan befintligt kundunderlag. Nya varugrupper har svårt att få plats.

Tekniskt är butikslokalen liksom varumottagningen stark försliten och under de senaste decennierna ringa underhållen. Moderna krav på bland annat säker köldkedja, lager och bakutrymmen erfordras för att trygga framtida hantering av varor som uppfyller säkerhets krav och medger effektiv varuplockning. Dessutom måste butiken anpassas att bättre kunna välkomna rörelsehindrade då det bor många äldre i området mm.

För att bygga om den gamla lokalen riskerar kalkylen härför att utvecklas till en fastighetsekonomisk tvivelaktig affär, dvs kostsam för fastighetsägaren som idag är kommunen. Därtill kan även stillestånds och störningsersättningar bli aktuella.

Framtida dagligvarubutik

Möjliggör nybyggnation av en modern dagligvarubutik med framtida expansionsmöjligheter som uppfyller dagens krav och gör det möjligt med kontinuerligt öppethållande.

Parkeringsplatser och trafiksäkerhet

Trafiksäkerheten är inte säkerställd i det aktuella planförslaget. Varutransporter måste separeras från övrig trafik samt att trafik risken beaktas med hänsyn till oskyddade trafikanter vilket inte skett härvid.

I Rudboda återfinns en hög andel äldre och därtill många barn som lämnas och hämtas på torget för att gå till Rudboda Skola. Dessutom skapar Rudboda parkens lekplats trafik av små barn. Parkeringsplatser tycks uppenbart vara för få med hänsyn till framtida handeln vilket tycks leda till tankar om att krympa P-platserna.

Trots skillnader kan man som referens till P-behovet och trafikföring studera ICA Kvantums parkering. Frågan bör utredas och klargöras hur att öka

parkeringskapaciteten, samt stärka från trafiksäkerheten och separera oskyddade grupper såsom barn från fordonstrafik.

Rudboda torg - Radhus på torgyta

Rudboda torg fyller en viktig samhällsfunktion som bostäder inte kan ersätta. Mötesplatser är en grundbult i social hållbarhet och minskar otrygghet och stärker gemenskap. Torgets öppna ytor underlättar kundflöden för såväl barnfamiljer som äldre till dagligvarubutiken, ICA. Att bygga bort torgyta kan komma att påverka butikens attraktionskraft negativt. Dessutom minskar handlingsutrymmet inför framtida behov som tilläggs service. Ett välkött torg kan i stället bli en levande och trygg knutpunkt.

Avstå att bygga 15 radhusfastigheter på del av den tillgängliga ytan för torg och framtida servicekomplement. Radhusen skulle oåterkalleligt begränsa förutsättningarna för att utveckla den framtida handeln för Norra Lidingö och torget skulle i allt väsentligt mista sin attraktionskraft som mötesplats. Väsentligt bättre alternativa lägen finns på Lidingö om radhus är prioriterat.

Radhusen ryms inte här och skapar självfallet konfliktytor mot Torget som mötesplats och visavi modern dagligvaruhandel med tillhörande trafik. Förstärk eventuellt kopplingen till butiken till exempel med möjlighet till en välkomnande serveringsenhet.

Privatperson 154

Jag har bott i området länge och uppskattar verkligen att Rudboda centrum nu utvecklas. Tillbaka till fler funktioner för oss som bor här. Det finns flera delar i planen som är bra, att tex ersätta gamla dagisbyggnaden med en rad radhus känns som en naturlig placering. Samtidigt vill jag lyfta några synpunkter som jag hoppas kan bidra konstruktivt.

1. Behovet av att behålla mark som gemensam och möjligheten till mer centrumfunktioner

I er information skriver ni "Vi vill utveckla Rudboda torg för att skapa bättre förutsättningar för ett lokalt centrum med utökad handel. En plats där man kan mötas, umgås och handla det man oftast behöver i vardagen".

Den planerade raden med radhus på platsen där det gamla gruppboendet ligger innebär att mark som idag används för gemensamma funktioner blir privatägd.

Jag är orolig för att det på sikt begränsar möjligheten att utveckla ett levande centrum med service, mötesplatser och ytor som kan anpassas efter framtida behov.

Jag skulle gärna se att en del av denna yta i stället används till att skapa ytterligare butikslokaler eller centrumverksamheter. Det skulle stärka Rudbodas serviceutbud och samtidigt ge flexibilitet för kommande generationer.

Bostäder skulle naturligtvis kunna rymmas ovanpå eller i kombination med en sådan byggnad, vilket många moderna stadsdelar gör framgångsrikt.

I er plan gör ni nu bara plats för 1 extra/ny verksamhet där jag anser det vara mer framtidssäkert att planera för ICA + minst 2 butiker/restaurang för att möta er egen vision.

Vi har under flera år sett hur de gemensamma ytorna med möjlighet till service för oss tagits bort. T.ex. borttaget av restaurangen vid Södergarn.

Rudboda centrum är norra öns sista möjlighet till kanske en egen restaurang, medan södra ön har många fina alternativ. Norra ön känns som den annars riskerar bli en mycket död del av ön.

2. ICA:s framtid och risken med att bygga om på nuvarande plats

ICA är en avgörande funktion för oss som bor här. ICA är vår enda. Därför finns en oro kring att bygga ut butiken samtidigt som den ska hållas öppen.

Det innebär praktiska risker inte minst att butiken kan tvingas stänga längre perioder eller i värsta fall inte återvända.

Jag önskar att kommunen jobbar hårt för möjligheten att placera en ny ICA-byggnad på en alternativ plats under byggtiden, så att verksamheten kan fortsätta utan avbrott.

Det handlar inte om att stoppa utvecklingen, utan att säkra att vi även framöver har en fungerande servicepunkt i området.

Avslutning

Min förhoppning är att kommunen fortsätter lyssna på oss boende och väger in de långsiktiga konsekvenserna av planerna.

Kommunen har själv nyligen, i dialog med en grannkommun, betonat vikten av att beslut ska kunna omprövas när de får stora följder för människor som berörs.

Det är en klok och ansvarsfull hållning som jag hoppas även Lidingös politiker värdesätter.

På samma sätt hoppas vi att våra synpunkter här tas tillvara. Vi är inte emot utveckling – tvärtom vill vi ha ett livskraftigt Rudboda centrum med service, mötesplatser, radhus och funktioner som stödjer ett hållbart vardagsliv.

Vi vill bara säkerställa att alla alternativ prövas och att centrumets långsiktiga potential inte begränsas av beslut som är svåra att ändra i framtiden.

Privatperson 155

Förutom en affär med större golvyta vill jag att torgkänslan bevaras eller förstärks och att det inte bara blir parkeringsplatser mellan husen.

Inom parentes kan jag även tänka mig att Willys får driva butiken om de vill. De har klart lägre priser än ICA.

För mig är det angeläget att torget får trevliga sittplatser och grönska, som verkligen har saknats hittills men som definitivt skulle öka trivseln.

Att klämma in ett antal radhus i stället för lägenhetshuset stöder jag inte. Det är stor brist på flerbostadshus på Lidingö, dumt att ta bort sådana. Men gärna varsam renovering.

Har just läst inlagen från stadens tidigare antikvarie Crister Vik och jag tycker att den vore en bra grund för vidare utveckling och planering av Rudboda torg.

I samband med centrumutvecklingen lovade ju staden att även värna om öns stadsdelscentrum. Som 50-årig Rudbodabo ser jag fram mot det.

Privatperson 156

ICA BUTIKEN

- Att låta ICA butiken vara kvar och öppen medan en ny butik bygges är en nödvändighet för Rudboda med omnejd. Butiken har stort upptagningsområde med mycket viktig samhällsnyttig service.

TORG

- Namnet Rudbodatorg innebär att det är ett torg! Ett torg är en handelsplats - en mötesplats för olika event. Inte ett radhusområde.
- Vi önskar oss ett mysigt och inbjudande torg med sittplatser, handel, aktiviteter och fina planteringar.

RADHUS

- Om att bygga fler radhus: så kan dessa byggas / förtätas i närområdet - tex. på marken på andra sidan på den stora ängen mitt emot Lerduveparken eller på ängen vid Bosövägen mitt emot båtklubben - Kanske allra bäst på tomten vid Björnbobussens vändplan där det tidigare har legat en ICA affär.

BEHÅLLA BEVARA BYGGNADEN MITT EMOT ICA

- Inte riva huset mittemot ICA butiken utan renovera och ev. bygga på en våning. Denna byggnad kan med fördel användas av Lidingös olika föreningar, för möten och som träffpunkt. Öns konst- och hantverkare kan ges möjlighet att få använda lokaler till arbetsplatser och försäljning. Huset kan också innehålla café bageri, blomsterbutik, frisör, gym eller verksamhet.

HYRESHUSET

- Gatulplanet bör disponeras för olika typer av butiker, handel och restaurangverksamhet.
- Fler lägenheter kan byggas till med ett par våningar ovanpå huset.

PARKERINGEN

- Mycket viktigt är att förse Rudbodatorg med goda, nödvändiga och rikligt tilltagna parkeringsplatser för att tillgodose behovet av tillgång till den levande centralpunkt som torget med omnejd utgör!!!

LIDINGÖS KULTURHUS

- Sedan gammalt har lidingöborna önskat sig ett kulturhus. Detta kan byggas i anslutning till Rudbodatorget.

Privatperson 157

Det är inte sant att 15 nya radhus ger bättre underlag för butik och kollektivtrafik. Det är heller inte sant att 15 radhus breddar bostadsutbudet inom Rudboda. Bygg klokt, alltså inte radhus! Ta fram en ny plan som följer er egen plans angivna syften.

Privatperson 158

Norra Lidingö behöver inte 15 nya radhus på Rudboda torg! Vi behöver ett fungerande närcentrum med affärer, café, fungerande torg och gott om parkering. Befolkningsunderlaget på norra ön räcker väl till för en fungerande torgmiljö. Man skall inte behöva åka till Lidingö Centrum för all service.

Privatperson 159

Ge plats för ny ICA-butik först. En över tid öppen och bra butik är viktig för 1000-tals personer och väljare. En ny butik behöver inte krympa ytan för annan bebyggelse. Det är en stor del människor som drar nytta av mataffär, posthantering och service.

Privatperson 160

Jag säger NEJ till kommunens förslag. Jag vill att ICA-butiken får en ny lokal FÖRE rivning och INNAN byggandet börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice. Det nuvarande butikshuset som ägs av kommunen kräver omfattande renovering, ombyggnad och underhåll för att kunna fortsätta tjäna oss. Planen tar inte hänsyn till det. Uppenbar risk finnes att butiken behöver stängas under längre tid. Vi vill inte tvingas åka till centrum för att handla eller hämta/lämna paket.

Kommunen måste först utreda vilken status butikshuset har (huset ägs av Lidingö stad). Detta borde ha varit en del av underlaget för planen. Vår butik riskerar att försvinna som konsekvens av nuvarande planförslag. Nu vill man överlåta ett illa underhållet hus till någon annan, privat, aktör. Inte självklart till Pelle, Lotta, Sandra och ICA.

Stor risk finns att den nya planen innebär att vi inte har någon närservice alls på en stor del av Norra Lidingö! Rudboda torg är en viktig servicepunkt för många hushåll och den enda servicepunkten mellan Lidingö C, Näset och Elfvik.

Antalet fullstora (2.50 X 5 m) p-platser behöver samtidigt bli fler.

Trafiklösningen för radhusen Är mycket tveksam – smalt och farligt.

Privatperson 161

Samma yttrande som Privatperson 80.

Privatperson 162

Samma yttrande som Privatperson 57 och 80.

Privatperson 163

Samma yttrande som Privatperson 157.

Privatperson 164

Vi är helt emot den nya detaljplanen för Rudboda torg. Vi vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar. Butiken är superviktig för hela norra Lidingö. Det är den bästa butiken på hela Lidingö och för oss på Elfvik helt livsnödvändig. Det kommer behövas fler parkeringsplatser än i det nya förslaget. Skrota planen på några få radhus. Se till att få ett levande Rudboda torg m gym, restaurang, café, blomsterbutik, lägenheter med mera.

Privatperson 165

Jag bor i området. ICA affären är den enda mataffären på denna del av Lidingö. Planförslaget innebär som jag tolkat det att affären kommer att behöva stängas under lång tid. Detta medför en stor olägenhet för de många invånare som bor i området och längre ut på norra ön som alla får mycket längre till närmaste mataffär och postutlämning. Biltrafiken kommer under ombyggnadstiden (och kanske även därefter) att ytterligare öka, knappast något som staden anser önskvärt.

Det enda rätta är förstås att först bygga en ny butikslokal tex mitt emot den befintliga. I övrigt verkar det väldigt snålt tilltaget med parkeringsplatser även om många som bor i området inte behöver ta bilen till affären.

Det finns mycket i övrigt att invända mot förslaget, men det allra viktigaste anser jag är att bevara närservicen för alla invånare som har Rudboda torg som sin närmaste anhalt.

Privatperson 166

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 167

Jag tycker inte att man ska bygga fler radhus i området utan att man i stället bör bygga lägenhetshus i två eller tre våningar – alltså inte höghus. Vidare anser jag att det vore bra att låta Ica bygga en ny affär där den tomma skolan/förskolan ligger. Då kan man bygga lägenheter på Icas nuvarande tomt. Det befintliga huset som har lägenheter idag bör renoveras och byggas på med en våning eller rivas och ge plats för ett nytt lägenhetshus.

Detta skulle ge många fördelar. Dels får man in fler boenden än om man fortsätter med radhus och man får också en mer blandad bebyggelse vilket är bra. Det skulle också bli möjligt för äldre personer som kanske inte vill/orkar bo kvar i sina radhus att flytta till en lägenhet utan att behöva flytta så långt.

Vi behöver också billigare boenden än radhus både för ungdomar men också för människor utan stora förmögenheter, (man behöver nästan det för att flytta till Lidingö), som vill bosätta sig på ön.

Privatperson 168

Ni säger att ICA butiken kan vara öppen under hela byggtiden, gäller det också kött, fisk, bröd och grönsaker. Dessa varor vad jag förstår får inte vara i lokal då det finns risk att det kan förekomma byggdamm.

Privatperson 169

Jag vill tacka er för ett väl genomtänkt och tydligt möte den 17 november och även för allt arbete som har lagts ner i skapandet av detaljplanen. Jag uppskattar att det finns en plan för att förbättra Rudboda torg.

Efter att jag lyssnat på presentationen och alla frågor som ställts vill jag lämna mina egna synpunkter gällande planen:

Detaljplanen syftar till att utveckla Rudboda torg till en trygg och attraktiv plats med småskalig bebyggelse. Jag tycker att ICA butiken bör byggas ut men endast på ett plan (inte två plan som föreslås i detaljplanen). Jag vill också lämna ett starkt önskemål om att ICA butiken hålls öppen under projektet.

Ni vill skapa en trivsamt miljö för boende och besökare i Rudboda centrum, med bra service, grönska och säkra trafiklösningar. Därför tycker jag att ni borde säkerställa att ICA har en fungerande butikslokal innan rivning.

Den nya detaljplanen som visades den 17 november föreslår en ICA i två plan men ingen konkret plan för hur ICA butiken kan hållas öppet under ombyggnation. Det kommer inte skapa ett Rudboda torg med bra service och av den anledningen ser jag ingen möjlighet för den nya planförslagen eller detaljplanen att uppnå era syften och hoppas att ni inte går vidare med en detaljplan som riskerar att ICA försvinner från torget.

Tack för att ni tog er tid för att läsa mina synpunkter.

Privatperson 170

Det är väldigt viktigt för oss boende i närområdet att fortsatt ha tillgång till vår ICA-butik utan uppehåll för ombyggnation. I planhandlingarna framgår det: "Området för livsmedelsbutiken med tillhörande parkeringsytor behålls i bolaget Lidingö Eklövet 1 AB och kommer antingen säljas eller fortsätta ägas av Lidingö Eklövet 1 AB".

Genom att Lidingö stad är ägare av marken till ICA-butiken ger en stor rörelsefrihet men skapar också en osäkerhet hos Rudbodabor då fastigheten kan säljas och det finns ingen garanti att ICA-butiken kommer finnas kvar. För att rundgå osäkerheten föreslår jag att en bygg rätt tas fram för flerbostadshus/centrumändamål då kan Ica finnas i den byggnaden medan befintliga Ica byggs om.

Jag anser att en markanvisningstävling behöver ske innan detaljplanen vinner laga kraft och inte som det står i planhandlingarna att en anbudstävling ska ge efter att detaljplanen har vunnit laga kraft. Med Lidingö stads förslag finns stor risk att detaljplanen behöver göras om ifall byggaktören anser att detaljplanen inte är genomförbar. Det kan också vara förknippat med oförutsedda kostnader för Lidingö stad och oss skattebetalare.

Jag anser också att platsen vid Rudboda torg har precis som idag möjlighet att rymma flerbostadshus, vilket ger bra underlag till närservice. Jag invänder mot att bostäder enbart byggs som radhus på denna plats.

En allvarlig synpunkt behöver också framhållas då olika partier har haft egna samrådsmöten och lämnat egen information till boende. Bland annat Lidingömoderaterna och Lidingöpartiet som nyligen delat ut Rudboda torg ("Fakta om nya Rudboda torg - För att du som boende ska få en korrekt bild").

Det som kommunicerades kan i sak vara relevant - men avsändare och format är direkt problematiska. Rudboda torg är ett kommunalt planprojekt, och den typ av information som skickats ut till hushållen bör rimligen, enligt god förvaltningssed, komma från Lidingö stad med tjänstepersoner som sakligt beskriver projektet och information från enskilda partier bör inte förekomma. När politiska partier presenterar "fakta" om en pågående detaljplan blir det i praktiken omöjligt för oss boende att avgöra vad som är objektiv information och vad som är partsinlagor.

Konsekvensen blir att förtroendet för processen - och politiken - riskerar att skadas. Den här formen av kommunikation uppfattas snarare som opinionsbildning än sakupplysning, och den riskerar dessutom att ge intryck av att det inte finns full politisk enighet kring projektet - annars hade kommunikationen rimligen gått genom stadens officiella kanaler.

Att runda förvaltningen på det här sättet är varken transparent eller professionellt, och det gagnar inte dialogen med oss som bor i området. I frågor som gäller stadsutveckling och långsiktiga kommunala projekt förväntar man sig att kommunen själv tar ansvar för all saklig och neutral information.

Jag vill därför uppmana er att säkerställa att framtida kommunikation om Rudboda torg och andra planprojekt sker genom Lidingö stads officiella informationskanaler. Jag vill också uppmana stadens partier att värna dessa former och kanaler - och avstå från att kommunicera "fakta" om kommunala planprojekt på egen hand. Det

skulle bidra till större tydlighet, högre trovärdighet och ett starkare förtroende både för processen och för politiken.

Det är också en bra idé att samrådsmöten hålls på nära håll (ex Rudboda skola) så att så många som möjligt har möjlighet att närvara.

Privatperson 171

Nej nej nej. Gör om gör rätt.

Först vad är definitionen på ett centrum?

Antagligen mera än en eventuell rest/café/blomsterhandel och ett ICA, och jag antar också att ett torg måste vara större än det som ni skissar på till vårt nya "centrum" här i Rudboda. Ert förslag är så litet att det bara får plats ca 10 personer. Ingen möjlighet att få ett levande torg med popup marknader, skolor som står och säljer. Och vår blomsteraffär som kommer varje vår och stannar till midsommar, med blommor och ett lite café, vi vill ha den blomsteraffären tillbaka.

Jag är helt emot radhus på denna tomt, pga. av många faktorer:

Farlig väg för skolbarnen från grankottvägen till skolan, bilväg utanför radhusen. Barnens gång/cykelväg måste vara helt bilfri som det är nu. I min värld skall skolbarn inte gå på vägar där bilar kör och framför allt inte till och från skolan. Gör om gör rätt.

För få parkeringsplatser, och för smala, p-platserna ska räcka till skolan vars föräldrar måste stå där, gäster till Silverhöjden, Bosön, radhusen som bara får en p-plats, vi som handlar hos Ica. Det är oftast helt fullsatt på parkeringen både tors, fre och lördag. Det kommer nämligen kunder från hela Lidingö och handlar på den mycket välsorterade affären och till och med från andra sidan bron. Har själv stått utanför och frågat varifrån kunderna kommer ifrån på! Nya Lidingö centrum fick ju bredda sina p-platser för att de stora SUV bilarna ska få plats, ni kan ju inte göra de som finns nu i Rudboda ännu smalare, det kommer inte att fungera.

Vi behöver inte fler radhus utan två våningshus för våra ungdomar, som har svårt att hitta boende på Lidingö och för vård/förskole/lärare personal som har svårt att hitta boende på ön. Vi har redan ca 1000 st. radhus i området.

Den miljösanering som måste göras för radhus då det varit en soptipp på platsen. Kostsam och farlig.

I er planering försvinner återvinning/sophantering på parkeringen, var ska boende som inte har bil lägga sin sophantering? Jag går förbi denna flera gånger i veckan och den är alltid full, så återvinning behövs.

ICA affären, kan inte ha öppet under byggtiden, det finns ingen möjlighet att få fram deras lastbilar till affären, och vi kunder kommer inte få plats med bilar. ICA huset är så dåligt att det tål inte att renoveras, det är redan konstaterat. Om Ica affären

försvinner kommer våra bostadsrättslägenheter minska i värde betydligt. Och den risken finns, vi vill inte ha dit COOP eller Lidl.

15 radhus, bidrar inte till ett bredare bostadsutbud enligt planbeskrivningen.

Med tanke på alla boende på Bosön, Tunen, Villorna runt Skyttevägen, Björnbo etc. borde vi kunna göra ett levande torg som kan vara en samlingsplats, håller helt med att det otroliga tråkiga torget vi har nu behöver renoveras och snyggas upp. Men det får inte bli så litet som ni föreslår. Gör om gör rätt.

Hur går det med vår mobilmast som finns på skorsten i dag på det huset som ni vill riva?

Hur går det med vår fjärrvärme som går under ovan nämnda hus också?

Jag vill ha en utförlig redovisning att Ica verkligen kan ha öppet under renoveringen

Mitt nya förslag till Rudboda Centrum

Titta på arkitekterna Dan Axen och Leif Linden har gjort, det finns upplagt på Lidingö Nyheter.

Jag har pratat med ett antal personer som har vetskap om lofthuset och samtliga säger att stommen är bra men att en grundlig renovering behövs, renovera och gör 1:or och 2:or i det huset. D.v.s. riv det inte.

Bygg en ny Ica under tiden så kan den befintliga vara kvar innan den nya blir klar. Därefter gör om Rudboda till 2 våningshus där nu befintliga förskolan ligger. Gör om gör rätt.

Skapa ett öppet och trevligt torg framför lofthuset där det ska byggas så att mindre företag kan hyra i botten, som typ café, blomster handel och kanske en lite restaurang med hämtmat och några få bord.

Med denna lösning kan barnen gå och åka bilfritt till och från skolan.

Om M och LP förslag går igenom kommer ni att förlora min M röst definitivt.

Har varit M trogen här på Lidingö i 25 år. Det är fler mig som bor här resonerar lika som mig ang. det kommunala valet och rösterna till er.

Privatperson 172

Samma yttrande som Privatperson 80 och 157.

Privatperson 173

Jag vill inte att Ica ska stängas någon tid!

Och samma yttrande som Privatperson 157.

Privatperson 174

Informationsmötet i stadshuset den 17 november lämnade ett stort antal frågor obesvarade:

Ytan för handelsplatsen ca 4 000 m² är för liten.

1. Den föreslagna byggytan på 1 200 m² får inte plats utan att riva den befintliga byggnaden.
2. Det är inte realistiskt att renovera och bygga till samtidigt som butiken skall fungera som vanligt och uppfylla krav på miljö, transporter och säkerhet.
3. Det behövs minst lika många P-platser (ca 90 stycken) med minst samma storlek som idag (se parkeringen i Lidingö centrum). Att bygga parkeringsplatser under jord är orealistiskt. Vad gäller parkeringsplatser visade presentationen 77 stycken inte tillräckligt stora platser. Allt efter som diskussionen och kritiken fortskred fick vi uppfattningen att antalet mycket väl kunde ändras. Att behovet av parkeringsytor skulle minska när loftgångshuset rivs är taget ur luften. De få bilburna parkerar oftast i parkeringsfickan på Nilstorpsvägen.
4. Det bör vidare ges plats för att bygga om infarten från Norra Kungsvägen, så att varutransporter kan separeras från övrig trafik.
5. Ytan med marknära bostäder måste därför minskas alternativt helt tas bort.

Varför måste området saneras?

I sammanfattningen på miljöundersökningen står följande:

”Bedömningen är att i dagsläget utgör inte de påträffade föroreningarna någon risk för människors hälsa eller miljön i området. Detta eftersom föroreningen ligger djupt, och är i huvudsak avskärmad under ytor som hårdgjorts med plattor eller asfalt, vilket minskar risken för att någon ska fysiskt komma i kontakt med föroreningen. De påträffade föroreningarna går heller inte av i gasform och området är i huvudsak utomhus, vilket minskar risken för påverkan.”

Har detta ändrats och vem skall stå för saneringskostnaden?

Bostäder:

I området planerades ursprungligen 16 radhus vilket nu har ändrats till 15. I Rudboda finns redan ett stort antal radhus varför ytterligare tillskott är onödigt. Här borde man hitta en annan lösning med förslagsvis låga flerfamiljshus.

Om man vidhåller 15 radhus förlorar torget sin karaktär av torg. Handelsytan och det allmänna rummet blir underordnat. Radhusen utmed Nilstorpsvägen skulle dessutom komma att ligga i skugga under större delen av dagen på grund av den branta slänten.

Övriga behov av parkering:

Skolan och det tänkta gruppboendet ligger visserligen utanför planområdet, men att inte ta hänsyn till deras behov av parkering är att ducka frågan. Varje morgon och eftermiddag är det trafik kaos på Nilstorpsvägen då många föräldrar lämnar sina barn vid skolans parkering vilket är en säkerhetsrisk. Om kravet att lämna barnen på torgets parkering efterlevs blir även det en säkerhetsrisk i nuvarande förslag med trafik till och från radhusen.

Likaså ligger Silverhöjden och nybyggda Lojobacken utanför planområdet, men personal, boende och besökare har i stort ingen annan möjlighet till parkering än torgets platser.

Den av stadens nyligen upprustade och populära lekparken och den välbesökta pulkabacken lockar många av Lidingös bilburna barnfamiljer. Dessa måste också beaktas och ges möjlighet till parkering och säker promenad till och från lekparken.

Boende i de eventuella radhusen får en parkeringsplats vid sin tomt. Betänk att många familjer idag har två bilar. Besökare till radhusen måste också parkera på den allmänna parkering som huvudsakligen är ämnad för butikens kunder och torgets besökare.

Sammanfattningsvis hävdar vi att "torget" förlorar både yta och sin karaktär som allmän social samlingsplats med närservice för Rudbodaborna om det bebyggs med radhus.

Det kan inte vara stadens uppgift att "tjäna pengar" på försäljning av marken utan den viktigaste uppgiften måste vara att förnya och vidareutveckla en trevlig och väl fungerande handelsplats och samlingsplats för hela norra Lidingö.

Privatperson 175

Jag motsätter mig förslaget att sälja ut kommunens mark, vid Rudboda torg, till en privat byggherre. Jag motsätter mig vidare förslaget att uppföra nya radhus.

Följande skäl:

- Täthet. Flera förtätande byggnadsprojekt pågår redan (bland annat Lojo). Jag motsätter mig ökad täthet i Rudboda.
- Säkerhet. Befintlig parkering är idag en mycket belastad korttidsparkering, dvs det pågår mycket bilaktivitet under dagen fram till klockan 21. En aktiv parkering kräver utrymme för att beakta säkerheten. Förslaget ökar risker för olyckor i om mindre yta och ökad täthet.
- Placering/skönhet. Olämplig placering av så pass många radhus, så nära N. Kungsvägen. Projektet förfular området. Jag motsätter mig att området förfulas.

Privatperson 176

Det finns ett centrum på Norra Lidingö med utomordentlig ICA-butik och välanpassad P-plats och litet torg. Detta koncept, som skapats av tidigare Lidingöledning, behövs och måste få vara kvar om än med ev förbättringar.

Att icke behövlig förskolebyggnad tas bort är rimligt, när antal barn minskar. Däremot ökar antal äldre och behovet av bostäder för denna grupp är mycket stor och ökar! Silverhöjdens utbud är inte tillräckligt. Bygg ytterligare ett äldreboende i anslutning till torget med tillgång till allmänna kommunikationer och affär och promenadvänlig miljö. Det borde vara högprioriterat och INTE 15 radhus med åtföljande biltrafikproblem.

Den befintliga P-platsen förväntas dessutom räcka till för besökare till Rudboda skola, Silverhöjden och nya Lojobostäder, så det är inte lämpligt att minska antal P-platser.

Att begreppet "hälsans ö" inte omfattar den åldrande befolkningen ses åter.

Kommunen prioriterar, enligt liggande förslag, åter den redan friska, cyklande befolkningen.

Privatperson 177

Yttrande 1:

Samma yttrande som Privatperson 157.

Yttrande 2:

Samma yttrande som Privatperson 57.

Yttrande 3:

Vi är många som motsätter oss det liggande förslaget. Struntar kommunledningen i 1000-tals boende på Norra Lidingö?

Hur kan det vara ekonomiskt klokt att sanera marken för 120 miljoner kr och anta att 15 radhus ska ta den kostnaden?

Det är helt nödvändigt att man prioriterar ICA-butiken och först bygger en ny fastighet för den utmärkta butiken. Det borde vara prio 1. Underhållet av det nuvarande butikshuset är väldigt eftersatt. Varför har inte fastighetsägaren Lidingö kommun sett till att byggnaden skötts?

Det är inte rimligt att stänga en livsmedelsbutik som så många på norra Lidingö använder för sina matinköp. Det finns ingen annan livsmedelsbutik på Norra ön, möjligen då Näset men det är ju väldigt långt och krångligt för boende i Rudboda särskilt för många äldre som inte har bil. Skulle alla de som använder ICA Rudboda som sin huvudsakliga inköpsbutik i stället beställa mat för hemkörning skulle det bli kaos med större lastbilar i området där jag bor - Lojovägen.

Ägarna till ICA-butiken idag kan inte se att det går att hålla öppet under renovering. De borde väl veta vad som fungerar!

OM ICA-butiken stängs under renovering eller ombyggnad - -var ska all hemtjänstpersonal handla som gör hembesök på Norra Lidingö? Gruppboendepersonal?

Det är viktigt att behålla i vilket fall samma antal P-platser så det inte blir kaos på eftermiddagar och i samband med helger. Det bör vara fullstora P-platser som man gjort i Lidingö Centrum. Mät gärna hur stora de är, med gott om plats mellan varje bil.

Det är väldigt många som handlar i ICA butiken i samband med att man hämtar sina barn från Rudboda skola - eller kommer med bussen på väg från jobbet.

Vi hoppas att ni som bestämmer vill göra det så enkelt som möjligt för alla föräldrar som redan har så mycket stress i sin vardag. Ännu sämre är det ju om alla dessa föräldrar ska stanna i Lidingö centrum och handla - där det ju ständigt är kaos på parkeringen på eftermiddagar. Man behöver räkna med de bilar som ska till Silverhöjden, Rudboda skola och det blivande gruppboendet på kyrktomten också ska få plats.

Man borde bygga fler lägenheter i stället för fler radhus. Det finns för få lägenheter i området men massor av radhus. Det finns många exempel på områden med "marknära" tvåvåningslängor med lägenheter. Det kan räcka med två längor med lägenheter i en L - form t ex. Kanske en liten lekplats? Staden planerar ju redan för radhus på den sk "Canadaängen" mot kyrkviken. Det blir ju ett mycket bättre läge än att tränga in 15 (!!) st radhus + 77 p-platser på det som kallas Rudboda torg.

Om det ska byggas nya bostäder på området är det inte radhus som är behovet - - det är lägenheter till de äldre som vill sälja sina radhus och flytta till mindre - helst i närheten av var man bott tidigare. De nya lägenheterna vid Lojobacken gick åt som smör i solsken - utom några få, några med takterrass som är väldigt dyra.

Jag har vänner som är mäklare. INGEN tror att radhus på Rudboda torg skulle bli särskilt "säljbara".

Det finns tankar att bygga en ny fastighet längsmed Norra Kungsvägen för ICA-butiken. Det vore det bästa anser många. Har också förstått att fjärrvärme dras f n från huskroppen med lägenheter - vad händer med elen till ICA-butiken när man river den?

Enligt det planförslag som ligger skall tomten och området där butiken ligger säljas.

Kommunledningens uppgift är att se till att invånarna har tillgång till bra närservice - inte att tjäna pengar på att sälja mark som EVENTUELLT kan bli en ny ICA butik.

I planförslaget som ligger ute nu är det en mycket liten area av tomten som kan kallas "torg". Det blir inte längre en mötesplats värd att kalla torg.

Förslag; bygg inte radhus, bygg lägenheter. Bygg ett café med samlingslokal i anslutning till ICA-butiken, möjligen ett apotek. Samlingslokal för äldre, eller fritids för ungdomar som fanns på 70-talet.

I planförslaget som ligger föreslås att Rudboda skall kompletteras med fler bostäder för att kollektivtrafiken ska få större kundunderlag. 15 radhus bidrar inte på något sätt till bättre service, fler bussar eller tätare turer. Det är inget argument för "radhus", det är färre hushåll än nu i loftgångshuset.

Om ICA under ombyggnationen får mindre yta riskerar pakethantering att prioriteras bort. Var skall vi på Norra Lidingö då hämta paket? Alla äldre? Till Näset går inte ens bussen direkt. Där finns heller inte parkeringsplatser tillräckligt.

Vart ska Rudboda blomsterhandel ta vägen?

I planförslaget som ligger ser vi stora svårigheter och risk för olyckor när lastbilar ska till ICA och bilar och föräldrar med barn ska trängas på det minskade området för parkering. Och dessutom bilar till och från radhusen?

Går detta förslag igenom och vi blir utan ICA-butik på norra Lidingö är vi många på Lidingö som INTE lägger vår röst på Moderaterna eller Lidingöpartiet!

Yttrande 4:

- Viktigt att det ges utrymme och planeras för skyddsrum under den nya ICA-butiken eller under de nya husen som många hoppas - kommer vara marknära 2-våningshus med lägenheter för äldre eller ungdomar. Det finns inte på alls tillräckligt med utrymme för boende på norra ön i de skyddsrum som nu finns.
- Ingen kommer köpa radhus som är inklämda på Rudboda torg - enligt bekant som jobbar som mäklare
- I stället för radhus - bygg marknära flerfamiljshus i två våningar. Alla äldre som säljer villor och radhus vill ha lägenheter i närheten av var de har bott tidigare.
- Jag har förstått att det ska byggas radhus på ängen vid Canadastigen, tomten som har stått tom länge efter byggvaruhuset som fanns där. Det kan väl räcka?
- Jag hoppas verkligen ni ändrar planeringen - och först och främst prioriterar en ny byggnad för ICA utmed Norra Kungsvägen.

Privatperson 178

Jag har tagit del av detaljplanen för Rudboda torg och har följande invändningar / synpunkter där jag starkt motsätter mig den aktuella planen.

- Att bygga 15 radhus med tillhörande parkeringsplatser kommer ta över hela torget och inte ge plats eller utrymme för andra näringsverksamheter samt ett

torg. Att klämma in bostäder och skapa tätbebyggelse på bekostnad av näringsverksamhet och allmän plats är inget jag förknippar med Lidingö och jag hoppas att jag och mina barn som växer upp här inte heller ska behöva göra det i framtiden.

- Ica Rudboda är en central del av närservicen för oss som bor i Rudboda. Jag har förstått att om butiken blir tvungen att stänga under ombyggnaden så finns risken att den inte kommer tillbaka. Då kommer vi som bor på norra ön att behöva åka till Lidingö centrum för att handla och hämta paket. Detta kommer att innebära mer folk, bilar och trängsel i Lidingö centrum och därmed skulle Lidingö centrum bli överbelastat och förstärka intrycket av en tätbefolkad och trångbodd ort.
- Av de jag pratat med har inte en enda person varit positiv till den nya planen. Detaljplanen verkar därför vara något som endast ligger i kommunstyrelsen eget intresse. Och då undrar man naturligtvis varför? Att visa en sådan brist på insikt och förståelse för Lidingöbornas åsikter och önskemål om sin närmiljö är ofattbart och totalt tondövt.

Privatperson 179

Jag lägger mig inte i hur utvecklingen av ICA ska ske, däremot är det inte behov av radhus på denna plats, det behövs hyreslägenheter i hyreshus.

Privatperson 180

Jag och min man vill att det säkerställs att det finns en temporär matbutik under tiden Ica Rudboda renoveras och ev. byggs ut.

Privatperson 181

Jag har tidigare bott i Östra Rudboda och senare i Askrike samt Hersby. Efter några års utflykt utanför Lidingö är jag tillbaka och bor nu på Björnbo. Har inte hört så mycket av ryktena kring torget men har förstått att det ska byggas enbart köp- bostäder. Det är ett dåligt upplägg enligt min åsikt. De unga Lidingöungdomar som behöver en första egen bostad har inte alltid, snarare sällan, råd att köpa bostadsrätt. Och alla föräldrar har inte möjlighet att hjälpa till. Det behövs fler hyresrätter på Lidingö.

Privatperson 182

Jag och min fru vill ha ett levande närcentrum med en restaurang, eller café, och en bra matbutik. Det finns definitivt ett kundunderlag för en restaurang.

Det är inte acceptabelt om Ica behöver stänga under ombyggnaden! Ica Rudboda är ju den enda matbutik som finns för hela Elfvik, Björnbo, Rudboda, Askrike, Bo, Bosön!

Det måste finnas tillräckligt med parkeringsplatser för alla delar av nya "centrumet".

Tag bort några radhus och gör plats för en restaurang/café. Eller bygg låga flerfamiljshus.

Det var inte att vallöfte att det ska byggas 15 radhus i Rudboda Centrum.

Om markytan i mitten ska säljas så vet vi inte alls om det som illustreras i detaljplanen stämmer.

Gör om detaljplanen!!

Privatperson 183

Jag kan INTE godkänna den föreslagna detaljplanen. I stället tycker jag:

- bygg inga flera radhus
- bygg i stället seniorbostäder
- affären måste vara öppen under byggtiden
- gör parkeringsplatser i samma storlek som den nyrenoverade centumparkeringen.

Privatperson 184

Vi är ett par boende i Rudboda med två pojkar på Rudboda skola. Vi vill framföra våra synpunkter på detaljplanen för Rudboda centrum. En detaljplan som vi anser bör göras om.

För det första anser vi att det finns tillräckligt med radhus i Rudboda. Att bygga 15 till är dåligt nyttjande av marken. Ingen vill 'bygga sönder Lidingö', men på området står redan ett flerfamiljshus och Rudboda centrum är ett lämpligt område för låga och trevliga flerfamiljshus. Att bygga flerfamiljshus skulle dessutom möjliggöra verksamheter på bottenplan så som en mindre restaurang eller kanske ett gym, något som vore mycket efterfrågat.

Vi är också oroliga över att butiken inte kommer kunna finnas kvar i sitt nuvarande format med charkdisk och paketutlämning under byggperioden. Butiken är hjärtat i Rudboda och det vore bättre om det byggdes en ny butik som den nuvarande kunde flytta in i rakt av.

Att trycka in i princip lika många parkeringsplatser som idag på 75 % av ytan är en dålig idé. Platserna kommer att bli för trånga och kommer sannolikt att behöva minskas i antal. Även om det inte är tänkt så, så fungerar parkeringen som en parkering till Rudboda skola, så nuvarande antal platser behövs.

Torget är litet idag och kommer att bli ännu mindre med radhusbebyggelsen. Bygga gärna nytt, men bevara torgytan!

Privatperson 185

Torget bör i första hand vara en servicepunkt o samlingsplats för boende i närområdet. Bevarande och utbyggnad av befintlig ICA-butik måste prioriteras med garanti för att butiken ska kunna hållas öppen under byggtiden.

Parkeringen bör vara utformad så att man kan separera in- och utfart.

Nej till ytterligare radhus vid torget - måste finnas bättre platser på ön för sådana.

Håller med om värdet i att bevara tidstypiska miljöer.

Nej till planförslaget.

Privatperson 186

Jag säger nej till framlagt förslag. Gör ett omtag och gör rätt.

Riv förskolan och ställ en tillfällig barackbyggnad på förskoletomten för ICA medan Gamla ICA rivs och byggs ny, så kan en affär vara öppen hela byggtiden. Man kanske t o m med viss ombyggnad skulle kunna använda förskolebyggnaden som tillfällig ICA affär?

Gör ett flerbostadshus i 3 plan på platsen där nuvarande bostadshus ligger, med lägenheter för ungdomar, och för äldre som vill minska ner sin boendestorlek.

(Att bo i radhus mot en bergvägg verkar inte lockande.)

Jag anser att ni ritat in en väldigt trafikfarlig väg för barnen från Rudbodas radhusområde, som ska samsas med bilister från de tänkta radhusen på sin skolväg på en väldigt smal väg.

Ålägg skolan och Silverhöjden att utöka sina egna parkeringsplatser, så måste inte torgparkeringen dimensioneras för deras behov.

Har man gjort en ekonomisk kalkyl för ert förslag? Vad kommer det att kosta Lidingöborna?

Ni menar att ni gått till val på att bygga småskaligt. Svikna vallöften lär ni inte behöva bekymra er om: den som styvnackat och mot en stor opinion bygger ett Rudboda Centrum enligt nu framlagt förslag lär inte få många röster i framtiden.

Privatperson 187

Jag anser att det nuvarande förslaget för Rudboda torg är dåligt. Man behöver sprida ut boende bättre på Lidingö och bör erbjuda andra former av boende även på norra Lidingö. Jag tycker att riktningen med Socialdemokraternas förslag är bättre än nuvarande plan och anser därför att man bör vänta till efter valet med att göra några åtgärder för Rudboda.

Privatperson 188

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 189

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 190

Butiken måste finna kvar under hela byggtiden. Det är en service som vi ska kunna kräva från kommunen. Ska jag som är pensionär och bor i Rudboda behöva köpa busskort för att handla mat eller hämta paket om inte affären är öppen under byggtiden. Jag känner många som åker till ICA Rudboda enbart för de har så trevlig personal och en fantastisk delikatessdisk. Dessutom bör antalet parkeringsplatser utökas.

Privatperson 191

NEJ Inga fler radhus i ett område omringat av sådana! (väster om torget = Stubbstigen, Kronstigen, Grankottevägen etc. + hela området söder om torget = Nilstorpsvägen, Milvägen, Svedjevägen, Yxvägen etc. + hela östra Rudboda).

NEJ Det känns så förlegat att bygga fler radhus och dessutom i korsningen Norra Kungsvägen-Bosövägen-Nilstorpsvägen!

JA Här behövs ett lågt våningshus med lägenheter om 1, 2 och 3. Tänk ett mindre Silverhöjden och låt det ha ryggen mot N Kungsvägen och näsan mot torget (Bygga Bo områdets devis) Följ det ljusa färgvalet i området. Här kan många, barn och barnbarn och de som arbetar på ön möjlighet att bo!

NEJ till någon form av mindre lokal på torget.

JA till träd, buskar och sittbänkar där.

TÄNK TILL.

Privatperson 192

Rudboda centrum ska enligt stadens mål bli en trygg och attraktiv mötesplats där ICA moderniseras och kan växa till 1 600 m², samtidigt som 15 radhus tillkommer. Fokus ska vara barnvänlighet och trivsel. Den föreslagna detaljplanen klarar dock inte detta. Tomtens storlek gör att radhusen tränger undan både ICA:s expansionsbehov, en tillräcklig parkering och möjligheten att skapa ett levande torg. Ökad butiksytta innebär fler transporter och större p-behov, något planen inte hanterar. Dagens redan hårt belastade infart och riskfyllda korsningar vid Norra Kungsvägen och Bosövägen förvärras.

Den gemensamma parkeringen kräver stor yta, men planen minskar den samtidigt som ICA bara tillåts växa marginellt. Radhustomterna och den parkering som krävs för de nya husen kommer ta för mycket mark, vilket kommer leda till en mindre eller

lika stor butik, färre p-platser och framför allt inget nytt och levande torg. Även radhusområdet blir otillfredsställande med trånga gator och biluppställning nära bostäder som skapar otrygghet för barn på väg till skola, centrum och den stora lekplatsen som ligger granne.

Ett bättre alternativ är att placera hälften av radhusen ovanpå en ny ICA byggnad. Då frigörs mark så att ICA kan få nödvändig yta, parkeringen kan behållas och ett levande torg skapas utan att antalet radhus minskas.

I alternativet "ICA mot berget" placeras livsmedelsbutiken där loftgångshuset ligger idag. ICA kan hålla öppet under byggtiden, torget behålls och radhus byggs ovanpå butiken samt vid Kronstigen. Parkeringen bevaras och kan vid behov utökas. Den större byggnaden utan fönster får ett mer rimligt estetiskt uttryck när den placeras mot berget och kommer ge nya Rudboda centrum ett mer småskaligt utseende än befintlig byggnad eller än om man skulle bygga nytt ICA mot Norra Kungsvägen (tänk de mindre attraktiva Willys eller ICA Kvantum).

Fördelarna är tydliga: ICA kan utvecklas ordentligt, radhusen ryms utan bilplatser på tomten, torget kan fyllas med fler verksamheter och trafiksäkerheten förbättras.

Rudboda närcentrum kan bli ett vackert och levande centrum med service som café, bageri, frisör, apotek och små lokaler för vardagsnära tjänster.

Om kommunen vill skapa de bästa förutsättningarna för att tillgodose både ICAs, Rudbodabornas och stadens behov samt på samma gång hålla vallöftet de tydligen givit, så finns det ingen annan lösning än att trola fram mer yta genom att tänka tredimensionellt och jobba vidare med förslaget "ICA mot berget" vilket skulle vara en win-win för alla.

Privatperson 193

1. Bygg om Nilstorpsv 2 huset: Placera ICA butiken i bottenplanet och lägenheter i övriga plan.
2. Bygg max en radhuslänga på förskoletomten.
3. Övrig mark behövs till parkering, transport, torghandel, återvinning etc. Och för trivsel, ett café t.ex.

Privatperson 194

1. Vid Kronstigen finns befintlig småhusmiljö. Att bygga 15 nya småhus där tillför inget till småhusbebyggelsen. Tvärtom – det blir bara trångt.
2. Vägen runt de nya småhusen ska vara enkelriktad. Vid brand eller annan fara finns stor risk att utryckningsfordon tvingas köra mot färdriktning för att inte förlora tid. Det finns även risk att folk tar sina bilar för att fly och blockerar den enkelriktade gatan. Detta kan leda till trängsel som påverkar utryckningsfordons möjlighet att ta sig fram. Ävensom att flyende försöker nå sina fordon på den alternativa parkeringen.

3. I hus som byggdes under 50-60-och 70-talet användes asbest. Jag hittar ingenting om asbest eller asbestsanering i kommunens dokument. Huset som ska rivs innehåller med stor sannolikhet asbest. Det medför omfattande säkerhetsåtgärder vid rivning så att boende i området inte drabbas av asbest i luften eller på marken. Hur säkerställes att asbest inte påverkar ICA-butiken? Vilka kostnader har beräknats för sanering? Under rivning kommer damm att flyga runt i luften. Hur säkerställes att detta inte påverkar ICA-butiken?
4. Vid presentationen 17 november berättades att det blir en omfattande logistik med bl a bodar. Hur många parkeringsplatser faller bort under byggtiden? Om det är för många som faller bort finns risk att man hellre kör till andra butiker för att handla och det kan påverka ICA-butiken negativt. Hur ser underlaget för dessa bedömningar ut?
5. Finns det underlag för att driva ett café eller annan verksamhet? Ett café behöver platser utomhus. På ena sidan av huset är parkeringsplatser. Varken lämpligt eller trevligt. På andra sidan vid den lilla torgplätten kommer det att inskränka på ytan. Hur är tanken?

SAMMANFATTNING

Underlaget i sin nuvarande form ger inte möjlighet att skapa en omdaning av torget med ICA-butiken. Det behövs ingen förtätning med ytterligare småhusbebyggelse. ICA-butiken kommer att sakna möjlighet att driva den under byggtiden p.g.a. hygienproblem. Hela utredningen bör skrotas.

Privatperson 195

Jag säger nej till förslagen ny detaljplan för Rudboda torg som hotar att stänga butiken. Jag vill att butiken får en ny lokal innan rivning och byggande börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice. Det betyder mycket för mig att kunna gå och handla till ICA och hämta paket, då jag endast kan gå med rullator.

Privatperson 196

Det är med stor förfäran jag fått besked att M och LP planerar sälja ut Rudboda torg, stänga affären och bygga några radhus. Jag är helt oförstående till den planen. Vem är det tänkt att den ska gynna? Inte oss som bor på Lojo och resten av Rudboda som blir av med affären under lång tid och måste ta oss in till Centrum för att handla.

Ni säger också att ni vill göra en försiktig utveckling av Rudboda torg för att möta näringslivets behov. Hur tänkte ni där?? Vilka behov, vilka företag?

Planen säger att man ska bygga 15 radhus på platsen. Varför det? Det finns redan en massa radhus i området, och fler behövs inte. Hur ska dessa radhus gynna service och kollektivtrafik?

Varför bedömer man att det är viktigare med radhus än med affärer och service på Rudboda torg? En idiotisk plan är det.

Hur dumma i huvudet är ni Moderater? Jag blir verkligen besviken. Hur genomtänkt är detta? Vad ligger bakom förslaget? Jag misstänker att det är pengarna som styr här. Ni struntar helt enkelt i oss som bor här! Jag har röstat på moderaterna tidigare, men räkna inte med min röst längre!

Privatperson 197

Jag tycker er plan för Rudboda torg är mycket bra.

Privatperson 198

- Vi säger nej till det nya förslaget för Rudboda torg. Synpunkter på nya detaljplanen för Rudboda Torg.
- ICA Rudboda är den populäraste butiken på ön. Pelle och Lotta som driver butiken är otroligt viktiga för vårt lokalsamhälle i Rudboda. Planen måste värna om att de kan upprätthålla sin verksamhet obemärkt under tiden för ombyggnad och att förutsättningarna blir betydligt bättre efter ombyggnation.
- Bygg en ny lokal för ICA först! Den gamla är ful, sliten och inte ändamålsenlig. Att ha en butik i två plan är dåligt ur kundperspektiv och utseendemässigt för torget. Rudboda förtjänar arkitektonisk omsorg.
- Vi säger nej till radhus på torget. Vi vill behålla lägenheter för att behålla variationen i Rudboda och skapa bostäder för familjer, studenter, ensamstående och pensionärer. Det ger också möjlighet för fler att bo.
- Det hyreshus som står nu ger bostäder åt familjer som har mindre pengar och skapar integration och ett mindre homogent, stängt samhälle. Vi vill verkligen värna om allas möjligheter att bo. Rudboda är perfekt för att ta ansvar för en del av den integration som behöver ske på Lidingö.
- Vi säger nej till förslaget då den innehåller för få möjligheter som öppnar upp för fler verksamheter på torget för att skapa ett levande samhälle. Här ser vi gärna möjligheter till flera verksamheter som kafé, blommor osv som kan samexistera.
- Omodernt sätt att bygga ett levande centrum, blir bara en uppfräschning av ett centrum för 70-talet.
- Vi vill ha en föreningslokal för barn och ungdomar då de måste söka sig till Källängen eller Sticklinge i dagsläget. Det skapar också ett stabilt och öppet samhälle i Rudboda.
- Känslan är inte att moderaterna har lyssnat på oss invånare utan drivs bara av vinstintresse. Påminner om att det är val snart och att det förslag som socialdemokraterna har för Rudboda ligger i linje med det vi vill.

Privatperson 199

Rudboda torg är en plats av stort allmän intresse vilket ni inte visar med de byggplaner som finns i nuvarande detaljplan.

Vi behöver vår butik samt närservice även på Norra delen.

ICA är den i särklass bästa affären på hela ön, det är oerhört tråkigt att de kanske inte har råd att köpa marken för att kunna vara kvar.

Närområdet är det mest radhustäta området, vi behöver inte fler radhus här. Bygg om lofthuset till lägenheter för 55 + samt bostäder för unga som behövs.

Ett torg för oss boende i närområdet oerhört viktigt, en plats att kunna mötas skapa kontakter. Inte den lilla delen som ni anser vara tillräcklig.

Att ni lovat tidigare väljare att bygga markbostäder, gynnar åtminstone inte kommande val.

Privatperson 200

Jag skriver till er och vill att ni tänker om angående ändringarna runt Rudboda torg.

En av anledningarna till att vi valde att bo här är bland annat närheten till en mycket bra ICA butik dit man kan ta sig enkelt, både med eller utan bil.

Att ha en bra mataffär med den höga servicen är något kommunen borde vara glad över. I stället slår ni undan förutsättningarna för butikens existens.

Att tvinga så många på den norra delen av Lidingö att på olika sätt behöva ta sig till Gångsätra/ Larsbergsområdet för att handla är förkastligt. Och Lidingö C är inget alternativ där det är så kaos-artat på parkeringen så man får vara glad att komma därifrån utan att ha blivit påkörd. Det blev ju knappast bättre efter ombyggnationen av garaget.

Vi vill ha ICA butiken i Rudboda kvar. Och den ska beredas möjlighet att hålla öppet under ombyggnationen av Rudboda.

Minska inte ner antalet parkeringsplatser i anslutning till affären, dessa behövs.

Värna små butiker som håller vårt lilla centrum levande. Alla vi som växt upp på Lidingö vet vad dessa samlings- och servicepunkter betyder för oss invånare.

Att träffas runt torget och på ICA, främjar trivsel, trygghet, service och till och med sociala behov för en del äldre.

Det är det här vi behöver, och vi kommer att rösta så att vi får behålla det.

Privatperson 201

Ert förslag är för Rudboda är en katastrof från alla håll. Det är även skamligt att kommunen delar ut faktablad och digitalkommunikation om denna lösning på det vilseledande sätt man har gjort.

- Det blir trafikfarligt
- Husen mot berget kommer att hamna i evig skygga och vara svårsålda när de ligger under vägbanan på Nilstorpsvägen
- Parkeringsituationen för både radhus och besökare till ICA är löjligt dålig.
- Det går inte att bygga en ny butik på samma plats som den som är där idag och ha den öppen

Jag föreslår att Staden gör om detaljplanen med utgångspunkt i ICA:s uttalade behov och alternativet "ICA mot berget" från Privatperson 118.

Privatperson 202

Vi menar att kommunen i planen borde ge plats för ett nytt butikshus innan något annat sker på Rudboda torg. Butikshuset behöver renoveras och byggas till för att kunna hållas öppet.

Sannolikt innebär det att butiken behöver stängas under längre tid. Som fastighetsägare till butikshuset har kommunen eftersatt nödvändigt underhåll under lång tid. Nu vill man överlåta butikshuset till någon annan. Inte självklart till nuvarande butiksägare eller till ICA. "Vår butik" riskerar att stängas. En rivning av butikshuset är säkert det mest ekonomiska alternativet.

Det är högst oklart om det befintliga butikshuset tål den påbyggnad på taket som föreslås i planen.

Vår uppfattning är att kommunen med sitt planförslag vill göra sig av med Rudboda torg och den nuvarande ICA-butiken med enda syfte att kunna sälja hela fastigheten.

Den sittande majoriteten vill sälja bort sitt ansvar för en plats av stort allmänt intresse för 1000-tals närboende. Vår närservice är till salu av de styrande. Det är minst sagt olyckligt, inte minst för äldre och barnfamiljer. Ett mindre antal radhus innebär inte att bostadsutbudet på Rudboda breddas och innebär inte ett bättre underlag för service och kollektivtrafik.

Jag hävdar att ICA-butiken hotas för att butikshuset behöver totalrenoveras. Planen behöver revideras för att behålla sin närservice.

Privatperson 203

NEJ till föreslagen detaljplan för Rudboda torg! En ny lokal till ICA är en förutsättning innan man river och bygger om!!!

Privatperson 204

Protest mot detaljplan av Rudboda torg.

1. Risk för olyckor, när man blandar motorfordon med cyklister, rullatorer, barn, barnvagnar, funktionsnedsatta i området mellan Rudboda skola, Livsmedelsaffär och boende.
2. Placera radhus med bilinfarter på mer skyddade områden på Lidingö.
3. Anlägg i stället små hyreslägenheter "ungdomslägenheter". Där det inte kräver parkeringsplatser.
4. Livsmedelsbutiken som är välskött behöver inte ha större än nuvarande yta.

Privatperson 205

Jag utgår ifrån att ni har gjort en plan för hela området. Ni vill bygga radhuslägenheter på lilla Rudboda torg, där man skall kunna umgås och handla. På ritningen ser det inte attraktivt ut, inget nytänkande här. Hur kommer det att samspara med tomten, som kyrkan stod på?

Jag tycker det vore bättre med stadsradhus och en gemensam yta, där barn och vuxna kan vara tillsammans.

I huset med lägenheter skall det också finnas någon typ av restaurang, en möteslokal vore också intressant. Det finns många små barn i området, när de blir större, vill de kanske kunna träffas i en lokal, där man också skulle kunna ha någon annan verksamhet.

Privatperson 206

I översiktsplanen finns en aktualitetsförklaring, där anges - "möta näringslivets behov samt tillskapa ett mindre antal bostäder, huvudsakligen markbostäder."

För Rudboda Torg sägs att den nya detaljplanen ska skapa en trivsamt miljö för boende och besökare i Rudboda centrum, med bra service, grönska och säkra trafiklösningar. Livsmedelsbutiken ska kunna byggas ut och 15 radhus ska kunna uppföras.

Det sägs i debatten att fler markbostäder är ett vallöfte till väljarna i kommunen. När detaljplanen antagits planeras en anbudstävling för att hitta en byggaktör till radhusen. Om allt löper enligt plan skulle byggnation kunna starta 2028. - Det finns ingen småhuskö i Lidingö som vinnande byggaktör skulle kunna erbjuda att köpa radhusen. Snarare kan befaras att denne har hugade spekulanter i egen kö. Det finns därför ingen garanti att medborgare i Lidingö kommer att få del av dessa nya markbostäder.

Ett sätt att få större omflyttning i det marknära bostadsbeståndet kan vara att bygga om flerbostadshuset vid Rudboda torg så att äldre småhusägare kunde flytta till ett attraktivt alternativ i stället för att bo kvar. I flerbostadshuset kan också befintligt

skyddsrum med 168 platser upprustas, befintliga lokaler i bottenplanet leva kvar/tillskapas och därigenom bidra till ett mer levande torg.

Att ICA-butiken kan vara i gång, i någorlunda ostörd form, är av största vikt. Den före detta förskolebyggnaden kan rivas och ge plats för en tillfällig ICA-butik medan en ny butiksbyggnad, efter eventuell marksanering och andra nödvändiga åtgärder vidtagits, kan uppföras på lämpligaste sätt och plats.

Därefter utförs resterande sanerings- och markarbeten innan eventuella radhuslängor byggs. Ett tillskott av skyddsrum borde också ingå i planen.

Privatperson 207

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Rudboda torg med ICA butiken är en viktig servicepunkt för många hushåll och den enda servicepunkten, där man kan handla och hämta paket, mellan Lidingö Centrum och Elfvik. ICA Rudboda är en uppskattad butik och har även många kunder utanför det normala upptagningsområdet.

Kommunen har inte utrett vilken status butiken har (fastigheten ägs av kommunen) och borde vara en del av underlaget för den föreslagna planen. Man borde ha utgått ifrån att det viktigaste är att vi i upptagningsområdet har en morden fungerande butik. I den föreslagna planen verkar det viktigaste vara att kommunen kan sälja av en stor del av marken till en exploatör för byggande av 15 radhus.

Parkeringsplatserna i anslutning till ICA butiken används inte bara av butikens kunder utan på senare tid även av besökande till den närliggande skolan (lämning och hämtning av elever) och av besökande till Silverhöjden. Efter att fastigheterna på Lojovägen 80 till 88 har färdigställts (105 lägenheter) parkerar även besökande till fastigheterna på torgets parkering, då det har blivit parkeringsförbud på Lojovägen. Detta innebär att torget är i behov av ett utökat antal parkeringsplatser och att då föreslå en mindre parkeringsyta känns helt fel.

Vi tycker det är tveksamt att bygga radhus på marken där det tidigare legat en öppen soptipp (Bosö deponi) på vilken hushållsavfall samt även industriavfall från närliggande industrier bl.a. AGA och Shell deponerades i öppen dager. Deponin användes 1945 till 1950. Det är oklart hur många år avfallet låg kvar i öppen dager efter att deponin slutade användas. I kommunens rapporter nämns att deponin delvis är bortgrävd i samband med att torget byggdes. Senare provtagningar (2020) visar dock på höga halter av föroreningar såsom bly, zink, arsenik mm. För att kunna bygga dessa radhus måste man göra en sanering som kommer att uppgå till betydande belopp. Det förefaller tveksamt om dessa radhus kan bära dessa kostnader.

Vi säger nej till den föreslagna detaljplanen och tycker att en ny plan skall utgå ifrån:

- tillräckligt utrymme för en välfungerande livsmedelsaffär
- den nuvarande affären skall inte behöva stängas under tiden en ombyggnation eller ev. nybyggnation av butiken görs
- ett utökat antal parkeringsplatser.
- samtliga parkeringsplatser nya och gamla bör vara bredare än nuvarande (motsvarande design som man har i Lidingö centrum) pga att nyare bilar tenderar att bli bredare än tidigare.

Privatperson 208

Samma yttrande som Privatperson 157 och 207.

Privatperson 209

Jag har bott i Rudboda sedan 1974. Först en kort tid i hyreshuset, därefter 18 år på Lojo, och i Askrike sedan 1995. Under den tiden har torget förvandlats från ett torg med godiskiosk, post, bank, bibliotek och förskola. Jag och mina barn har utnyttjat allt vad torget då gav. Mest saknar jag biblioteket. Nu finns nedlagda boenden kvar samt en markisaffär i postens lokal. Huset vinkelrätt mot Norra kungsvägen huserade barnvårdscentral som var toppen och lekskola. Nu står det öde.

Vi, boende i Askrike och Rudboda, har vid flera tillfällen lämnat synpunkter på hur vi vill att torget skall förändras och förbättras. Bland annat har vi önskat oss ett mer livaktigt torg med plats för café OCH till exempel blomsterhandel OCH restaurang. Kanske ÄVEN ett apotek. Samt bostäder, rimligtvis låga flerbostadshus. Vad vi definitivt INTE har önskat oss är radhus på större delen av torgytan.

I den nu presenterade planen för torget har styret i kommunen lagt en död hand över radhusdelen. Den får överhuvudtaget inte diskuteras. Radhusen ska byggas, det är ett vallöfte från den styrande majoriteten att bygga marknära bostäder. Kvar att lämna synpunkter på är ICA-butiken, som vi alla vill ha kvar, alltså inte mycket att diskutera om där, och den lilla lilla torgbit som blir kvar och där det ska finnas en 120 kvm stor byggnad som kan användas till café ELLER blomsterbutik.

Det känns verkligen som att vi inte blir lyssnade på. Styrets plan medför att man för all framtid har avhänt sig möjligheten att på något sätt utveckla torget. Med så liten kvarvarande yta blir det inte görbart. Det kan väl ändå inte ha varit meningen?

Jag dristar mig till att ändå föreslå en alternativ användning av marken vad gäller bostäderna. Alla vallöften kan inte infrias och har inte heller infriats. Politik är kompromissernas sköna konst. Kommunen har stor brist på äldreboenden. Det vore alldeles särskilt lämpligt att låta bygga sådana vid torget. Låga, max tvåvåningshus, kunde vara lämpligt. Det bor många äldre i hus i Askrike och Rudboda, som säkert gärna vill vara kvar i området men också minska ner sin boendeyta.

Seniorlägenheter är då ett attraktivt val och många villor och radhus i Askrike och Rudboda kan då komma ut på marknaden. Det blir omsättning i området.

Privatperson 210

Vi bor i Rudboda, ett område där många barnfamiljer har sin vardag och där ICA Rudboda länge fungerat som en självklar samlingspunkt. För oss är Rudboda torg mer än bara en plats – det är en viktig mötespunkt med potential att utvecklas till en ännu mer levande, trygg och familjevänlig miljö. Många av oss har länge önskat att torget skulle få tillbaka sin roll som ett naturligt centrum med service och närhet. Vi ser gärna att mindre lokala verksamheter får möjlighet att etablera sig här, som exempelvis ett kafé, restaurang, apotek och kanske ett lokalt bageri. För våra barn betyder det mycket att kunna röra sig fritt mellan parken och affären, köpa en glass och umgås på ett öppet och välkomnande torg. Just därför väcker de nuvarande byggplanerna stor oro.

Politiska löften i all ära – men om marken vid torget bebyggs med radhus försvinner möjligheten att någonsin skapa det levande centrum som så många hoppas på. Ett sådant beslut går inte att göra o gjort. Om ICA förlorar sina förutsättningar eller tvingas flytta innebär det att familjer i Rudboda måste ta bilen till andra delar av ön för att handla, vilket både försämrar vardagen och går emot hållbarhetsmålen för hela norra Lidingö.

Redan idag är parkeringssituationen ansträngd. ICA:s parkering används av både skola och förskola eftersom alternativen är få. Skolan uppmanar dessutom föräldrar att lämna och hämta barnen där för att vägen till skolan ska vara säker. Den bilfria sträckan mellan skolan, ICA och Rudbodaparken nyttjas dagligen av barn – tryggheten i detta rörelsestråk är helt nödvändig. Om parkeringen minskas eller försämras kommer det direkt att påverka barnfamiljer som under stora delar av året inte har något annat val än att ta bilen. Resultatet blir en mer riskfylld och otrygg skolväg för många barn.

Det finns självklart platser på Lidingö där radhus skulle passa bra och bidra positivt, men Rudboda torg är inte en sådan plats. Radhus finns det redan gott om här. Att sälja marken för en kortsiktig ekonomisk vinst riskerar i stället att permanent förhindra en långsiktigt hållbar utveckling av vårt lokala torg. Ett sådant beslut skulle också påverka förtroendet för politiken under lång tid och få följder för hela norra Lidingö.

Vi hoppas verkligen att våra synpunkter tas på allvar och att planerna omprövas, för att bevara tryggheten, närservicen och livskvaliteten i vårt område.

Privatperson 211

För vad det är värt vill jag gärna delge er några tankar från en boende på Lojo sedan 2009. Jag har sett mina barn växa upp i ett tryggt område med nära till natur, bad, aktiviteter och gott om andra barn i grannskapet och platser de kunnat träffas på.

Här bor många och det ryms ännu fler. Medan jag bott här har vi berikats med nya lägenheter i backen där nya familjer kunnat flytta in, en nyrenoverad och större skola och ett ålderdomshem som gör att när den dagen kommer kan de sätta mig i stolen och rulla mig nedför backen.

Än så länge är jag dock pigg nog att snarare bemästra de backar som skiljer agnarna från vetet i Lidingöloppsspårets tuffare andra halva. Ännu en fördel med att bo här. Det är anpassat för livets alla faser. Och vi är apropå Lidingöloppet som ni vet en knutpunkt för Idrottssverige härute med Bosön näst intill.

Kommunikationer är nära och bra. Och ni investerar just nu i att göra dem ännu bättre med breddningen av cykelbanorna ut hit. Som åretruntcyklist har jag alltid funnit framkomligheten god, och banorna bättre plogade här på ön än när man kommer till Stockholm, trots aldrig så rödgröna politiker i stadshuset och målade cykelbanor i gatan. Det märks att jag bor i en stad för människor i rörelse på alla sätt, med mycket av arbete och rekreation på andra sidan bron.

Med detta sagt behöver det flytta in fler om vi ska göra bruk av bredare cykelbanor, det är inte trångt. Rudboda tål att bli ännu mer av en knutpunkt. Här finns många ytor att ta i anspråk utan att närheten till natur och rekreation går förlorad. Vi är inte heller lika känsliga för att bo nära andra lägenheter som jag på samhällsdebatten förstått att en del villaägare är. Vi bor ju själva så och för egen del ser jag gärna att andra får samma fantastiska möjlighet. Jag tycker det är ett större svek att våra barn i brist på rimliga möjligheter behöver bo kvar hemma också som vuxna, och att Lidingö också behöver ta sitt ansvar för att fler bostäder kan byggas, också flerbostadshus. För mitt område tänker jag att det ger underlag för tätare kommunikationer och bättre närservice. När vi flyttade hit fanns en restaurang borta vid tunen. Det är nu en tom och ogästvänlig gräsplätt. Inte den sorts natur man skulle sakna om den bebyggdes.

Jag hoppas också att ni tar chansen att ge vårt centrum möjlighet att utvecklas. Den nybrutala bebyggelsen är inte vacker och en del av lokalerna slitna och förfelade. Helt rätt att riva och bygga nytt. Men varför inte bygga nya och snyggare flerbostadshus? Med möjlighet för butiksverksamheter i botten och tillräckligt utrymme för parkeringar som ska räcka inte bara till boende och kunder, utan också av kommunen har utlovats till föräldrar med barn i skolan och besökare till ålderdomshemmet.

Här noterar jag med oro att nuvarande plan snarare krymper detta utrymme, och försvårar för den ICA-butik som inte bara är ett nav av bekväm närservice för oss boende i närheten, utan så välskött och med ett så varierat och prisvärt utbud att de lockar kunder från stora delar av Lidingö som passar på när de har vägarna förbi. Som ni nu planerat verkar de få välja att antingen bygga ut eller erbjuda tillräckligt med parkeringsplatser – en hopplös situation och ett ovärdigt sätt att behandla uppskattade entreprenörer som förenklar och förgyller vår lokala tillvaro.

Jag kan bara hoppas att mina och andra närboendes åsikter i denna fråga kan mana till ett omtag och ett tillmötesgående av våra önskemål.

Framför allt att ni inte dumsnålar in ytor nödvändiga för parkering och affärsytor i en uppskattad knutpunkt. Och när ni tänker om kring planerna för vårt centrum får ni för min del även gärna se till att det blir större variation i bostadsformer med plats för fler.

Privatperson 212

Jag invänder mot föreslagen detaljplan för Rudboda torg p.g.a. följande:

1. I dagens detaljplan så skiljs fordonstrafik från gående och cyklister, där gående och cyklister i nordöstliga (och sydvästlig) riktning (från området söder om Norra kungsvägen, gångbanan som löper längs med parken) kan ta sig till såväl ICA-butik som Lojo och Rudboda skola utan att behöva korsa bilväg. I den föreslagna detaljplanen måste gående och cyklister som kommer i nordöstlig (och sydvästlig) riktning passera och gå på bilväg för att komma till ICA-butiken, Lojo och Rudboda skola. Ur säkerhetsperspektiv, med många (små)barn i området, är detta en klar försämring från dagens detaljplan. Jag önskar se en ny detaljplan där det fortfarande finns möjlighet för gång- och cykeltrafikanter att passera Rudboda torg utan att behöva passera eller nyttja väg som delas med biltrafik.
2. Trafiksituationen på Ekkronevägen kommer bli värre. I dagens detaljplan är Ekkronevägen en återvändsgata, vilket gör den till en relativt lågt trafikerad gata som används av enbart de boende i Västra Rudboda Samfällighet samt gäster till de boende. I den nya detaljplanen görs dagens gång- och cykelväg om till bilväg för de nya radhusen, och öppnar därmed upp för trafik som löper mellan Rudboda torg och Grankottevägen. Att Ekkronevägen blir en genomfartsväg kommer öka buller och försämma boendekvaliteten för boende på Kronstigen, Barkstigen, Stamstigen och Stubbstigen.
3. Återvinningen tas bort. I dag kan boende i Västra Rudboda Samfällighet, Nilstorpsvägen med omnejd, samt delar av boende i Askrike nå, återvinningsstationen vid Rudboda Torg till fots. Tas denna bort är närmaste stationer vid Lidingövallen eller den strax efter Södergarnsnedfarten. Båda dessa är på avstånd som kräver bil för mig och mina grannar, vilket försämrar vardagslogistiken och livskvaliteten.

Som slutord vill jag bara säga att enkelheten i vardagen, med bilfria vägar för barnen att nå park och skola, närhet till butik och service i form återvinningsstation, är anledningen att vi flyttade till och trivs bra i Västra Rudboda Samfällighet. Dagens detaljplan försämrar mycket av denna vardagskvalitet och jag hoppas ni beaktar detta och reviderar föreslagen detaljplan till en som tar större hänsyn till oss som redan bor i området, och inte bara dem potentiella 15 nya familjerna som kan komma att flytta hit.

Privatperson 213

Samma yttrande som Privatperson 157.

Privatperson 214

Jag skriver till er eftersom jag är bekymrad över de planerna för nya Rudboda torg.

Idag kan det vara svårt att få tag på en parkeringsplats i "rusningstrafik", dvs efter arbetsdagens slut när barn ska hämtas från skola och dagis samt det ska passas på att handlas i den enda mataffären som finns åt det här hållet. Som jag har förstått det kommer antalet parkeringsplatser att minska, inget som underlättar för de boende i området.

Mataffären kommer att få en mindre yta i markplan. Butiken är redan väldigt trång som den ser ut i dag. Att den får en våning till är inget som underlättar för att bedriva verksamheten.

Jag trodde att förslaget skulle innebära ett lyft för oss i området, men med minskad parkering och försämrad butik måste jag härmed protestera mot "nya Rudboda torg".

Privatperson 215

Att bygga radhus på den här platsen är en så otroligt dålig idé. Rudboda är Lidingös mest radhustäta område. Varför inte bygga hyresrätter som fler unga får tillgång till?

Många hade även hoppats på möjlighet till fler butikslokaler, kanske ett café eller bageri.

Majoriteten vill INTE ha några radhus. Varför är det ett viktigare vallöfte att hålla sig fast vid än annat?

På mötet i stadshuset kunde ni inte riktigt svara på hur Ica ska kunna ha öppet. Jag tror att den ovissheten gör många oroliga/ifrågasättande. Hur ska ni lösa frågan med byggdamm och avlopp?

Parkeringen används till så mycket mer än bil besök på ica. Hade ni verkligen lyssnat när vi talade och inte bara hört så hade ni förstått att parkeringen även används av föräldrar till elever i skolan för det finns ingen annan säker parkering i anslutning (idag var det fullkomligt kaos när både förskolans parkering och parkeringsfickan vid skolan var full) så parkeringen vid ica behövs. Sen har vi Silverhöjdens besökare och så småningom även besökare till det planerade boendet vid gamla Rudboda kyrkas mark som kommer behöva nyttja parkeringen, detta UTÖVER icas besökare. Många kör även dit och parkerar för att besöka lekplatsen.

Att då säga att en verksamhet av den storleken endast behöver 50 platser är så korkat. Se till helheten i stället. Handlar ni själv där? Rör er i området osv?

Privatperson 216

Jag tycker det är helt fel att bygga 15 radhus på Rudboda Torg. Den befintliga bebyggelsen består av flerfamiljshus och det naturliga hade varit att ersätta den bebyggelsen med nya 3-4 våningars flerfamiljshus med lokaler för både affärs- och caféverksamhet i bottenvåningen. De föreslagna radhusen kommer inte att bidra till någon centrumkänsla. Vi har dessutom tillräckligt med radhusbebyggelse i Rudboda. Att Källenfors med flera hävdar att det är ett vallöfte att endast bygga marknära bostäder och att man inte tänker ändra sig visar att de styrande inte lyssnar på eller bryr sig om vad Rudbodaborna tycker.

Kan tillägga att jag generellt sett är för en restriktiv byggpolitik och tycker att Lidingö i stort sett är färdigbyggt, men att det i detta fall skulle vara lämpligt med flerfamiljshus för att behålla en blandad bebyggelse.

Tror inte heller att det kommer att fungera att hålla ICA-butiken öppen samtidigt som man bygger om den. Bättre att bygga en helt ny butik och flytta över verksamheten när den är klar.

Privatperson 217

Det har framkommit många upprörda synpunkter kring projektet, men jag vill inleda med att säga att jag tycker att den övergripande planen är bra. Jag har inga invändningar mot huruvida ICA håller öppet under byggtiden eller inte, och radhusen ser fina ut.

Parkering:

Många har uttryckt oro över antalet parkeringsplatser. Jag vill framhålla att jag inte anser att det behövs fler. Vi som har utsikt över parkeringen dygnet runt och bott i samma hus i sex år har aldrig sett att parkeringen varit full. Att bygga fler platser riskerar snarare att locka till sig oönskad aktivitet, som buskörning, övernattnig i husbilar eller att området används som tillhåll.

Minst borde man göra en ordentlig behovsanalys. En större butik kan förstås locka fler besökare, men parkeringsplatser som ändå står tomma fyller ingen funktion. Det är betydligt bättre att anpassa ytan för människor snarare än bilar.

Buller och trafiksäkerhet:

Vi har däremot synpunkter på buller.

Norra Kungsvägen upplevs som en osäker korsning, trots trafikljus. Många bilar håller hög hastighet och det är svårt att se ordentligt från parkeringen. Det bör övervägas om korsningen kan göras säkrare i samband med ombyggnationen.

Det förekommer också mycket buller från återvinningsstationen när kärnen töms. Dessutom blir det tydligt nedskräpat varje gång sopbilarna har varit där. Här bör man fundera på om utformningen kan förbättras. Många som kommer för att lämna

återvinning tvingas dessutom att stanna i vägen för de bilar som ska parkera på de ordinarie platserna, vilket visar att placeringen går att justera.

Service för boende i Rudboda:

Det jag personligen saknar mest är ombud för DHL, Schenker och liknande. Att behöva åka till Torsvik Spel och Tobak eller Frejs känns onödigt långt. Det hade varit trevligt om sådan service kunde komma närmare. Det riskerar förvisso att locka till sig en spelaffär, vilket är mindre charmigt men det kanske man får acceptera. Alternativt att ett fik eller ICA kan axla det. För resterande potentiella verksamheter framstår det som svårt att konkurrera med ICA, som ju exempelvis också säljer blommor.

Privatperson 218

Vi har tagit del av planerna för Rudboda Torg och är mycket kritiska till förslaget. Sedan mer än 40 år är vi boende i Rudbodaområdet och handlar regelbundet i affären. För oss verkar det som om ni har börjat i fel ände. Vi föreslår att ni gör om och gör rätt.

Det viktigaste torde vara hur butiken skall utformas och var den ska ligga. Det borde ni börjat med. Vi föreslår att ni samarbetar nära med ex ICA Fastigheter eller likvärdig part, som torde ha lång och gedigen erfarenhet av att utforma butiker och därmed kan ha en bra uppfattning om kundunderlaget. Kundkretsen torde komma från såväl Bo Gärdet som ända ut till Elfvik, dvs hela norra Lidingö. Att tänka på är hur parkeringen skall utformas, med tanke på att väldigt många kunder är bilberoende bland annat på grund av stora avstånd. Därutöver nyttjas parkeringen av föräldrar till barn på Rudboda skola och förskola inkl. Lojo på grund av att de inte får parkera vid skolan. Besökande till Silverhöjden måste också nyttja Rudboda Torg för parkering på grund av att parkeringen vid Silverhöjden enbart får användas av personal. Därutöver bör man nog ta hänsyn till det planerade gruppboendet vid före detta Rudboda kyrka. Det är därför av största vikt att parkeringen tar höjd för detta med antal p-platser samt att man inte upprepar misstaget från Lidingö Centrum med för smala p-platser. Byggprojektet bör också genomföras så att butiken kan hålla öppet under byggnadstiden.

När detta är färdigplanerat, kan man titta på behovet och kvarvarande utrymme för eventuella bostäder. I Rudbodaområdet finns redan väldigt många radhus, som omsätts regelbundet. Det vore därför intressant med någon form av flerbostadshus i lämplig storlek/höjd som passar in i miljön. Vi anser därför att det är fel av staden att låsa sig vid en lösning med radhus.

Vi förstår inte hur butiken med ert liggande förslag, skulle kunna hålla öppet under byggnadstiden. Om den inte kan hålla öppet, tvingas väldigt många kunder att åka till centrum eller Larsberg med de trängselproblem det skulle medföra. Vilka garantier kan ni lämna eller vilka säkerheter har ni tagit in för att så inte blir fallet?

Privatperson 219

- Se till att ICA-affären, dvs ge ICA-Sverige möjligheten, kan bedriva sin verksamhet utan väsentliga olägenheter i samband med ombyggnaden torget. Affären behöver mer butiksyta av kända skäl. Ta av befintliga parkeringsplatser, se nedan.
- Byggnaden där daghem/förskola bedrivits lär ägas av kommunen, har tydligen missköts. Det har enligt uppgift drabbats av mögel och måste rivas.
- Gör parkeringsplatser av ytan från daghem/förskola då butiken bör ta av de befintliga.
- Antalet parkeringsplatser styrs av dess bredd och tillgänglig yta. Är planens föreslagna bredd för en parkeringsplats den som nu gäller för den vid Lidingö Centrum? Det gavs för mig inget klart svar på den frågan vid måndagsmötet i ärendet samt att företrädare från kommunen inte helt hade förstått hur många som använder parkeringsplatsen, alltså inte enbart de som bara besöker ICA-affären. Utan även Rudboda skolas personal (lär uppmanas till), besökare till äldreboende på andra sidan Norra Kungsvägen med flera använder sig den parkeringsplatsen.
- Flerbostadshuset ska också rivas enligt planen. Utan att ha detaljkunskap om huset, men det förfaller vara byggd i betong, kanske platsgjuten armerad betong. Stommen torde om så är fallet inte vara något konstruktivt fel på. Varför inte låta bygga om huset till den typen av lägenheter som önskas.
- Torget är en gammal soptipp med dåliga grund/markförhållanden. Radhuslängan Kronstigen lär vara pålad just av det skälet. Utöver ytterligare sanering av marken inför ev. enl. planens nya radhus hur har dessa "extra" kostnaderna beräknats och tagits hänsyn till. (Vem vill bo på en gammal soptipp?)

För övrigt - vad har kommunen gjort för att vi Lidingöbor ska slippa betala, 2 gånger!!!! Stockholms trängselskatt när vi lämnar och/eller hämtar vid Ropstens T-banestation. Då kan man lika gärna, nästan, åka till T-centralen. Och vem vinner på det, även miljömässigt? Vad gjorde Lö's kommunpolitiker när beslutet om kamerans placering togs i samband med tunnelns öppnande. Sov?? Var inte det ett vallöfte, från M, LöP möjligen flera partier, att får ändring på tokigheterna. Det finns ju kameror vid avfarten E20/277 till cirkulationsplatsen mitt emot Sto Exergi.

Om byggnaden som varit daghem/förskola och som missköts. Vilka har varit ansvariga, partier rep representanter? Jag vill gärna ha svar på frågan, då jag ska ha det i åtanke vid kommande val.

Privatperson 220

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 221

Jag utgår från att ordföranden för kommunfullmäktige under den interna beredningen av ärendet har samrått med och fått garantier från miljöförvaltningen, så att affären under byggtiden, inte ska drabbas av viten enligt livsmedelslagen eller arbetsmiljölagen. Detta eftersom han vid två stora möten har försäkrat att affären under byggtiden kan hålla öppet.

Såvitt gäller markområdet har ingen information lämnats. Det vore intressant att få info om marken ska vara kvar i kommunens ägo så att radhusen kommer att ligga på kommunens mark med åtföljande tomrättsavgifter eller om radhusen kommer att få friköpta tomter som lättare går att belåna.

Avgörande i den frågan är hur lantmäteriet ställer sig till en ansökan om styckning av radhustomterna. Dessa kommer enligt den föreslagna detaljplanen vara ca 300–600 kvm.

Hoppas att dessa frågor tas i beaktande inför det slutliga ställningstagandet till den föreslagna detaljplanen.

Privatperson 222

Vi oroar oss för att tillgången till ICA under en lång tid kommer att begränsas eller utebli för oss och många, många Lidingöbor som besöker den idag. Butiken är central och även av stor betydelse för trivseln i området. Att hämta paket och köpa mat på Näset eller i Lidingö Centrum kommer att ha stora olägenheter. Det är inte realistiskt att tänka sig att ICA-affären kan vara öppen under nuvarande planerad renovering och ombyggnad. Vi anser att ansvaret för att vi får ha kvar vår närservice ligger hos kommunstyrelsen och möts inte av det nu planerade förslaget.

Om ICA bygger en ny affär innan bostadshusen byggs kommer mycket att vara vunnet. Den service som varit tänkt att öka för oss Rudbodabor tror vi inte kan tillföras av 15 radhus. Bättre då att bygga tvåvåningshus med fyra hushåll i varje port (typ Lojohöjden). Detta skulle inte förändra utseende av området då de har samma höjd som radhus. Att bygga bostäder på matvarubutiken kan vara en annan god idé. Populationen skulle öka med minst fyra gånger vilket skulle öka intresset för kollektivtrafiken att förtäta turerna samt öka intresse hos ytterligare näringsidkare att etablera sig i området. Att området får caféer, mindre butiker mm skulle öka trivseln. Att lägga parkeringsplatserna under marknivå är en lösning värd att beakta. Hur är det tänkt med skyddsrum som idag finns under lofthuset? Innan nästa förslag läggs fråga gärna Rudbodaborna efter deras behov och därefter beakta dem i nytt planförslag.

Vi säger nej till det framlagda förslaget till detaljplanen för Rudboda torg.

Privatperson 223

Den plan som kommunen föreslaget för Rudboda Centrum går emot det vi som bor här vill.

- Det viktigaste är att vi får en under HELA bygget fungerande livsmedelsaffär, även om detta skulle leda till fördyrade byggkostnader.
- Området som denna affär serverar är bl a Björnbo (som enligt plan ska förtätas), Askrike, Tunen, Elfvik, Furutorp, Bosön och Rudboda.
- Om vi INTE får en fungerande affär även under byggnadstiden kommer det för oss som inte har eller kan köra bil att bli väldigt svårt att handla mat.
- Många äldre kan inte använda nätet för att handla mat och dessutom skulle de icke bilburna få släpa väldigt tungt i samband med handling i centrum.
- Hur blir det med post? Den mesta posten kan vi idag hämta i affären. Redan idag är det besvärligt när vi ibland måste hämta post hos Freys och Torsviks Tobak.
- Förutom detta kommer hemtjänstpersonalen få ta sig långa sträckor för att inhandla mat till sina klienter (vilket om förslaget skulle beslutas b.la. gör att de behövande för ytterligare mindre tid att bli hjälpta)

Att bygga radhus på Rudboda Torg

- Gör att barnen inte kommer säkert till skolan då de kommer att gå/cykla mellan/bakom/framför parkerade bilar. Låt därför lofthuset stå kvar och renovera det i stället. Då skulle inte heller fjärrvärmen under huset skadas.

Rudboda Torg

- Med den utökade befolkningen räcker parkeringsplatserna idag knappt till. Att då minska parkeringsytan är därför inte möjligt. Förutom de som handlar parkerar även föräldrar till skolbarn där.

Dessutom kommer

- Det inte gå att värma upp våra hus då fjärrvärmen finns under lofthuset. Lofthuset går att renovera trots att man enligt förslaget vill riva detta.
- Inte mobiltelefonerna att fungera då antennen sitter på skorstenen som skall rivas.

Mitt ställningstagande

- Om det nuvarande förslaget går igenom kommer jag INTE att rösta på Moderaterna!

Inte förstår

- Ni skriver att vårt område ska heta Rudboda Centrum
- Slår man upp ordet "Centrum" står det att centrum ska innehålla flera platser inklusive torg. Dvs butiker, service och mycket folk.
- Ett torg är en fri yta omgiven av butiker, caféer etc. Dvs en mötesplats.

Privatperson 224

Jag har tagit del av detaljplanen och är inte nöjd. Framför allt förstår jag inte var alla utan bil ska handla under ombyggnaden av ICA. Det är nödvändigt att ICA får nya lokaler innan de gamla rivs. Det fungerar inte att bygga om samtidigt som handeln ska vara i gång. Jag tror inte heller på två våningar i en mataffär. Hänsyn måste tas till nuvarande ägares synpunkter. De är mycket uppskattade av sin stora kundkrets på hela Lidingö.

Jag förstår inte heller varför dessa radhus ska byggas. Det finns tillräckligt med radhus i Rudboda. Bygg hellre fler lägenheter så ungdomar har råd att bo i Rudboda. Lägenheterna kan vara i låga hus som på Lojo.

Parkeringsplatserna kommer bli färre. Det drabbar både ICA och föräldrar som skjutsar sina barn till skolan.

Det är för lite plats för andra verksamheter som café, restaurang, blomsterhandel m.m. Om kommunen säljer ut tomterna finns ingen plats för andra aktiviteter i framtiden.

Jag hoppas det blir en ny detaljplan som vi Rudbodabor blir nöjda med.

Privatperson 225

- Jag är negativ till minskningen av torgytan. Torget bör behålla en generös yta för sociala aktiviteter, handel och trivsel.
- Jag är negativ till att staden säljer av mark för att bygga radhus i detta område (Rudboda med omnejd) som redan har ett mycket stort antal radhus.
- Jag anser att det är lämpligt att ICA flyttar in i den tidigare förskolebyggnaden, vilket skulle frigöra yta och skapa en bättre struktur och möjliggöra varuleveranser närmare Norra Kungsvägen.
- Det måste säkerställas att ICA kan bedriva affärsverksamhet under hela byggtiden. Det bor många äldre i området som har svårt att ta sig till andra butiker (ICA Näset har svårt med parkering).
- I stället för de föreslagna radhusen föreslår jag att det befintliga flerfamiljshuset och gamla ICA bör ersättas av två nya tre- eller fyra vånings flerfamiljshus, med möjlighet för näringsverksamheter i bottenplan (t.ex. café, mindre butik eller service). Detta skulle bidra till ett levande torg och bättre utnyttja ytan. Jag har personligen svårt att se varför man skulle vilja köpa ett radhus som kräver bullerplank för skydd mot ljud från Norra Kungsvägen, eller som har utsikt över en parkeringsplats alternativt ett torg. Det kommer förståeligt nog att leda till att dessa tomter på sikt kantas av höga häckar, vilket på inget sätt bidrar till ett levande och tryggare torg som stärker gemenskapen i området.
- Jag är orolig för att parkeringsmöjligheterna i området kommer att försämrats, både genom färre eller smalare platser och en layout som riskerar att bli osäker

för bilister och fotgängare. Det är viktigt att parkeringen utformas så att den är trygg och funktionell, utan att gående tvingas korsa trafikerade ytor på ett riskfyllt sätt. Otroligt mycket barn rör sig i det här området och det är kritiskt att det finns säkra passager för dem – som också ligger där barnen faktiskt rör sig och inte genom långa omvägar från t.ex. övergångsstället Norra Kungsvägen till tunneln mot Rudboda skola. Går det att snedda så kommer barnen att snedda.

- Jag ser gärna att planen fortsatt prioriterar grönska, hög arkitektonisk kvalitet och trafiksäkerhet, men med en lösning som stärker och framtidssäkrar torgets funktion som centrum för Rudboda.

Privatperson 226

Vill framföra mitt missnöje till föreslagen ny detaljplan för Rudboda torg och som hotar att stänga ICA-butiken. Det är en jättebra butik som möjliggör för befolkningen som bor på norra sidan att handla någonstans och slippa åka bil till andra ställen längre bort. För egen del handlar jag där varje dag, hämtar paket och även mina barn går dit och handlar. Det är viktigt att ha en närbutik där man kan handla.

Privatperson 227

Rudboda Centrum och dess ICA-område är viktigt för oss som bor i Rudboda och andra närliggande områden. Kommunens förslag är ganska komplext och beroende av hur olika långsiktiga 'avsikter' förverkligas. Det är vi som bor här som bär risken om allt inte blir så bra som tänkt. Knappast Lidingö kommun. Om man skjuter på en del av frågorna till dess vi vet mer om hur väl framför allt ICA-frågan och parkeringsytorna fallit ut så minskar risken och osäkerheten för oss som bor här avsevärt. Mycket viktigt!

Jag anser och föreslår

- att kommunen inte bör sälja av mark i det aktuella området. I alla fall inte än
- att inga parkeringsytor i området minskas jämfört med de parkeringsytor som finns idag. I alla fall inte nu
- att ICA bör ges möjligheten att öka sina butiksytor med 100%, och att tillfälligt nyttja ytterligare ytor under en ombyggnadsperiod om det kan underlätta servicen till oss medborgare under den tiden
- att övriga frågor bör hänskjutas till den tid då de första delarna åtgärdats och vi har lärt och vet mer.

Privatperson 228

Väl medveten om att kommunen angett att radhus är ett vallöfte och att detta inte kan diskuteras vill jag ändå framföra följande. Rudboda är ett mycket radhustätt område. Det finns alla upptänkliga slag av sådana bostäder. Det är svårt att föreställa sig att efterfrågan skulle vara så stor att det motiverar ännu fler. Vad som däremot verkligen saknas i området, är lägenheter i olika storlekar. Det finns ju

endast Lojoområdet. Detta ger många följeffekter, dels att området och dess befolkning blir lite likriktad, men ger också en inlåsningsseffekt. I Rudboda och Askrike finns många äldre som bor kvar i sina villor, trots att de är för stora och opraktiska, av det enkla skälet att de vill bo kvar i området men att inget bra alternativ finns. Därutöver har vi dem som av olika skäl inte kan eller vill bo i ett småhus. Jag har bott i området länge, både som barn och nu som vuxen med egen familj, och har sett otaliga separationer där en eller båda parter måste byta område och skola därför att inga boenden finns utöver de rätt dyra villorna och radhusen. Jag är inte politiker och med respekt för att man önskar uppfylla sina vallöften så måste det ju ändå finnas utrymme att ompröva. Om ni får många reaktioner i stil med min – kan ni fortsätta sluta er till att ni har stöd hos väljarna för detta vallöfte? Kan inte vallöften omvärderas med ett annat utfall, om förutsättningarna förändras?

Dessa tänkta radhus bidrar också, om jag förstår förslaget rätt, till att det blir en liten torgyta kvar. Rudboda torg är för närvarande en utseendemässigt nedslående plats. Trots det är det alltid människor samlade där. Barn som leker och cyklar, och människor som träffas och pratar. Det säger något om ett lokalsamhälles behov av en sådan gemensam yta. Det är bra att kommunen vill rusta upp, men ytan som ser ut att bli över till ren torgyta ser på skissen försvinnande liten, och dessutom förlagd längst bort, liksom bakom butiken. Det borde i stället planeras för en större, generös och centralt belägen torgyta, som kan fylla det behov av samlingsplats som området har. Det man gör med nuvarande plan är att radhusen tar stor del av den yta som nu är gemensam, och gör den privat – och den kvarvarande gemensamma ytan blir alldeles för liten.

Därutöver verkar olika uppfattningar råda kring ICA-butikens varande under ombyggnationen. Vissa från styret säger att det ska byggas om i etapper men det talas också om att det behövs stängas under tiden. Behöver butiken stänga kommer de självklart inte att kunna bara öppna upp igen senare utan då försvinner den. Behovet av en bra, lokal matbutik på norra ön är stort och jag vill därför framföra att kommunen måste ta stor hänsyn till den så att processen inte resulterar i att den tvingas stänga.

Privatperson 229

Jag vill inte se radhus utan nya lägenheter vid Rudboda torg.

Lägenheter innebär att fler kan bo där, vilket ger ett mer levande torg. Det betyder också att fler unga kan flytta till Lidingö vilket många önskar. Slutligen kanske även lägenheter innebär en mindre omfattande marksanering.

Jag önskar även att man rättar sig efter matvarubutikens synpunkter. Det är viktigt att affären får den extra yta som de önskar samt att de kan vara öppna (utan minskad yta) under hela ombyggnaden.

Jag har nu även tagit del av Socialdemokraternas förslag och jag skulle även vilja framföra att det ser mycket trevligt ut med ett torg. Dock tycker jag att tre våningar

ser lite väl högt ut och skulle föredra lägenheter med högst 2 våningar på de flesta husen.

Privatperson 230

1. Bygg den nya mataffären där det gamla dagiset/ skolan ligger, då behöver inte affären påverkas av byggnationen. Enkelt!
2. Riv nuvarande affärslokal samt nuvarande bostadsbyggnad och bygg nya bostäder på samma plats.
3. Bibehåll parkeringen som den är så att det bland annat finns plats för "Rudboda blomstertorg".
4. Bygg en rondell i stället för dagens korsning med dålig sikt åt alla håll.

Privatperson 231

Vill verkligen föra fram min åsikt att beslut gällande detaljplanen måste skjutas upp till efter valet. Det har presenterats fler förslag som jag som Lojo och Rudboda-bo tycker skulle vara mycket vettigare.

Fler synpunkter behöver beaktas och diskuteras för hur vårt torg ska bli det torg vi som bor i och runt Rudboda önskar och hoppas på.

Flera olika förslag har redovisats från både politiken och boende i Rudboda med omnejd. Många av förslagen är samstämmiga när det gäller planering av torget och är synpunkter som jag ställer mig bakom.

Mina viktigaste invändningar mot den föreslagna detaljplanen:

1. Radhus nära inpå torget. Förslag om trevåningshus med lägenheter, gärna bostadsrätter skulle passa så mycket bättre, ta mindre yta i anspråk och ge fler invånare möjlighet att bo i ett av Lidingös bästa områden med närhet till jättebra fungerande förskola och skola. Unga och barnfamiljer behöver lägenheter och även äldre som nu bor i radhus/villa i Rudboda och som vill flytta till ett mindre boende när orken att sköta hus och tomt inte längre finns men man ännu inte är färdig för ett äldreboende. Fler boende är också viktigt för att kollektivtrafiken ska få större kundunderlag och att förskolor/skola får tillräckligt med barn i en tid när barnafödandet minskar och barnkullarna bli mindre allt eftersom.
2. Vi vill ha vår ICA-butik kvar och med samma mycket omtyckta ägare som nu och det är jätteviktigt att den kan hålla öppet också med sin färskvaruförsäljning under hela utbyggnaden. Butiken är och kommer förbli det viktigaste på torget för oss boende på norra delen av ön och bör därför färdigställas först. Det sägs från flera håll att kommunen vill sälja marken i två delar. Butiksytan kommer då antagligen säljas till den som är beredd att betala mest. Vi vet då inte om det överhuvudtaget kommer bli just en ICA-butik eller med dom nuvarande ägarna.

3. Med större butik och mer service blir det förhoppningsvis fler kunder och behov av fler P-platser. Ni skriver att det inte ska bli färre P-platser, återstår att se. Andra som räknar på ytan har ju en helt annan mening. Åter igen. Det här är alldeles för viktiga frågor för att hasta fram när meningarna från så många av oss som det i högsta grad berör är så delade på så många punkter. Beslutet om detaljplanen bör därför skjutas upp tills efter valet.

Privatperson 232

Jag har synpunkter till detaljplaner över Rudboda centrum. Jag är mycket negativ till planer och tycker att de skulle försämra Rudboda Centrum ock Rudboda för oss som bor i Rudboda. Bland annat:

- Parkeringsplats är alldeles för liten jämfört med idag. Storleken är viktigt för lämning och hämtning på Rudboda skola och det är många små barn som springa där.
- Som det är idag kan större lastbilar inte komma förbi parkerade bilar för att lämna gods till ICA.

Privatperson 233

Låt Rudboda Torg få bli Norra Lidingös efterlängtade lilla centrum för god service, sociala möten och småskaligt boende!

1. Hjärtat i ett levande torg är och förblir en välfungerande matbutik. ICA Rudboda i sin nuvarande regi fyller det behovet med råge. Säkerställ den butikens fortlevnad och kommande expansion i en ny byggnad med enplanslösning på bottenvåningen utifrån efterfrågad butiksytta och övriga utrymmen. (Verksamheten är inte betjänt av personalens kutande upp och ner för trappor). Ett apotek får gärna ligga i anslutning till ICA:s lokaler. Om möjligt föreslås under byggtiden förflyttning av ICA:s entré till baksidan av nuvarande lokal för att undslippa byggstök och damm. Lös utökad behov av P-platser med ett P-garage!
2. Café / Restaurang med uteservering är ett givet inslag i en levande torgmiljö, där folk kan träffas och umgås under avslappnade former.
3. Placera inbjudande parkbänkar runt kring fontänen omgivna av säsongens blommor och grönska för en stunds mysig avkoppling och sociala möten.
4. Ett begränsat antal lägenhetshus anpassade till småskalig miljö, max 3 våningar och med hiss samt hög nivå av ljudisolering, där alla åldrar kan trivas tillsammans.
5. Knöka inte samman för mycket verksamheter etc. på för liten yta.

Med fokus på ett Rudboda Torg värd namnet!

Privatperson 234

Är frågan om ICA Rudbodas överlevnad och utbyggnad också en miljöfråga?

Redan idag måste butiken av utrymmesskäl begränsa sitt sortiment. För att minska onödiga transporter och bilkörning, måste skillnaden minska mellan vad ICA Rudboda kan leverera och vad näthandeln eller de stora butikerna i Larsberg och Gångsätra kan leverera. Således behöver butiken ökat utrymme. Detta accentueras om butiken inte får överleva, eller stängs en längre tid, då näthandeln torde öka ytterligare.

Att hämta eller lämna paket.

Även i funktionen som postombud är ICA Rudboda av stor betydelse för alla kringboende, i synnerhet för dem som inte disponerar bil. Alla nätbutiker erbjuder inte möjlighet att välja utlämningsställe, utan detta sätts av en algoritm baserad på bostadsadress.

I detta läge är inte Centrum det sämsta alternativet. Det är att tvingas åka till Näset, med ett bussbyte mellan två linjer med olika turtäthet. Att från bostadsadress på Lojovägen gå till busshållplats Lojovägen eller ICA Rudboda torde vara i det närmaste lika. Busshållplatsen ligger något närmare, men busstiden är en tid som ska passas vilket ger behov av marginal.

Att åka från busshållplats Lojovägen till busshållplats Näset med bussbyte vid Lidingöullen varierar (sett mellan kl 08 och 20 tisdagen den 16 december 2025) mellan 12 och 36 minuter (från en linje med relativt högre frekvens till en med lägre).

Att åka från busshållplats Näset till busshållplats Lojovägen varierar under samma förutsättningar mellan 11 och 30 minuter (från en linje med relativt lägre frekvens till en med högre).

Det innebär, att om ärendet tar en minut längre än tiden mellan ankomst och möjlig avresa Näset, lägg på en halv timme på totaltiden.

Det är lätt att säga "gå då mellan Lidingöullen och Näset". Om detta är ett alternativ är beroende på ålder och hälsa. Även väder och vad som ska transporteras påverkar. SL:s reseplanerare har för övrigt under rusningstid ett par förslag att ta buss 203 från Näset till Ropsten och där byta till buss 222 till Rudboda.

Är alternativet Näset då bra för någon - ja till exempel för den som åker bil till och från Lidingö och ändå passerar på Norra Kungsvägen - om vederbörande kan hitta lämplig parkeringsplats på Näset.

Och till sist:

Hur skulle det gå praktiskt att bygga om/renovera/bygga ut nuvarande byggnad - medan normal butiksverksamhet med livsmedelshantering pågår? Förklara gärna!

Privatperson 235

Vi vill att butiken får en ny lokal innan rivning och att byggande börjar. En ny plan borde ha butiken i centrum för att trygga vår närservice!

Privatperson 236

Detaljplanen står i direkt motsats till stadens egen översiktsplan

Översiktsplanen för Lidingö stad 2025 anger att Rudboda centrum ska bevaras och utvecklas som ett centrumområde, inte krympas eller ersättas av slutna bostadsstrukturer.

På sid 68 i ÖP står uttryckligen att:

”Den befintliga torgytan framför livsmedelsbutiken ska finnas kvar och det ska ges möjlighet att uppföra en mindre lokal.”

Trots detta reducerar detaljplanen:

- centrumytan,
- möjligheten till framtida offentlig service,
- flexibiliteten för framtida utveckling.

Planen uppfyller inte intentionen att stärka Rudboda som lokal nod.

Detaljplanen strider mot översiktsplanens mål för barns trafiksäkerhet

Översiktsplanen betonar tydligt att barns trafikmiljöer ska vara trygga, säkra och separerade. På sid 11 anges att stadens inriktning är att skapa ”trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer för barn att leka och röra sig fritt i.”

Vidare slår ÖP fast på sid 18 att infrastrukturen ska vara ”effektiv, tillgänglig, säker och framkomlig för samtliga trafikslag”, och på sid 46 att det ska vara ”enkelt och tryggt att ta sig fram [...] oavsett om det är med bil, kollektivtrafik, gång eller cykel.”

Trots dessa riktlinjer introducerar detaljplanen blandtrafik i ett område där många barn rör sig dagligen. Planen:

- blandar bil-, gång- och cykeltrafik i samma rum,
- leder gång- och cykelvägar förbi parkeringsytor och in-/utfarter,
- skapar nya konfliktpunkter nära gångtunneln och skolvägen.

Detta bryter direkt mot ÖP:s princip om att minimera trafikslagskonflikter, särskilt nära skolor. I avsnittet om Rudboda (sid 68) framhålls dessutom skolans centrala roll och barns rörelser mellan skola och centrum.

Genom ökad biltrafik, gångvägar längs bilinifarter och cykelstråk intill lastzoner försämras barns skolväg markant. Barn är den mest utsatta gruppen bland

oskyddade trafikanter, och detaljplanen står därför i tydlig konflikt med översiktsplanens mål om att barn ska kunna röra sig tryggt, säkert och fritt.

Planförslaget eliminerar framtida möjligheter för utveckling av ett levande centrum

När centrala kommunala ytor säljs ut för radhusbebyggelse försvinner/omöjliggörs framtida utveckling

- möjligheter att utveckla service,
- utöka torgytor,
- skapa offentliga mötesplatser,
- förbättra trafiklösningar,
- hantera framtida kapacitetsbehov.

Jag vill särskilt framhålla att:

När marken väl privatiseras saknar staden möjlighet att:

- återta ytor för offentlig funktion,
- anpassa centrumet efter framtida behov,
- stärka serviceutbudet,
- bygga ett verkligt levande torg.

Stadens egen översiktsplan beskriver Rudboda som ett område som ska utvecklas varsamt med bibehållen centrumfunktion. Det nuvarande planförslaget gör detta omöjligt.

Det är ett permanent beslut som strider mot ÖP:s långsiktiga mål.

Summering

Utifrån de samlade bristerna i detaljplaneförslaget vill jag framhålla följande övergripande och principiella invändningar.

För det första är det väl etablerat inom samhällsplaneringen att ökad variation av bostadsformer skapar flyttkedjor som i sin tur frigör befintliga boenden – inklusive just radhus. Genom att enbart möjliggöra fler radhus i ett område som redan domineras av denna boendeform skapas ingen flyttynamik, utan snarare en inlåsningsseffekt som missgynnar både Rudboda och Lidingö som helhet. En mer diversifierad struktur skulle stärka bostadsmarknadens rörlighet och tillgänglighet för hushåll i olika skeden av livet.

För det andra måste det understrykas att utvecklingen av ett centrum aldrig kan reduceras till en kortsiktig ekonomisk kalkyl. Ett centrum är inte en affärstransaktion, det är en samhällsbärande funktion som formar vardagsliv, rörelsemönster, trygghet och identitet för en hel stadsdel. Beslut om centrumutveckling är per definition långsiktiga, och därmed krävs ett längre

tidsperspektiv, en större öppenhet för omtag och en vilja att spänna bågen högre än vad detaljplaneförslaget i sin nuvarande form gör.

Ett centrumområde som säljs av och fragmenteras går inte att återställa. När kommunen säljer sin mark förlorar man även möjligheten att i framtiden justera, utveckla eller förstärka utbudet av service, mobilitet och offentliga miljöer. Därför måste utvecklingen av Rudboda centrum styras av strategisk, samhällelig och långsiktig planering, och inte av kortsiktiga exploateringsintressen.

Mot denna bakgrund blir det tydligt att detaljplanen inte bara avviker från översiktsplanen i sak – den avviker också från översiktsplanens anda, nämligen att värna helhetsgrepp, kvalitet och långsiktigt ansvarstagande.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att detaljplanen i sin nuvarande form:

- inte är förenlig med Översiktsplan 2025,
- försämrar barns trafiksäkerhet,
- reducerar centrumfunktioner,
- låser framtida utvecklingsmöjligheter.

Detaljplanen bör därför inte antas, utan omarbetas i enlighet med översiktsplanens riktlinjer och ett mer långsiktigt ansvarstagande för Rudboda centrum.

Privatperson 237

Jag säger härmed nej till den föreslagna detaljplanen. ICA-butiken ska ha en helt ny lokal i stället för att den gamla ska renoveras. ICA-butiken, eller någon av dess avdelningar, ska ej hållas stängd under byggtiden. Jag har ej körkort. Bygg lägenheter i stället för radhus.

Privatperson 238

Jag vill härmed lämna mina synpunkter på den föreslagna detaljplanen för Rudboda centrum. Jag motsätter mig planen i dess nuvarande form och anser att den behöver omarbetas i grunden för att säkerställa att Rudboda får ett fungerande centrum även i framtiden.

1. Centrumet ska vara ett centrum – inte ett radhusområde

Planens huvudsakliga effekt är att stora delar av centrumytan tas i anspråk för radhus. Detta strider mot vad ett centrum ska vara: en plats för service, handel, möten och trygghet. Att sälja ut marken för att uppfylla ett politiskt löfte om fler småhus är inte tillräckligt skäl för att offra en samhällsviktig servicepunkt som Rudboda torg.

2. Norra Rudboda har redan förtätats – behovet av ett större centrum ökar

Den norra delen av Rudboda har de senaste åren fått både fler bostäder och hotellverksamhet som drar mycket folk. Det innebär att centrumet inte kan krympas – behovet av service, ytor och funktioner har tvärtom ökat.

Notis: Torget har dessutom en viktig funktion som mötesplats även för äldre, vilket ytterligare talar mot att minska ytan eller ersätta den med bostäder. Här står även konstverket Bevingad kub av Aston Forsberg, som bör bevaras och ges en tydlig plats i framtida utformning.

3. ICA:s framtid är inte tryggad – risken för stängning är betydande

Det befintliga butikshuset har omfattande underhållsbehov: avlopp, el, ventilation, kyla och sannolik asbestisolering. En renovering av denna omfattning innebär med stor sannolikhet längre stängning, vilket slår hårt mot närservice.

En ny butikslokal måste därför byggas innan rivning och renovering påbörjas.

4. Planen skapar inte ”utökad närservice” – den minskar den

Genom att låsa upp stora delar av centrumytan för radhus omöjliggörs utveckling av ytterligare service. Det finns ingen plats för café, frisör, bageri, blombutik eller andra verksamheter som bidrar till ett levande centrum.

5. Parkeringslösningen är otillräcklig

Planen lämnar endast omkring 50 fullstora parkeringsplatser för ICA, skola, Silverhöjden och radhusens extrabilar. Detta är inte realistiskt och skapar en osäker trafikmiljö.

6. Tidigare remissvar från Rudbodaborna har inte beaktats

Boende har i tidigare remissomgångar tydligt uttryckt att man inte vill ha radhus på torget, utan prioriterar:

- en bättre och långsiktigt hållbar matbutik,
- ett levande torg med fler verksamheter,
- bättre tillgänglighet och tryggare trafikmiljö.

Dessa synpunkter återspeglas inte i det aktuella förslaget, vilket undergräver förtroendet för processen.

7. Alternativa lösningar finns och måste utredas seriöst

Flera förslag skulle kunna möjliggöra både radhus och ett fungerande centrum, till exempel att placera en ny ICA-byggnad mot berget, vilket frigör ytor för service, park och framtida utveckling. Dessa idéer måste utredas innan beslut fattas.

Sammanfattningsvis anser jag att:

Att sälja ut marken för att uppfylla ett politiskt löfte om fler småhus är inte tillräckligt skäl för att offra en samhällsviktig servicepunkt som Rudboda torg.

- Rudboda centrum ska utvecklas – inte krympas.
- ICA måste kunna fortsätta sin verksamhet utan något som helst driftstopp.
- Serviceutbud och torgyta måste ökas, inte minskas.
- Konstverket Bevingad kub ska bevaras.
- Parkeringskapaciteten måste ses över och utökas.
- Tidigare remissvar måste tas på allvar och inte bara paketeras om.
- Alternativa planlösningar måste prövas.

Jag uppmanar därför kommunen att inte anta detaljplanen i nuvarande form, utan ta fram ett alternativ som tryggar närservice och ett levande Rudboda centrum på lång sikt.

Privatperson 239

Det är olämpligt och oönskat med radhus på Rudboda torg. Förslag är blanda boende flerfamiljshus hyresrätter, seniorboende blanda människor unga och gamla samt bygga garage under Rudboda torg – nytta energi källan från ICA butiken till alla lägenheter. Har redan förslag hör av er. ICA fastigheter är intresserade om de får äga fastigheten.

Privatperson 240

Det är olämpligt och oönskat med radhus på Rudboda torg.

Privatperson 241

Jag tycker att förslaget som ligger för Rudboda torg är dåligt underbyggt och med dåliga alternativ. Dels riskerar planen att påverka butiken negativt under byggtiden (om den ens kan hålla öppet), dels försvinner parkeringar till förmån för ett fåtal dåligt placerade radhus. Det känns som att vissa politiker tycker att det är viktigare med egen makt än att lyssna på invånarna – trots allt prat om att man skall lyssna. Gör om och gör rätt!

Privatperson 242

Liggande planförslag är inte bra och måste omarbetas. Som ett gott exempel bifogas ett yttrande från Privatperson 118 vilket redovisar ett genomgående bättre förslag.

Privatperson 243

Lidingökoalitionens plan för Rudboda torg känns forcerad och svår att förstå. Jag har följande synpunkter:

- Det är svårt att förstå varför det är så otroligt viktigt med just 15 radhus. Skarpa löften och inriktning på beslut är olika saker.
- Kommunens förslag tar för all framtid bort utvecklingsmöjligheter på torget och ger ingen flexibilitet till nya verksamheter. Det känns väldigt sorgligt.

- Informationen kring parkeringar är väldigt otydlig.
- Information om vad ICA behöver för att bedriva kontinuerlig verksamhet är minst sagt otydlig.

Mina önskemål är en lösning med:

- Kontinuerlig drift för ICA-butiken.
- En större ICA-butik på sikt.
- Färre bostäder som tar markyta (men gärna fina bostäder något steg upp från mark).
- Skyddsrum för Rudbodabor.
- Minst ca 80 fullstora parkeringar för ICA mm.
- Flexibilitet och möjlighet för fler kommande verksamheter, både fasta och tillfälliga som t.ex. blomsterhandeln. En lokal räcker inte.
- Någon form av torgyta för tillfälliga aktiviteter.

Jag känner mig inte alls säker på att koalitionen förslag är lyckat och just nu ser förslaget "ICA mot berget" betydligt mer lockande ut. Min gissning är att koalitionen dramatiskt fjärrar sig från väljarna i Rudboda genom att envisas med ett förslag som ingen boende i Rudboda verkar gilla eller litar på (läs gärna kommentarer på nätet, i princip alla är ifrågasättande eller negativa).

Privatperson 244

1. Bort med betongbyggnaderna! Bra att dessa försvinner!
2. Ica butiken bör finnas kvar under byggtiden i någon form så vi fortsatt kan handla där.
3. Bra att Ica butiken blir större med större utbud.
4. Önskvärt med utvecklad paketservice (DHL, UPS, GLS o.s.v)
5. Viktigt med tillräckligt bra och rymliga parkeringsplatser som är anpassade till dagens större bilar.
6. Med tanke på hur omvärlden ser ut: Bra skyddsrum!
7. Det vore önskvärt med ett apotek, restaurang/café och kanske annan service
8. Torget bör ha fina planteringar och gräsytor för att få en varm, trevlig och välkomnande atmosfär (parkliknande miljö)
9. Vi vill absolut inte ha några lägenheter (höga byggnader). Vi önskar ej förtätning d.v.s. fler bostadshus på denna plats.

Privatperson 245

Det ovanligt starka motståndet från boende i Rudbodaområdet till den föreslagna detaljplanen för Rudboda torg visar att förslaget saknar stöd bland invånarna i

Rudboda. I stället för att skapa möjligheter för utveckling av ett levande torg med affär, annan handel, mindre antal lägenheter och lämpligt antal parkeringsmöjligheter som torget med omnejd kräver, kommer förslaget, om det genomförs, att skapa ett trångt radhusområde med en affär i en sliten lokal, otillräckliga parkeringsytor och besvärliga förhållanden för alla barn som ska passera "torget" på väg till Rudboda skola och förskola.

Från den styrande majoriteten i kommunen görs gällande att man med förslaget vill uppfylla ett löfte som gavs inför det senaste valet. Jag minns inte att man då lovade att bygga radhus på Rudboda torg. Just där måste vara den sämsta platsen på Lidingö att klämma in femton radhus med tillhörande parkeringsplatser.

Att förslaget går ut på att hålla livsmedelsbutiken öppen under en ombyggnadsperiod i stället för att först bygga en ny fastighet för livsmedelsbutiken är ett feltänk. För det första är den nuvarande fastigheten gammal och det har inte klarlagts vilka ombyggnadsåtgärder som krävs. Dessutom är det omvittnat från en liknande ombyggnad på södra ön vilka besvärligheter som både konsumenterna och butiksägaren drabbades av under den långa ombyggnadsperioden.

"ICA Rudboda kommer inte att tvingas stänga", hävdas det från kommunledningen. Samrådsredogörelsen andas inte samma kategoriska uppfattning. I redogörelsen sägs (s. 77) att det inte är en självklarhet att nuvarande butik kommer att behöva stängas under en eventuell ombyggnadsperiod och att "det kan vara möjligt att hålla butiken öppen". Det naturliga måste vara att i ett första steg bygga en ny fastighet för en livsmedelsbutik, som så många i Rudbodaområdet är beroende av. Därefter kan den nuvarande butiken rivas. I planeringen för området i övrigt måste självfallet hänsyn tas till parkeringsbehov för förutom besökarna till livsmedelsbutiken även till behoven i praktiken för nuvarande besökare till Rudboda skola och förskola samt till Silverhöjden.

Kombinerat med en ny fastighet för livsmedelsbutiken bör det på torget byggas ett antal nya lägenheter, till exempel i en fastighetslänga med två våningar. Detta skulle möjliggöra att det också skapas ytor för annan handel och service som gör att Rudboda torg blir ett levande torg för olika ålderskategorier. Att klämma in femton små radhus på torget slår undan benen för en sådan utveckling. Dessutom kommer biltrafiken till och från radhusen att innebära stora säkerhetsproblem för alla skolbarn som passerar området. Till det kommer naturligen att flertalet av radhusen har behov av fler än en parkeringsplats, vilket kommer att minska parkeringsmöjligheterna för övriga tillfälliga besökare.

Kommunledningen måste på allvar beakta det starka motståndet till den föreslagna detaljplanen som Rudbodaborna i detta fall har visat, släppa på prestigen och göra om förslaget. Om man trots allt struntar i det omvittnade motståndet kan nog partierna i kommunledningen inte räkna med samma stöd i Rudboda vid valet till kommunfullmäktige i september 2026 som vid valet 2022.

Privatperson 246

Jag säger NEJ till föreslagen ny detaljplan för Rudboda torg!

År 2015 flyttade jag till lägenhet i Rudboda Varför:

För att jag ville bo i lägenhet. För att jag ville bo nära till natur. För att jag ville bo nära en bra livsmedelsaffär, med manuella fisk och köttdiskar. För att jag ville bo nära en sommarbutik med blommor. För att jag ville ha nära till utlämning av paket. För att jag ville ha möjlighet att kunna parkera vid mina ärenden, eller kunna promenera. Därför passade och passar Rudboda mig väldigt bra. Vi har tillräckligt med radhus på norra ön. Vi behöver fler lägenheter! Detta skulle möjliggöra skiften mellan boende i radhus och lägenhet.

I ett visst läge i livet passar radhus, men när man blir äldre orkar man kanske inte, utan vill kunna ta det lite lugnare i en lägenhet. Eller så startar man i lägenhet som ung och när man bildar familj byter man till radhus. Då finns det redan gott om radhus på norra Lidingö. Det som är viktigt är ett område som man trivs i, med bra skola och en bra dagligvarubutik. Både för unga och gamla.

Förstör inte Rudboda torg! Tänk om!

Privatperson 247

Jag tycker att planeringen av Rudboda torg är bra.

Privatperson 248

Rudboda torg är av stort allmänt intresse vilket inte avspeglas i planförslaget. Vi behöver en ny och större matbutik, en större torgyta med utrymme för t ex blomsterhandel, café, apotek och gärna någon annan handel. Antalet parkeringsplatser för andra än boende i de planerade radhusen behöver öka och inte minska. Återvinningsstationen behöver finnas kvar och öka i storlek. Om den ska flyttas bör det ske till en mycket närliggande plats. Nybyggnationen av bostäder måste ske med måtta och omsorg om områdets karaktär. Nybyggnation av bostäder bör inte ske på bekostnad av handelsutrymme, torgutrymme eller grönområden. Vi måste också vara förvissade om att det finns en fullt fungerande matbutik under den period som ombyggnaden sker. Lidingöliberalernas förslag om parkeringslösning som även kan fungera som skyddsrum bör tas i beaktande.

Privatperson 249

Rudboda Torg kommer inte ha möjlighet att utvecklas med den föreslagna detaljplanen. Det är mycket viktigt för oss Rudbodabor att det finns möjlighet att utveckla torget med ytterligare service.

ICA har stor betydelse både för Rudbodaborna samt boende från övriga Lidingö som kommer då ICA har ett utbud och service som saknas på vissa andra håll på Lidingö. Det ska inte finnas någon risk att ICA ska behöva stänga eller dra ner sin verksamhet under om/nybyggnad. Det är ett krav att ett nytt ICA byggs innan man gör något åt

fastigheten ICA finns i nu. Detta innebär att ny fastighet får byggas på annan plats på torget än nuvarande placering. Man måste även ta hänsyn till att transporter till/från ICA ska placeras så risken för olyckor minimeras. Om ICA stängs på kort eller lång sikt är katastrofalt för alla äldre i området samt för övriga då det blir mer bilåkande som inte är positivt varken för miljön eller för livspusslet.

Det känns mycket otillfredsställande att inte någon plan för genomförandet kunnat presenteras tydligt trots att frågor om det ställts på tidigare möten. Det är även mycket oklart när det gäller kostnad för saneringen. Känns även orimligt att kostnad för sanering ska läggas på privata aktörer.

Planen innehåller för få och trånga p-platser med tanke på butikskunder, besökande till skola och fritids, äldreboende samt till lekpark.

Varför ska fler radhus byggas då det redan är ett mycket radhustätt område. Bostadsutbudet kommer inte, som det påstås i planen, att bli mer varierat utan det blir bara mer av samma som redan finns. Ersätt hellre flerbostadshuset som ska rivas med ett nytt.

Visa nu att vallöftet om ett lyssnade ledarskap hålls och inte bara är något som lovats för att få fler väljare.

Privatperson 250

Jag är nyinflyttad på Lojovägen och är beroende av en matbutik vid Rudboda Torg, även mina grannar i de 5 nybyggda husen.

Förstår att butiken behöver byggas om eller bli helt ny. Önskvärt är att Ica är i gång även under ombyggnad. Vill ej vara beroende av att åka buss för att handla.

Med planen om att bygga radhus ser jag som ett tufft boende för barnfamiljer med trafik, transporter och bilar som åker dagar och kvällar för alla som skall handla, leveranser samt miljöstationer som skall tömmas. Känns inte som barnvänlig miljö, har förstått att många kommer behöva parkera på torget till och från Rudboda skola samt typ LSS-boendet som skall byggas med transporter även dit.

Kanske behövs det mer 55+ boende med eget ägande i ett lägre flerbostadshus för dem som säljer villor och radhus på Lidingö. Något som jag tycker skall ses som ett alternativ till de planerade radhusen.

Då finns även möjlighet till garage/skyddsrum samt restaurang, café mm för ett mer levande torg.

Privatperson 251

Jag bor i Rudboda och vill härmed lämna mina synpunkter på förslaget till ny detaljplan för Rudboda centrum.

Jag motsätter mig planförslaget i dess nuvarande form. Det upplevs som otillräckligt genomarbetat och saknar ett tydligt fokus på långsiktig hållbarhet. Även förslaget om radhus vid torget framstår som malplacerat och bidrar inte till den centrummiljö som området behöver. Butiken är en viktig samhällsfunktion som behöver värnas, inte hotas. Det är oacceptabelt att kommunen går vidare med en plan som inte tydligt säkerställer att butiken kan fortsätta sin verksamhet under den planerade ombyggnaden.

Jag vill att kommunen:

- Säkerställer att butiken får en ny lokal innan något annat byggarbete påbörjas.
- Redovisar en trovärdig plan för hur butiken ska kunna hålla öppet under renovering.
- Utgår från butiken som centrum i detaljplanen – börja planeringen med butiken, inte bostäderna.
- Ser över trafiklösningen och parkeringssituationen, som i dagsläget framstår som otillräcklig och riskabel.
- Motiverar på vilket sätt planen uppfyller målet om “att möta näringslivets behov”.
- Omprövar förslaget om 16 nya radhus, som varken breddar bostadsutbudet eller förbättrar servicen.

Rudboda torg är en central mötesplats och en viktig del av Lidingös närservice. Planen i sin nuvarande form riskerar att försvaga detta, vilket vore mycket olyckligt.

Jag uppmanar därför kommunen att göra om planförslaget så att ICA Rudboda kan tryggas utan uppehåll och att området utvecklas på ett hållbart sätt, med fokus på miljön, service och tillgänglighet för oss som bor här.

Privatperson 252

1. ICA-butikens fortsatta verksamhet

Det är av yttersta vikt för boende på norra Lidingö att ICA-butiken vid Rudboda torg kan hålla öppet under hela byggprocessen. Detaljplanen är inte tillräckligt tydlig i hur detta ska säkerställas.

- Förslag: I stället för en ombyggnation bör en ny butiksbyggnad uppföras först, innan den befintliga rivs och ytan nyttjas till bostäder, parkering eller annat.
- Skyddsrum: Föreslår att ett allmänt skyddsrum, dimensionerat enligt MSB:s rekommendationer (då det upplevs saknas tillräckligt i området, särskilt efter att skyddsrum vid skolan tidigare togs bort), byggs i anslutning till torget, förslagsvis under den nya butiksbyggnaden. Detta skyddsrum skulle i fredstid kunna nyttjas som garage för att tillgodose behov av parkeringsplatser.

2. Parkering och trafik kring Rudboda torg

Detaljplanen bör säkerställa att antalet parkeringsplatser i området ökar för att möta det faktiska behovet.

- Skola och lekplats: Det saknas nästan helt parkering vid Rudboda skola för lämning/hämtning (som vid många andra skolor på ön, varför ser man inte till att det finns tillräckligt med parkering för att lämning och hämtning ska kunna ske på ett säkert sätt och underlätta för föräldrar med barn som går i skolorna på ön?). Torgets parkering är nödvändig för att fylla detta behov, samt för besökare till den fina och populära lekplatsen. Det är inte enbart en handelsplats, utan parkering behövs även för annat runtomkring.
- Boende och besökare: Fler besöksparkeringar behövs i området, till exempel saknas besöksparkering i anslutning till de nybyggda husen på Lojovägen. Den befintliga 12-timmarsparkeringen i hörnet Lojovägen/Norra Kungsvägen är ofta full och nyttjas förhoppningsvis av de som fortsätter resan med buss. Fler 12-timmarsplatser i Rudboda skulle också underlätta för pendlare som vill ta bussen.
- Trafiksituationen vid Rudboda torg och korsningen Lojovägen/Nilstorpsvägen är otillfredsställande och skapar farliga situationer, särskilt under rusningstid (hämtning/lämning vid skolan) och tider med högt besöksstryck till ICA-butiken.
- Kurvan på Norra Kungsvägen skymmer sikten vid vänstersväng ut från Nilstorpsvägen/Rudboda torg. Detta, i kombination med att övergångsställena används frekvent (särskilt efter nybyggnationen på Lojovägen), leder ofta till riskfyllda situationer.
- För att höja trafiksäkerheten och förbättra flödet bör kommunen utreda möjligheten att bygga antingen trafikljus eller en rondell, eller möjligtvis farthinder för att sänka hastigheten på Norra Kungsvägen vid dessa övergångsställen.
- Utreda om det vore bättre om in och utfart till Rudboda torg sker via Nilstorpsvägen, kanske i kombination med att korsningen byggs om till rondell.

Privatperson 253

Jag tycker förslaget är för mycket på en för liten yta.

Det är viktigt för oss som inte bor i Rudboda att det finns en riktigt bra färskvarubutik på Lidingö. Kött-fisk-skaldjur gör att vi handlar där plus att medarbetarna är bra att ha och göra med. Se till att ICA får bygga helt ny butik, längs med Norra Kungsvägen eller "ICA mot berget". Dagens ICA-butik är en anskrämlig byggnad med stora behov av investeringar. Under resans gång har två andra butiker lagts ned och posten flyttat in i ICA-butiken. Där går det också att ta ut kontanter på ICA-kortet. Service har undan för undan trängts in i ICA-butiken utan att den blivit större.

Trafiklösningen är också usel med de stora distributionsbilarna inne bland gående och parkering och framöver med stadens förslag de nya radhusen. Vid ny ICA-butik skulle infarten av tung trafik kunna ske från Nilstorpsvägen.

Att lägga in radhus på torget är smått patetiskt och enda syftet torde vara att få in mer avgifter för byggenskapen. Rudboda är en stadsdel med mycket radhus redan från tidigare och 15 radhus borde kunna byggas i ett område på Lidingö med lägre andel radhus.

Med litet större yta kunde också torget kunna bli mer levande. Lidingö är ganska ensamma i Sverige om att bygga radhus på centrummark!

Dagens lösning och parkering är byggd på en soptipp. Nybyggd ICA-butik skulle kanske kunna ge skyddsrum i källare. Civilförsvaret blir en allt viktigare del av stadsplaneringen och där borde Lidingö kunna vara mer på tå.

Privatperson 254

Synpunkter – lyft byggande av mindre hyreslägenheter för äldre och de som nu har fått ett längre arbetsliv på grund av ändrade pensionsregler.

Det är inte bara ungdomar som behöver att flytta till – även äldre som blivit änka/änkeman där kostnader kan bli övermäktiga i hus/radhus de bor i och pensionen måste räcka för hälsan framöver. De kan handla om 1,5 – 2,5 rok.

Satsa på 3-4 vån hyresbostäder, med garageplats under huset, hiss o balkonger, gällande den byggnad som löper längs Nilstorpsvägen och i stället för radhuslängan. De kan rama in torget på ett mycket trivsamt sätt och ändå bevara småskalighetskänslan.

Silverhöjden är i samma höjd med sina 4 våningar som pendang och om något byggs på tomten där kyrkan tidigare låg.

Många ensamma sitter i sina hus/radhus runt om på ön. Både hus och tomen ska vårdas och många vill flytta till mindre OCH bo kvar på ön även av ekonomiska skäl. De har inte behov av äldreboende på grund av sin hälsosituation.

Det skulle ge plats för yngre öbor som vill bilda familj och köpa hus/radhus av en äldre ensamstående – ett stort antal av öns invånare vinner på det m.h.t. behov av det stora behovet av mindre bostäder och ett mycket begränsat byggande.

Uppväxt i Larsberg, på Näset och i Rudboda – både i Lojo och i Östra Rudboda.

Privatperson 255

Med anledning av nyheterna om den planerade radhusutbyggnaden vid Rudboda torg vill jag också uttrycka min oro och framföra följande önskemål:

- Ompröva de nuvarande planerna på att bygga radhus på Rudboda torg, eftersom detta skulle göra det omöjligt att utveckla det trygga och familjevänliga torg som så många av oss hoppas på.
- Hjälp till att bevara och stärka Rudboda torg som en välkomnande lokal knutpunkt med ICA, små lokala verksamheter och en trivsamt gemenskapskänsla.
- Säkerställ att ICA kan finnas kvar, så att familjer och äldre inte behöver förlita sig på transport för att sköta sina vardagsinköp, och se till att butiken får goda förutsättningar.
- Undvik att minska eller ta bort parkeringsplatser, eftersom det skulle skapa utmaningar för familjer och göra skolvägarna mindre trygga.
- Ta boendes röster i beaktande, då många har uttryckt liknande oro och förhoppningar för området.
- Fokusera på långsiktiga förbättringar som gynnar hela Lidingö, såsom bättre kollektivtrafik och att ta bort Ropstentullen, i stället för kortsiktiga ekonomiska vinster.

Sammanfattningsvis ber jag er vänligen att hjälpa till att skydda Rudboda torgs framtid och bevara det som en trygg och uppskattad mötesplats för hela vår gemenskap.

Privatperson 256

Jag vill börja med att tacka er för ert engagemang kring utvecklingen av Rudboda torg. Det är tydligt att många i området bryr sig om hur förändringarna påverkar vår vardag, och jag uppskattar att kommunen öppnar upp för dialog.

Jag måste ärligt säga att det har varit svårt att förstå kommunens ambitioner och vilket förslag som faktiskt gäller just nu. Det har cirkulerat många motstridiga uppgifter och åsikter, och jag har verkligen försökt skapa mig en klar bild av vad som händer.

Efter att ha läst detaljplanerna är en fråga som fortfarande känns oklar är trafiksäkerheten kring Rudboda torg och Rudboda skola. Som förälder till barn på skolan ser jag dagligen hur trafikläget vid lämning och hämtning är långt ifrån bra. Det är trångt, stressigt och ibland direkt farligt, både för barn och vuxna. För oss som bor nära skolan kan det dessutom vara svårt att ta sig förbi med bil under rusningstider. Skolan har uppmanat oss föräldrar att använda parkeringen vid Rudboda torg vid lämning och hämtning, och min oro är att detta behov glöms bort när de nya planerna tas fram. Det är verkligen viktigt att trafiksituationen prioriteras och planeras ordentligt, både under byggtiden och när det nya torget står klart. Här behöver dialogen ske i nära samarbete med skolan, eftersom barnens säkerhet är beroende av trygga och smidiga lösningar vid Rudboda torg. Jag vill också

understryka att in- och utfarten till torget och Nilstorpsvägen mot Norra Kungsvägen behöver tas med i planeringen.

Något annat som många av oss boende oroar oss för är situationen med ICA-butiken. Det har ryktats om att butiken kan komma att stänga under byggtiden, men det är fortfarande oklart om det stämmer då informationen går isär. ICA är en självklar och viktig del av området – för många är det inte bara en affär, utan en samlingspunkt och en nödvändig service i vardagen. Dessutom tycker jag att det borde finnas plats för fler butiker kring torget, särskilt nu när området ska utvecklas. Endast en lokal känns för lite med tanke på hur många som bor här. Jag hoppas verkligen att kommunen tar detta i beaktande innan beslut fattas.

En annan viktig synpunkt är frågan om fler radhus. Det är självklart välkomnat att fler bostäder skall möjliggöras men bara det inte sker på bekostnad för ett levande torg där det finns utrymme för möten och sociala aktiviteter. Det förslag som idag ligger anser jag ha för många radhus, det känns som att det blir trångt och risk för mer bilar i omlopp kring en miljö som skall vara trygg för boden kring torget, skolan och lekparken.

För att området ska kunna utvecklas långsiktigt och hållbart vill jag därför uppmana kommunen att:

- Säkerställa att ICA-butiken får en trygg, tydlig och varaktig plats på torget, även under tiden för ombyggnation.
- Se till att nya bostäder inte byggs på bekostnad av viktig service och handel.
- Prioritera en trygg och välplanerad trafiklösning med goda parkeringsmöjligheter och säkra gång- och cykelvägar – särskilt med tanke på närheten till skolan och lekparken.

Jag hoppas verkligen att ni tar med er dessa synpunkter i det fortsatta arbetet.

Privatperson 257

Det viktigaste är att vår ICA-butik under nuvarande ledning skall hållas öppen under hela byggperioden (såsom Moderaterna och Lidingöpartiet nu har lovat).

Den föreslagna trafiklösningen har mycket stora brister. Man tycks inte ha förstått hur viktigt det är att hålla bilarna och gångtrafikanterna – och då i synnerhet barnen – åtskilda. Många barn bor i området och många elever passerar torget på väg till och från skolan. Och måste ju köpa godis i affären! Att tillåta bilar där de skall gå och cykla är inte bara olämpligt men direkt farligt.

Att göra parkeringen trängre än absolut nödvändigt utgör också en fara. Här behövs en lösning med breda parkeringsplatser med dubbla åtskillnadslinjer liknande de man nu gjort vid ombyggnaden i Lidingö centrum. Man bör också ha god plats framför och bakom bilarna. Många ser inte ordentligt när de skall backa. Jag har själv blivit överkörd av en backande bil på parkeringen vid Tor! En sådan dramatisk

upplevelse önskar jag att andra ska slippa. Det har tagit flera år att komma tillbaka till ett någorlunda normalt liv igen –men jag klarade livhanken!

Parkeringsytan bör därför göras större vilket kan lösas om man avstår från att bygga den radhuslänga som planerats närmast parkeringen. Det kanske svider men jag tror att för området, framtiden och Rudbodaborna skull det vara en stor och angelägen förbättring.

Privatperson 258

Jag ansluter mig helt och fullt till synpunkterna från Privatperson 257 men vill också tillägga:

Som jag har uppfattat det så var det i det ursprungliga förslaget inte alls avsikten att affären skulle vara öppen under ombyggnadstiden utan skulle tvingas stänga. Det var heller inte självklart att den nuvarande affärsinnehavaren när sedan ombyggnaden var färdig skulle få fortsätta att driva den!

Efter omfattande protester tvingades därför Daniel Källenfors gå ut i lokalpressen och försäkra att så inte var fallet. Därefter har många välbesökta möten hållits och Moderaterna och Lidingöpartiet nu också till slut i informationsblad fått gå ut med tillrättalägganden.

Rudboda torg byggdes i en annan tid med andra förutsättningar. Där fanns affär, post, bank, bibliotek, kiosk, bensinstation, barnvårdscentral och förskola. Förutom affären är de övriga verksamheterna sedan länge borta. Endast affären finns kvar! Och det är den som har gjort att Rudboda torg fungerat. Och fungerar! Den drivs professionellt, personligt, fantastiskt vänligt och välkomnande. Det är därför den fått en så stor plats i Rudbodabornas hjärtan.

Jag antar att den nya stadsplanen syftar till att göra det bättre för Rudbodaregionen men om man inte tar hänsyn till affärens väl går man inte bara emot stadsplanens syfte men också emot i stort sett alla. Ingen tacksamhet väntar. Bara irritation och enorm besvikelse.

Som egenföretagare har jag sett hur kommuner runt om i landet vid till exempel ombyggnader stängt av hela gator vilket omöjliggjort för affärer, restauranger och andra att fortsätta bedriva sin verksamhet. Ibland med konkurser till följd. Sådant får inte ske i Lidingö – som ju vill värna sina företagare!

Staden bör ta hänsyn till både affären och inte minst Rudbodaborna genom att på alla sätt underlätta för affären under ombyggnadstiden. Minimera kundbortfall och ta sitt ansvar för alla andra svårigheter som kan uppstå.

Endast då tillgodoser man det som "alla" Rudbodaborna önskar!

Privatperson 259

1. Lidingö stad vill riva flera hus runt Rudboda torg. Om flerbostadshuset rivs så påverkas värmeförsörjningen till Lojohöjden. Hur tänker man lösa det?
2. ICA-butiken behöver mer än att renoveras och byggas till. ICA måste för sin fortsatta existens kunna driva butiken utan uppehåll.

ÄNDRA DETALJPLANEN och ge plats åt en ny affär utmed Norra Kungsvägen.

Privatperson 260

Undertecknad invänder mot Lidingö miljö- och stadsbyggnadskontors detaljplan för Rudboda torg och ansluter till idéskiss för Rudboda centrum från Privatperson 142.

Privatperson 261

Handlaren i Centrum! ICA Rudboda är mer än en affär. Under lång tid har handlaren byggt upp en trogen kundbas från hela Lidingö. Långt mer än "oss Rudbodabor" som refererades till på mötet i stadshuset.

ICA är en mötesplats för människor som visserligen handlar, men även träffas, samtalar och hämtar paket. Det typen av mötesplats om kommuner, och små städer behöver och eftersträvar. Möten som ger näring och trygghet medborgare emellan. Kittet i Rudbodas fall är ICA affären.

Den anda som finns kring Rudboda Torg bör såklart stärkas ytterligare.

1. Prioritera ICA butiken behov
2. Minska antalet radhus så att möjlighet ges till ytterligare kommersiell yta

Jag förstår poängen med att hålla kostnaderna låga till förmån för fler radhus, men den sammanhållande anda som finns i Rudboda betyder mer än kronor och ören. Något vi röstberättigade medborgare beredda att betala för.

Privatperson 262

Mer fokus på ett levande och trivsamt torg. Skapa större plats för själva torget och fler utrymmen än planerad "café/blomsterhandelsbyggnad", för andra näringsverksamheter, till exempel gym, pizzeria och så vidare. På norra ön saknas en sådan samlad knutpunkt.

Minska antalet planerade radhus till en tredjedel och bygg i stället ett antal flerfamiljshus (som det heter, inte "höghus" som kommunledning kallade det nedsättande på ett möte). De kan vara i tre våningar som på Lojo. Ger blandad bebyggelse, ökade möjligheter för 55+ att bo kvar i området när barnen är utflugna och ungdomar att hyra/köpa bostad. Radhus med parkering vid entrén leder till ökad trafik på vägarna i området. De bilfria bostadsgatorna intill Rudboda park och torg är en anledning till att det är attraktivt att bo där för barnfamiljer. Att sälja för mycket mark till privatpersoner låser framtida flexibilitet.

Säkerställ att det finns bilfria vägalternativ som passerar torget, så att barnen även i fortsättningen kan cykla till skolan via torget utan att hamna i trafik.

Parkeringen och dess storlekar bör inte vara huvudfokus för bygget, eller att enskild ICA-handlares intressen tas tillvara, utan en fungerande närmiljö för de boende i närheten och i området i stort både under själva bygget och i framtiden. Bättre med olika typer av både byggnader för näringsverksamhet och bostäder. Det ger flexibilitet och trivsel på sikt.

Privatperson 263

Jag vill uppmärksamma kommunen på den avgörande roll och spelar för oss boende mellan Lidingö Centrum och Elfvik. Det är inte bara en butik, utan en livsviktig servicepunkt där vi kan handla och hämta paket och är uppskattad långt utanför sitt normala upptagningsområde – ett tydligt tecken på dess betydelse för hela närområdet. Att försvaga denna funktion vore att försvaga hela vårt samhälle.

Parkeringsplatserna vid är redan idag hårt belastade, inte bara av butikens kunder utan även av föräldrar till skolbarn, besökare till Silverhöjden och boende i de nya lägenheterna på Lojovägen 80–88. När det nu råder parkeringsförbud på Lojovägen har trycket på torgets parkering ökat ytterligare. Att minska parkeringsytan vore direkt skadligt och riskerar att skapa kaos och försämra tillgängligheten för alla som är beroende av torget.

Det är också anmärkningsvärt att kommunen ännu inte har utrett butikens status, trots att fastigheten ägs av kommunen. En modern och fungerande butik borde vara högsta prioritet i planeringen. I stället verkar fokus ligga på att sälja ut mark till exploitörer för att bygga radhus – på mark som dessutom är förorenad efter att ha varit öppen soptipp, Bosö deponi. Provtagningar från 2020 visar fortfarande höga halter av farliga ämnen som bly, zink och arsenik. En sanering krävs, och det är högst osäkert om projektet är ekonomiskt försvarbart. Jag säger därför bestämt nej till den föreslagna detaljplanen. En ny plan måste utgå från områdets verkliga behov och säkerställa:

- Tillräckligt utrymme för en välfungerande livsmedelsaffär – samhällets nav.
- Att butiken kan hålla öppet under eventuell om- eller nybyggnation, så att servicen till boende inte avbryts.
- Ett utökat antal parkeringsplatser för att möta det ökade behovet.
- Parkeringsplatser med modern bredd, i linje med Lidingö centrum, för att passa dagens bilar. Jag uppmanar kommunen att ta ansvar och skapa en detaljplan som verkligen gynnar hela samhället – nu och i framtiden.

Privatperson 264

Samma yttrande som Privatperson 82, 57 och 157.

Privatperson 265

- motsätter mig byggnaden av tre nya radhuslängor. Tar upp alldeles för mycket plats och tar för mycket av torgytan. Eventuellt en ny länga kan få plats.
- föredrar att en ny Ica butik byggs i stället för ombyggnation av befintlig, pga stor risk att verksamhet inte kommer kunna bedrivas under byggnationen.
- ett levande torg är av stor vikt. Att bevara större torgyta än den i planen är oerhört viktigt för hela området.

Privatperson 266

Som boende i Rudboda vill vi lämna synpunkter om planerna för Rudboda centrum. Vi anser att det borde skapas ett levande centrum i stället för att använda ytan för fler radhus. Vi på norra ön har ett väldigt litet utbud och är hänvisade till Lidingö centrum. Rudboda centrum är nära skolan, äldreboendet och det vore perfekt att låta platsen tillåta fler ärenden när man ändå är där för att hämta barn eller hälsa på sina föräldrar på boendet.

Vi önskar en frisör, en kvarterskrog, sushi el pizzeria, en blomsteraffär och gärna en klädesaffär som Sara Cecilia el en second hand-butik. Rudboda har många köpstarka familjer så det vore fint att utveckla ett litet centrum som det finns flera av på södra ön så som Skärsätra torg och Breviks centrum.

Inte att glömma alla boende i Askrike, eller de från utanför staden som passerar Rudboda på väg ut till sin arbetsplats på Elfviklandet. Vore det inte fint om även de kan stanna, handla och spendera pengar på ön innan man åker hem. Likaså med alla som spenderar tid på Bosön.

Nyligen byggdes fina bostäder på Lojovägen. Låt dessa ytor få bli ett fint centrum som höjer livsstandarden för oss Rudboda-bor och lås inte ytan för nya bostäder.

Privatperson 267

Vill börja med att lämna synpunkter på hur själva processen har hanterats. I stället för att börja med att ta in Rudbodabornas åsikter och göra ett förslag utifrån detta är det nu tredje förslaget med radhus, med ytterst få justeringar som presenteras. Det är synd att man börjat i fel ände.

Och synpunkter på det nuvarande förslaget: Om radhus byggs på så stor del av tomten kommer vi för all framtid att bygga bort möjligheten att utveckla Rudboda vidare. Vi tycker att det ska byggas flerfamiljshus så att fler kan bo i Rudboda centrum. Vi tycker också att det ska ges mer utrymme för fler verksamheter och för själva torget.

Vi tycker att man bör utnyttja tomten bättre och bygga ett eller två flerfamiljshus, hyresrätter och bostadsrätter. I nedre plan plats för verksamheter som café, liten restaurang med take away o dyl. För ett levande torg behövs det fler verksamheter

än Ica. Även om Ica är mycket viktigt för torget och vi vill att de ska kunna ha öppet under renoverings/byggtiden.

Nu har vi fått en jättefin park i Rudbodaparken med många besökare och även de kan räknas in i kundunderlaget för ett café, en restaurang och ev andra verksamheter.

I första förslaget fanns ett flerfamiljshus med men inga anbud kom in som passade. Vi tycker att man bör gå ut och fråga igen. Fler bostäder behövs och vi önskar en blandning bostadsformer. Rudboda är fullt av radhus så det är en boendeform som det inte behövs mer av. Det behövs också lägenheter för generationsväxling så att unga kan flytta hemifrån och äldre kan lämna sina radhus för att bo mindre.

Ett centrum tänker vi ska vara en plats där man kan ses och skapa gemenskap. Det tjänar kommunen på i längden genom att minska ensamheten som ökar bland våra äldre och ungdomar.

Vi vill gärna ha ett Rudboda centrum med fler bostäder och verksamheter som kan bli en viktig träffpunkt för Rudbodaborna.

Privatperson 268

1.) ICA-butiken

Det måste finnas en fullt fungerande mataffär (dvs befintlig ICA-butik eller dess ersättare) under hela ombyggnationen av Rudboda torg. Allra helst en nybyggd större butiklokal på motsatt sida torget. Den mycket väl sorterade ICA-butiken betjänar en stor del av norra Lidingö. Speciellt många äldre skulle få det mycket besvärligt om ICA-butiken måste stängas under ombyggnationen. Det skulle förmodligen även väsentligt öka hemtjänstens arbete med matinköp m.m.

2.) Postombud

ICA-butiken är även postombud, en viktig funktion som också måste bevaras/ersättas eftersom ICA Rudboda inte bara är ensam mataffär utan ensamt postombud för en stor del av norra Lidingö.

3.) Rudboda torg

Själva torget, som borde vara större än det som i nuläget visas på planskisserna, skulle kunna bli en samlingspunkt med café och mycket grönska. Kanske även några butiker i den föreslagna fristående byggnaden. Eller en vårdcentral / husläkarmottagning? Underlaget finns. (På 70- och 80-talet fanns distriktssköterskemottagning, samt även BVC, vid torget)

4.) Nybyggnation vid Rudboda torg

I stället för ytterligare radhus i Rudboda föreslår jag flerbostadshus och lokaler för verksamheter som kommer grannskapet till nytta. Detta i linje med att det ska vara ett "Rudboda centrum". På platsen där loftgångshuset nu står skulle jag vilja föreslå ett kollektivboende för seniorer. (Se punkt 6 nedan)

5.) Loftgångshusets övriga funktioner

De funktioner som finns i anslutning till loftgångshuset (fjärrvärmecentralen, som förser bl.a. Lojoområdet med varmvatten / mobilmasterna på skorstenen / skyddsrummet under loftgångshuset) måste ersättas om huset rivs.

6.) Parkeringen

P-platserna måste vara tillräckligt många (bl.a. hänvisar Rudboda skola, som numera saknar egen parkering, besökande till parkeringen vid Rudboda torg). De får heller inte vara för smala.

7.) Förslag: kollektivboende för seniorer

Detta har inget med 70-talets kollektivboenden att göra och är heller inget äldreboende med personal. Man har egna, kanske lite mindre, lägenheter med eget kök, samt gemensamma utrymmen för olika aktiviteter. Dessutom kök och matsal, som man sköter gemensamt. (Men man kan lika väl äta hemma i den egna lägenheten.) I Danmark är denna typ av boende betydligt vanligare än här. Jag rekommenderar varmt att ni ser Kunskapskanalens "Studio 65", säsong 5, avsnitt 9 (på UR Play), som handlar om just denna typ av boende. Varför inte bli föregångare på ön med ett sådant boende? Jag tror intresset skulle finnas.

Privatperson 269

Inte heller det reviderade planförslaget som föreligger för granskning förefaller ta tillräckliga hänsyn till lokalområdets utvecklingsbehov och de kringboendes önskemål.

I frågan om butiksbyggnadens ersättning eller renovering verkar beslutsfattarna inte vilja lyssna vare sig på kringboende eller på de näringsidkare som nu bedriver verksamheten. Att ingen annan part än kommunen tror att renovering kan genomföras med pågående butiksverksamhet borde mana till eftertanke. Vilken verksamhet det än må vara, med några som helst former av hygienkrav, är svårt att bedriva i en fastighet under renovering med byggdamm, eventuella saneringar med mera. En så stor renovering som är nödvändig här torde vara så gott som omöjlig att kombinera med öppethållande och hantering av livsmedel. En föreslagen ersättning med en ny byggnad skulle undanröja dessa problem.

Gällande områdets allmänna utformning påstås gång- och cykelvägen mot gångtunneln under Nilstorpsvägen ha breddats till 4,5 meter. Det är en sanning med modifikation eftersom denna yta också ska härbärgera biltrafik till de planerade bostäderna. Som långvarig boende i ett område med delade gång-, cykel- och bilvägar kan jag intyga att sådana lösningar lämpar sig synnerligen dåligt för all form av genomfartstrafik, vilket skulle bli fallet här, oavsett hur trafikreglerna utformas. Detta förefaller särskilt ironiskt med tanke på den omfattande förbättring av cykelbanor som, när detta skrivs, pågår utmed Norra Kungsvägen mot Rudboda.

Likaså verkar den planerade bebyggelsen i stort inte ta hänsyn till vad majoriteten av boende i området och omgivande delar av Lidingö önskar. Resultatet ser fortfarande

ut att bli att man totalt bygger bort framtida möjligheter till att förnya stadsdelscentrumet genom senare utveckling eller ytterligare närservice (vilken redan nu är högt eftertraktad). Om butiken enligt sina egna farhågor skulle tvingas stänga skulle det till och med utgöra en förlust på den fronten. Att, som har påpekats i svar på samrådsyttranden, ytterligare service inte har legat inom planuppdraget visar på uppdragets bristande utformning snarare än vilka behov som processen borde försöka tillgodose.

Att på detta sätt (för en ekonomisk engångsvinst) halvera, stycka av och sälja ett stadsdelscentrum kommer knappast att gynna en påstådd önskan om småskalig utveckling. Det torde i stället leda till ett ökat behov av resor bort från området och ett ökat beroende av biltrafik, både privat och kommersiell, vilket rimmar illa såväl med samhällsutvecklingen i stort som med en ökande medelålder där personlig logistik kommer att bli en allt större utmaning för allt fler.

Det är förvisso inte kommunens uppgift att ta initiativ till individuell kommersiell service men planmonopolet ger kommunen ansvaret för de långsiktiga ramarna för utvecklingen, ett ansvar där den nuvarande politiska majoriteten idag förefaller brista.

Privatperson 270

Stödjer inte planerna för Rudboda Torg med radhus och mindre ICA. Matbutiken är hjärtat i hela området. Mer restauranger och caféer i sådana fall och mer plats till ICA! Föreslår att beslut inte fattas innan valet.

Privatperson 271

Jag och min familj ser fram emot att det bedrövligt fula och nedgångna Rudboda torg renoveras och byggs om så snart som möjligt. Vi ser förutsättningar att det nya centrumet skapar en mer trevlig atmosfär samt blir estetiskt tilltalande.

Vi tycker detaljplanen ser bra ut och uppskattar att ICA-butiken avses byggas ut samt att en lokal erbjuds till förhoppningsvis ett kafé eller liknande. Det vore trevligt, som en samlingsplats och komplement till den trevliga Rudbodaparken. En förutsättning för området är att ICA-butiken kan ha öppet under ombyggnaden.

Privatperson 272

Jag vill inte ha några radhus på torget utan en stor matvaruaffär och ett levande torg. Jag önskar att inga beslut fattas innan höstens val.

Privatperson 273

Rudboda torg är av stort allmänt intresse vilket inte avspeglas i planförslaget. Vi behöver en ny och större matbutik, en större torgyta med utrymme för till exempel blomsterhandel, kafé, apotek och gärna någon annan handel. Antalet parkeringsplatser för andra än boende i de planerade radhusen behöver öka och inte minska. Återvinningsstationen behöver finnas kvar och öka i storlek. Om den ska

flyttas bör det ske till en mycket närliggande plats. Nybyggnationen av bostäder måste ske med måtta och omsorg om områdets karaktär. Nybyggnation av bostäder bör inte ske på bekostnad av handelsutrymme, torgutrymme eller grönområden. Vi måste också vara förvissade om att det finns en fullt fungerande matbutik under den period som ombyggnaden sker. Lidingöliberalernas förslag om parkeringslösning som även kan fungera som skyddsrum bör tas i beaktande.

Privatperson 274

Jag har tagit del av planförslaget för Rudboda centrum. Jag trycker att förslaget att bygga radhus är synnerligen olämpligt på den platsen. Det vore så mycket bättre att bygga en stor matbutik där flerbostadshuset står idag, och sedan bygg lägenheter ovanpå det. Då slipper vi problemet med att renovera matbutiken samtidigt som den ska vara öppen. Parkeringen verkar heller inte genomtänkt. Man verkar helt ha glömt att Rudboda skola också använder den parkeringen, och då räcker inte förslaget. Så tänk om och tänk rätt!

Privatperson 275

Jag är en av de över 1000 boende i Rudboda sen 25 år tillbaka. För mig är det väsentligt att det finns service i min närhet då jag blivit äldre och inte alltid är bilburen. Jag har följt Rudboda Torgs utveckling från 1975 då där fanns kiosk, bibliotek, post, livsmedelsbutik m.m. Med åren togs kiosken, biblioteket och posten bort. Detta medförde att torget blev nästan dött. Livsmedelsbutiken ICA var det enda som tillförde liv.

Under åren har det pratats mycket om att utveckla torget men inget har hänt och denna del av Lidingö har prioriterats bort. Nu när det äntligen planeras att ta tag i Rudboda Torg så är det liggande förslaget inte något som möter de boendes behov. Vem har efterfrågat radhus i detta centrum? Har man frågat de boende vad de vill ha utifrån sina behov?

Allt handlar om pengar, eller hur? Ni har ju själva uttalat att ni lagt en budget som vilar på medborgarnas vilja. Lidingö kommun behöver förvalta sina pengar väl och satsa på övertänkta förnuftiga lösningar för sina invånare. Ni behöver alltså flytta ert perspektiv från den plan ni tycker är bäst till att lyssna på dem som faktiskt bor i området och ska använda centrumet dagligen.

Vi är många äldre som bor i området och det är viktigt att vi har nära till ett fungerande och trivsamt centrum. ICA butiken har varit oerhört viktig för oss alla under många år då det är ett långt avstånd till andra centrum på ön. Vi skulle också önska oss Apotek, blomsterbutik, café, restaurang tex. Detta skulle göra att torget får liv igen.

Mitt förslag är att bygga tegelhus med affärerna i bottenvåningen och bostadsrätter på övervåningen som man gjort i Lidingö centrum och som blivit mycket lyckat. Tegelhus kräver mindre underhåll och drar mindre energi. Alltså riv hyreshuset och

förskolebyggnaden och ersätt med tegelhus med lägenheter på ovanvåningen (bostadsrätter, äldrelägenheter) samt placera apotek, blomsterbutik, café osv. I bottenvåningen. Behåll den placering av byggnaderna som finns idag. Torget ska vara centralt och öppet med fontän, bänkar, träd och buskar. Det blir också en trevlig utsikt från lägenheterna. ICA butiken byggs först ut till vänster där parkering idag finns. Denna del kan då användas när övriga delar av butiken renoveras alt. kanske den lösningen som Östermalms saluhall gjorde under sin byggtid med tillfälligt "tält" kunde användas. Parkeringen idag kan behållas och flyttas närmare Norra Kungsvägen för att göra torget lite större. Under denna parkering byggs ett parkeringshus som i Lidingö centrum. Alltså "uppfinn inte hjulet på nytt" utan använd tidigare bra koncept och entreprenörer.

Med detta förslag tror jag att kostnaderna kan hållas inom en rimlig nivå då det inte krävs alltför stora förändringar i den nuvarande detaljplanen och Rudboda Torg kan bli en trevlig, trygg och attraktiv mötesplats för boende och övriga Lidingöbor eller de som kommer för att besöka det vackra Elfviklandet.

Privatperson 276

Jag bor sedan 45 år i Rudboda och har tidigare varit med om ett levande Rudboda torg. Det är dags att det blir så igen. Om det måste byggas bostäder så bygg inte radhus. Radhus och villor finns det gott om redan i Rudboda. Politiken säger att de gått till val på att bygga marknära på Lidingö. Det går att bygga marknära och småskaligt som till exempel tvåvåningshus med lägenheter som på Lojo.

Privatperson 277

Min och min familjs åsikt är att det är en mycket dålig idé att bygga radhuslängor. Det kommer att inskränka på resterande verksamhet och är ett dåligt nyttjande av marken. Finns det verkligen behov och önskan att ha dessa radhus. Sedan kan jag tycka att styret försvarar sitt förslag på ett väldigt tråkigt och aggressivt sätt som gör att debattklimatet försämras. Känns inte heller som att det finns något som helst intresse att ta in synpunkter från boende i närheten. Det var mina synpunkter.

Privatperson 278

Att bygga radhus i stället för att utveckla Rudboda Centrum så bra som möjligt är en ytterst dålig idé. Satsa på att förbättra utbudet i stället för att ta yta för några få radhus. Vi på nordöstra Lidingö behöver närhet till ett bra utbud av affärer/services. Kanske ett café eller liknande vore trevligt. Alla ska inte tvingas åka långt för att handla jämt. När post/Bank/Tobak/Macken förvann försämrades centrum betydligt.

Privatperson 279

Härmed motsätter vi oss å de grövsta att detaljplanen för Rudboda torg tas i anspråk. Vi anser att planen är undermålig. Bristen på parkeringsplatser vid livsmedelsbutiken kommer att bli skriande. Gör om, gör rätt!

Privatperson 280

Det är olämpligt och oönskat med radhus på Rudboda torg.

Privatperson 281

Rudboda centrum behöver inte fler radhus. Det finns tillräckligt med radhus i Rudboda. Det finns gott om plaster på andra delar av ön att bygga radhus på men parkeringen vid Ica är absolut inte rätt plats.

Rudboda Centrum som idag är väldigt deprimerande och behöver bli levande som jag hört att det en gång var. Ica måste bli större, vi saknar även restauranger/pizzeria och caféer samt närhet till service.

En plats där man kan träffas och samlas, en trygg, levande och familjevänlig samlingspunkt är vad som behövs.

Nu behöver man åka in till Lidingö centrum för få detta och där är det ju katastrof med parkeringsplatser, då är det bättre att vi i Rudboda får vårt egna mysiga centrum att samlas vid.

Dessutom ligger Ica så bra nära lekparken idag, vi familjer samlas ofta i Rudboda parken och man springer ofta då till Ica för att handla fika etc. Så Ica måste få bli kvar men en utbyggnad vore att föredra.

En annan sak är även att se över parkeringsplatserna. Skolan hänvisar idag till Icas parkering då skolan knappt har några platser förutom till de anställda. Idag är parkeringssituationen vid skolan oroväckande. Nu åker jag sällan bilen till skolan, men de få gånger som jag gjort det så har det varit fullständigt kaos vid skolan, detta är inte tryggt för våra barn, och speciellt för barn som går ensamma. Det är extra otäckt så här i års när det är mörkt vid hämtning och lämning.

Ni borde lyssna på oss som bor i område, vi vet vad som behövs.

Privatperson 282

Syftet med den nya detaljplanen är att utveckla Rudboda centrum till en trygg och attraktiv plats för boende och besökare.

- Som tydligt framgår av flertalet yttranden som inkommit under samrådtiden är förslaget inte vad de boende på norra Lidingö hade önskat eller förväntat sig.
- Som framgår av yttrandet från Rudbodas ICA-handlare är det viktigt att de har förutsättningar att driva livsmedelsbutiken under projekterings- och ombyggnadsfasen. För att minska risken att norra Lidingö blir utan livsmedelsbutik framöver behöver den nya butiken därför byggas innan den nuvarande rivs. Det kan vara svårt att starta om verksamheten efter ett längre avbrott.

- Att ha en välfungerande livsmedelsbutik på norra Lidingö är viktigt. Många såväl barnfamiljer som äldre i närområdet eller längre ut på ön kan lätt ta sig till butiken och behöver därför inte skapa ytterligare parkeringskaos i Lidingö centrum.
- Liksom det tidigare förslaget bidrar inte utformningen till någon ökad "centrumkänsla". Begreppet centrum används vanligen för att beskriva verksamhet som ligger centralt och ska nås av många människor, där syftet är att det ska finnas en blandning av verksamheter såsom butiker, restauranger, kontor och annan service. De ursprungliga affärslokalerna i den byggnad som nu ska rivas tas bort, ersätts endast av en mindre lokal för handel el. motsvarande samt av radhusbebyggelse och ett mindre torg.
- Antalet allmänna parkeringsplatser minskar likväl som storleken på de som blir kvar. Detta trots att tanken är en större livsmedelsbutik och att det vissa tider är trångt redan i dagsläget samt att parkeringen ska användas för skjutsar av barn till förskola och skola, för att öka barnens säkerhet och undvika kaos på Nilstorpsvägen. Det sker verksamhet i skolans idrottshall och på fotbollsplanen även kvällar och helger vilket ständigt innebär att det stannas och parkeras längs Nilstorpsvägen från Norra Kungsvägen upp till Yxvägen. Dessutom behöver de planerade radhusen med stor sannolikhet även tillgång till besöksparkering.
- Nu när det finns möjlighet att tänka till borde Lidingö stad ta lärdom av de parkeringsutmaningar som finns i Lidingö centrum och vid den nya simhallen.
- Förslaget ligger inte i linje med tankar om en modern stadsplanering. De föreslagna 16 radhusen med privata parkeringar bidrar inte heller till någon centrumkänsla utan ger mer biltrafik i "centrum".
- Trafiken från Lojo har ökat i och med att de nya bostäderna har färdigställts. Det planeras för ett nytt LSS-boende på kyrkans tidigare plats med infart från Nilstorpsvägen vilket också kommer att leda till ökad trafik för transporter av olika slag. I samband med utvecklingen av Rudboda centrum till en trygg och attraktiv plats är det därför angeläget att trafiksituationen vid korsningarna mellan Norra Kungsvägen och Grankottevägen/Fågelsträcket samt Bosövägen/Rudboda torg utredas ytterligare. Förslagsvis utreds möjligheten till cirkulationsplatser för höjd säkerhet.

Privatperson 283

Rudboda torg är en plats av stort allmänt intresse! Det avspeglas inte i planförslaget. Ny butikslokal och en större torgyta för blomsterhandel och annat behövs. Krymp inte parkeringsytorna, både ICA, skolan och besökare till Rudbodaparken och Silverhöjden behöver dessa. Bilberoendet är ytterst påtagligt för många boende i Rudboda.

Privatperson 284

Samma yttrande som Privatperson 57.

Privatperson 285

Samma yttranden som Privatperson 80.

Privatperson 286

Vi bor i Askrike, ett område med många barnfamiljer där Rudboda torg och ICA Rudboda fungerar som en självklar och central del av vardagen. För oss är Rudboda torg en naturlig mötesplats, och vi ser en stor potential i att utveckla torget till en levande, trygg och familjevänlig miljö.

Drömmen om ett pulserande torg med service, närhet och lokalt liv är något många av oss har burit länge. Vi skulle gärna se att mindre, lokala verksamheter får möjlighet att växa här, som Rudboda Blomstertorg, eller kanske ett lokalt bageri eller filial. För oss och våra barn är det värdefullt att enkelt kunna röra sig mellan parken och ICA, köpa en glass och njuta av den på ett öppet och välkomnande torg. Därför känns det extra oroande att de nuvarande planerna riskerar att sätta stopp för denna positiva utveckling.

Parkeringssituationen är redan idag mycket ansträngd. ICA:s parkering används av både skolans och förskolans verksamheter eftersom andra alternativ saknas. Skolan uppmuntrar dessutom aktivt föräldrar att parkera vid ICA för att barnen ska få en trygg och säker väg till skolan. Den bilfria sträckan från skolan ner till ICA och vidare till Rudbodaparken är ett viktigt rörelsestråk som används dagligen av barn, en miljö där tryggheten måste vara absolut! Om parkeringsplatserna försvinner, minskar eller görs mindre kommer det att få direkta konsekvenser för barnfamiljer vid Rudboda skola, särskilt under delar av året då bilen är det mest praktiska transportalternativet.

Om marken vid torget bebyggs med radhus försvinner möjligheten att skapa en lite levande plats. Om ICA tvingas flytta eller inte får fungerande förutsättningar kommer det innebära att barnfamiljer tvingas packa in barnen i bilen och åka till centrum för att handla – en praktisk och hållbar mässig försämring för hela norra Lidingö.

Det finns utan tvekan platser på Lidingö där radhus skulle bidra positivt både till området och kommunen, men Rudboda torg är inte en sådan plats. Här är det viktigt att utveckla torget till en levande, trygg och familjevänlig miljö. Försäljning av marken för en engångsintäkt riskerar att omöjliggöra en långsiktig utveckling av ett tryggt och levande lokalt torg. Ett sådant beslut skulle påverka tilltron till politiken under lång tid och få konsekvenser för hela norra Lidingö.

Vi hoppas att ni tar till er våra synpunkter och omprövar planerna, för att värna tryggheten, närservicen och livskvaliteten i vårt område.

Privatperson 287

Liggande förslag på utvecklingen av Rudboda torg har några tydliga brister som bör åtgärdas (utan inbördes ordning):

1. Minska ner antalet bostäder så att de inte täcker en större yta än nuvarande bostäder. Annars blir det inte ett torg utan ett bostadsområde.
2. Säkerställ helt bilfri cykelväg mellan skolan och Rudbodaparken i likhet med vad det är idag. Att ha blandtrafik för barnen som cyklar där är inte ett alternativ.
3. Minska inte ner antal parkeringsplatser. Att använda olika standarder för parkeringsplatser för en matbutik är fel då dessa parkeringar även servar skolan och parken.
4. Behåll en torgyta som är minst lika stor som i dag med fontän och umgängesytor för att skapa en levande torgmiljö.
5. Säkerställ att en mataffär kan vara fullt verksam vid torget utan att behöva bygga om samtidigt som verksamhet pågår. Det borde inte vara omöjligt att först bygga ny lokal och sen riva befintlig genom att flytta runt funktionerna.

Privatperson 288

Ser fram emot ett nytt Rudboda torg där man kan samlas och tillgodose fler delar i vardagen. Gärna anpassat så att barnen i Rudboda området ej behöver korsa en bilväg, precis som idag. ICA består och gärna att det tillkommer ett café. Vore fint med ett litet torg med lite fin natursten blandat med grönska så man ska vilja ta sig en vilostund innan man tar sig hemåt, en samlingsplats helt enkelt.

Privatperson 289

Vill klaga mot planerna vid Rudboda torg. Undrar om ni vet om att parkeringen vid Ica är huvudparkering för Rudboda skola? Hur ska det gå om ni ska bygga om samt bygga fler radhus = färre parkeringsplatser.

Vet inte om det stämmer att Ica Rudboda ska byggas i 2 våningar - hur ska den äldre generationen då kunna handla eller föräldrar med barnvagnar och barn. Som faktiskt är majoriteten av handlarna på Ica.

Vi behöver inga fler radhus - in med någon restaurang eller butik. Det är fullt med radhus som det är!

Privatperson 290

Jag vill lämna synpunkter på förslaget till detaljplan för Rudboda torg. Jag tycker planen behöver ändras, utvecklas och förtydligas innan den går vidare för beslut. Gör om och gör bättre! Jag föreslår att centrum förstärks genom att i detaljplanen skapa möjligheter för ett levande torg och möjligheter för en kontinuitet.

- Lidingö har en demografisk utveckling där vi blir allt fler äldre. Låt Rudbodaborna bo kvar i Rudboda när det är dags att lämna villan eller radhuset. Ge dem möjlighet att flytta till småskaliga trevåningshus vid torget, där vi också ser lägenheter i olika storlekar för barnfamiljer och studenter.

- Att bo nära service är attraktivt för många. Vi vill möjliggöra för lokaler i bottenvåningarna som kan inhysa apotek, kafé och vårdcentral. Det södervända torget blir på detta sätt en levande mötesplats som också kan erbjuda en fritidsgård för områdets unga.
- Sällan har man sett sånt engagemang för sin lokala handlare som i Rudboda. ICA ska få den yta de behöver för att långsiktigt kunna vara kvar i Rudboda och fortsätta att serva hela norra ön. Butiken ska inte behöva stänga ned under byggnation utan sömlöst bedriva sin verksamhet i en utbyggnadsfas.
- Med småskaliga tre våningsbyggander som formar ett södervänt torg optimerar man användningen av redan ianspråktagen mark i ett centralt läge på norra ön.
- Det befintliga flerbostadshuset rymmer ett skyddsrum och fungerar som ledningscentral. Huset är inte väl underhållet och ser fullt ut idag men är kulturvärt och har potential att bli ett fint hus värt att bevara. Jag föreslår att man gör en teknisk statusbesiktning av husets stomme för att undersöka om man kan bygga på med takvåningar, renoverar det och skapa marknära etagelägenheter i bottenvåning med en grön uteplats mot torget. Som kommun behöver vi föregå med gott exempel i beredskaps- och hållbarhetsfrågor och hålla nere våra koldioxidutsläpp och se befintliga byggnader som en resurs.

Privatperson 291

Jag vill lämna synpunkter på förslaget till detaljplan för Rudboda torg. Jag tycker planen behöver ändras, utvecklas och förtydligas innan den går vidare för beslut.

Bygg flerbostadshus i tre våningar och inte några fuffiga radhus. Låt ICA vara öppet under byggtiden och bygg en helt ny byggnad för butiken utmed Norra Kungsvägen. Ett torg mot söder med plats för till exempel kafé och gemensamhetslokaler. Rudboda torg måste fortsätta att vara en levande och öppen mötesplats!

De nya bostäderna bör passa unga, äldre och familjer så att stadsdelen får fortsätta att vara levande. Värna Rudbodas karaktär och grönområden och Lidingö stad behöver ha en tydlig och inlyssnande dialog med dem som bor där.

Gör om och gör bättre!

Privatperson 292

Samma yttrande som Privatperson 82.

Privatperson 293

Jag vill lämna synpunkter på förslaget till detaljplan för Rudboda torg. Jag tycker planen behöver ändras, utvecklas och förtydligas innan den går vidare för beslut. Gör om och gör bättre! Rudboda torgs service och mötesplatser måste bevaras och stärkas. ICA ska inte behöva stänga under byggtiden utan fortsätta bedriva verksamhet, ny butik byggs utmed Norra Kungsvägen. Bygg flerbostadshus i tre våningar - inte 15 radhus. Nya bostäder bör passa olika grupper, unga, äldre och

familjer. Värna Rudbodas karaktär och grönområden. Lidingö stad behöver ha en tydlig och inlyssnande dialog med oss/de som bor här/där.

Privatperson 294

När ni planerar för nya Rudboda Centrum så måste ni ta i beaktning att det ska vara säkert för de boende att ta sig till busshållplatserna "Rudboda Centrum" och "Grankottvägen". I dagsläget finns det inte riktig bra gångväg längst med Ekkronevägen. En gångbana längst med Norra Kungsvägen mellan busshållplatserna hade varit på sin plats. Hade kunnat kombineras med ett förstärkt bullerskydd.

Vill också framföra att det ska vara enkelriktat mellan Rudboda Centrum och Ekkronevägen så att endast boende i nuvarande radhus kan bruka Ekkronevägen till sina parkeringar. Den redan ganska osäkra vägen för fotgängare behöver inte fler bilar.

Privatperson 295

Bakgrund

Som fastighetsutvecklare med lång erfarenhet av att planera, finansiera och genomföra projekt inom såväl handel som bostäder och samhällsservice ser vi att Rudboda torg kräver en helhetslösning. Vi har tagit utgångspunkt i genomförandeplanen där områdets viktigaste funktioner kan upprätthållas under byggtiden. Vi har en lång erfarenhet att driva och genomföra komplexa detaljplaner och projekt och detta är ett bra exempel på där man behöver se bortom den teoretiska ritningsprodukten.

Vi har i detta läge särskilt fokuserat på fem avgörande frågor:

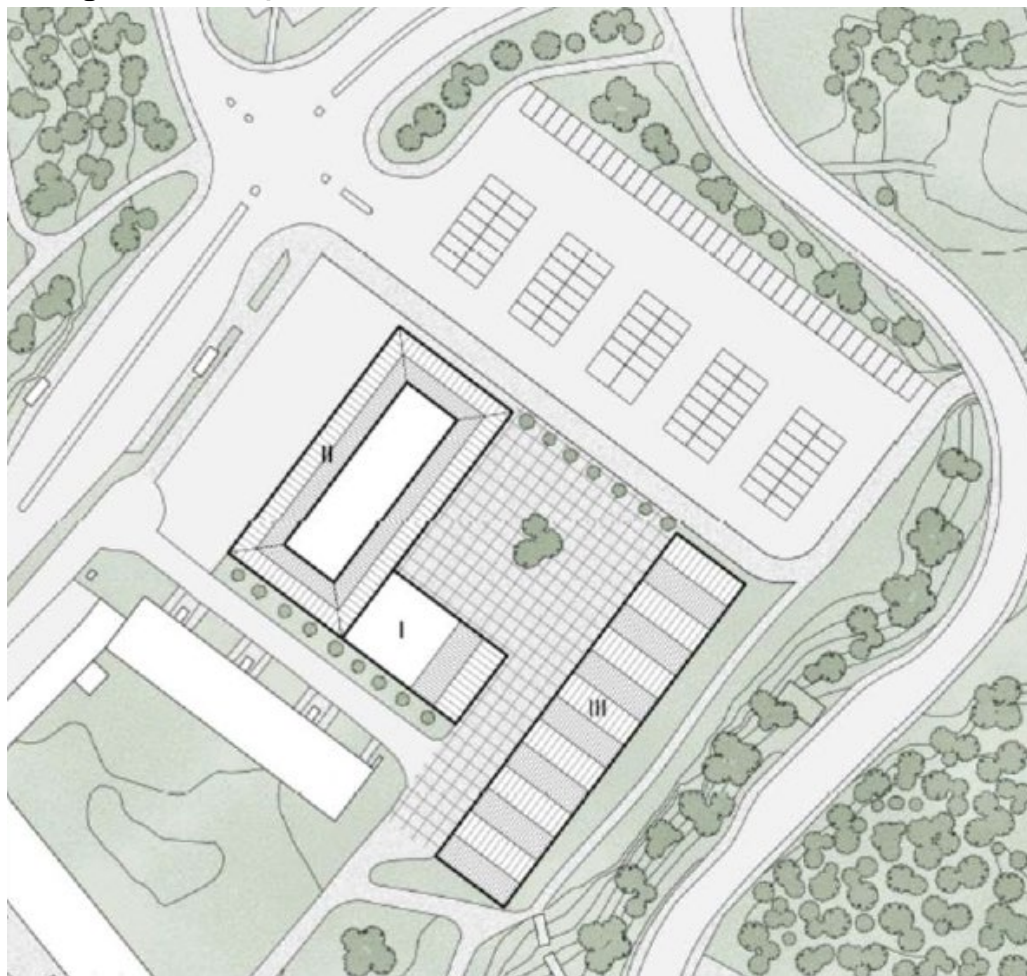
- Att säkerställa en fungerande matbutik som kan hållas öppen under hela projektets skeden,
- Att hitta lösningar för att hantera förorenade massor på ett sätt som är proportionerligt till markens användning,
- Att utveckla en boendeprodukt som stärker området,
- Att förbättra parkeringssituationen för både Rudboda torg och skola där dagens trafiksituation idag är ohållbar
- Att skapa ett levande torg med realistiska förutsättningar för mindre verksamheter inom vård, service och handel.

Mot denna bakgrund menar vi att det nuvarande planförslaget bör omarbetas, helst tillsammans med en fastighetsutvecklare, likt oss, som har den samlade kompetensen, erfarenheten och det kapital som krävs för att genomföra hela projektet i praktiken – från framtagande av detaljplan till färdig drift.

En sådan process ger betydligt bättre förutsättningar att förena kommunens mål med Rudbodabornas vardag och skapa ett torg som faktiskt fungerar – inte bara i planhandlingarna utan på riktigt.

Förslag till situationsplan

Illustrationsplan från Privatperson 295.

Volymstudie från Privatperson 295.

Övergripande bygger den omarbetade situationsplanen på en genomförandeplan där man i en första etapp bygger hus I-II samt torget och slutligen bygger hus III, vilket möjliggör att nuvarande butik kan vara i drift under byggnationen.

Torget får en central plats i kvarteret och att det skapas en naturlig centralpunkt för människor att mötas, byggnationen skall ha en mindre skala för att förstärka känslan av ett stadsdelscentrum. Särskild hänsyn är tagen vid placeringen av GC-stråk från gångtunnel/skola, eftersom det är mycket barn som rör sig i området under dagen. Lätt och tung trafik är åtskild, där den nordöstra sidan utgörs av en stor parkering (över 100 platser) för personbilar som även kan nyttjas för att skapa en förbättrad trafiksituation för Rudboda skola, dels vid hämtning och lämning, dels genom fler parkeringar till personal. Den tunga trafiken i området, leds in på en lastgård placerad mellan Norra Kungsvägen och livsmedelsbutiken.

Butiker placeras i bottenvåning på samtliga huskroppar med bostäderna ovanpå. Ett av huvudskälen till detta är att begränsa omfattningen på saneringen och skapa en "barriär" mellan de boende och den förorenade marken (finns lyckade exempel på detta i bland annat Bromstensstaden i Spånga). Denna lösning möjliggör även 3D-bildning för att skapa möjlighet för exempelvis ICA-handlaren att äga sin lokal om det önskemålet skulle finnas. Vill man hellre hyra så skulle en hög andel verksamhetslokaler i bottenvåningen skapa goda ekonomiska förutsättningar för en bostadsrättsförening att ha låga avgifter, vilket skulle öka bostädernas attraktionskraft ytterligare.

Bostäderna ovanpå livsmedelsbutiken skulle kunna utformas som effektiva en- respektive 1,5-planslägenheter med "radhusliknande" egenskaper och en gemensam privat innergård på taket för att skapa gemenskap bland de boende.

Vad det gäller hus III är förslaget att detta blir ett traditionellt flerbostadshus med verksamhets- och gemenskapslokaler i bottenvåning.

Säkerställa en fungerande butik

Vårt förslag bygger på en utformning och etappindelning som gör det möjligt för ICA att ha ett kortast möjligt driftavbrott, med realistiska byggfaser och tydligt säkerställd logistik där de säkerställer den yta som efterfrågas. Närvaron av en aktör som ICA är en förutsättning för att kunna attrahera andra aktörer till området. Planeringen utgår från faktisk byggbarhet, arbetsmiljö och driftsäkerhet för en livsmedelsbutik – inte bara teoretiska möjligheter på ritbordet. Placering av butik i bottenvåning möjliggör byggnation av attraktiva och effektiva lägenheter på ovanplan. Vid krav eller önskemål om att verksamhetsutövare vill äga sin lokal så finns möjligheten att genom 3D-bildning tillskapa den möjligheten.

Hantering av föroreningar

Vi har en lång erfarenhet av att hantera mark med föroreningar. Att ha en strategi där markplan i området i första hand används för verksamheter, parkering och hårdgjorda ytor, gör att vi minskar kraven på sanering och därmed kostnader. Det

skall tilläggas att det alltid är en risk i sig att frakta bort mer förorenade massorna än nödvändigt. Transporten sker på våra vägar och denna risk skall vägas mot att det finns byggtekniska lösningar som uppfyller kraven och säkerställer människors hälsa och säkerhet. Genom att lokalisera bostäderna ovan verksamhetslokalerna ges således både en säkrare miljö och mer konstadseffektiv hantering av föroreningarna.

Boendeprodukt som stärker området

Vår uppfattning är att det är bättre, givet platsens förutsättningar, att bygga lägenheter jämfört med traditionella radhus med egna tomter, eftersom radhus vänder sig till samma målgrupp som redan bor i området och inte till dem som faktiskt efterfrågar förändring. I närområdet finns många som vill lämna villa eller radhus för ett mer bekvämt, lättskött boende men ändå bo kvar – centrumnära, med hiss, god tillgänglighet och närhet till service. Att fokusera bebyggelsen på den målgruppen ger både bättre boendematchning och ett förbättrat kundunderlag för butiker, vård och annan service runt torget. Dessutom bidrar det till rörligheten på bostadsmarknaden, genom att när dessa hushåll får ett bra alternativ frigörs radhus och villor som i stället kan tas i anspråk av barnfamiljer i behov av större bostäder.

Rent byggmässigt finns det många goda exempel på där man bevarat "radhuskänslan" genom arkitekturen i stället för genom ägandeformen: låg skala, tydliga entréer mot gatan, gröna ytor och fasader som samspelar med omgivande bebyggelse. På så sätt kan man ändå skapa en småskalighet och identitet som radhus ofta ger, men med bostäder som faktiskt svarar mot behoven hos dem som vill bo kvar i Rudboda – men bo enklare.

Förbättrad parkeringssituation

Vårt förslag bygger på att parkeringen placeras och utformas på ett sätt som bidrar till samnyttjande och observerade parkeringsmönster vid Rudboda torg, inklusive skolans och Lojos behov. En väl utformad parkering och tillräckligt många p-platser, ökar tillgängligheten, gynnar verksamheterna i centrumet och skapar en ännu säkrare trafikmiljö.

Vi har utgått från fullgoda p-platser för ICA:s drift, besökare, leveranser och boende – utan att göra platserna smalare eller skapa otrygga och svårmanövrerade ytor. I vårt första utkast till situationsplan har vi ritat in 102 st p-platser. Ytterligare parkeringsplatser, om det inte nuvarande antal skulle möta p-norm eller tillgänglighetskrav, går att tillskapa utan att göra allt för stora kompromisser, bl.a. mellan huskropp II och Norra Kungsvägen går det att placera fler parkeringsplatser. En traditionell radhusbebyggelse skulle påverka parkeringsförutsättningarna negativt, genom krav på tomtmark och lokalgator som krävs för att skapa tillgänglighet till radhusen.

Levande torg med realistiska förutsättningar

Vi vill säkerställa flexibla lokaler i bottenvåning som kan rymma kompletterande service och gemenskapslokaler (t.ex. frisör, tandläkare, vård, paketutlämning, enklare handel/tjänster, dag- och föreningsverksamhet). Närvaron av en aktör som

ICA är enormt viktig för att lyckas skapa en sådan plats, och ett uppehåll av deras verksamhet skulle väsentligen försämra Rudboda torgs långsiktiga förutsättningar. En levande plats skapas inte bara med fina visioner, utan genom en vardag som faktiskt fungerar för boende, butiker och besökare. För att få ett torg med liv och rörelse över tid måste matbutik, service, parkering, logistik, trygghet och tillgänglighet fungera samtidigt – både under byggtiden och när allt är färdigt. Utan realistiska förutsättningar riskerar man i stället tomma lokaler, pressade verksamheter och konflikter kring trafik och parkering, vilket urholkar just den livskvalitet man vill skapa. Därför behöver planeringen utgå från hur platsen faktiskt används i vardagen, ekonomin för butikerna och de tekniska förutsättningarna.

Avslutning

Det finns självklart många fler aspekter att hantera och ta hänsyn till än de vi lyft här. Vi har medvetet fokuserat på just dessa frågor eftersom de enligt vår uppfattning har störst betydelse för det fortsatta arbetet med den nya detaljplanen avseende Rudboda torg, både vad gäller funktion, ekonomi och vardagen för boende och verksamma i området.

Privatperson 296

Rudboda behöver ett fungerande närcentrum, som dessutom ges förutsättningar att överleva på lång sikt. Hushållen i stadsdelen Rudboda, som i huvudsak utgörs av en radhusbebyggelse, består av småbarnsfamiljer, medelålders och äldre seniorer. Rudboda centrum är ett självklart stopp för såväl seniorer som för föräldrar. Många gör sina inköp – inte bara för de som bor i stadsdelen – på vägen hem från jobbet, vid hämtningar från skola/förskola eller träningar. ICA-butiken är också platsen där grannar och vänner möts och hinner växla några ord. Ett centrum som är ett socialt och tryggt nav, är något som många drömmer om i tider när exemplen på motsatsen fyller nyheterna.

Det finns med andra ord de bästa av förutsättningar att skapa ett långsiktigt livskraftigt centrum i Rudboda. Förutom att säkerställa att tillräckligt underlag finns för ett nybyggt ICA, bör visionen också möjliggöra ett fik, kanske en restaurang, men också annan verksamhet som en frisör, blomsterhandel och mäklare. Att göra verklighet av detta, förutsätter en insikt om att ett fungerande och livskraftigt närcentrum är helt beroende av ett stort flöde av besökare.

Seriösa undersökningar av flyttkedjor och boendebehov visar att det mest effektiva sättet för barnfamiljer att komma åt ett marknära boende är att vi medelålders och seniora hushåll ges möjlighet att flytta till en modern och tillgänglig bostad. De visar också att de som flyttar in i ett nyproducerat flerbostadshus kommer från det omedelbara närområdet. En nybyggnation av ett flerbostadshus i fyra våningar längst Norra Kungsvägen, med en ny och modern ICA-butik i bottenvåningen, kan därför frigöra ett 60-tal radhus i Rudboda för yngre familjer. Utöver ett sådant flerbostadshus kan nybyggnad av kanske ytterligare ett tiotal radhus rymmas på platsen. En tätare bebyggelse utmed den hårt trafikerade vägen skapar inte bara

nödvändigt underlag för ett centrum, utan blir också det bullerskydd som gör det "nya centrumet" till en attraktiv mötesplats och boendemiljö. Det är väsentligt mer än de 15 radhus som aktuellt förslag visar, men det är också att i sak och i verkligheten prioritera familjebildare, seniorer och ett levande centrum.

Det är också avgörande för oss boende huruvida ICA-butiken ska kunna hållas öppen under byggtiden - utan att det sker några verksamhetsbegränsningar. Vad jag förstår är det omöjligt att ha den befintliga färskvarudisken, vilket är butikens starkaste kort, öppen under ombyggnadstiden. Det är helt enkelt inte acceptabelt. Även sett till denna omständighet är därför det bästa alternativet att inreda en ny butik i en ny byggnad - dvs i bottenvåningen av ett nybyggt flerfamiljshus. Dels nyttjas marken på bästa sätt, dels kan livsmedelshandeln pågå ostört tills det att överflyttning sker till nya lokaler.

Det sista som behövs i Rudboda är 15 radhus. Rudbodaborna vill kunna flytta till ett bekvämare boende i närområdet med närhet till service och kommunikationer. Det kommer inte vara svårt att få anbud från etablerade bostadsutvecklare att betala mycket bra för dessa byggrätter. Detta skulle då förbättra kalkylen för hela projektet och finansiera eventuell sanering av marken. Som skattebetalare i kommunen menar jag att det är en vital parameter i frågan om bebyggandet av Rudboda centrum - att en så centralt placerad och värdefull markresurs som Rudboda centrum inte slösas bort på ett kortsiktigt byggande grundat på förenklade politiska poänger. Ett flerbostadshus med bättre lokaler för fler verksamheter ökar attraktiviteten och höja fastighetsvärdena för oss som redan bor i området. Vi kommuninvånare har redan dragit på oss onödigt stora kostnader för framtagandet av bebyggelseförslagen som saknar stöd från oss boende i området. Min förhoppning är att den politiska prestige läggs åt sidan och att vi Rudbodabor blir lyssnade till.

Privatperson 297

Som boende på Lojovägen sedan 2008 vill jag gärna skicka in mina åsikter om planer för Rudboda torg.

Prio nr 1 för oss boende på Lojovägen och för de som bor (och även arbetar) i Rudboda, Björnbo, Bosön, Elfvik på den här sidan av ön är framför allt att ICA butiken inte stängs ner under arbeten. Stängs den ner innebär det stora problem för alla som bor eller arbetar här, inte minst att tala om att fastigheterna kommer tappa i värde. De som bor och jobbar i Rudboda har inte alla bil för att handla mat, och livet blir otroligt krångligt om man behöver ta buss in till centrum för att handla mjölk eller hämtar sin post. Det är redan krångligt att komma till andra sidan ön till Willys/ICA kvantum för det finns inte bra bussförbindelser

Tycker inte att ICA butiken bör satsa så mycket prio på att bli större, behöver inte en ICA kvantum här. Det räcker gott som det är. Men förstår att personalen ev. behöver mer plats för daglig verksamhet.

Sedan tycker jag inte att det behöver byggas ett stort "torg", det finns ett stort torg nu och den kommer inte till nytta som den här. Det vi behöver är en välfungerande ICA butik med tillräcklig parkering. Lite mer grönska på rätt ställen så det är trevligt, men mer än så (café etc.) är inte viktiga.

Privatperson 298

Min åsikt är att en ny butikslokal bör finnas INNAN andra arbeten påbörjar.

Privatperson 299

Har mottagit faktablad i brevlådan, som delats ut av Lidingömoderaterna och Lidingö partiet. Om det som presenteras i detta faktablad är korrekt och går att lita på så är det positivt och vettigt. Att ICA kan vara öppet under byggtiden är oerhört viktigt för oss boende i området, vilket jag inte tror har gått någon förbi med tanke på det engagemang som många många boende i området visat. AFFÄREN ÄR VIKTIG!!!

Vi hoppas verkligen att det som presenteras som fakta i ovanstående blad går att lita på för tyvärr så blir ni politiker inte trovärdiga om så inte är fallet och det är mycket olyckligt om vi boende i Lidingö inte kan lita på vad våra politiker lovar.

Hälsning och hopp om att veta att våra politiker i Lidingö är att lita på!!!

Privatperson 300

Jag yttrar mig angående den plan som har föreslagits för Rudboda Centrum, i egenskap av boende i området samt förälder till barn i Rudboda skola.

Parkering och infart till Centrum

Idag är det problem med trafiken i området då många inte respekterar hastighetsgränsen på Norra Kungsvägen som har skymd sikt vid infarten till torget. Parkeringen är för liten och platserna för små jämfört med den bilpark som finns på Lidingö. Det talas om en parkeringsnorm för en handelsplats av denna storlek, men detta är även den enda parkeringen för skolan, besökare till äldreboende, infartsparkering i området samt besökare till lekpark, ute-gym och pulkabacke. Det gör att antalet parkeringsplatser troligen behöver vara avsevärt fler. Jag vill se en utförlig analys av detta. Efter att lekparken rustats upp så fint har trafiken till området ökat, det har ökat trafiken på min gata, övre delen av Grankottevägen och många parkerar på vår vändplan eller på gångvägarna intill parken.

Ett parkeringsgarage som även kan fungera som skyddsrum skulle bättre lösa situationen.

Bilfritt

Rudboda är, liksom stora delar av Lidingö, ett område präglad av gång- och cykelvägar som gör att man kan röra sig bilfritt. Det är ett mycket uppskattat inslag och anledningen till att området är så populärt.

I förslaget skulle passagen förbi torget ske i blandad trafik vilket alltså ändrar karaktären i hela området. Om en enda vägsträcka, dessutom en av de mest centrala där många små barn passerar dagligen, blir trafikerad med bilar FÖRSVINNER HELA OMRÅDETS BILFRIA KARAKTÄR.

Barnkonventionen är numera svensk lag. I den går att läsa att barn skall vara delaktiga vid beslut som rör barn och att man i första hand ska beakta vad som är barnens bästa.

Planen behöver omarbetas så att Centrum kan fortsätta vara bilfritt, det kan inte anses vara barnens bästa att ändra från ett bilfritt område till ett trafikerat. NTF anser att barn kan gå till skolan i måttligt trafikerade miljöer först vid en ålder av 9-10 år. Att cykla i trafikerade miljöer bör barn göra först när de är 11-12 år gamla.

I Rudboda bor många småbarn. På tex Kronstigen är 18% av de boende under 19 år och de flesta är barn i förskoleålder. På Grankottevägen är 37% av de boende under 19 år och de flesta i förskoleålder.

NTF påpekar också att åldern vid vilken barn kan tex cykla avgörs av deras vana vid trafik. Den får anses låg i Rudboda som är präglad av gång- och cykelbanor.

ICA

Vår älskade butik är trångbodd, ICA säger själva att en renovering och tillbyggnad enligt liggande plan inte kommer att tillåta öppethållande under byggtid eller en långsiktig möjlighet att fortsätta driva livsmedelsbutik. Det ställs hela tiden nya krav på livsmedelsbutiker som medför att större och större yta går åt till kylhållning och avfallshantering. Med nuvarande plan skulle ytan för försäljning minska.

Det många boende och verksamma i området vill, är både att ha butiken öppen under byggtiden samt att ha en bra butik med service som tex pakethantering på lång sikt.

Lyssna på ICA och ge dem möjligheten att bygga butiken på en annan del av torget.

Med ett garage under huset för kundparkering och varumottagning skulle torget fortsatt kunna hållas bilfritt och buller minskas för de som bor i närheten. En bra placering är där loftgångshuset står idag där man kan bygga butik(er) i bottenplan och bostäder ovanpå med entré från Nilstorpsvägen.

Översiktsplanen

I Lidingös ÖP står att läsa flera saker som jag anser står i motsats till den liggande planen för Rudboda.

- a) Om Näringsliv och service går att läsa på sid 31: "...viktigt att det finna förutsättningar för lokala närcentrum." Om kommunen avser att behålla och utveckla servicen och ICA i Rudboda bör det skrivas in som krav i planen att butiken skall finnas kvar.

- b) Om Näringsliv och service går vidare att läsa på sid 31: "Fastigheter som är planlagda för verksamheter ska fortsätta vara planlagda för verksamheter för att säkerställa att det finns goda förutsättningar för näringslivet att utvecklas". Så vitt jag vet finns idag 3 fastigheter på torget som helt eller delvis är avsedda för verksamheter; Ica, loftgångshuset och gamla förskolan. Även om dessa hus är i behov av rivning (jag undrar varför staden anser att loftgångshuset behöver rivas men att befintliga ICA kan byggas ut?) kan och bör planen för dessa fastigheter behållas i enlighet med ÖP.
- c) Om Rudboda centrum går att läsa på sid 68: "Den befintliga torgytan framför livsmedelsbutiken ska finnas kvar och det ska ges möjlighet att uppföra en mindre lokal." Hur kan planen för Rudboda innehålla ett mindre torg när ÖP tydligt säger att befintlig yta skall finnas kvar?
- d) Den allmänna hållningen i ÖP är att bevara det som Lidingö är idag. Varför vissa områden och byggnader skall bevaras i enlighet med planen och i detta fall Rudboda torg förändras till sin karaktär (från bilfritt till trafikerat, från lägenheter till radhus) framgår varken i den övergripande ÖP eller i den lokal planen för Rudboda.

Varför görs planer som inte hålls? Jag får känslan att kommunstyret gör precis som de vill i varje enskilt fall utan att följa sina egna styrdokument eller folkets vilja. Motbevisa mig gärna.

Uppmaning

Jag anser att den nuvarande planen bör skrotas, en ny bör arbetas fram där man även bör beakta trafiklösningarna i närområdet och ta ett helhetsgrepp. Gör man det inte nu kan det vara väldigt svårt, avsevärt dyrare och mycket krångligare att göra det i framtiden.

Ett Centrum och dess omgivande infrastruktur som tex infart är en kostnad som en kommun har. En kommun ska inte drivas som ett företag med olika affärsenheter där mark i ett centrumområde ska säljas ut för att asfaltera ett torg och kalla det för ett "nytt" centrum och gå plus, minus noll. En satsning på en viktig nod i kommunen måste få kosta.

Privatperson 301

Syftet med den nya detaljplanen är att utveckla Rudboda centrum till en trygg och attraktiv plats för såväl boende som besökare.

- Som tydligt framgår av de många yttranden som inkommit under samrådstitiden är förslaget inte vad de boende på norra Lidingö hade önskat eller förväntat sig.
- Som framgår av yttrandet från Rudbodas ICA-handlare är det viktigt att de har förutsättningar att driva livsmedelsbutiken även under projekterings- och ombyggnadsfasen. För att minska risken för att norra Lidingö blir utan livsmedelsbutik framöver bedöms det vara mycket angeläget att den nya butiklokalen byggs innan den nuvarande butiken rivs. Det kan vara svårt att

starta om verksamheten efter ett längre avbrott då ett sådant leder till förändrade köpmönster och riskerar att negativt påverka det framtida kundunderlaget.

- Att ha en välfungerande livsmedelsbutik på norra Lidingö är viktigt utifrån flera olika perspektiv. Många kunder, såväl barnfamiljer som äldre i närområdet eller längre ut på ön, kan lätt ta sig till butiken vid Rudboda torg. Det innebär ökad tillgänglighet till en livsmedelsbutik och minskar behovet av transporter - bland annat transporter in till öns centrum. Att sprida ut handeln och särskilt livsmedelshandeln bidrar i sin tur mycket positivt till den ökade beredskapsförmågan som nu skyndsamt behöver etableras och tillskapas som en direkt följd av det allvarligt försämrade säkerhetspolitiska läget. Därutöver bidrar det i vardagen till att minska trängsel och ökade luftföroreningar i Lidingös centrum.
- Liksom det tidigare förslaget bidrar inte utformningen till någon ökad "centrumkänsla". Begreppet centrum används vanligen för att beskriva verksamhet som ligger centralt och ska nås av många människor, där syftet är att det ska finnas en blandning av verksamheter såsom butiker, restauranger, kontor och annan service. De ursprungliga affärslokalerna i den byggnad som nu ska rivas, tas bort och ersätts endast av en mindre lokal för handel el. motsvarande. I praktiken ersätts tidigare lokaler för handel med ökad bebyggelse i form av radhus. Av det befintliga torget föreslås endast ett mindre torg bli kvar.
- Antalet allmänna parkeringsplatser minskar likväl som storleken på de som blir kvar. Detta ökar risken för skador på såväl fordon som på personer som rör sig i området. Konsekvenser av denna typ av åtgärder kan vi redan följa när det kommer till bristerna i parkeringsmöjligheter vid det nya badhuset samt inne i centrum.

Redan i dagsläget är det bitvis stor trängsel och utmaningar kopplat till dagens parkeringsmöjligheter vid Rudboda torg. Det är därför mycket angeläget att beakta behovet av väl fungerande och en logistiskt genomtänkt lösning för parkeringsmöjligheter för en uppdaterad centrummiljö. Parkeringen används redan i dag för föräldrar som skjutsar barn till närliggande förskola och skola då parkeringsmöjligheterna där reducerats eller tagits bort. Parkeringssituationen vid Rudboda torg är därför också en viktig komponent för att öka barnens säkerhet och undvika kaos på Nilstorpsvägen.

På kvällar och helger sker omfattande fritidsaktiviteter i skolans idrottshall och på den närliggande fotbollsplanen vilket redan i dagsläget leder till att många bilar (trots parkeringsförbud) stannar och parkerar längs Nilstorpsvägen från Norra Kungsvägen ända upp till Yxvägen. Detta som en konsekvens av att det saknas lagliga parkeringsmöjligheter för att svara upp mot dagens behov av transporter och parkeringar.

Dessutom behöver de planerade radhusen med stor sannolikhet även tillgång till besöksparkering.

- Förslaget ligger inte i linje med tankar om en modern stadsplanering. De föreslagna 16 radhusen med privata parkeringar bidrar inte heller till någon centrumkänsla utan kommer i stället leda till ökad biltrafik i "centrum".
- Trafiken från Lojo-området har ökat i sedan de nya bostäderna har färdigställts i området. Det planeras även för ett nytt LSS-boende på kyrkans tidigare plats med infart från Nilstorpvägen. Denna etablering kommer i sin tur att leda till ökad trafik och transporter av olika slag.

I samband med utvecklingen av Rudboda centrum till en trygg och attraktiv plats är det därför angeläget att trafiksituationen vid korsningarna mellan Norra Kungsvägen och Grankottenvägen/Fågelsträcket samt Bosövägen/Rudboda torg utredas ytterligare. Förslagsvis utreds möjligheten till cirkulationsplatser för höjd säkerhet.

Privatperson 302

Jag är ansvarig för säkerhet, grannsamverkan och krisberedskap i Brf Lojohöjden, deltar även i möten "fastighet och krisberedskap Lidingö stad".

Mina synpunkter på detaljplanen Rudboda centrum

Naturligtvis är jag angelägen om närservice och utformning av Rudboda torget med affären, café och service/miljöhus samt att parkering blir så bra som möjligt.

Mitt inlägg i debatten är glöm inte bort säkerhet och beredskapsplanläggning i era detaljplaner för samlingsplats Rudboda. Jag har i mitt arbete som yrkesofficer jobbat med logistik och krigsplanläggning och är medveten om att i ett förhöjt beredskapsläge ligger Lidingö inom ett utsatt / prioriterat område för sabotage men även risk för terroranfall med närhet till Värtaverket, Frihamnen, FM högkvarter, Försvarets materielverk, SVT, TV4 m.m. Vi bor på en Ö med en broförbindelse.

Beakta beredskapsplanen med skolelevers behov samt att Lidingö stad hänvisar till Rudboda skola som samlingsplats för norra Lidingö, vilket innebär ett självklart krav att det skall finnas tillgång till skyddsrum i närheten.

Vad gäller detaljplanen för Rudboda Torg bör ni ta hänsyn till skyddsrummet i loftgångshuset, tänka över planeringen av skyddsrumstillgång i området, vid en eventuell rivning av loftgångshuset bör ett nytt fungerande skyddsrum först finnas på plats.

Status allmänna skyddsrum i närområdet

Skyddsrummen kring Tunen, Rudboda, Bosön, Björnbo är få i förhållande till antalet boende. Skyddsrummen har 60-70 status samt dåligt underhållna. Observera skyddsrummen har 48 timmars beredskap att tas i drift med allt vad det innebär. Som exempel Skyddsrum Brf Lojohöjden i anslutning till Rudboda Torg har i dagsläget brister i skyddsrummen. Skyddsrummen planeras att åtgärdas på två till 3

års sikt om ekonomin tillåter. Skyddsrum Bosö idrottsanläggning och skyddsrum Björnbo har förmodligen motsvarande status.

Mitt förslag

När jag studerar detaljplanerna föreslår jag alternativet att behålla och rusta upp skyddsrumspanet på loftgångshuset (Se förslag i Mitt Nytt från Rudboda vänner)

- Rusta upp befintligt skyddsrum med bidrag från MSB (se även på möjligheten att bygga till för fler platser samt vattenförråd)
- Etablera ny livsmedelsbutik i markplanet placera maskinutrustning i service och miljö hus (befintlig ICA plats)
- Nya radhus planeras på övre plan livsmedelsbutik med utfart mot skola
- Befintlig ICA kan hållas öppen under ombyggnadstiden utan störning
- Planera ett fungerande miljö/ servicehus på nuvarande ICA:s plats, med plats för reservkraft, vattentank för Samlingsplats Rudboda.
- Nästa steg på sikt, komplettera området med ett nybyggt skyddsrum för att täcka områdets behov.

Observera att nuvarande beredskapstid är 48 timmar att kunna nyttja skyddsrummen samt fungerande samlingsplats Rudboda.

Privatperson 303

Planförslaget för Rudboda Torg är undermåligt på flera punkter. Pinsamt att det inte finns ett program som belyser flerfamiljshusets möjligheter till påbyggnad enligt gällande detaljplan. Se nedan.

Föreorenade massor ligger bra där de ligger så länge de är ostörda och det har fungerat bra i 75 år. Problemen uppstår i samband med schakt och miljöstörande transporter. Mängder med provtagningar och kontroller av transporter erfordras för att undvika fusk. Alla kalkyler, utredningar och upphandlingar är ytterst osäkra. Det enda som är säkert är att det blir dyrare.

Planbeskrivningen är hopplöst obalanserad!

10 sidor skyfallsberäkningar för att avvattna en lågpunkt är verkligen ett lågvattenmärke. Något som enkelt avhjälps med en grövre ledning mot Bosödalen där det också finns gott om utrymme för magasin och rening.

Se till så att handeln, parkeringen och flerfamiljshuset får samma standard med tekniska och ekonomiska utredningar.

Torget! På vilket sätt blir Rudboda Torg mer trivsamt med 15 radhus? Moderaterna lovar fler bostäder! Resultatet blir färre efter rivning av 30 lägenheter! Radhusen ligger utanför torget bakom plank och häckar på privat mark. Planförslaget ger inte

något svar trots vallöften om ett trivsamt torg. Gör om detaljplanen och planlägg för 8 radhus på Kronstigen.

Större butik! Butiksytan måste fördubblas för att öka köptroheten som nu ligger på låga 55%. Cirka 1400 kvm i ett plan och gott om parkeringsplatser erfordras. Vänd er till Handelns Utredningsinstitut så får ni sakkunnig hjälp! Staden skall inte begränsa konkurrensen och det olämpliga i detta påpekar både Regeringskansliet, Konkurrensverket med flera. Norra ön behöver en större butik. Det är inte hållbart att hälften av inköpen ligger utanför norra ön med onödig trafikbelastning som följd. Gör om detaljplanen och avyttra fastigheten.

Dåliga tvärförbindelser! Lidingö har dåliga tvärförbindelser! Belastningen på Kyrkvägen-Läroverksvägen beror till står del på onödig trafik till Willys och ICA Larsberg för inköp av dagligvaror. I ett miljöperspektiv är detta inte hållbart. Se den antagna översiktsplanen!

Flerfamiljshuset! Ett dåligt underbyggt påstående från planförfattarna/samhällsplanerarna att byggnaden är i dåligt skick! Eftersatt underhåll av lägenheter är något helt annat och kan lätt avhjälpas. Det behövs smålägenheter för unga och mindre hushåll särskilt i Rudboda som är överhopat med radhus. Rusta upp flerfamiljshuset som redan står på ianspråktagen mark (moderaternas krav). Slöseri med skattepengar att riva ett gediget hus som dessutom innehåller ett skyddsrum med 168 platser. I bottenvåningen är det gott om lokaler för café, bageri, blommor, pizzeria med mera som efterfrågas. 26 hyresgäster med mycket starkt besittningsskydd och en hyresnämnd som kommer att ifrågasätta rivningen på mycket goda grunder. Var finns ersättningslägenheterna och hur lång tid kommer det att ta? Det är anmärkningsvärt att fastighetens tekniska/ekonomiska status saknas i planbeskrivningen. Befintlig byggrätt är dessutom i fem plan och med tredimensionell fastighetsbildning ryms nya ägarlägenheter/bostadsrätter som finansierar upprustningen av de nedre planen. Torget blir mer trivsamt och levande med flerfamiljshuset jämfört med de föreslagna radhusen som ligger utanför torget och gömmer sig bakom plank och häckar. Gör om detaljplanen och avyttra fastigheten för upprustning och påbyggnad.

Nya radhus! Bygg endast 8 radhus på Kronstigen! Det behövs ingen ny, dyr och tillkrånglad infrastruktur. Använd den befintliga gatan och ledningarna för en mindre komplettering och en begränsad marksanering. Gör om detaljplanen och avyttra efter markanvisningstävling.

Privatperson 304

Jag vill lämna synpunkter på förslaget till detaljplan för Rudboda torg. Jag tycker planen behöver ändras, utvecklas och förtydligas innan den går vidare för beslut. Gör om och gör bättre!

- Bygg flerbostadshus i tre våningar. Man bör utgå från flerfamiljshuset som har skyddsrum, vilket är väldigt bra, och det kan man snygga till att börja med. Nya

bostäder bör passa olika grupper, unga, äldre och familjer. Det finns redan hundratals radhus i området.

- Rudboda torgs service och mötesplatser måste bevaras och stärkas. ICA ska inte behöva stänga under byggtiden utan fortsätta bedriva verksamhet. Det är mycket bättre om en ny butik byggs utmed Norra Kungsvägen. Jag bodde förut på Lojovägen och då hade vi inte bil. Om ICA stängs så blir det stora problem.
- Värna Rudbodas karaktär och grönområden.
- Lidingö stad behöver ha en tydlig och in lyssnande dialog med de som bor där.

Privatperson 305

1. Större lyhördhet hos politiker och tjänstemän för Rudboda- och Lidingöbornas synpunkter och önskemål. Politikerna behöver inte genomföra vallöften till varje pris!
2. En välfungerande (provisorisk) ICA-butik även under (om-)byggnadstiden.
3. Radhusen med P-plats under/ inuti resp hus – ev. i källare under!
4. P-platser med separat in- och utfart (lärdom fr Lidingö C + P-fickor av samma modell.) Trafikflödet genom P-platsen ska ha en körriktning. Minst lika många P-fickor som idag. Genom att ha sneda P-fickor kör man in och backar ut => en körriktning.

Privatperson 306

Som boende i Rudboda vill jag framföra följande synpunkter på den föreslagna detaljplanen. Även om revideringarna innebär vissa förbättringar kvarstår enligt min mening betydande brister.

Gång- och cykelvägar

Förbindelsen mellan Rudboda park och Rudboda Centrum sker fortfarande via en bilväg, trots införandet av enkelriktad gata och minskat antal parkeringsplatser för radhus. Detta innebär en försämring jämfört med dagens situation. Rudboda Centrum är tänkt att vara en levande mötesplats, och det är rimligt att anta att många barn och familjer kommer att röra sig mellan parken och centrumet. För att säkerställa trygghet och trafiksäkerhet bör ytan vid radhusens sidogång skulle bli minskas och ersättas med en separat gångväg.

Parkering

En återvändsgränd som parkeringslösning är olämplig. Erfarenheter från exempelvis Lidingö Simhall visar att det blir mycket svårt att vända om när flera bilar står i kö. Detta riskerar att skapa trafikproblem och otrygga situationer.

Cykelparkering

De cykelställ som idag finns mot ICA-byggnaden är inte varken optimala för att låsa fast cyklar eller synliga från entrén. För att främja cykelanvändning bör bättre utformade cykelställ införas och placeras på en plats där fler kan använda dem.

Annars kommer cyklar även fortsättningsvis att parkeras mitt i gården, vilket skapar oordning och minskar trivseln.

Avslutning

Jag hoppas att kommunen beaktar dessa synpunkter i det fortsatta arbetet med detaljplanen för Rudboda Centrum, så att området kan utvecklas till en trygg, funktionell och trivsam mötesplats för alla boende.

Privatperson 307

Säkerhet för gående, cyklister med flera

Ni fick en del synpunkter på trafiksäkerhet i samrådet, vad gäller GC-vägen söder om området sammanfattas de i staden presentation för informationsmötet med "För smal gång- och cykelväg för barn till skolan." Förvånande nog så gjordes den idag bilfria vägen till skolan och torg/butik för alla boende väster om planområdet - från Rudbodaparken-hållet - om till en ytterligare sämre lösning i förslaget till detaljplan. Den är också huvudcykel- och gångväg för alla boende i Lojo som ska västerut, mot Lidingö centrum, högstadie- och gymnasieskolor, och Stockholm.

I planbeskrivningen och i plankartan beskrivs det väl - det blir blandtrafik, där all biltrafik, leveranser, osv. ska samsas på samma väg med gående och cyklister, varav en stor del är barn. Det gäller då trafik till/från samtliga nya radhus, och befintliga på Kronstigen, eftersom allt görs enkelriktat. Det som är förvånande är att staden väljer att i alla andra beskrivningar tona ner detta: Presentationen från informationsmötet beskriver det som "Gång- och cykelväg genom radhusområdet i stället för bakom.", och bilden visar ett rött streck som nog är tänkt att läsaren ska uppfatta som just en gång- och cykelväg, inte en bilväg. Men på en gång- och cykelväg tillåter inte biltrafik, så det måste var fel att beskriva det som " Gång- och cykelväg genom radhusområdet".

Och i Frågor och svar, under "Hur säkerställs trafiksäkerheten för barn?": Där står: "I planförslaget redovisas en bredare gång- och cykelväg (4,5 meter i stället för 1,5 meter) genom området. Dels från Rudbodaparken genom radhusområdet, dels från korsningen vid Norra Kungsvägen, som ansluter vid torget och vidare till tunneln under Nilstorpsvägen. Gång- och cykelstråket från Rudbodaparken, som tidigare gick nedanför slänten mot Nilstorpsvägen, har flyttats så att det går genom radhusområdet." Men från Rudbodaparken genom radhusområdet går inte någon "bredare gång- och cykelväg" genom området, det är ju ingen gång- och cykelväg. Nu kan den t.ex. utformas som gångfartsområde, men det är inte alls samma sak.

Granskningen sker kanske med de mer formella dokumenten som underlag (plankarta och planbeskrivning), men även Underrättelse om granskning innehåller samma felaktighet: "Kopplingen mellan tunneln och Rudbodaparken förstärks genom ett tydligare sammankopplat gång- och cykelstråk. Ett bilfritt stråk för gående och cyklister skapas också från övergångsstället vid Norra Kungsvägen/Bosövägen längs med de nya radhusen och vidare mot gångtunneln

och till Rudboda skola.". Det vill säga att "också" i andra meningen måste antas syfta på att även stråket i första meningen är bilfritt, vilket det inte är. Jag ställer mig tveksam till om granskningen av förslaget till detaljplan sker med korrekta underlag till grund, eftersom både underrättelsen och stadens beskrivningar på hemsidan och informationsmötet inte beskriver - vissa delar av - planen på ett (i mitt tycke) korrekt sätt.

Vad som bör göras: Utformningen vad gäller säkerhet för gående och cyklister med flera bör förbättras, där en möjlig utformning för bättre trafiksäkerhet är att ett radhus i vardera av de två längorna i nord-sydlig riktning tas bort, och att längan i väst-östlig riktning flyttas norrut motsvarande sträcka, och att en riktig gång- och cykelväg anläggs söder om den längan (mer likt samrådsförslaget), och att gång- och cykelvägarna från Rudbodaparken tydligt utformas till att leda in på den (och inte in mot bilvägen och Kronstigen). I sin nuvarande utformning skapar planförslaget en trafiksäkerhetsmässigt försämrad väg till skolan för många barn i området.

I tillägg är det också svårt att förstå hur gående från Ekkronevägen ska tas sig till busshållplatsen för Rudboda torg riktning österut, eftersom park-mark ersätter gångbanan som leder till busshållplatsen från det hållet, det bör förbättras.

Privatperson 308

Det är svårt att fullt ut ta ställning till detaljplanen eftersom den främst anger riktlinjer och inte tydligt redovisar hur viktiga funktioner ska lösas i praktiken. Bland annat saknas besked om var återvinningsstationen ska placeras om den flyttas från området i linje med den ritning som finns i underlaget (version med 77 parkeringsplatser). Dessutom tycks planen inte ta med det faktum att Rudboda skola och Silverdalens äldreboende förlitar sig på samma parkering för sin verksamhet. Dessa funktioner måste hanteras innan planen kan bedömas som komplett.

Lägenheter vore mer önskvärdt än radhus, inte minst mot bakgrund av att ett av syftena med detaljplanen är att få ett bredare bostadsutbud och att öka tryggheten. Som närliggande Lojo visar behöver det inte handla om höghus, om man är låst vid marknära byggnation. Lägenheter bidrar i större utsträckning till ett levande centrum (ökad trygghet) än det förslag som nu diskuteras. Lägenheter ger möjlighet för unga att bo kvar i området, ger äldre en möjlighet att flytta till ett mindre boende utan att behöva lämna stadsdelen (samtidigt som fler barnfamiljer kan flytta in) och det befintliga LSS-boendet skulle kunna finnas kvar nära mataffär och eventuellt café.

Parkeringsfrågan är inte tillräckligt utredd. Parkeringen vid Rudboda torg används som sagt av flera verksamheter, inte bara butiken. Alla förslag som innebär färre platser än i dag riskerar att skapa betydande problem och bör därför inte genomföras. Färre parkeringsplatser riskerar också att driva upp trafik till

Nilstorpsvägen och skolans begränsade parkeringsplatser. När nya Rudboda skola byggdes var de befintliga parkeringsplatserna vid torget ett centralt argument för att trafiklösningen skulle fungera och begränsa trafiken i skolans närområde, inte bara under skoltid utan även för alla de aktiviteter som bedrivs på skolområdet under eftermiddagar, kvällar och helger.

Enligt den ritning som finns i samrådsunderlaget med 77 parkeringsplatser (dvs nästan lika många som idag) saknas återvinningsstationen helt. Var ska den placeras enligt det aktuella förslaget?

När det gäller varutransporter bör lösningen utformas så att backande fordon undviks av säkerhetsskäl. En större butik innebär dessutom fler transporter, vilket måste beaktas i logistiklösningen.

För gång- och cykeltrafiken innebär förslaget fler övergångsställen och att gång- och cykeltrafik delvis kommer ledas ut i en trafikerad miljö från Rudbodaparken. Detta kan försämra trafiksäkerheten, särskilt för barn, och behöver ses över.

Sist, men inte minst, är det angeläget att den ombyggnadsplan man går vidare med möjliggör för matbutiken att ha i gång verksamhet utan större avbrott. Det är långt till andra matbutiker och ett avbrott skulle innebära betydande olägenhet för många Lidingöbor.

Privatperson 309

Sammanfattar nedan mina synpunkter på planförslaget avseende omvandlingen av Rudboda Torg:

- Utformningen är oengagerad och saknar en genomtänkt idé med stadsbyggnadskvaliteter hållbara över tid.
- Omvandlingen innebär en privatisering av ett uppskattad torg- och mötesplats genom byggande av 14 radhus, en typologi som redan är väl representerad i området och inte bidrar till vare sig demografisk mångfald eller samhällsnytta. Lidingö saknar främst lägenheter – inte radhus.
- En tätare bebyggelse skulle gynna underlag för handel och skap liv och trygghet i området
- Ex skulle ett LSS-boende nära skola och butik vara passande (se Skärsätra). Kan platsen för den gamla kyrkan nyttjas för detta och utgöra en del av planen?
- Livsmedelsbutikens framtid äventyras då det ej är realistiskt att utbyggnad kan ske under pågående drift. Skisser som redovisar en placering i bottenvåning mot Nilstorpsvägen är intressant, med godsmottagning i bakkant. Innebär bättre utvecklingsmöjligheter av platsen som helhet.
- Om handel och bostäder delas upp riskerar närservicen att gå förlorad om inte kommunen skriver in detta i ett avtal vid försäljning av fastigheten.

- Parkeringsytan minskar på totalen och kommer ej räcka till för behoven som uppstår vid utbyggnad av handel och service.
- Viktigt att säkra en trygg gång- och cykelväg för barnen genom centrum vilket planförslaget förbiset.

Sammanfattningsvis, förslaget undergräver den ambition som kommunen vill uppnå – en levande mötesplats med uppskattad närservice och flexibilitet för framtida utveckling. Kan ett bevarande av bostadshuset utgöra en utgångspunkt, med tillskott av mindre lägenheter i kombination med radhus? Sammanfattningsvis övertygar inte planförslaget. Vare sig arkitektoniskt, stadsbyggnadsmässigt, ekonomiskt eller socialt. Tvärtom – en förlorad chans.

Privatperson 310

Den är i min mening nära nog skandalös, i det att den inte på något sätt tar i beaktande behoven för dem som bor i området. Det som skulle kunna bli ett lyft för området med ett levande torg kommer i nuvarande utformning innebära en kraftig försämring.

Det är tydligt att det rör sig om total vinstmaximering från kommunens sida, med svepskälet att det är ett politiskt löfte. Rudboda torg ska vara ett torg, en social och kommersiell mötesplats. Det borde utöver Ica tillkomma fler små butiker och dessutom bör man ge torget en ansiktslyftning. När ni nu vill bygga bort det kommer livssituationen för de boende att försämrats, och dessutom blir trafiksituationen eländig. Här försummar ni chansen att utveckla Lidingö av fullständigt obegripliga skäl. Kommunen borde skämmas över denna detaljplan. Lyssna på dem som detta främst berör, lyssna på era väljare!

Privatperson 311

Jag vill lämna in min och min familjs önskan om att inte förändra detaljplanen för Rudboda torg om det innebär att vårt älskade "ICA-Rudboda" inte kan vara kvar. Det butiksägarna här lyckats med är ovanligt, det är en högkvalitativ butik med fina råvaror och en familjär stämning. Därför vill vi att samma ägare får möjlighet att driva butiken framöver!

Det andra viktiga argumentet är att hela Norra Lidingö inte kan vara utan en matbutik under den tid det tar att uppföra en ny byggnad. Jag anser att man först måste säkerställa en ny lokal. Att bygga radhus i stället för att utforma och omforma vårt torg vore katastrofalt. Utveckla torget i stället! Vi är positiva till att man vill snygga till/rensa upp och utveckla TORGET. Lämna härmed in min kritik och ett nej beträffande delar av den föreslagna detaljplanen.

Privatperson 312

Jag är orolig över att ICA kommer att behöva stänga under renoveringstiden eftersom ingen kan garantera att de kommer kunna ha öppet. Varför inte bygga ett

nytt butikshus först för att säkra att servicen kan fortgå under renoveringen av torget.

Det som dock gör mig mest bekymrad är att LP och M inte bryr sig om vad majoriteten i Rudboda vill och det är att ha ett riktigt torg och butiksytor för tex ett bageri, en frisör, en pizzeria eller liknande utan man kör i stället över oss som bor här genom att minska centrumytan med hälften genom att bygga tre längor med dessa pytteradhus utan plats för två bilar vilket kommer leda till kreativa lösningar av de som flyttar in vilket kommer leda till mer trafik än man tänkt. Jag förstår inte varför man inte kan använda annan tillgänglig mark för byggandet av dessa radhus.

Med detta beslut kommer all framtida närservice minska avsevärt och man dödar en yta som är av allmänintresse genom att privatisera den. Det är INTE att ta ansvar som ansvarig politiker.

Kan man inte försöka titta på förslaget "ICA mot berget" med radhus ovanpå som vetter mot Nilstorpsvägen. Ett mycket bättre förslag!

Privatperson 313

I området bor det mycket barnfamiljer och äldre vilket ni också lyft. Den lokala affären är väldigt viktig.

Parkering

I nuläget är det ganska fullt på parkeringen vid Ica vissa tider. Det beror på att familjer har tider när inhandling sker efter jobb, vid hämtningen innan middag. Många handlar på väg från jobbet. Det är redan idag en parkering där det är ganska trångt tidvis och det finns redan gott om områden med butiker på Lidingö där det är svårt att få en parkering eller är trångt när man skall handla (Lidingö Centrum, Coop i Torsvik). Trängsel och barn går heller inte ihop. Det är ytterst viktigt att ha ett levande område. Butiken måste finnas kvar hela perioden, även vid en ombyggnation. Den lokala servicen är mycket viktig för att inte skapa ännu mer trängsel vid andra matbutiker på ön eller onödigt resande. Många äldre är också beroende av närhet till en matbutik. Det måste finnas gott om parkeringsplatser vid butiken och det får inte bli trångt och skapa köer in på parkeringen som vid andra butiker på ön.

När vi hade mindre barn fanns en önskan om att man skulle släppa av barnen på torget för gång upp till skolan via gångtunneln. Det står även här om säkra skolvägar. På ena ritningen ser de två första parkeringsraderna väldigt trånga ut och antal platser är färre vilket inte går ihop med att många barn lämnas samtidigt. På 3D modellen ser det annorlunda ut med färre platser och hur kan alla då få plats att ställa bilen för att handla? Få platser/trånga platser skapar kaos precis som vid Lidingö Centrum. I Lidingö centrum är utrymmet mellan parkeringsraderna när man skall backa extremt dåligt och trångt och det blir svårt att få plats att backa och se gångtrafikanter. Detta behöver man lära av.

Byggnationen

Man tar för mycket av marken i anspråk för byggnationen när övrig yta blir mindre. Om man skall bygga är det viktigt att det inte blir en för stor blandning av olika arkitektur av tak eller annat och att det passar in.

Privatperson 314

Med anledning av de senaste uppgifterna om planerna på att bygga radhus vid Rudboda torg vill jag även framföra min oro och följande önskemål samt kraftiga protester mot nuvarande planer för Rudboda torg:

Överväg att omarbeta eller avstå från de nuvarande planerna på radhusbebyggelse på Rudboda torg, då detta skulle ominstetgöra möjligheten att utveckla det trygga och familjevänliga torg som många av oss efterfrågar.

Arbeta för att bevara och stärka Rudboda torg som en välkomnande lokal mötesplats med ICA, småföretagare och en trivsamt känsla av gemenskap.

Säkerställ att ICA kan fortsätta sin verksamhet, så att både familjer och äldre även framöver har nära tillgång till sina vardagsinköp och att butiken får goda förutsättningar att drivas.

Undvik att minska antalet parkeringsplatser, då detta riskerar att skapa svårigheter för familjer och göra skolvägarna mindre trygga.

Lyssna till de boendes synpunkter, då många uttryckt liknande farhågor och önskemål för områdets framtid.

Prioritera långsiktiga förbättringar som gynnar hela Lidingö — exempelvis bättre kollektivtrafik och avskaffandet av Ropstentullen — framför kortsiktiga ekonomiska vinster.

Sammanfattningsvis vill jag vänligen be er att värna Rudboda torgs framtid och bidra till att det förblir en trygg och uppskattad samlingsplats för hela vårt grannskap! Lyssna på kommuninvånarna!

Privatperson 315

Jag invänder härmed mot förslaget till ny detaljplan för Rudboda torg. Vi anser att följande punkter behöver arbetas om:

- ICA-butiken måste kunna hålla öppet under hela byggperioden, och detta behöver säkerställas i planeringen.
- Antalet fullstora parkeringsplatser behöver ökas.
- Trafiklösningen för radhusen behöver förbättras och göras betydligt säkrare, inte minst för barn som kan komma till skada i trafiken.

- Torgets utformning behöver utvecklas vidare för att bli mer funktionell och attraktiv.

Vi ser därför behov av ett nytt och förbättrat förslag som kan skickas ut på samråd i stället för det nuvarande.

Privatperson 316

ICA-butiken

Jag anser att ICA bör ges ett tydligare inflytande i planeringsprocessen. För mig är det uppenbart att butiken är en central servicepunkt för hela norra Lidingö och därför verksamhetskritisk.

Planeringen måste enligt min mening säkerställa att ICA kan hålla öppet under hela byggperioden, utan längre driftstopp. Detta bör prioriteras i processen. Jag ser det också som nödvändigt att dialogen med ICA sker fortlöpande, för att skapa långsiktigt goda förutsättningar för verksamheten.

Bebyggelsestruktur kopplad till ICA

Jag menar att det bör övervägas att integrera bostäder ovanpå ICA-byggnaden, exempelvis i 2-3 våningar.

En sådan lösning skulle enligt mig bidra till:

- bättre markutnyttjande,
- ett mer varierat bostadsutbud,
- ekonomiskt stabilare förutsättningar för butiken,
- en mindre privatiserad och mer levande torgmiljö.

Bebyggelse och bostadsvariation

Jag bedömer att den föreslagna radhusbebyggelsen inte tillför den variation av bostäder som både Rudboda och Lidingö behöver (trots vallöften från sittande majoritet). Området domineras redan av radhus och småhus, och ytterligare 15 radhus riskerar enligt min uppfattning att förstärka en redan ensidig bostadsstruktur (trots de nybyggda flerfamiljshusen på Lojovägen).

En sådan utveckling skulle dessutom skapa en mer privat karaktär kring torget, i stället för den öppna och levande torgatmosfär som jag anser bör eftersträvas.

Alternativ bebyggelse – lägre flerfamiljshus

Jag anser att låg bebyggelse i form av flerfamiljshus på 2-3 våningar är ett betydligt mer lämpligt och långsiktigt val. Dessa byggnader kan enligt min mening utformas småskaligt, välgestaltat och i harmoni med Rudbodas karaktär. Flerfamiljshus skulle dessutom bättre spegla Lidingös demografiska behov, särskilt vad gäller mindre lägenheter.

Jag vill även betona behovet av en blandning av hyresrätter och bostadsrätter, så att unga vuxna, nyetablerade och äldre ges möjlighet att bo kvar i området. Ett sådant varierat bostadsutbud bidrar enligt min uppfattning till social hållbarhet, stärker underlaget för lokal service och skapar en mer dynamisk och levande torgmiljö än ett renodlat radhusområde.

Parkering och trafiklösningar

Jag ser att en mer samlad byggnadsstruktur skulle skapa bättre förutsättningar för effektivare parkeringslösningar än de individuella parkeringar som radhus kräver.

Enligt min mening kan gemensamma garage samla parkeringen och samtidigt frigöra mark för grönska och vistelseytor eller en ny mindre byggnad enligt kommunens förslag.

Integrerade parkeringsytor i anslutning till ICA-byggnaden framstår också som ett markeffektivt alternativ. Ett mer samlat system för parkering skulle dessutom skapa ett lugnare och mer organiserat trafikflöde kring torget.

Sammanfattande ståndpunkt

Jag anser att Rudboda torg har stora möjligheter att utvecklas på ett sätt som bättre uppfyller kommunens mål om variation, trygghet och långsiktig hållbarhet.

Jag vill starkt betona vikten av ett nära och fungerande samarbete med ICA, eftersom butiken är helt avgörande för den lokala servicen.

En bebyggelse med låga flerfamiljshus skulle, enligt min bedömning, skapa ett mer varierat och inkluderande bostadsutbud än det nu föreslagna alternativet med radhus.

I min uppfattning skulle även en mer effektiv och samlad parkeringslösning bidra till både ett lugnare trafikflöde och ett bättre markutnyttjande.

Dessa insatser skulle tillsammans skapa den öppenhet, sociala mångfald och torgmiljö som jag menar saknas i det nuvarande planförslaget. En sådan utveckling skulle dessutom undvika att ytterligare ett större radhusområde tillförs i en stadsdel som redan domineras av denna bostadstyp.

Privatperson 317

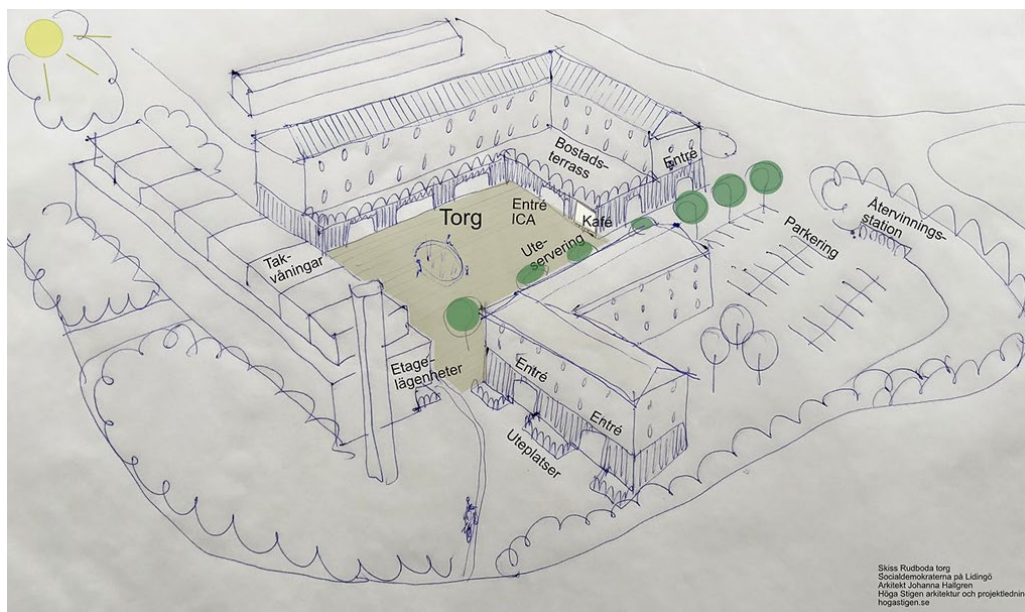
Jag tycker att det är viktigt att ICA inte stängs utan att Ica får en ny butikslokal först. Det föreslagna är en väldigt tveksam trafiklösning för radhusen, det blir både smalt och farligt. Det behövs inte några nya bostäder på Rudboda torg. Varför inte bara låta det vara ett öppet torg med plats för en blomsterbutik, ett bageri och kanske en uteservering utanför ICA där man kan samlas.

Privatperson 318

Samma yttrande som Privatperson 314.

Privatperson 319

Den skiss som tagits fram av Johanna Hallgren/Höga stigen anser jag vara exempel på bättre markutnyttjande och högre stadskvaliteter. Den skiss nedan som tagits fram av Johanna Hallgren är ett exempel på hur man kan utforma torget med bättre markutnyttjande och bättre stadskvaliteter.

Skiss tillhörande yttrande från Privatperson 319.

Privatperson 320

Samma yttrande som Privatperson 293.

Privatperson 321

Jag/ har följande tankar/frågor om styrets planer för Rudboda Torg.

1. Varför Radhus?
2. Hur påverkas Ica? Kan ni garantera att Ica inte påverkas negativt (behöver stänga, ha begränsat utbud under en längre period); och
3. Utrymme för ett levande Rudboda torg med service till de boende

Som jag ser det finns det ingen efterfrågan på 1. På 2 är min bild att det finns stora risker att Ica Rudboda påverkas negativt och på 3 är min bild att om marken säljs ut så finns ingen möjlighet i framtiden för service till oss boende.

Jag har hört argumentet om att det är ett vallöfte att enbart bygga enfamiljshus. Jag frågar mig dock vem det egentligen är som efterfrågar 15 radhus på Rudboda torg?

Det verkar snarare som att styret hyser ett förakt för flerfamiljshus och vill hålla kvar vid nuvarande förslag utan eftergifter trots att det inte är det bästa för oss boende.

Jag röstade på M i förra valet. Jag kommer inte hålla er till svars om ni inte enbart bygger enfamiljshus. Det finns utrymme för flerfamiljshus. Flerfamiljshus med 3 våningar är inte några höghus. Dock kommer jag hålla er ansvariga om ni går vidare med planen på 15 radhus (vilket är minst 10 för många) och känna mig tvungen att i stället rösta på ett parti som lyssnar på de boende vid nästa val.

Hur jag än vrider och vänder på planförslaget så får jag inte ihop hur det inte kommer innebära en försämring vad gäller parkering vid besök till Ica, till skolan och till äldreboendet.

Befintliga parkeringsplatser är inte särskilt breda det låter sig inte göras att göra dem mindre för att på så sätt hålla uppe antalet. Enkelriktad parkering funkar vid boendeparkeringen vid ex vis en samfällighet ej vid en allmän parkering där utrymme till "trafikflöde" är essentiellt.

Ett bättre val är att bygga färre radhus. Hitta en lösning där ny lokal kan byggas åt Ica innan den nuvarande stängs/rivs. Inget annat är egentligen acceptabelt. Ica är navet i hela området. Det vore ett lyssnande ledarskap.

Privatperson 322

Jag tycker att Lidingöpartiets förslag är ganska bra. Men renovera det gamla post- och bibliotekshuset i stället för att riva det. Viktigt är att ICA-affären får vara öppen under hela ombyggnationen, så att ett nytt hus är klart innan det hus där affären är nu rivs. Gör själva torget trivsamt småskaligt vänligt. Med riktiga träd, mysiga sittplatser att sitta och vänta och titta på folket, som går ut och in i affären eller leker med några leksaker som finns.

Privatperson 323

Jag har förstått att nuvarande fastigheter måste renoveras, och att man vill ha ett mer levande torg. Önskemålet från mig, och jag tror många med mig, är att Ica ska vara kvar, och helst med utökad affärsyta. Däremot vill jag inte att torget "levandegörs" genom att bygga radhus. Radhus kan byggas på annat ställe. Säljer man ut marken nu, omöjliggör man, för all framtid en utökad "torgverksamhet".

Privatperson 324

Jag vill härmed lämna synpunkter angående förslaget till ny detaljplan för Rudboda: Bra att det blir en välbehövlig satsning och upprustning av Rudboda Torg, dock har jag 4 huvudinvändningar till nuvarande förslag:

1. Parkeringen och parkeringsplatser.

De 77 platser som anges i förslaget är väldigt optimistiskt, framför som det verkar att man uppnått antalet genom att krympa platserna. Jag menar att man behöver planera för samma storlek på platserna som Centrum och dessutom måste man se till att trafikflödet på parkeringen kommer att fungera. Det förslag som presenterades den 17 november menar jag inte kommer att fungera, jag är mycket orolig för den delen.

2. ICA affären

Bra att avsikten är att det blir en modern och större affär. Men att sälja en byggrätt till ICA Fastigheter och därigenom överlåta till deras bedömningar vad och hur marken ska bebyggas känns inte bra

Jag menar därför att ICA behöver förbinda sig att uppfylla ett antal villkor om de förvärvar byggrätten, tex storlek och utformning. Kanske finns dessa villkor men jag har inte sett något sådant.

3. Torget

Om det ska ges utrymme för ett trevligt torg i Rudboda (för väldigt lång tid framöver) så menar jag att nuvarande förslag innebär en alltför liten yta, det blir nästintill omöjligt att få torget att bli en trevlig träffyta för oss som bor i Rudboda.

4. Radhusen

Genom att begränsa och minska antalet radhus (till tex 10 st) så frigör man yta till både en större parkeringsyta och möjlighet att planera för ett större torg.

Privatperson 325

Jag vill lämna synpunkter på detaljplanen för Rudboda torg. Vi behöver inte fler radhus i Rudboda. Se till att Ica får en större lokal och uppmuntra annan verksamhet runt torget. Förslagsvis bygg hyresrätter ovanpå Ica-lokalen.

Privatperson 326

Jag vill gärna att ni lyssnar på oss som bor i Rudboda som är kritiska till förslaget om Rudboda Torg.

Låt ICA-butiken få en ny lokal att etablera sig i medan den andra rivs. Det säger sig själv att det inte går att ha öppet en butik med byggdamm och som har behov av stamreoveringar. Det är viktigt för alla oss som bor här att butiken kan hålla öppet med samma service som vi har nu, dvs paketutlämning, manuell disk och med samma färskvaror som nu. Många äldre har inte tillgång till bil ens.

Parkeringen behöver också tillräckligt stora parkeringsplatser och kan inte få färre platser än vad den har idag. Den fungerar som avlämning till förskola/skola och till ICA. Förslaget nu har inte tillräckligt med p-platser.

Bygg gärna ett flerfamiljshus i stället för radhus. Eller kanske kan man använda tomten där den rivna kyrkan stod? Där kanske man kan göra parkeringar till boende?

Snälla lyssna på oss och sätt inte er egen prestige först. Ni som beslutar vinner knappas röster på att hålla kvar vid något gammalt vallöfte om att bygga radhus. Ni tjänar på att lyssna på invånarna nu. Ni är trots allt förtroendevalda och det är ert uppdrag att lyssna på oss.

Ett rimligt vallöfte till kommande val vore att säkerställa att ICA-butiken kan hålla öppet med nuvarande service, samt att säkerställa tillräckligt stora p-platser.

Privatperson 327

Förvandla inte Rudboda centrum till ett radhusområde med en matbutik! Ta inte bort alla möjligheter till eventuella framtida verksamheter. Matbutiken har en bra plats med tanke på varutransporter. Är det inte möjligt att temporärt utnyttja "gamla förskolan" alternativt barackbyggnad som butik medan den gamla butiken renoveras/byggs om?

För att bevara en centrumkänsla behövs ett större torg med plats för någon verksamhet men också en plats där man kan ha tex temporära julmarknader, blomsterförsäljningar, diverse aktiviteter.

Det krävs parkeringsplatser för handel, lämning och hämtning på skolan, besök på lekparken, den nya bebyggelsen. Räcker verkligen den planerade ytan till för det?

Varför integrerar man inte den gamla kyrktomten och gör en bra helhetslösning av området?

Jag ser hellre låga flerfamiljshus i anslutning till torget än kompakta radhustomter.

Privatperson 328

På ett övergripande plan har jag inga synpunkter, mer än att jag inte tycker att ICA-butiken behöver större markyta. Toppen om personalutrymmen kan läggas ovanpå byggnaden för att öka plats i markplan, det har jag inga synpunkter på.

Det jag tycker är fel med planen är att den har för få och för små parkeringsplatser. Många kör stora bilar i området och 2,5 meter är alldeles för litet, även 2,7 meter är i minsta laget för att parkeringen ska fungera ok. Sen används parkeringen till mycket annat än parkering för butikskunder. Rudboda skola har en värdelös trafiksituation och där uppmanas föräldrarna att parkera vid Ica för att minska trafikfaran vid skolan. Det hade behövts en cirkulationsplats på Icaparkeringen där folk kan släppa av sina barn.

Med dessa små parkeringsplatser kommer det att bli kaos vid lämning på morgonen och ännu mer vid hämtning på eftermiddagen, då parkeringen även nyttjas av butikskunder. Dessutom används parkeringsplatsen av de som abonnerar Rudbodas gymnastiksal och vid fotbollsmatcher på planen, samt besökande till lekparken och även Lojovägen och andra boende i området.

Det hade även behövts parkeringsplatser för de som pendlar in till stan. Nu är de hänvisade att parkera vid Lidingövägen, vilket innebär onödiga extra kilometer med bilen varje morgon och kväll.

Rudboda parkeringsplats blir dessutom smockfull varje gång skolan har avslutningar, Luciatåg, eller andra tillställningar.

Lidingö kommun gör detta fel varje gång, att de överskattar folks möjlighet att cykla och gå och därför underdimensionerar antalet parkeringsplatser till följd av sura grannar och trafikfarliga situationer.

Privatperson 329

Jag bor i Rudboda, i ett av bortåt tusentalet radhus, kedjehus och småhus. Vi flyttade in som småbarnsfamilj, är idag ett av de många medelålders hushållen och jag ser fram emot att också bli äldre senior här. Ganska typisk för stadsdelens befolkning med andra ord.

Jag värdesätter mycket i vår stadsdel och särskilt det att ha ett fungerande närcentrum - nu och framåt. I tider där spaltmeter fylls med historier om otrygga centrum, kan vi Rudbodabor glädja oss åt det motsatta. Vårt centrum, som måhända är bedagat och eftersatt efter årtal av oviss framtid, är en trygg och positiv mötesnod, där butikens höga kvalitets- och servicenivå också lockar andra lidingöbor till besök. Förutom att butiken erbjuder ett smidigt stopp på vägen hem, är den också en träffpunkt för grannar, föräldrar till barn i Rudboda skola eller i träningsaktiviteter på Bosön, vänner och bekanta. Redan när centrumet byggdes på 1960-talet fanns plats för det som idag är vår uppskattade ICA-butik, men också för annan service. Idag saknas dessvärre förutsättningar för att driva ett fik, en restaurang eller annan verksamhet som en frisör, blomsterhandel och torghandel på platsen.

Jag hade hoppats på att detaljplaneförslaget skulle ta vara på värdena som finns och vidareutveckla dessa för att skapa ett ännu mer livskraftigt och attraktivt närcentrum.

Dessvärre missar detaljplanen i både analys och förslag kring vad som efterfrågas av boende i stadsdelen, liksom vad som krävs för att säkerställa ett livskraftigt centrum på längre sikt.

Mina främsta invändningar gällande förslaget:

1. Utgångspunkten för detaljplaneförslagets 15 radhus är att behovet av marknära bostäder är prioriterat. Välkända och tillgängliga fakta visar dock att det mest effektiva sättet att tillgängliggöra prisvärda marknära bostäder för yngre familjebildare är att få i gång flyttkedjor. Barnfamiljer kommer åt ett marknära boende, när vi medelålders och seniora hushåll lockas att flytta från radhuset till en modern och tillgänglig bostad. Fakta visar att de som flyttar in i ett nyproducerat flerbostadshus till största del kommer från det omedelbara närområdet. Lidingö är inte unikt; det är till stor del det etablerade lidingöhushållet som flyttar från sin villa till den nyproducerade lägenheten som ju möjliggör att man kan bo kvar i en omtyckt stadsdel.
2. En nybyggnation av ett flerbostadshus i fyra våningar längst Norra Kungsvägen, med en ny och modern ICA-butik i bottenvåningen, skulle

kunna möte behovet av en mer ändamålsenlig bostad i ett centralt läge nära service och kommunikationer. Med detta skulle ett 60-tal radhus i Rudboda kunna frigöras för yngre familjer. Vill kommunen nu passa på att också komplettera med ytterligare marknära boende finns säkerligen plats även för ytterligare ett tiotal radhus på platsen. Med en ny byggnad, som möter upp i skala med äldreboendet, förlagd utmed den mycket trafikerade Norra Kungsvägen skapas nödvändigt underlag för ett centrum, en bättre garage-/parkeringslösning och över tid flexibla lokaler. En sådan byggnad kan också ge det bullerskydd som gör det "nya centrumet" till en attraktiv mötesplats och boendemiljö. Det här är förvisso en större exploatering än de 15 radhus som aktuellt förslag visar, men till skillnad från det aktuella förslaget är det också att i sak och i verkligheten prioritera familjebildare, medelålders och seniora hushåll samt skapa förutsättningar för en över tid levande centrumbildning.

3. Ska närservice ha bärighet över tid krävs säkerställande av underlag och ökade flöden. Det måste vara attraktivt och enkelt - för än fler än idag - att stanna till och stanna kvar för att göra sina ärenden. Detaljplaneförslaget begränsar i stället på ett olyckligt sätt möjligheten att dels tillföra fler nödvändiga och efterfrågade bostäder på platsen, dels skapas låsningar som omöjliggör anpassning av lokalytor och verksamheter över tid. Detta då handelsbyggrätten begränsas till en isolerad del som upprepar 60-talets planeringsmisstag med utspridd bebyggelse. Med en mer integrerad lösning, exempelvis i en bottenvåning på ett flerbostadshus, kan lokalytebehovet anpassas utifrån efterfrågan samtidigt som möjlighet ges att rymma fler olika typer av tjänster/verksamheter på platsen. Flexibiliteten ger en god grund för fler lokala initiativ, högre service och kvalitet, engagemang och trygghet. Det skapas också möjlighet till mer attraktiva platsbildningar i närcentrumets "inre del".
4. Detaljplaneförslaget visar inte en trovärdig lösning för ICA-butiken att hålla öppet under byggtiden (om minst två år). Tillbyggnadsmöjligheten i detaljplanen innebär i realiteten långtgående verksamhetsbegränsningar, detta då färskvaruhantering inte får ske under ombyggnad/tillbyggnad. Det som i detaljplaneförslaget ser ut som en utökad butiksyta innebär de facto att dagens kvalitativa dagligvaruhandel med hög kvalitet på färskvaror decimeras till handel med konserver och bulkvaror. Det krävs inte någon större fantasi för att förstå att många kommer ändra sitt inköpsbeteende under tiden och att det blir svårt att bibehålla såväl kunder som en uppskattad träffpunkt. Det är inte acceptabelt. Detaljplaneförslaget borde också av denna anledning ändras, så att det i stället blir möjligt att inreda en ny butik i en ny byggnad - dvs i bottenvåningen av ett nybyggt flerfamiljshus. Dels nyttjas marken på bästa sätt, dels kan livsmedelshandeln pågå ostört tills det att butikens överflyttning sker till nya lokaler.

5. Det kommer inte vara svårt att få anbud från etablerade bostadsutvecklare att betala mycket bra för byggrätter i ett flerbostadshus, som ur flertalet aspekter är attraktivt och en eftertraktad boendeform i en radhusstadsdel. Ett flerbostadshus i detaljplanen skulle väsentligt förbättra kalkylen för hela projektet och finansiera nödvändiga trafikbyggnader och eventuell sanering av marken. Ett flerbostadshus med bättre lokaler för fler verksamheter ökar attraktiviteten och höjer också fastighetsvärdena för oss som redan bor i området. Förutom att tillskapa värden och kvaliteter, så borde projektekonomi rimligtvis vara en viktig parameter i planeringen och för kommunens beslutsfattande. Den är det för oss kommuninvånare. Detaljplaneförslaget bör även i dessa delar omarbetas att ta bättre hänsyn till såväl genomförandeaspekter som projektekonomi.

Jag menar att en så centralt placerad och värdefull markresurs som Rudboda centrum utgör inte får slösas bort, utan att den används på ett sätt som tillför värden och säkerställer behov idag och för framtida generationer Rudbodabor. Min förhoppning är därför att den politiska prestigen läggs åt sidan och att Rudbodaborna får ett omarbetat och mer attraktivt detaljplaneförslag - sett till social, ekonomisk och miljömässig robusthet - att ta ställning till, än det nu redovisade.

Privatperson 330

Några synpunkter angående detaljplanen om Rudbodatorg:

1. affären måste finnas kvar under tiden ny affärslokal byggs!
Upptagningsområdet på norra ön är stort och allt kan inte vara centrerat till centrum och södra ön!
2. Loftgångshuset renoveras eller bör rivas för att ge plats åt nya attraktiva bostäder. Dock ej radhus!
3. Radhus i anslutning till torget kommer att ta stor yta i anspråk!
Trafiksituationen svår att bedöma, klart är att skolan behöver stor säkerhet med parkering, Silverhöjden och eventuellt nytt gruppboende behöver tillgängliga parkeringsplatser!
4. Motivera att bygga radhus på torget med att det är ett vallöfte rimmar illa!
Det är så många andra vallöften som inte är uppfyllda.
5. Med tanke på övriga radhusområden på norra ön som är fantastiska så är inte ett radhus på torget ultimat! Dessutom kommer de med all sannolikhet bli kostsamma! Vem vill bo på torget om man jämför med de andra radhusområdena!

Privatperson 331

Jag såg att idag var sista dagen för att uttrycka sig om Rudbodatorg. Jag har inte så mycket åsikter om radhus eller inte men är så tacksam för vårt lilla ICA. Det

viktigaste är att den ska vara kvar och framför allt inte behöver stänga under byggandet.

Privatperson 332

Härmed lämnar jag synpunkter på förslaget till detaljplan för Rudboda torg. Jag tycker planen behöver ändras, utvecklas och förtydligas innan den kan gå vidare för beslut.

Ett led i detta är att Lidingö Stad behöver ha en tydlig och inlyssnande dialog med de boende i Rudboda och övriga berörda i mycket högre utsträckning än vad som har varit fallet. Det skulle gagna slutresultatet för alla parter.

- Rudboda torgs service och mötesplatser måste bevaras och stärkas.
- Värna Rudbodas karaktär och grönområden.
- Genom att bygga ny butik byggs utmed Norra Kungsvägen säkerställs en optimal verksamhet för ICA under hela byggtiden.
- Bygg flerbostadshus i tre våningar i stället för 15 radhus. Därigenom ökas möjligheten att erbjuda fungerande bostäder i livets alla skeden. (Yngre, familjer och äldre) Detta skulle i sin tur öka sannolikheten för en ökad turtäthet avseende busslinjer. Vilket i sin tur gynnar miljön på Lidingö.

Privatperson 333

Jag kan inte stillatigande se på när Rudboda Centrum är på väg att förvandlas till en dålig lösning för en livskraftig livsmedelsbutik för framtiden, ett skrattretande litet torg för sitt stora upptagningsområde och ett litet missanpassat radhusområde.

INLEDNING OCH BAKGRUND

Först en presentation av mig som en förklaring och bakgrund till mina synpunkter:

- Jag har bott på Lidingö i hela mitt snart 76-åriga liv – varav åren 1979 – 1986 i Östra Rudboda och 1986 – 2024 i Askrike.

Jag är utbildad arkitekt från KTH med erfarenhet under årens lopp av:

1. Projektering av bostäder, lokaler för social service samt butikscentrum (7 år).
2. Konsult som specialist på planering och genomförande av köpcentra runt om i Sverige samt också i övriga nordiska länder. Anställd på ett projektbygglednings- och besiktningsföretag med all support därifrån vid såväl förstudie som vid ett eventuellt genomförande. (13 år)
3. Projektledare och/eller byggherrens ombud vid större och mindre ny- och ombyggnader av lokaler för kommunal verksamhet i en större, till Lidingö närliggande kommun. (19 år).

Under mina yrkesverksamma år har jag samlat på mig erfarenheter och kunskaper vad gäller olika butikers krav och förutsättningar för sina lokaler. Det gäller sådant som ”varor in och sopor ut”, ytors storlek, lokalisering och kvalitét, kunders behov samt hela komplexet med trafikföring och parkering. Detta är något som de flesta arkitekter har dålig kunskap om, varför det var enkelt att få uppdrag att lösa logistiken och göra en funktionell planering. Därefter kunde arkitekterna gestalta byggnaden efter detta – med eller utan stöd av mig.

I alla projekt gällande köpcentrum, gallerior mm som vi arbetade med under det glada 80-talet, började med en marknadsanalys, en konkurrensanalys och en första funktionsplanering. Baserat på detta, kunde vi ta fram en prognos för kostnader och intäkter för projektet. Många projekt visade sig inte vara bärkraftiga, vilket våra uppdragsgivare inte blev så glada över då – men en del har tackat oss senare för att de undvek att göra en dålig investering.

I de projekt som vi ansåg vara livskraftiga tog vi, baserat på förstudien, fram ett program för innehållet. Detta kontrollerade med våra kontakter i respektive bransch – och i vissa fall kompletterade vi med intervjuer med presumtiva kunder. I sådana intervjuer är det mycket viktigt att ställa rätt frågor – och följdfrågor:

- Vad skulle ni vilja ha här i detta centrum?
Jo – ett café eller en restaurang vore trevligt!
Vilken typ av restaurang
Ja – en restaurang
Äter du ofta på restaurang?
Nja – ibland
När var du senast på en restaurang?
Det var väl ett tag sen

Min erfarenhet är att många önskar sig just caféer och restauranger vid sådana här intervjuer. Vilja ha, är en sak, men att sedan stödja dessa så mycket att de går runt ekonomiskt är en annan. Tomma lokaler i ett litet centrum är inte något någon vill ha – särskilt inte en tom byggnad.

FÖRUTSÄTTNINGAR – SOM JAG SER OCH TOLKAR DET

TOMTEN – EKLÖVET 1

Tomten för Rudboda Torg är inte så stor och därtill svår på flera sätt:

Trafiken in och ut

(mest kanske beroende på att så många inte håller den hastighet som behövs i förhållande till den sikt som är tillgänglig)

Gång- och cykelvägen till Rudboda skola, Lojoområdet och Rudbodaparken.

Här kommer även entrén till vad som byggs på fastigheten Palmen 1 ligga. Det är många personer i alla åldrar som går denna väg dagligen. Detta stråk är inte särskilt trivsamt. Särskilt gäller det ytan nere på nivån för Rudboda Torg som idag en bedrövlig plats. Trafikerad och oskyddad.

- Nivåskillnaden mellan nivån för Rudboda Torg upp till Nilstorpsvägen där flerbostadshuset nu ligger. När byggnaden tas bort, kommer denna plats bli skuggig med sitt norrläge. Och kanske inte helt säker.
- Tomten har inga tillgängliga kringytor och måste därför förnyas i etapper

OMBYGGNADER

Det sägs att två av de befintliga byggnaderna är i dåligt skick och ska rivas.

ICA-byggnaden förutsätts däremot kunna byggas till och på. Kanske tillåter stommens bärighet detta. Vad som däremot ofta blir problem vid en större renovering är brist på dimensionerande mått för den nya teknik som behöver installeras för att klara dagens normer. Detta kan innebära större ingrepp i stommen och dessutom ta upp mer yta än nödvändigt. "Liten tuva kan här stjälpas stort lass".

Att bygga om under pågående verksamhet innebär mycket extra arbete med planering av omflyttningar, fysiska avgränsningar, olika ansvarsytor med ett kontinuerligt arbete med ansvarsfördelning och byggarbetsmiljösamordning för de bägge verksamheterna. Därtill kommer synpunkter från miljö- och hälsa och brandmyndigheten. Dagligen kommer flera leveranser som ska tråckla sig fram i entreprenadområdet. Det går åt mycket tid, arbete och stora kostnader för detta, som inte tillför projektet så mycket positivt.

Min erfarenhet (och i övrigt i branschen) är att kostnaderna för att ordna provisorier för att möjliggöra en ren entreprenad och ostörd verksamhet oftast är lägre än att bygga om under pågående verksamhet. Tid och energi kan då i stället läggas på hur den nya butiken kan utformas inför framtiden.

Marknaden för provisorier är både stor och kompetent.

RADHUS

Frågan om "man kan inte lägga till ett par radhus här??" har jag fått ett par gånger i olika sammanhang. Syftet var ofta att "ge lite plus till projektets budget". Inget sådant förslag har dock genomförts efter en genomlysning.

Radhus på Lidingö kommer alltid att vara attraktiva – men som alltid gäller LÄGET, LÄGET och LÄGET inför ett köp. De planerade radhusen på Rudboda Torg kommer inte bli ett attraktivt radhusområde. Det ekonomiska tillskottet blir sannolikt inte heller så stort.

I ett välplanerat radhusområde, används gatan som en del av grannskapets gemensamma yta för lek och samvaro. Det blir svårt för de planerade radhusen vars entréer vetter mot parkering och de allmänna torgytorna.

- Radhusen tillför ingen kvalité till ett torg med sina privata och halvprivata delar.
- Livsmedelsbutiken tillför inget till radhusen – mer än närhet.

DET LILLA HUSET PÅ TORGET

Om ett fristående liten byggnad byggs nära på, eller nära, ett torg, är det viktigt att tänka på:

- Ett friliggande hus på ett torg kan lätt få 1–3 ”baksidor” om man inte tänker till.
- Viktigt att det innehåller en verksamhet som kan klara sig över tid. Med tanke på hur handeln och servicens lokalbehov har utvecklats under åren i centra som Rudboda (och runt om på ön och i landet runt), är det svårt att se hur detta kan lyckats här och nu.
- Viktigt att lokalen enkelt kan ställas om till en annan verksamhet om det blir nödvändigt.

ÅTERVINNING AV FÖRPACKNINGAR OCH ANNAT

Containerns för returemballage ska väl vara kvar?

RUDBODAPARKEN

Den nya Rudbodaparken är en skattkammare för alla åldrar. Fantastiskt arbete! Det vill vi se mer av.

FÖRSLAG TILL STRUKTUR FÖR ”RUDBODA TORG”

LIVSMEDELSBUTIK

I den östra delen av tomten placeras

- Livsmedelsbutik med trafiksäker och funktionell inlastning och sophantering
- Faciliteter för återvinning med trafiksäker och funktionell lösning för nyttjande av dessa
- Parkering för personal
- Parkering för kort hämtning och lämning av skolbarn. Önskvärt.

Genomförandet ska ske enligt följande:

1. Byggnaden för förskolan/vårdcentralen rivs.
2. En provisorisk livsmedelsbutik placeras på förskolan / vårdcentralens plats. Säker inlastning och parkering ordnas.
3. Den befintliga livsmedelsbutiken kan rivas. (Även flerbostadshuset)
4. Projektering av den nya livsmedelsbutiken ska vara klar så att uppförandet av den nya byggnaden omedelbart kan starta. Allt för att minimera tiden för provisoriet och genomförandet av resten av projektet

ÅTERVINNING AV FÖRPACKNINGAR OCH ANNAT

Anordningar för återvinning av returemballage anordnas på ytan för livsmedelsbutiken.

- Att ställa dit och byta containers ska kunna göras trafikmässigt logiskt och säkert.
- Att komma med bil och lämna saker till återvinning ska likaså kunna göras trafikmässigt logiskt och säkert.

PARKERING FÖR KUNDER, SKOLAN, FÖRSKOLAN OCH BESÖKANDE TILL LOJOMRÅDET

Parkeringsplatserna ska vara tillräckligt många och nyttiga – dvs parkeringsplatsen ska som helhet vara överblickbar och logisk. Parkeringsplatserna ska vara tillräckligt stora i bägge ledder för att klara dagens bilstorlek, hänsyn till barn som ska ut och in samt uppskottad snö.

Var gränsen mellan parkeringsplatsen och torgytan ska gå, får vidare studier visa.

GÅNG- OCH CYKELVÄG MELLAN LOJOMRÅDET OCH RUDBODAPARKEN GENOM RUDBODA TORG

Detta blir en central del av RUDBODA TORG.

Området i tomtens södra del – där flerbostadshuset en gång stått – utvecklas till en förlängning av Rudbodaparken.

- Här finns träffpunkter att mötas för alla: grannar, föräldrar till skol- och förskolebarn, skolbarn och andra besökare.
- Bergväggen med grönska intill bildar fond mot torget. Man kan tänka sig sittplatser i såväl skugga som i sol. Kanske med en del uppvärmda bänkar. Kanske gradänger. Konstnärlig utsmyckning – gärna med vatten.
- Plats och förberedelser (tex el) för olika evenemang.
- Bra parkering för lådcyklar och cyklar.
- Även hundar ska ha en bra plats

Var gränsen mellan parkeringen och torgytan ska gå, får vidare studier visa.

I ett annat framtida projekt, skulle gångvägen upp till skolan, gångbron över till Lojo och till den nya verksamheten på Palmbladet 1, göras mer trivsamt. Anknytningen till skolan är inte väl utformad med sin stora cykelparkering. Det finns ingen bra plats för föräldrar och skolbarn att mötas på.

RADHUS LÄNGS KRONSTIGEN

Radhus längs Kronstigen byggs bara med en enkel länga. Kronstigen blir alltså en dubbelsidig radhusgata (en kvalitet lika övriga radhusgator i sitt närområde) samt görs väl skilt från RUDBODA TORG's parkering. Avgränsning mot parkeringen görs för att säkra radhusens privata svär och minimera störning från de svepande ljusen från

bilarna på RUDBODA TORG's parkering. Denna radhusgata ska klara sin egen in- och utfart.

DET LILLA HUSET PÅ TORGET

Jag har under åren sett Rudboda Centrum avvecklas från att ha flera butiker och olika typer av service till dagens utbud. Liknande har hänt överallt i vårt land. Alla funderar på vad man kan göra. I landsorten fungerar livsmedelsbutiken även som post, bank, spel- och dobbel, ombud för apotek och systembolag och ibland även viss detaljhandel. En caféyta finns nästan alltid med tillgång till dryck, kaffebröd, mackor, sallader mm.

ALTERNATIV 1: YTA INNE I BUTIKEN

I butiken finns idag kaffebröd och annat ät- och drickbart. Steget är därför inte långt till en caféhörna. Den behöver inte vara så stor som i ICA Larsberg. Den lilla caféhörnan i Pressbyrån i Lidingö Centrum är väl utnyttjad av personer som träffar på varandra och vill "ta en fika".

En sådan funktion kan förberedas och göras trevligt med tex ett burspråk på fasaden.

ALTERNATIV 2: PÅBYGGNAD

Man kan också tjocka på byggnaden för livsmedelsbutiken uppe vid torget med en till lokalyta. Detta gör att man inte riskerar att få ett tomt hus på torget i en framtid. Dessutom kan man slippa en rak, tom fasad, vilket livsmedelsbutiker annars brukar bjuda på.

UTFORMNING OCH ANNAT

- Den ambitiösa planeringen av dagvattenhanteringen och annat, ska givetvis inte försämrats.
- Avgränsningar mellan funktionerna i RUDBODA TORG är viktig. Utformningen och placeringen av dessa bidrar till RUDBODA TORG's funktion, miljö och image.

Grönska som följer årstiden är givet.

Gärna även inslag av konstnärligt utformade murar och murdelar skulle vara trevligt.

De behöver inte vara lika fina som i Mira Flores, Peru. Kan dock fungera som inspiration.

Omsorg ska läggas på allt – från helhet till detalj!

Privatperson 334

Jag vill här framföra synpunkter på planförslaget för Rudboda torg samt presentera en alternativ utvecklingsinriktning som jag menar bättre svarar upp mot både områdets behov och Lidingös långsiktiga mål om social hållbarhet, bostadsvariation och levande lokala centrum. Rudboda och dess närområden består redan till mycket stor del av radhus och småhus. Att ersätta befintliga bostäder med ytterligare 15

radhus riskerar att förstärka denna ensidighet och bidra till en mer privat karaktär kring torget, snarare än en öppen och levande miljö.

Flerfamiljshus

Planförslaget betonar småskalighet och radhusbebyggelse som ett sätt att värna Rudbodas karaktär. Jag ifrågasätter inte ambitionen om småskalig bebyggelse, men menar att ytterligare radhus inte bidrar till den variation som efterfrågas i översiktsplaner och kommunens egna analyser. Rudboda och närområdet domineras redan av radhus och småhus i mycket stor utsträckning. Det saknas däremot lägenheter, särskilt:

- mindre bostäder för unga vuxna och nyetablerade
- tillgängliga och yteffektiva bostäder för äldre som vill bo kvar i närområdet
- ett blandat utbud av hyresrätter och bostadsrätter som kan stärka den sociala och åldersmässiga blandningen

Lidingö har historiskt sett haft ett begränsat utbud av hyreslägenheter, och Rudboda utgör inget undantag. Att introducera lägre flerfamiljshus (2–3 eller kanske 4 våningar) skulle kunna ge;

- ett arkitektoniskt lugnt och sammanhållet uttryck
- mer offentlig och mindre privatiserad miljö omkring torget,
- ett naturligt underlag för service, kollektivtrafik och trygghet genom fler människor i rörelse.
- bättre markanvändning än 15 individuella tomter med stora tekniska ingrepp.

Lägre flerbostadshus kan fortfarande utformas småskaligt, med variation i material och höjd, och samtidigt skapa den bostadsblandning som kommunen själv lyfter fram som önskvärd.

ICA

I förslaget ges ICA möjlighet att bygga ut, vilket är positivt. Butiken är oundgänglig som servicepunkt för hela norra Lidingö från Vallen och österut, och den fyller en viktig roll för allt från barnfamiljer till äldre.

Jag vill understryka att ICA bör ges starkt inflytande i planeringen, särskilt vad gäller logistik, byggskeden och tillgänglighet. Planen bör säkerställa att butiken kan hålla öppet under hela byggperioden, något som i dagsläget inte framgår tydligt. Eventuella ombyggnader bör genomföras i etapper så att verksamheten inte hotas.

Ica kan också byggas på vertikalt. Exempelvis med bostäder ovanpå butiken (bostadsrätter eller hyreslägenheter). Mycket bra för en förening att ha kommersiella lokaler i bottenvåningen. Det kan också planeras för kontor eller lokaler i ett mellanplan. Detta skulle bidra till både bostadsutbudet och butikens långsiktiga ekonomiska hållbarhet.

ICA bör få ha ett viktigt ord med i planeringen för att få till moderna lastzoner och annat som de själva ser som väsentligt för verksamheten.

Det är viktigt att verkligen tänka utanför den snäva boxen vad gäller ICAs placering, som mycket väl skulle kunna vara längst med vägen, där parkeringen och Montessori nu är, för att innanför skapa ett lugnare torg med möjlighet till försäljning och eventuell annan verksamhet (liten blomsteraffär eller café i fristående hus.

Parkering

Planförslaget lyfter parkeringsfrågan som central, särskilt kopplat till ICA:s utbyggnad. Om radhusområdet omformas till flerfamiljshus öppnas flera möjligheter. Samlad garage- eller källarparkering under ett eller två låga hus ger större yta på marknivå för torg och grönstruktur. En kombinerad parkeringslösning kan ge butiken de platser som krävs utan att uppta så stor markyta som i nuläget. En del av parkeringen kan integreras med ICA:s volym om bostäder tillåts ovanpå. Dessa lösningar är mer markeffektiva och ger ett betydligt lugnare trafikflöde än 15 enskilda infarter och förgårdsparkeringar. Här finns Lidingö centrum att lära av, både positivt och negativt.

Småskalighet och spännande arkitektur - även med flerfamiljshus.

Planförslaget förespråkar radhus med hänvisning till småskalighet och karaktär. Jag vill betona att småskalighet inte är liktydigt med enbart radhus. Låga flerfamiljshus i 2-3 våningar kan:

- ha en variation i fasadliv och material likt den som föreslås för radhus.
- inordnas i terrängen på ett sätt som stärker kopplingen mellan torg, park och omgivande bebyggelse,
- ge en mer levande fasad mot gatan än långa radhuslängor med privata framsidor.

Dessutom skapar flerfamiljshus en mindre privatiserad och mer social karaktär runt torget – något som gynnar trygghet, "hemtrevnad" och lokal identitet. Det är också roligare med fler människor i rörelse. Ett mer levande centrum.

Social hållbarhet och långsiktighet

Planens tydligaste svaghet är bristen på variation. Lidingö står inför stora demografiska utmaningar, och stadsdelar som inte erbjuder olika sorters boenden riskerar att hamna i social obalans. Rudboda har just nu en unik möjlighet att skapa åldersblandning, erbjuda mindre lägenheter för unga som annars lämnar ön. Ge åldrande befolkning som vill lämna sina, närbelägna, radhus en ökad chans att bo kvar i området. Det uppnår man inte med ytterligare radhus, utan genom en balanserad, låg och varsam flerbostadsbebyggelse. Rudboda med omnejd har redan en väldigt stor andel radhus!

Sammanfattning: Jag förespråkar att:

- radhusbebyggelsen ersätts av lägre flerfamiljshus (2–3 våningar) med blandade upplåtelseformer.
- mindre och yteffektiva bostäder för unga och äldre.
- ICA involveras djupare i detaljprojekteringen, med tydliga krav på att verksamheten ska kunna fungera under hela byggtiden.
- parkeringen löses genom mer markeffektiva modeller som gemensamma garage eller integrerade lösningar i Icas fastighet.
- småskalighet och gestaltning säkras genom arkitektoniska riktlinjer och nytänk i material och form, inte genom att låsa bebyggelsestypen till radhus.

Privatperson 335

Riv den förfärliga betongfastigheten med lägenheter. Bygg nya ICA-butiken på denna plats. Riv sedan den gamla ICA-butiken och ordna med en handelsplats på denna yta. Förskolan rivs och lägenheter byggs där i stället för radhus. Kanske en del mindre lägenheter för ungdomar.

Privatperson 336

Är det ekonomiskt försvarbart att sanera marken för 120 miljoner för 15 radhus? 15 radhus ger 15 familjer. Om man i stället bygger lägenhetshus med servicelokaler i bottenplan, kan flera familjer flytta till Rudboda.

Syftet med den nya detaljplanen "är att utveckla Rudboda Centrum till en trygg och attraktiv plats för boende och besökare", skriver staden i planförslaget. Utveckling blir det inte, snarare avveckling!! Rudboda Centrum hade en gång ICA-butiken, kiosk, post, bank, bibliotek och deltidsförskola i loftgångshuset. Dessutom fanns BVC där det nu har varit förskola. Då var det ett levande centrum där många möttes.

ICA-butiken är mycket populär och besöks av många långväga kunder. De parkeringsplatser som blir kvar när radhusen är byggda kommer inte att racka till, da de dessutom används av besökande till skolan och äldreboendet. Storleken på parkeringsplatserna enligt planen är också för små.

Har man tänkt på att radhusägarna kanske har fler än 1 bil? Hur ska man lösa det? Hur ska ICA-butiken kunna hålla öppet under renovering och tillbyggnad? Livsmedelshantering lyder under stränga lagar som sannolikt blir svårt att uppfylla.

Hur ska butiken få sina leveranser när varubilarna måste trängas med lastbilar som kör bort rivningsmassor och andra som levererar byggmaterial?

Man säger att ICA får utökad byggrätt med ett ovanplan. Det finns de som har provat det, och det går inte när det handlar om livsmedel. De butikerna fick stänga.

Torget blir väldigt litet, hur ska den nya fristående mindre lokalen få plats?

Det finns ca 75 stycken 70+ i området. Många rör sig med rollator. Om ICA-butiken försvinner blir de som inte har bil hänvisade till att ta bussen för att göra sina inköp och hämta postpaket. Det blir väldigt besvärligt för denna grupp. Samma sak gäller förälder med barnvagn och kanske gående barn också. Det blir trångt på bussarna. Eftersom ICA Rudboda har posthantering försvinner ju den också om butiken försvinner.

Många barnfamiljer har säkert flyttat till det här området för att här finns olika förskolor och mataffär med posthantering. Nära och bra. Av detta blir det inget om ni fullföljer den här planen.

Man undrar om ni som sitter och bestämmer allt detta överhuvudtaget har varit i Rudboda Centrum och sett verkligheten och tänkt på konsekvenserna av ert handlande.

TÄNK OM TÄNK RÄTT

Vi vill att butiken får en ny lokal innan rivningar och byggande börjar. En ny plan bör ha butiken i centrum för att trygga vår närservice. I Planbeskrivningen står att man vill uppnå "en försiktig utveckling av Rudboda torg för att möta näringslivets behov samt att skapa ett mindre antal bostäder". Vilka näringslivsbehov finns? Och 15 radhus i befintligt område är inte ett mindre antal bostäder. Rudboda torg är en viktig servicepunkt som den är för många hushåll och den enda mellan Lidingö C, Näset och Elfvik.

OM DETTA PLANFÖRSLAG GÅR IGENOM SÅ VET JAG ATT VI ÄR MÅNGA SOM INTE KOMMER ATT GE FÖRNYAT FÖRTROENDE FÖR SITTANDE MAJORITET.

Privatperson 337

I detaljplanen finns beskrivet att det planeras att bygga 15 radhus, inom fastigheten Eklövet 1, vid nuvarande verksamhetshuset.

I direkt anslutning till Rudboda torg, finns flera radhus- och villaområden, som Askrike, Nilstorpsvägen, Fågelsträcket och Grankottevägen.

Att bygga 15 nya radhus, är inte en effektiv hantering av marken, när Lidingö bland annat behöver mer blandad bebyggelse. Exempelvis ungdomsbostäder, bostäder åt äldre eller arbetande människor inom vård- och omsorg, som idag kanske pendlar långt till Lidingö.

Genom att uppföra flerfamiljshus vid nuvarande verksamhetshuset, är det möjligt att bygga på höjden och få in fler boende på motsvarande yta som radhus, utan att för den delen försämma för övriga boende i området. Exempelvis 1 högt hus i nuvarande höjd som det slitna flerbostadshuset, samt en lägre byggnad. Dessutom är det möjligt att bygga bostäder åt äldre i bottenvåningen, eller någon form av verksamhetslokal, för att möjliggöra mer rörelse till området och ytterligare handel.

Vidare borde det gå att uppföra en högre huskropp vid det slitna flerbostadshuset, eller en annan utformning, exempelvis med fristående huskroppar. Då finns det fler möjligheter att göra Rudboda torg till en plats som folk är stolta över, med en blandad bebyggelse och mer rörelse, än vad det är idag.

Kring småskaligheten som Lidingö-koalitionen vill bevara, så är det fullt möjligt att uppföra flerfamiljsbostäder småskaligt. Det gäller att ha ett öppet och nytänkande sinne, och hitta arkitekter som kan tänka nytt men småskaligt. Här är min tanke att det ska vara bra materialval av god standard, för ett rimligt pris. Vid flerfamiljshusen är det även möjligt att få in mer grönska, exempelvis genom grönstruktur på taken, vid väggar eller trädplantering där det finns plats.

En annan kritik med radhusen, är att då det är nyproduktion med höga kostnader, exempelvis kring sanering av förorenad mark, finns risken att det blir dyra bostäder. Vilket i sin tur attraherar en socioekonomisk klick människor som har råd med just nyproduktion.

Är tanken att enbart en viss socioekonomisk klick människor ska bosätta sig vid Rudboda torg, eller vill staden ha ett levande torg med blandad bebyggelse och människor?